

Obsah

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2019 – 2020

Schôdza 13. až 16. januára 2020

Zápisnica z tejto schôdze bola uverejnená v Ú. v. EÚ C 239, 18.6.2021.

PRIJATÉ TEXTY

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Európsky parlament

Streda 15. januára 2020

2021/C 270/01	Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore (2019/2956(RSP))	2
2021/C 270/02	Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o vykonávaní a monitorovaní ustanovení o právach občanov v dohode o vystúpení (2020/2505(RSP))	21
2021/C 270/03	Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o ľudských právach a demokracii vo svete a politike Európskej únie v tejto oblasti za rok 2018 – výročná správa za rok 2018 (2019/2125(INI))	25
2021/C 270/04	Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa (2019/2136(INI))	41
2021/C 270/05	Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky – výročná správa (2019/2135(INI))	54

2021/C 270/06	Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o pozícii Európskeho parlamentu ku Konferencii o budúcnosti Európy (2019/2990(RSP))	71
Štvrtok 16. januára 2020		
2021/C 270/07	Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o Burundi, najmä o slobode prejavu (2020/2502(RSP))	76
2021/C 270/08	Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o Nigérii, najmä o nedávnych teroristických útokoch (2020/2503(RSP))	83
2021/C 270/09	Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o situácii vo Venezuele po nezákonom zvolení nových orgánov a predsedníctva Národného zhromaždenia (parlamentný prevrat) (2020/2507(RSP))	88
2021/C 270/10	Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o prebiehajúcich vypočutiach podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii, ktoré sa týkajú Poľska a Maďarska (2020/2513(RSP))	91
2021/C 270/11	Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 so zreteľom na pätnáste zasadnutie konferencie zmluvných strán (COP 15) Dohovoru o biodiverzite (2019/2824(RSP))	94
2021/C 270/12	Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o činnosti európskej ombudsmanky – výročná správa za rok 2018 (2019/2134(INI))	105
2021/C 270/13	Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o inštitúciách a orgánoch v hospodárskej a menovej únii: predchádzanie konfliktu záujmov po skončení verejnej služby (2019/2950(RSP)) . .	113

III Prípravné akty

Európsky parlament

Streda 15. januára 2020

2021/C 270/14	Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o počte členov stálych výborov (2020/2512(RSO))	117
2021/C 270/15	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Protokolu medzi Európskou úniou, Islandom a Nórske kráľovstvom k dohode medzi Európskym spoločenstvom a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o kritériách a mechanizmoch na určenie štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o azyl podanej v členskom štáte alebo na Islande, alebo v Nórsku, pokiaľ ide o prístup do systému Eurodac na účely presadzovania práva (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))	119
2021/C 270/16	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a vládou Čínskej ľudovej republiky o určitých aspektoch leteckých služieb v mene Únie (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))	120
2021/C 270/17	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky, a nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o administratívnu spoluprácu a výmenu informácií na účely monitorovania správneho uplatňovania osobitnej úpravy pre malé podniky (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))	121

Vysvetlivky k použitým symbolom

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup: prvé čítanie
- ***II Riadny legislatívny postup: druhé čítanie
- ***III Riadny legislatívny postup: tretie čítanie

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu:

Nové časti textu sa označujú **hrubou kurzívou**. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarknu. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí **hrubou kurzívou** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2019 – 2020

Schôdza 13. až 16. januára 2020

Zápisnica z tejto schôdze bola uverejnená v Ú. v. EÚ C 239, 18.6.2021.

PRIJATÉ TEXTY

Streda 15. januára 2020

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY PARLAMENT

P9_TA(2020)0005

Európsky ekologický dohovor

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore (2019/2956(RSP))
(2021/C 270/01)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 s názvom Európsky ekologický dohovor (COM(2019)0640),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. novembra 2018 s názvom Čistá planéta pre všetkých – Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo (COM(2018)0773) a na podrobnú analýzu, o ktorú sa opiera toto oznámenie,
- so zreteľom na environmentálny akčný program EÚ do roku 2020 a na jej víziu na rok 2050,
- so zreteľom na Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC), Kjótsky protokol k tomuto dohovoru a na Parížsku dohodu,
- so zreteľom na Dohovor OSN o biologickej diverzite (DBD),
- so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijala OSN, a na ciele udržateľného rozvoja,
- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry (EEA) zo 4. decembra 2019 s názvom Životné prostredie v Európe – stav a perspektíva 2020:
- so zreteľom na osobitnú správu Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) s názvom Globálne otepľovanie o 1,5 °C, jeho piatu hodnotiacu správu (AR5) a súhrnnú správu, jeho osobitnú správu o zmene klímy a pôde a na jeho osobitnú správu o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme,
- so zreteľom na správu Programu OSN pre životné prostredie o medzerách v oblasti emisií z roku 2019 uverejnenú 26. novembra 2019 a na piatu súhrnnú správu Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) z decembra 2019 o produkcii fosílnych palív (správa o medzerách v produkcii z roku 2019),
- so zreteľom na celosvetovú hodnotiacu správu o biodiverzite a ekosystémových službách z 31. mája 2019, ktorú vypracovala Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES), určené pre tvorcov politik,

Streda 15. januára 2020

- so zreteľom na Globálny výhľad v oblasti zdrojov na rok 2019 vypracovaný Medzinárodným panelom o zdrojoch Programu OSN pre životné prostredie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na dohovory a odporúčania Medzinárodnej organizácie práce (MOP),
- so zreteľom na revidovanú Európsku sociálnu chartu Rady Európy,
- so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv,
- so zreteľom na 26. konferenciu zmluvných strán UNFCCC, ktorá sa uskutoční v decembri 2020, a na skutočnosť, že všetky zmluvné strany UNFCCC musia zvýšiť svoje vnútroštátne stanovené príspevky v súlade s cieľmi Parížskej dohody,
- so zreteľom na 15. konferenciu zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite (COP 15), ktorá sa má konať v októbri 2020 v čínskom Kunmingu a na ktorej zmluvné strany musia rozhodnúť o globálnom rámci na zastavenie straty biodiverzity na obdobie po roku 2020,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2019 o zmene klímy – dlhodobá strategická vízia Európy pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo v súlade s Parížskou dohodou ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. novembra 2019 o núdzovom stave v oblasti klímy a životného prostredia ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. novembra 2019 o konferencii OSN o zmene klímy 2019 v španielskom Madride (COP 25) ⁽³⁾,
- so zreteľom na závery Európskej rady z 12. decembra 2019,
- so zreteľom na článok 132 ods. 2 a ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže toto uznesenie je prvou všeobecnou reakciou Európskeho parlamentu na oznámenie Komisie o európskom ekologickom dohovore; keďže Európsky parlament podľa toho, ako budú pokračovať práce na tomto dohovore, prinesie podrobnejšie stanoviská ku konkrétnym opatreniam a politickým opatreniam a využije všetky svoje legislatívne právomoci na preskúmanie a zmenu návrhov Komisie s cieľom zabezpečiť, aby tieto návrhy podporovali všetky ciele ekologického dohovoru;

1. zdôrazňuje naliehavú potrebu ambiciózných opatrení na riešenie zmeny klímy a výziev súvisiacich so životným prostredím a na obmedzenie globálneho otepľovania na 1,5 °C a zabránenie masívnej strate biodiverzity; preto víta oznámenie Komisie o európskom ekologickom dohovore; súhlasí so záväzkom Komisie pretransformovať EÚ na zdravšiu, udržateľnú, spravodlivú, nestrannú a prosperujúcu spoločnosť s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov; požaduje, aby sa potrebný prechod na klimaticky neutrálnu spoločnosť uskutočnil najneskôr do roku 2050 a stal sa tak úspešným európskym príbehom;

2. zdôrazňuje, že všetkým ľuďom žijúcim v Európe by sa malo zaručiť základné právo na bezpečné, čisté, zdravé a udržateľné životné prostredie a na stabilnú klímu, a to bez diskriminácie, a že toto právo musí byť naplnené pomocou ambiciózných politík a musí byť v plnej miere vynútiteľné prostredníctvom súdneho systému na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ;

3. je pevne presvedčený, že európsky ekologický dohovor by mal podporiť integrovaný a vedecký prístup a spojiť všetky sektory, aby boli na rovnakej ceste k tomu istému cieľu; domnieva sa, že integrácia rôznych politík smerom k celostnej vízii je skutočnou pridanou hodnotou európskeho ekologického dohovoru, a preto by sa mala posilniť; ekologický dohovor považuje za katalyzátor inkluzívnej a nediskriminačnej spoločenskej transformácie, ktorej kľúčovými cieľmi je dosiahnutie klimatickej neutrality, ochrana životného prostredia, udržateľné využívanie zdrojov a zdravie a kvalita života občanov v rámci hraníc planéty;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0217.

⁽²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0078.

⁽³⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0079.

Streda 15. januára 2020

4. zdôrazňuje, že ekologický dohovor by mal byť jadrom európskej stratégie pre nový udržateľný rast, ktorý rešpektuje hranice planéty Zem, a pre vytvorenie hospodárskych príležitostí, podporu investícií a poskytovanie kvalitných pracovných miest; vyjadruje presvedčenie, že to bude prínosom pre európskych občanov a spoločnosti a prinesie moderné a konkurencieschopné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, pričom hospodársky rast bude oddelený od globálnych emisií skleníkových plynov EÚ a využívania zdrojov a vzniku odpadu; zdôrazňuje, že ekologický dohovor musí viesť k sociálnemu pokroku, zlepšovaniu blahobytu všetkých, znižovaniu sociálnych nerovností, hospodárskych nerovnováh medzi členskými štátmi, ako aj rozdielov medzi pohlaviami a medzi generáciami; domnieva sa, že pri tomto spravodlivom prechode by sa nemalo zabudnúť na nikoho a na žiadne miesto a mali by sa riešiť sociálne a hospodárske nerovnosti;
5. domnieva sa, že ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja by mali byť stredobodom procesu tvorby politik EÚ a ich vykonávania, aby EÚ podporovala model ľudského rozvoja zlučiteľný so zdravou planétou; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že európsky ekologický dohovor musí spojiť sociálne práva, environmentálnu integritu, regionálnu súdržnosť, udržateľnosť a priemyselné odvetvia odolné voči budúcim zmenám, ktoré budú globálne konkurencieschopné, a to v prospech všetkých;
6. zdôrazňuje, že cieľom ekologického dohovoru musí byť prosperujúce, spravodlivé, udržateľné a konkurencieschopné hospodárstvo, ktoré funguje pre všetkých a vo všetkých regiónoch Európy; domnieva sa, že európsky ekologický dohovor by mal vytvárať hospodárske príležitosti a zabezpečovať spravodlivosť medzi generáciami; zdôrazňuje, že s cieľom zabezpečiť spravodlivý prechod je dôležité rešpektovať a posilňovať sociálny dialóg na všetkých úrovniach a vo všetkých odvetviach; zdôrazňuje potrebu rodového hľadiska vo vzťahu k opatreniam a cieľom v ekologickom dohovore vrátane uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a rodovo responzívnych opatrení; opakuje, že prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo a udržateľnú spoločnosť sa musí uskutočniť v spojení s vykonávaním Európskeho piliera sociálnych práv, a trvá na tom, aby všetky iniciatívy uskutočňované v rámci európskeho ekologického dohovoru boli s ním plne zlučiteľné;
7. zdôrazňuje, že na to, aby Únia dosiahla ciele európskeho ekologického dohovoru, je potrebné zmobilizovať významné verejné a súkromné investície, čo považuje za rozhodujúci predpoklad úspechu ekologického dohovoru; domnieva sa, že EÚ musí pre investorov zabezpečiť dlhodobú istotu a regulačnú predvídateľnosť, ako aj primeraný finančný rámec, zdroje a trhové a fiškálne stimuly ekologickej transformácie v záujme pozitívnej a udržateľnej sociálnej, priemyselnej a hospodárskej zmeny; opakuje, že vďaka európskemu ekologickému dohovoru by sa Európa mala dostať na cestu dlhodobého udržateľného rastu, prosperity a blahobytu, pričom by sa malo zabezpečiť, aby sa naše environmentálne, hospodárske a sociálne politiky rozvíjali tak, aby sa zabezpečil spravodlivá transformácia;
8. zdôrazňuje, že globálne výzvy, ktoré prináša zmena klímy a zhoršovanie stavu životného prostredia, si vyžadujú globálnu reakciu; zdôrazňuje, že EÚ musí preukázať ambíciu, a zdôrazňuje nutnosť mobilizovať ďalšie regióny sveta, aby pracovali na dosiahnutí rovnakého cieľa; zdôrazňuje úlohu EÚ ako svetového lídra v oblasti životného prostredia a opatrení v oblasti klímy;
9. navrhuje, aby všetky opatrenia v rámci ekologického dohovoru vychádzali z vedeckého prístupu a boli založené na holistických posúdeniach vplyvu;
10. uznáva svoju inštitucionálnu zodpovednosť za znižovanie svojej uhlíkovej stopy; navrhuje prijať vlastné opatrenia na znižovanie emisií vrátane nahradenia vozidiel svojho vozového parku vozidlami s nulovými emisiami a naliehavo vyzýva všetky členské štáty, aby sa dohodli na jedinom sídle Európskeho parlamentu;

Zvýšenie ambícií EÚ v oblasti klímy na roky 2030 a 2050

11. domnieva sa, že právne záväzný záväzok EÚ k dosiahnutiu klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050 bude významným nástrojom mobilizácie potrebných spoločenských, politických, hospodárskych a technologických síl v prospech transformácie; osobitne zdôrazňuje, že transformácia je spoločným úsilím všetkých členských štátov a že každý členský štát musí prispieť k dosiahnutiu klimatickej neutrality v EÚ najneskôr do roku 2050; vyzýva Komisiu, aby do marca 2020 predložila návrh európskeho právneho predpisu v oblasti klímy;
12. požaduje ambiciózne právny predpis v oblasti klímy s právne záväzným domácim cieľom pre celé hospodárstvo dosiahnuť nulovú bilanciu emisií skleníkových plynov najneskôr do roku 2050 a s priebežnými cieľmi EÚ na roky 2030 a 2040, ktoré sa sfinalizujú ako súčasť právneho predpisu, a to najneskôr do jeho prijatia spoluzákonodarcami na základe posúdení vplyvu, ako aj so silným rámcom riadenia; zdôrazňuje, že právny predpis v oblasti klímy musí odrážať najlepšie

Streda 15. januára 2020

dostupné vedecké poznatky s cieľom obmedziť globálne otepľovanie na 1,5 °C a mal by sa pravidelne aktualizovať vzhľadom na vývoj právneho rámca EÚ a cyklus revízií Parížskej dohody; domnieva sa, že právny predpis v oblasti klímy musí zahŕňať aj konkrétne adaptačné prvky, a to najmä požiadavku, aby všetky členské štáty prijali akčné plány na prispôbenie sa zmene klímy;

13. požaduje zvýšenie cieľa EÚ znížiť domáce emisie skleníkových plynov o 55 % do roku 2030 v porovnaní s úrovňami z roku 1990; naliehavo vyzýva Komisiu, aby na tento účel čo najskôr predložila návrh, aby EÚ mohla prijať tento cieľ ako svoj aktualizovaný vnútroštátne stanovený príspevok (NDC) v dostatočnom predstihu pred konferenciou COP 26; okrem toho požaduje, aby bol tento cieľ následne zapracovaný do európskeho právneho predpisu v oblasti klímy;

14. domnieva sa, že EÚ musí zohrávať aktívnu úlohu a preukázať silné vedúce postavenie pri príprave na konferenciu COP26, na ktorej by mali zmluvné strany prijať čo najambicióznejšie kolektívne záväzky v oblasti klímy; v tejto súvislosti sa domnieva, že EÚ by mala čo najskôr v roku 2020 prijať zvýšený NDC s cieľom podporiť ostatné krajiny mimo EÚ, najmä hlavných pôvodcov emisií, aby urobili to isté; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu dohodnúť sa na zvýšenom NDC v dostatočnom časovom predstihu pred plánovaným samitom EÚ – Čína v septembri, ako aj pred samitom EÚ – Afrika;

15. uznáva, že trajektórie dosiahnutia klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050 spravodlivým a nákladovo efektívnym spôsobom môžu byť v jednotlivých členských štátoch odlišné, pričom uznáva, že krajiny majú rôzne východiskové situácie a zdroje a niektoré napredujú rýchlejšie než iné, ale ekologická transformácia by sa mala zmeniť na hospodársku a sociálnu príležitosť pre všetky regióny Európy;

16. zdôrazňuje, že čisté emisie sa budú musieť znížiť takmer na nulu vo všetkých odvetviach hospodárstva s cieľom spoločne prispieť k dosiahnutiu cieľa klimatickej neutrality; vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby predložila na základe posúdení vplyvu návrhy na revíziu legislatívnych opatrení EÚ v oblasti klímy a energetiky do júna 2021 s cieľom naplniť zvýšené strednodobé a dlhodobé ambície v oblasti klímy; vyzýva Komisiu, aby využila aj dodatočný potenciál iných existujúcich právnych predpisov EÚ prispieť k opatreniam v oblasti klímy, ako sú smernica o ekodizajne, právne predpisy EÚ o odpadoch, opatrenia v oblasti obehového hospodárstva a nariadenie o fluórovaných skleníkových plynoch; okrem toho zdôrazňuje, že riešenia blízke prírode môžu členským štátom pomôcť dosiahnuť ich ciele v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov a v oblasti biodiverzity, ale trvá na tom, že by mali byť doplnkové k zníženiu emisií skleníkových plynov pri zdroji;

17. je presvedčený, že nové a zvýšené ciele v oblasti skleníkových plynov si vyžadujú, aby bol systém obchodovania s emisiami (ETS) vhodný na daný účel; vyzýva Komisiu, aby urýchlene preskúmala smernicu o ETS vrátane lineárneho redukčného koeficientu, pravidiel pridelovania bezplatných kvót a prípadnej potreby emisnej ceny uhlíka;

18. vzhľadom na pretrvávajúce globálne rozdiely v ambíciách v oblasti klímy podporuje zámer Komisie pracovať na mechanizme kompenzácie uhlíka na hraniciach, ktorý by bol v súlade s pravidlami WTO; vytvorenie takéhoto mechanizmu vidí ako súčasť širšej stratégie pre konkurencieschopné dekarbonizované hospodárstvo EÚ, ktorá presadzuje ambície EÚ v oblasti klímy a zároveň zabezpečuje rovnaké podmienky; konštatuje, že Komisia sa domnieva, že tento mechanizmus by bol alternatívou existujúcich opatrení, ktoré sa týkajú úniku uhlíka, v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v EÚ; zdôrazňuje, že súčasné opatrenia na riešenie úniku uhlíka by sa nemali zrušiť, kým sa nezavedie nový systém, a žiada Komisiu, aby pred predložením návrhov vykonala podrobnú analýzu rôznych foriem, ktoré by kompenzácia uhlíka na hraniciach mohla mať, pred predpokladaným preskúmaním právnych predpisov v oblasti klímy plánovaných na jún 2021; domnieva sa, že budúci mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach by mal zachovať hospodárske stimuly pre úspešnú ekologickú transformáciu a pre priekopníkov v oblasti klímy, podporovať trh s nízkouhlíkovým tovarom v rámci EÚ, zabezpečiť efektívnu cenu uhlíka v EÚ a zároveň podporiť stanovovanie cien uhlíka v iných častiach sveta; domnieva sa, že musí zohľadňovať osobitosti každého sektora a že by sa mohol zavádzať postupne vo vybraných sektoroch, pričom by sa malo predísť zbytočným dodatočným administratívnym nákladom, najmä pre európske MSP;

19. víta plánovaný návrh revízie smernice o zdaňovaní energie, pokiaľ ide o otázky životného prostredia, s cieľom uplatňovať zásadu „znečisťovateľ platí“, pričom sa zohľadnia vnútroštátne fiškálne politiky a zároveň sa zabráni prehlbovaniu nerovností;

Streda 15. januára 2020

20. požaduje novú a ambicióznejšiu stratégiu EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy; pripomína, že v EÚ a jej členských štátoch je potrebné väčšie úsilie v oblasti ochrany klímy, budovania odolnosti, prevencie a pripravenosti; zdôrazňuje potrebu mobilizovať verejné a súkromné investície do adaptácie a požaduje skutočnú súdržnosť politík v oblasti výdavkov EÚ, aby sa adaptácia a odolnosť proti zmene klímy posudzovali ako kľúčové kritériá pri každom príslušnom financovaní EÚ; zároveň sa domnieva, že predchádzanie katastrofám, pripravenosť a reakcia musia tvoriť silný nástroj solidarity s dostatočnými zdrojmi; požaduje konzistentné a dostatočné vyčlenenie finančných prostriedkov v rozpočte EÚ, ako aj združené zdroje na mechanizmus EÚ v oblasti civilnej ochrany;

21. víta oznámenie, že Komisia začne Európsky klimatický pakt; zdôrazňuje, že Európsky klimatický pakt musí spájať občanov, regióny, miestne spoločenstvá, občiansku spoločnosť, podniky (vrátane MSP) a odborové zväzy ako aktívnych účastníkov pri prechode na klimatickú neutralitu, a to na základe skutočného dialógu a transparentných a participatívnych procesov, a to aj pri navrhovaní, vykonávaní a hodnotení politík; považuje za dôležité spolupracovať so zúčastnenými stranami z energeticky náročných sektorov a s príslušnými sociálnymi partnermi, najmä so zamestnávateľmi, pracovníkmi, mimovládnyimi organizáciami a akademickou obcou, s cieľom prispieť k nájdeniu udržateľných riešení pri prechode na uhlíkovo neutrálne ekonomiky;

Zásobovanie čistou, dostupnou a bezpečnou energiou

22. zdôrazňuje ústrednú úlohu energie pri prechode na hospodárstvo s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov a víta zámer Komisie naďalej dekarbonizovať energetický systém tak, aby EÚ mohla najneskôr do roku 2050 dosiahnuť klimatickú neutralitu; žiada, aby sa smernica o obnoviteľných zdrojoch energie zrevidovala v súlade s týmito ambíciami a aby sa pritom stanovili záväzné vnútroštátne ciele pre každý členský štát; okrem toho víta prioritu, ktorá sa pripisuje energetickej efektívnosti; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vo všetkých odvetviach a politikách uplatňovali zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti, ktorá má zásadný význam, pokiaľ ide o zníženie energetickej závislosti EÚ a emisií z výroby energie, a zároveň poskytuje miestne pracovné miesta v rámci renovácií a znižuje úcty občanov za energiu; žiada, aby sa smernica o energetickej efektívnosti (EED) a smernica o energetickej hospodárnosti budov (EED) zrevidovali v súlade so zvýšenými ambíciami EÚ v oblasti klímy a aby sa posilnilo ich vykonávanie prostredníctvom záväzných vnútroštátnych cieľov, pričom osobitná pozornosť sa musí venovať zraniteľným občanom a zároveň sa musí zohľadňovať potreba hospodárskej predvídateľnosti pre príslušné odvetvia;

23. zdôrazňuje, že na dosiahnutie cieľov Parížskej dohody je životne dôležité presadzovanie na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili, že národné energetické a klimatické plány budú plne v súlade s cieľmi EÚ; pripomína právomoc členských štátov rozhodovať o svojom energetickom mixe v rámci politík EÚ v oblasti klímy a energetiky;

24. zdôrazňuje, že v záujme splnenia cieľov EÚ v oblasti klímy a udržateľnosti musia všetky odvetvia zvýšiť využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a postupne ukončiť využívanie fosílnych palív; požaduje revíziu usmernení o TEN-E pred prijatím budúceho zoznamu projektov spoločného záujmu s cieľom zosúladiť legislatívny rámec s prioritou zavádzania inteligentných sietí a zabrániť blokovaniu investícií, ktoré súvisia s vysokými emisiami uhlíka; zdôrazňuje, že je potrebný strategický prístup k energetickým klastrom EÚ zameraný na využívanie najúčinnejších investícií do udržateľných zdrojov energie; víta preto oznámenie o stratégii v oblasti veternej energie na mori; domnieva sa, že politiky EÚ by mali osobitne posilniť inovácie a zavádzanie udržateľného uskladňovania energie a ekologického vodíka; poukazuje na to, že sa musí zabezpečiť, aby využívanie zdrojov energie, ako je zemný plyn, malo len prechodný charakter vzhľadom na cieľ klimatickej neutrality, ktorý sa má dosiahnuť najneskôr do roku 2050;

25. zdôrazňuje, že je nevyhnutné zabezpečiť dobre fungujúci, plne integrovaný, spotrebiteľsky orientovaný a konkurencieschopný trh s energiou v Európe; zdôrazňuje, že na dosiahnutie plne integrovaného trhu s energiou sú dôležité cezhraničné prepojenia; víta vyhlásenie, že Komisia do polovice roku 2020 navrhne opatrenia týkajúce sa inteligentnej integrácie, a zdôrazňuje, že ďalšia integrácia trhu EÚ s energiou bude zohrávať dôležitú úlohu pri zvyšovaní bezpečnosti dodávok energie a dosahovaní hospodárstva s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov; zdôrazňuje, že dostatočne financovaná Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky je potrebná na posilnenie a zintenzívnenie regionálnej spolupráce členských štátov;

26. trvá na rýchлом postupnom zrušení priamych a nepriamych dotácií na fosílnu palivá do roku 2020 v EÚ a v každom členskom štáte;

Streda 15. januára 2020

27. víta ohlásenú vlnu renovácií verejných a súkromných budov a nabáda na zameranie sa na renováciu škôl a nemocníc, ako aj sociálneho a nájomného bývania s cieľom pomôcť domácnostiam s nízkym príjmom; zdôrazňuje, že je nutné, aby sa existujúce budovy renovovali na budovy s takmer nulovou spotrebou energie, s cieľom dosiahnuť uhlíkovú neutralitu najneskôr do roku 2050: zdôrazňuje, že sektor budov má vysoký potenciál úspory energie a potenciál výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mieste, čo môže zvýšiť zamestnanosť a pomôcť MSP expandovať; domnieva sa, že inteligentný a pokrokový legislatívny rámec je nevyhnutný; preto víta návrhy na zníženie vnútroštátnych regulačných prekážok pri renováciách, ako aj revíziu nariadenia o stavebných výrobkoch; požaduje dôsledné presadzovanie povinností členských štátov renovovať verejné budovy v súlade so smernicou o energetickej hospodárnosti; nabáda na presadzovanie drevostavebných a ekologických stavebných materiálov;

28. zdôrazňuje, že transformácia v oblasti energetiky musí byť sociálne udržateľná a nesmie viesť k zhoršeniu energetickej chudoby, a víta záväzok Komisie v tejto oblasti; domnieva sa, že komunity, ktoré bojujú proti energetickej chudobe, musia mať k dispozícii potrebné nástroje na účasť na ekologickej transformácii prostredníctvom vzdelávania, poradenských služieb a podnecovaním dlhodobých investícií; požaduje ciele opatrenia v úzkej spolupráci s členskými štátmi a výmenu najlepších postupov zameraných na zníženie energetickej chudoby a podporu rovnakého prístupu k finančným nástrojom na renovácie s ohľadom na energetickú efektívnosť; domnieva sa, že náklady na renováciu s cieľom zabezpečiť energetickú hospodárnosť by nemali znášať domácnosti s nízkym príjmom; okrem toho zdôrazňuje úlohu diaľkového vykurovania pri zabezpečovaní cenovo dostupnej energie;

29. vo všeobecnosti podporuje myšlienku trhových opatrení ako jedného z nástrojov na dosiahnutie cieľov v oblasti klímy; vyjadruje však výhrady, pokiaľ ide o potenciálne začlenenie emisií z budov do EU ETS, pretože by sa tým odstránila zodpovednosť z oblasti verejnej činnosti a mohlo by to viesť k vyšším nákladom nájomníkov a vlastníkov nehnuteľností za energiu; domnieva sa, že akékoľvek takéto opatrenie si vyžaduje ďalšiu analýzu;

Mobilizácia priemyslu pre čisté a obehové hospodárstvo

30. považuje prechod na modernú a klimaticky neutrálnu, vysoko zdrojovo efektívnu a konkurencieschopnú priemyselnú základňu v EÚ najneskôr do roku 2050 za kľúčový problém a príležitosť a víta oznámenie, že Komisia predloží v marci 2020 novú priemyselnú stratégiu, ako aj stratégiu pre MSP; zdôrazňuje, že priemyselná konkurencieschopnosť a politika v oblasti klímy sa navzájom posilňujú a že dosiahnutie inovatívnej a klimaticky neutrálnej reindustrializácie vytvorí miestne pracovné miesta a zabezpečí konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva;

31. zdôrazňuje, že priemyselná stratégia by sa mala zamerať na stimulovanie hodnotových reťazcov pre ekonomicky životaschopné a udržateľné výrobky, procesy a obchodné modely a na dosiahnutie klimatickej neutrality, efektívnosti využívania zdrojov, obehovosti a netoxického životného prostredia, pričom by mala zachovať a rozvíjať medzinárodnú konkurencieschopnosť a zabrániť premiestňovaniu európskych priemyselných odvetví; súhlasí s Komisiou, že energeticky náročné priemyselné odvetvia – napríklad oceliarske, chemické a cementárske odvetvie – sú pre európsky priemysel nevyhnutné a že modernizácia a dekarbonizácia týchto odvetví je kľúčová;

32. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť týchto transformácií a venovala pritom osobitnú pozornosť najviac znevýhodneným regiónom, oblastiam zasiahnutým priemyselnou transformáciou (najmä regiónom, v ktorých sa ťaží uhlie, a oblastiam závislým od uhlíkovo náročných odvetví, ako je výroba ocele), riedko osídleným oblastiam a územiám, ktoré sú zraniteľné z hľadiska životného prostredia;

33. zdôrazňuje, že v stratégiách pre priemysel a MSP musia byť stanovené jasné plány poskytovania komplexného súboru stimulov a možností financovania, pokiaľ ide o inovácie, zavádzanie prelomových technológií a nové udržateľné obchodné modely, ako aj odstránenie všetkých regulačných prekážok; žiada, aby EÚ podporovala priekopníkov v oblasti klímy a zdrojov, pričom by mala zaujať technologicky neutrálny prístup, ktorý bude v súlade s najlepšimi dostupnými vedeckými poznatkami a dlhodobými cieľmi EÚ v oblasti klímy a životného prostredia; zdôrazňuje úlohu environmentálne bezpečného zachytávania a ukládania oxidu uhličitého pri zabezpečovaní, aby bol ťažký priemysel klimaticky neutrálny, a to v oblastiach, kde nie sú k dispozícii žiadne možnosti priameho zníženia emisií;

34. pripomína zásadnú úlohu digitálnych technológií pri podpore ekologickej transformácie, napríklad zlepšením efektívneho využívania zdrojov a energie a zlepšením monitorovania životného prostredia, a prostredníctvom klimatického prínosu plnej digitalizácie prenosu a distribúcie a inteligentných aplikácií; domnieva sa, že priemyselná stratégia by mala –

Streda 15. januára 2020

tak ako sa to navrhuje – zahŕňať ekologickú a digitálnu transformáciu a mala by určiť kľúčové ciele a prekážky, ktoré bránia plnému využívaniu potenciálu digitálnych technológií; vyzýva Komisiu, aby vypracovala stratégie a financovanie pre zavádzanie inovatívnych digitálnych technológií; zároveň zdôrazňuje význam zlepšenia energetickej efektívnosti a výkonnosti obehového hospodárstva samotného digitálneho sektora a víta v tejto súvislosti záväzky Komisie; žiada Komisiu, aby stanovila metodiku monitorovania a vyčíslenia rastúceho vplyvu digitálnych technológií na životné prostredie, a to bez vytvárania zbytočnej administratívnej záťaže;

35. zdôrazňuje, že priemyselná stratégia musí náležite zohľadňovať vplyv na pracovnú silu, ako aj odbornú prípravu, rekvalifikáciu a zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov; vyzýva Komisiu, aby pozorne preskúmala regionálny rozmer tejto stratégie a aby zabezpečila, že sa na nikoho a na žiadny región nezabudne; trvá na tom, že stratégia musí zahŕňať sociálny dialóg, do ktorého sú pracovníci plne zapojení;

36. požaduje ambiciózný nový akčný plán pre obehové hospodárstvo, ktorý sa musí zameriavať na zníženie celkovej environmentálnej stopy a stopy zdrojov výroby a spotreby v EÚ a musí poskytovať silné stimuly pre inovácie, udržateľné podniky a trhy s klimaticky neutrálnymi a obehovými výrobkami, pričom kľúčové priority sú efektívne využívanie zdrojov, nulové znečistenie a predchádzanie vzniku odpadu; zdôrazňuje silné synergie medzi opatreniami v oblasti klímy a obehovým hospodárstvom, najmä v energeticky náročných odvetviach s vysokými emisiami uhlíka; požaduje, aby sa na úrovni EÚ stanovil cieľ v oblasti efektívneho využívania zdrojov;

37. vyzýva Komisiu, aby v prioritných sektoroch, ako sú komerčný odpad, textil, plasty, elektronika, stavebníctvo a potraviny, navrhla ciele pre separovaný zber, znižovanie množstva odpadu, opätovné použitie a recykláciu a ďalšie konkrétne opatrenia, ako je rozšírená zodpovednosť výrobcu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vypracovala opatrenia na podporu trhu s recyklovanými materiálmi v Európe vrátane spoločných noriem kvality a aby v prioritných odvetviach, v ktorých je to možné, stanovila povinné ciele pre používanie regenerovaných materiálov; zdôrazňuje, že je dôležité rozvíjať cykly netoxických materiálov, zintenzívniť nahrádzanie látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy a podporovať výskum a inovácie v záujme rozvoja netoxických výrobkov; vyzýva Komisiu, aby zvažila opatrenia na riešenie dovážaných výrobkov obsahujúcich látky alebo zložky, ktoré sú v EÚ zakázané a ktoré by sa recykláciou nemali opätovne dostávať na trh EÚ v spotrebiteľských výrobkoch;

38. podporuje politické opatrenia zamerané na udržateľné výrobky vrátane rozšírenia rozsahu ekodizajnu prostredníctvom právnych predpisov, na základe ktorých sa výrobky stanú trvanlivejšími, opraviteľnými, opätovne použiteľnými a recyklovateľnými, vrátane ambiciózneho pracovného programu pre ekodizajn a udeľovanie environmentálnej značky po roku 2020, ktorý bude zahŕňať aj smartfóny a iné nové IT zariadenia; požaduje legislatívne návrhy týkajúce sa práva na opravu a vylúčenia plánovaného zastarávania a spoločných nábijačiek pre mobilné IT zariadenia; podporuje plány Komisie týkajúce sa legislatívnych návrhov na zaistenie bezpečného, obehového a udržateľného hodnotového reťazca batérií v prípade všetkých batérií a očakáva, že tento návrh bude obsahovať prinajmenšom opatrenia týkajúce sa ekodizajnu, cieľov v oblasti opätovného použitia a recyklácie a udržateľného, ako aj sociálne zodpovedného získavania zdrojov; zdôrazňuje potrebu vytvoriť silný a udržateľný klaster batérií a zásobníkov v Európe; podčiarkuje, že je potrebné podporovať miestnu spotrebu a výrobu založenú na zásadách, ktoré spočívajú v odmietnutí, znížení, opätovnom použití, recyklácii a oprave s cieľom zastaviť obchodné stratégie plánovaného zastarávania, pri ktorých sú výrobky navrhnuté tak, aby mali krátku životnosť a bolo ich treba nahradiť, a prispôsobiť spotrebu limitom planéty; domnieva sa, že právo na opravu a trvalú podporu služieb IT je nevyhnutné na dosiahnutie udržateľnej spotreby; žiada, aby boli tieto práva zakotvené v práve EÚ;

39. naliehavo vyzýva Komisiu, aby ďalej zintenzívnila opatrenia EÚ proti znečisťovaniu plastmi, najmä v morskom prostredí, a vyzýva na širšie obmedzenia plastových predmetov na jedno použitie a ich náhradu; podporuje vývoj právnych predpisov zameraných na riešenie problematiky nadmerného balenia a na zabezpečenie toho, aby najneskôr do roku 2030 neboli na trhu EÚ povolené obaly, ktoré nie sú opätovne použiteľné alebo recyklovateľné ekonomicky životaschopným spôsobom, pri súčasnom zaistení bezpečnosti potravín; požaduje opatrenia na cezhraničnú koordináciu systémov vratných záloh; naliehavo vyzýva Komisiu, aby komplexne riešila mikroplasty, a to aj prijatím komplexného postupného vyradovania zámerne pridávaných mikroplastov a novými opatreniami vrátane regulačných opatrení proti neúmyselnému uvoľňovaniu plastov, napríklad z textilu, pneumatík a plastových peliet; konštatuje, že Komisia má v úmysle vypracovať regulačný rámec pre biologicky rozložiteľné plasty a bioplasty; zdôrazňuje potrebu úplného obehového hospodárstva v oblasti plastov;

Streda 15. januára 2020

40. vyzýva na vytvorenie ekologického jednotného trhu EÚ s cieľom zvýšiť dopyt po udržateľných výrobkoch s osobitnými ustanoveniami, ako je napríklad rozšírenie využívania zeleného verejného obstarávania; v tejto súvislosti víta záväzky Komisie navrhnuť ďalšie právne predpisy a usmernenia týkajúce sa zeleného verejného obstarávania; vyzýva, aby inštitúcie EÚ išli príkladom vo verejnom obstarávaní; zdôrazňuje tiež potrebu preskúmať a zrevidovať pravidlá verejného obstarávania EÚ s cieľom zabezpečiť skutočne rovnaké podmienky pre spoločnosti EÚ, najmä pre tie, ktoré vyrábajú udržateľné výrobky alebo služby, napríklad v oblasti verejnej dopravy;

41. zdôrazňuje dôležitosť sebedomých a dobre informovaných spotrebiteľov; vyzýva na prijatie opatrení s cieľom zabezpečiť, aby sa spotrebiteľom poskytovali transparentné, porovnateľné a harmonizované informácie o výrobkoch vrátane označovania výrobkov, a to na základe spoľahlivých údajov a spotrebiteľského výskumu, s cieľom pomôcť im vybrať zdravšie a udržateľnejšie výrobky a informovať ich o trvácnosti a opraviteľnosti výrobkov a o ich environmentálnej stope; zdôrazňuje potrebu poskytnúť spotrebiteľom účinné, ľahko pochopiteľné a vynútiteľné prostriedky nápravy, ktoré zohľadňujú aspekty udržateľnosti a uprednostňujú opätovné použitie alebo opravu výrobkov pred vyradením výrobkov, ktoré nefungujú správne;

42. domnieva sa, že udržateľne získavané obnoviteľné materiály budú zohrávať dôležitú úlohu pri prechode na klimaticky neutrálne hospodárstvo, a zdôrazňuje, že treba stimulovať investície do rozvoja udržateľného biohospodárstva, v ktorom by sa materiály intenzívne využívajúce fosilné zdroje nahradili obnoviteľnými a biologickými materiálmi, napríklad v stavebníctve, textilnom priemysle, chemických výrobkoch, obaloch, pri stavbe lodí a ak je možné zaručiť udržateľnosť aj pri výrobe energie; zdôrazňuje, že sa to bude musieť vykonať spôsobom, ktorý je udržateľný a je v súlade s ekologickými obmedzeniami; zdôrazňuje potenciál biohospodárstva z hľadiska vytvárania nových ekologických pracovných miest, a to aj vo vidieckych častiach EÚ, a stimulovania inovácií; vyzýva na podporu výskumu a inovácií v oblasti udržateľných riešení v oblasti biohospodárstva, ktoré by mali zohľadňovať potrebu chrániť jedinečnú biodiverzitu a ekosystémy; požaduje skutočné vykonávanie stratégie EÚ pre biohospodárstvo ako súčasť európskeho ekologického dohovoru;

Urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu

43. víta nadchádzajúcu stratégiu pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu a súhlasí s Komisiou, že všetky druhy dopravy (cestná, železničná, letecká a vodná doprava) budú musieť prispieť k dekarbonizácii odvetvia dopravy v súlade s cieľom dosiahnuť klimaticky neutrálne hospodárstvo, pričom uznáva, že to bude výzva aj príležitosť; Podporuje uplatňovanie zásady „znečisťovateľ platí“; požaduje dlhodobú komplexnú stratégiu spravodlivého prechodu, v ktorej sa zohľadní aj príspevok odvetvia dopravy k ekonomike EÚ a potreba zabezpečiť vysokú úroveň cenovo dostupných dopravných prepojení, ktoré budú prístupné pre obyvateľstvo, ako aj sociálne aspekty a ochranu práv pracovníkov;

44. víta návrh Komisie na posilnenie multimodálnej dopravy s cieľom zvýšiť efektívnosť a znížiť emisie; domnieva sa však, že multimodalitu možno najlepšie dosiahnuť len konkrétnymi legislatívnymi návrhmi; víta úmysel Komisie navrhnuť opatrenia, ktorými sa zvýši prepojenosť medzi cestnou, železničnou a vnútrozemskou vodnou dopravou a ktoré povedú k skutočnému prechodu na iné druhy dopravy; vyzýva na posilnenie a podporu investícií do prepojenosti železničných sietí EÚ, aby sa umožnila rovnaká dostupnosť verejnej železničnej dopravy v celej EÚ a osobná železničná doprava sa zatriktívnila; zdôrazňuje, že jednotný európsky železničný priestor je predpokladom prechodu na iné druhy dopravy, a žiada Komisiu, aby predložila stratégiu do konca roka 2020 s následnými konkrétnymi legislatívnymi návrhmi s cieľom prekonať fragmentáciu vnútorného trhu;

45. zdôrazňuje, že lodná doprava s nulovými emisiami je kľúčom k rozvoju udržateľnej multimodálnej dopravy; nalieha vyzýva Komisiu, aby vypracovala koordinovaný európsky rámec pravidiel pre vnútrozemské vodné cesty; žiada Komisiu, aby aktívne podporovala intermodalitu zahŕňajúcu vnútrozemské vodné cesty, najmä cezhraničnú sieť vnútroštátnych systémov vodnej dopravy, ktorá sa musí zlepšiť;

46. opakuje, že iniciatíva Jednotné európske nebo (SES) môže pomôcť znížiť emisie z leteckej dopravy bez väčších nákladov, ale sama osebe neprinesie výrazné zníženie emisií z leteckej dopravy v súlade s dlhodobým cieľom EÚ; požaduje jasný regulačný plán pre dekarbonizáciu letectva na základe technologických riešení, infraštruktúry, požiadaviek na udržateľné alternatívne palivá a efektívnej prevádzky v kombinácii so stimulmi v prospech presunu na iné druhy dopravy;

Streda 15. januára 2020

47. víta návrh Komisie, aby preskúmala smernicu o infraštruktúre pre alternatívne palivá, ako aj nariadenie o transeurópskej dopravnej sieti (TEN-T) s cieľom urýchliť zavádzanie vozidiel a plavidiel s nulovými a nízkymi emisiami; víta zameranie sa na zvýšenie nabývajúcej infraštruktúry pre elektrické vozidlá; napriek tomu vyzýva na komplexnejší plán mestskej mobility s cieľom zredukovať dopravné zápchy a zlepšiť kvalitu života v mestách, napríklad prostredníctvom podpory verejnej dopravy s nulovými emisiami, ako aj cyklistickej a pešej infraštruktúry, najmä v mestských oblastiach;

48. domnieva sa, že je nevyhnutné zabezpečiť dostatočné investície do rozvoja vhodnej infraštruktúry na mobilitu s nulovými emisiami a že všetky príslušné fondy EÚ (Nástroj na prepájanie Európy, InvestEU atď.), ako aj poskytovanie úverov EIB musia byť prispôbené tomuto cieľu; vyzýva členské štáty, aby sa zaviazali k riadnemu financovaniu a zvýšeniu tempa zavádzania inovačných stratégií, infraštruktúry dobývania a alternatívnych palív; domnieva sa, že príjmy z daní alebo poplatkov za dopravu by sa mali vyčleniť na podporu tejto transformácie, aby sa tieto náklady stali sociálne prijateľnejšími; víta návrh Komisie vytvoriť inteligentné systémy riadenia dopravy a riešenia pre mobilitu ako službu, najmä v mestských oblastiach; vyzýva Komisiu, aby podporovala rozvoj inovatívnych aplikácií, nových technológií, nových obchodných modelov a novo vznikajúcich a inovatívnych systémov mobility v celej Európe; naliehavo vyzýva Komisiu, aby do diskusie o vykonávaní budúcich politík v oblasti mobility na úrovni EÚ zapojila mestá, ktoré majú praktické skúsenosti a know-how;

49. víta úmysel Komisie začleniť námorné odvetvie do ETS; zdôrazňuje, že EÚ by mala obhajovať vysokú úroveň ambícií v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov v námornom odvetví na medzinárodnej úrovni aj na úrovni EÚ, zatiaľ čo akékoľvek nové opatrenia EÚ by nemali oslabiť medzinárodnú konkurencieschopnosť lodí plaviacich sa pod vlajkou EÚ; domnieva sa, že opatrenia EÚ a medzinárodné opatrenia by mali ísť ruka v ruke s cieľom zabrániť vytváraniu dvojitej regulácie v tomto odvetví a že žiadne opatrenia alebo chýbajúce opatrenia na celosvetovej úrovni by nemali brániť schopnosti EÚ prijímať ambicióznejšie opatrenia v rámci Únie; ďalej zdôrazňuje potrebu prijať opatrenia s cieľom upustiť od používania ťažkého vykurovacieho oleja a potrebu naliehavých investícií do výskumu nových technológií na dekarbonizáciu odvetvia lodnej dopravy a do vývoja lodí s nulovými emisiami a ekologických lodí;

50. podporuje navrhované opatrenia na zníženie emisií v odvetví leteckej dopravy, na posilnenie systému EU ETS v súlade s ambíciami EÚ v oblasti klímy a na postupné ukončovanie bezodplatného pridelovania kvót leteckým spoločnostiam v prípade letov v rámci EÚ; zároveň vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyvinuli maximálne úsilie na posilnenie systému kompenzácie a znižovania emisií uhlíka v medzinárodnom letectve (CORSIA) a aby podporili prijatie dlhodobého cieľa zníženia emisií v rámci odvetvia zo strany Medzinárodnej agentúry civilného letectva (ICAO) a zároveň zabezpečili legislatívnu autonómiu EÚ pri vykonávaní smernice o ETS; zdôrazňuje, že ako spoluzákonodarcovia sú Európsky parlament a Rada jedinými inštitúciami, ktoré môžu rozhodovať o akýchkoľvek budúcich zmenách smernice o ETS; zdôrazňuje, že akékoľvek zmeny smernice o ETS by sa mali uskutočňovať len vtedy, keď sú v súlade so záväzkom EÚ znížiť emisie skleníkových plynov v celom hospodárstve;

51. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť rovnaké podmienky pre rôzne druhy dopravy; vyzýva preto Komisiu, aby predložila návrhy koordinovaných opatrení s cieľom rušiť oslobodenia od dane pre letecké a námorné palivá v členských štátoch v súvislosti s revíziou smernice o zdaňovaní energie, pričom by sa malo zabrániť neúmyselným negatívnym environmentálnym, hospodárskym alebo sociálnym dôsledkom;

52. so záujmom očakáva nadchádzajúce návrhy Komisie týkajúce sa prísnejších emisných noriem látok znečisťujúcich ovzdušie v prípade vozidiel so spaľovacím motorom (Euro 7) a revidovaných emisných noriem CO₂ v prípade osobných automobilov a ľahkých úžitkových vozidiel, ako aj nákladných áut, čím sa od roku 2025 zabezpečí prechod na mobilitu s nulovými emisiami; vyzýva Komisiu, aby vypracovala metodiky posudzovania životného cyklu; pripomína výsledok podrobnej analýzy, ktorá je súčasťou oznámenia Komisie s názvom Čistá planéta pre všetkých: Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo, podľa ktorého a na základe scenára dosiahnutia klimatickej neutrality v roku 2050 budú musieť mať všetky nové vozidlá umiestnené na trh EÚ od roku 2040 nulové emisie, a požaduje vypracovanie súdržného politického rámca a prechodných režimov na podporu tohto vývoja; konštatuje, že revízia súčasných pravidiel bude potrebná na to, aby priekopnícke krajiny mohli uplatňovať prísnejšie opatrenia na vnútroštátnej úrovni, ak tak rozhodnú členské štáty;

Streda 15. januára 2020

53. víta plány Komisie na riešenie problému znečistenia ovzdušia z námornej dopravy a letectva vrátane regulácie prístupu najznečisťujúcejších lodí do prístavov EÚ a regulačné opatrenia na boj proti znečisťovaniu z lodí v prístavoch; zdôrazňuje význam podpory rozvoja prístavov s nulovými emisiami, ktoré využívajú energiu z obnoviteľných zdrojov; zdôrazňuje, že zavedenie oblastí kontroly emisií, ktoré sú stanovené v Medzinárodnom dohovore o zabránení znečisťovaniu z lodí (MARPOL), a znižovanie rýchlosti v lodnej doprave patria medzi relevantné riešenia, ktoré možno ľahko uplatniť;

54. berie na vedomie plány Komisie zväziť rozšírenie európskeho systému obchodovania s emisiami na emisie z cestnej dopravy; odmieta priame začlenenie do systému EÚ na obchodovanie s emisiami a vytvorenie akéhokoľvek druhu paralelných systémov; dôrazne vyzdvihuje, že žiadny systém stanovovania cien by nemal nahradiť ani oslabiť existujúce či budúce emisné normy CO₂ pre osobné a nákladné vozidlá a vytvárať žiadne ďalšie zaťaženie priamo pre spotrebiteľov;

Z farmy na stôl: koncipovanie spravodlivého a zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu

55. víta návrh Komisie, aby bola v roku 2020 predložená stratégia „Z farmy na stôl“, ktorej cieľom je dosiahnuť udržateľnejšiu potravinovú politiku spoločným úsilím o vyriešenie problému zmeny klímy, o ochranu životného prostredia a zachovanie a obnovu biodiverzity v záujme zabezpečenia toho, aby Európania mali k dispozícii cenovo dostupné, vysoko kvalitné a udržateľné potraviny a súčasne boli zaručené dôstojné životné podmienky pre poľnohospodárov, rybárky a rybárov a bola zaistená konkurencieschopnosť odvetvia poľnohospodárstva; domnieva sa, že spoločná poľnohospodárska politika by mala byť plne v súlade s väčšími ambíciami EÚ v oblasti klímy a biodiverzity; víta tiež záväzok Komisie zabezpečiť, aby sa európske potraviny stali celosvetovou normou udržateľnosti; vyzýva Komisiu, aby využila stratégiu z farmy na stôl na vytvorenie skutočnej dlhodobej vízie pre trvalo udržateľné a konkurencieschopné potravinové systémy a zároveň podporovala reciprocitu výrobných noriem EÚ v obchodných dohodách;

56. zdôrazňuje, že udržateľné poľnohospodárstvo a poľnohospodári budú zohrávať kľúčovú úlohu pri riešení výziev, ktoré prináša európsky ekologický dohovor; vyzdvihuje potenciál a dôležitosť európskeho poľnohospodárstva, pokiaľ ide o príspevok k opatreniam v oblasti klímy, obehovému hospodárstvu a posilnenej biodiverzite a podporu udržateľného využívania obnoviteľných surovín; zdôrazňuje, že na boj proti zmene klímy a na prispôbenie sa jej musia poľnohospodári EÚ dostať potrebné nástroje, ako sú investície do prechodu na udržateľnejšie poľnohospodárske systémy; zdôrazňuje, že stratégia z farmy na stôl by sa mala zamerať na ambiciózne zníženie emisií skleníkových plynov a obmedzenie degradácie pôdy;

57. zdôrazňuje, že postavenie poľnohospodárov v agropotravinovom dodávateľskom reťazci sa musí posilniť; zdôrazňuje, že vplyv právnych predpisov EÚ v oblasti hospodárskej súťaže na udržateľnosť potravinového dodávateľského reťazca by sa mal riešiť napríklad prostredníctvom boja proti nekalým obchodným praktikám a s cieľom odmeňovať výrobcov dodávajúcich vysokokvalitné potraviny za poskytovanie verejných statkov v podobe vyššieho štandardu v oblasti životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré sa v súčasnosti dostatočne neodrážajú v cenách mimo poľnohospodárskych podnikov;

58. požaduje trvalo udržateľnú SPP, ktorá prostredníctvom svojich opatrení aktívne pomáha poľnohospodárom a nabáda ich, aby prinášali väčšie prínosy v oblasti životného prostredia a klímy a lepšie riadili volatilitu a krízy; žiada Komisiu, aby analyzovala prínos súčasného návrhu reformy SPP k záväzkom EÚ v oblasti životného prostredia, klímy a ochrany biodiverzity s cieľom v plnej miere ich zosúladiť s cieľmi stanovenými v európskom ekologickom dohovore a vzala pritom do úvahy potrebu zachovať v Európe rovnaké podmienky a umožniť silnú, odolnú a udržateľnú poľnohospodársku výrobu; zdôrazňuje, že strategické plány SPP musia plne odrážať ambície ekologického dohovoru, a vyzýva Komisiu, aby pri posudzovaní strategických plánov bola v tomto bode neústupčivá, a najmä aby overila ciele a účinnosť ekologických režimov členských štátov a pozorne monitorovala výsledky ich vykonávania; zdôrazňuje, že v rámci nového modelu vykonávania je dôležitý cieleň prístup založený na výsledkoch, ktorý spočíva vo väčšom zjednodušení a väčšej transparentnosti, pokiaľ ide o konkrétne výsledky a ciele spojené s pridanou hodnotou; domnieva sa, že je potrebné pomôcť poľnohospodárom pri prechode na udržateľnejšie poľnohospodárstvo a na tento účel podporuje poskytnutie rozpočtu pre SPP, ktorý jej umožní dosiahnuť všetky jej ciele vrátane splnenia environmentálnych ambícií EÚ;

Streda 15. januára 2020

59. opakuje, že zníženie závislosti od pesticídov je jedným z prioritných cieľov udržateľného poľnohospodárstva; v tejto súvislosti víta záväzok Komisie riešiť negatívne vplyvy pesticídov na životné prostredie a zdravie a výrazne obmedziť používanie a riziko chemických pesticídov, ako aj používanie hnojív a antibiotík, a to aj prostredníctvom legislatívnych opatrení; zdôrazňuje, že stratégia z farmy na stôl by mala obsahovať záväzné ciele zníženia súvisiace s nebezpečnými pesticídmi; požaduje stratégiu EÚ na uľahčenie prístupu na trh pre vedecky podložené udržateľné alternatívy; vyzýva tiež Komisiu, aby reagovala na výzvy uvedené v uznesení Európskeho parlamentu zo 16. januára 2019 o postupe Únie pre povoľovanie pesticídov (*);

60. so znepokojením konštatuje, že poľnohospodárstvo, rybolov a potravinárska výroba sú stále najhlavnejšími príčinami straty suchozemskej a morskej biodiverzity; domnieva sa, že úbytok opelovačov vrátane včiel vyvoláva osobitné obavy z hľadiska potravinovej bezpečnosti, keďže plodiny závislé od opelovačov zohrávajú v našej strave dôležitú úlohu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili úplné prijatie usmernenia EFSA o včelách z roku 2013 ako bezodkladnej záležitosti a nalieha na členské štáty, aby zodpovedajúcim spôsobom zosúlادili svoje posudzovanie pesticídov;

61. zdôrazňuje, že inteligentné poľnohospodárske techniky a výrobné metódy sú potrebné na zabezpečenie dostatku výživných potravín pre rastúcu populáciu a na redukciiu potravinových strát a plytvania potravinami; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili činnosť s cieľom zredukovať plytvanie potravinami a potravinové podvody; požaduje vykonateľný cieľ týkajúci sa redukciiu plytvania potravinami v rámci celej EÚ o 50 % do roku 2030 na základe spoločnej metodiky; zdôrazňuje pozitívne účinky, ktoré môžu mať krátke potravinové dodávateľské reťazce na redukciiu plytvania potravinami;

62. zdôrazňuje, že právne predpisy týkajúce sa materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami a maximálnych hladín reziduí pesticídov by sa mali revidovať a mali by vychádzať z najnovších vedeckých poznatkov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zakázala prídavné látky, ktoré sú škodlivé pre ľudské zdravie; pripomína kľúčovú úlohu zdravých potravín pri znižovaní srdcovo-cievnych ochorení a rakoviny; zdôrazňuje význam vytvorenia právneho rámca, a to vrátane mechanizmov presadzovania, pre dovážané potravinové výrobky s cieľom dosiahnuť súlad s európskymi environmentálnymi normami;

63. konštatuje, že občania EÚ sa domnievajú, že „poskytovanie bezpečných, zdravých a vysoko kvalitných potravín“ pre všetkých spotrebiteľov by malo byť hlavnou prioritou spoločnej poľnohospodárskej politiky a spoločnej rybárskej politiky; domnieva sa, že digitálne prostriedky poskytovania informácií môžu dopĺňať, ale nie nahrádzať informácie na označení; víta preto zámer Komisie preskúmať nové spôsoby, ako poskytnúť spotrebiteľom lepšie informácie; vyzýva Komisiu, aby zvažila lepšie označovanie potravín, napríklad pokiaľ ide o označovanie výživovej hodnoty, označovanie krajiny pôvodu určitých potravín, označovanie týkajúce sa životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, s cieľom zabrániť roztrieštenosti jednotného trhu a poskytnúť objektívne, transparentné a pre spotrebiteľa zrozumiteľné informácie;

64. zdôrazňuje, že poľnohospodárstvo má potenciál pomôcť EÚ znížiť emisie prostredníctvom udržateľných postupov, ako sú presné poľnohospodárstvo, ekologické poľnohospodárstvo, agroekológia, agrolesníctvo, zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat a prevencia ľudských a zvieracích chorôb vrátane udržateľného obhospodarovania lesov, zachytávania uhlíka a lepšieho riadenia živín na dosiahnutie cieľov ekologického dohovoru; zdôrazňuje, že je dôležité stimulovať poľnohospodárov k prechodu na tieto postupy a metódy, ktoré spravodlivo, včas a ekonomicky životaschopným spôsobom povedú k väčším prínosom v oblasti klímy, životného prostredia a biodiverzity; víta skutočnosť, že prostredníctvom stratégie „z farmy na stôl“ sa budú riešiť aj výhody nových technológií vrátane digitalizácie s cieľom zlepšiť efektívnosť, využívanie zdrojov a udržateľnosť životného prostredia a zároveň priniesť odvetviu hospodárske výhody; znova potvrdzuje svoju výzvu zaviesť komplexný európsky strategický plán v oblasti produkcie a zásobovania rastlinnými bielkovinami, ktorý by sa zakladal na trvalo udržateľnom rozvoji všetkých plodín pestovaných v celej EÚ;

65. vyzýva Komisiu, aby začlenila produkty rybolovu a akvakultúry do svojej stratégie „z farmy na stôl“ s cieľom posilniť udržateľný hodnotový reťazec v odvetví rybárstva (od rybolovu až po spotrebu); uznáva potenciál odvetvia rybárstva pri prispievaní k cieľom európskeho ekologického dohovoru; dôrazne zdôrazňuje, že je potrebné, aby toto odvetvie bolo v súlade s cieľmi EÚ v oblasti životného prostredia, klímy a udržateľnosti a s vedou; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť primeranú podporu európskym rybárom a rybárkam pri prechode na udržateľné rybolovné činnosti; vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na zlepšenie vysledovateľnosti všetkých morských produktov, a to vrátane presadzovania označovania pôvodu výrobkov v konzervách a odmietania výrobkov, ktoré poškodzujú morské prostredie alebo vyčerpávajú zásoby rýb;

(*) Prijaté texty, P8_TA(2019)0023.

Streda 15. januára 2020

66. domnieva sa, že je dôležité zvýšiť existujúce normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a v prípade potreby vypracovať nové normy, založené na nových vedeckých zisteniach, a začať postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti systematickému nedodržiavaniu pravidiel v členských štátoch, pokiaľ ide o vykonávanie a presadzovanie existujúcich právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat; vyzýva Komisiu, aby bez zbytočného odkladu predložila novú stratégiu v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktorá pripraví pôdu pre rámcový zákon o dobrých životných podmienkach zvierat, a zabezpečí, aby sa vo všetkých príslušných politikách zohľadnili zvieratá ako cítiace bytosti;

Zachovanie a obnova ekosystémov a biodiverzity

67. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Európa a svet naďalej alarmujúco rýchlym tempom strácajú biodiverzitu a že nedosahujú svoje súčasné ciele vrátane cieľov z Aichi určené na zastavenie straty biodiverzity; zdôrazňuje, že je potrebné zachovať a obnoviť biodiverzitu, a víta záväzok Komisie predložiť do marca 2020 stratégiu v oblasti biodiverzity ešte pred 15. konferenciou zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite; zdôrazňuje, že EÚ by mala presadzovať ambicióznú a záväznú celosvetovú dohodu o rámci pre biodiverzitu na obdobie po roku 2020, ktorá bude obsahovať jasné a záväzné ciele pre chránené oblasti v EÚ ako takej a vo svetovom meradle; považuje za rozhodujúce zastaviť a zvrátiť stratu biodiverzity do roku 2030 tak v rámci EÚ, ako aj na celosvetovej úrovni, vrátane osobitných opatrení pre európske námorské územia;

68. zdôrazňuje, že stratégia pre biostratégiu do roku 2030 musí zahŕňať ambiciózne a vynútiteľné právne opatrenia a záväzné ciele na zvýšenie ochrany a obnovy zraniteľných ekosystémov, ako aj komplexné opatrenia na riešenie príčin straty biodiverzity; zdôrazňuje, že je dôležité zvýšiť účinnosť a rozsiahlosť sietí chránených oblastí a s cieľom zmierniť a prispôsobiť sa zmene klímy a umožniť, aby sa biodiverzita zotavila; vyzýva Komisiu, aby do stratégie v oblasti biodiverzity zahrnila cieľ postupne prestať používať nebezpečné chemikálie a prepojila ju so stratégiou pre netoxické životné prostredie; berie na vedomie plány Komisie určiť opatrenia na zlepšenie a obnovu poškodených ekosystémov a navrhne plán obnovy prírody; domnieva sa, že oblasti mestskej zelene s bohatou biodiverzitou prispievajú k riešeniu znečistenia ovzdušia, hluku, vplyvov zmeny klímy, horúčav, záplav a problémov v oblasti verejného zdravia; víta skutočnosť, že Komisia predloží návrhy týkajúce sa ekologických európskych miest a zvýši biodiverzitu v mestských oblastiach;

69. zdôrazňuje, že súdržnosť politik na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni má kľúčový význam pre úspešnú politiku ochrany prírody a biodiverzity; pokiaľ ide o implementáciu, považuje za dôležité vymieňať si najlepšie postupy medzi členskými štátmi; vyzýva Komisiu, aby začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti členským štátom, ktoré nedodržiavajú právne predpisy v oblasti ochrany prírody; vyzýva Komisiu, aby posilnila smernicu o environmentálnej zodpovednosti v súlade s odporúčaniami Európskeho parlamentu v jeho uznesení z 26. októbra 2017;

70. nazdáva sa, že strata biologickej diverzity má globálne príčiny, ktoré nie sú obmedzené štátnymi hranicami; podporuje preto návrh Komisie, aby sa na konferencii OSN o biodiverzite v októbri 2020 stanovil záväzný globálny cieľ na ochranu a obnovu biodiverzity; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa pripojili k úsiliu o dosiahnutie dohody o ambicióznom globálnom ciele v oblasti chránených území pre morské a suchozemské oblasti;

71. pripomína, že lesy sú pre našu planétu a biodiverzitu nevyhnutné; víta zámer Komisie bojovať proti celosvetovému odlesňovaniu a žiada ju, aby zintenzívnila svoje opatrenia; vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila návrh európskeho právneho rámca založeného na náležitej starostlivosti s cieľom zabezpečiť udržateľné dodávateľské reťazce bez odlesňovania v prípade výrobkov uvádzaných na trh EÚ, pričom sa budú najmä riešiť hlavné hybné sily dovozu spojeného s odlesňovaním, a namiesto toho podporovať dovoz, ktorý nevytvára odlesňovanie v zahraničí;

72. vyzýva Komisiu, aby predložila novú ambicióznú stratégiu lesného hospodárstva EÚ s cieľom náležite uznať dôležitosť, multifunkčnú a prierezovú úlohu, ktorú európske lesy, celé odvetvie a udržateľné obhospodarovanie lesov zohrávajú v boji proti zmene klímy a strate biodiverzity, a to aj pokiaľ ide o sociálne, hospodárske a environmentálne aspekty; pripomína, že je potrebné prijať opatrenia na boj proti nezákonnej ťažbe dreva v Európe; zdôrazňuje, že úsilie v oblasti zalesňovania, opätovného zalesňovania a obnovy by sa malo zamerať na posilnenie biodiverzity, ako aj na ukládanie uhlíka;

Streda 15. januára 2020

73. zdôrazňuje, že nezákonné obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi a nezákonný obchod s voľne žijúcimi druhmi sú hlavnými hybnými silami straty biodiverzity; zdôrazňuje, že vykonávanie akčného plánu na boj proti nezákonnému obchodovaniu s voľne žijúcimi druhmi z roku 2016 sa v roku 2020 skončí; naliehavo vyzýva Komisiu, aby obnovila a posilnila svoje ustanovenia, plne ich začlenila do stratégie v oblasti biodiverzity do roku 2030 a zabezpečila primerané financovanie; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila spoluprácu s partnerskými krajinami ako kľúčový prvok boja proti trestnej činnosti týkajúcej sa voľne žijúcich živočíchov a rastlín a poklesu biodiverzity;

74. uznáva úlohu modrého hospodárstva v boji proti zmene klímy; zdôrazňuje, že modré hospodárstvo vrátane obnoviteľnej energie, cestovného ruchu a priemyslu musí byť udržateľné, pretože využívanie morských zdrojov závisí priamo alebo nepriamo od dlhodobej kvality a odolnosti oceánov; domnieva sa, že oceány by mali byť na poprednom mieste v rámci agendy európskeho ekologického dohovoru; naliehavo vyzýva Komisiu, aby dala ekologickému dohovoru i „modrý“ rozmer a v plnej miere začlenila oceány ako kľúčový prvok ekologického dohovoru tým, že v plnom rozsahu uzná úlohu oceánov ako ekosystémov a vypracuje „akčný plán pre oceány a akvakultúru“, ktorý bude zahŕňať konkrétne opatrenia vychádzajúce z integrovanej strategickú vízie zameranej na otázky námornej politiky, ako sú doprava, inovácie a znalosti, biodiverzita, modré hospodárstvo, emisie a riadenie;

75. domnieva sa, že spoločná rybárska politika (SRP) by sa mala zamerať na skončenie nadmerného rybolovu a na obnovu biomasy populácií nad rámec maximálnych udržateľných výnosov, na rozvoj udržateľných systémov morskej a sladkovodnej akvakultúry a na vytvorenie účinného a integrovaného systému riadenia založeného na ekosystémoch, ktorý zohľadňuje všetky faktory ovplyvňujúce populácie rýb a morské ekosystémy vrátane zmeny klímy a znečisťovania; vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na revíziu spoločnej rybárskej politiky týmto smerom;

76. zdôrazňuje, že je potrebné úsilie o ochranu oceánov a pobreží zamerané na zmiernenie zmeny klímy, ako aj prispôbenie sa tejto zmene, na ochranu a obnovu morských a pobrežných ekosystémov, a žiada, aby sa v rámci stratégie v oblasti biodiverzity na rok 2030 predložil návrh na záväzný cieľ rozšírenia siete chránených morských oblastí aspoň o 30 % na úrovni EÚ s cieľom zvýšiť ochranu oceánov; zdôrazňuje, že treba zvýšiť finančné a kapacitné zdroje s cieľom zlepšiť poznatky o mori týkajúce sa biodiverzity, klímy a znečistenia a pochopiť tak vplyv činností na morské ekosystémy a stav populácií rýb a stanoviť vhodné adaptačné a zmiernujúce akčné plány;

77. zdôrazňuje význam posilnenia úlohy EÚ ako svetového lídra v oblasti správy oceánov vrátane jej obchodného rozmeru, a to prostredníctvom podpory prijatia medzinárodného mechanizmu pod Dohovorom Organizácie Spojených národov o morskom práve na ochranu biodiverzity a morských ekosystémov mimo oblastí vnútroštátnej jurisdikcie a politiky nulovej tolerancie nezákonného rybolovu vrátane spoločnej stratégie prevencie a znižovania znečistenia so susednými krajinami; poznamenáva, že treba posilniť úlohu EÚ a jej prínos k dekáde OSN týkajúcej sa vedy o oceánoch pre udržateľný rozvoj, aby lepšie prispievala k vede o oceánoch a k dosahovaniu cieľov udržateľného rozvoja;

Cieľ nulového znečistenia v záujme životného prostredia bez toxických látok

78. víta plány Komisie na akčný plán nulového znečistenia pre vzduch, vodu a pôdu, ktorý by sa mal zaoberať aj znečistením vody z pôdy a mal by zahŕňať posilnené monitorovanie a sústrediť akcie na prevenciu znečistenia; vyjadruje poľutovanie nad meškaním predloženia stratégie pre netoxické životné prostredie a vyzýva Komisiu, aby predložila ambicióznou medziodvetvovú stratégiu pre netoxické životné prostredie čo najskôr v roku 2020 na zaručenie silnej ochrany všetkých Európanov pred škodlivými látkami vrátane ochrany spotrebiteľov, pracovníkov a zraniteľných populácií;

79. domnieva sa, že pre netoxické životné prostredie by mala odstrániť všetky regulačné medzery v právnych predpisoch EÚ o chemických látkach a mala by účinne prispievať k rýchlemu nahradeniu látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy a iných nebezpečných chemikálií vrátane endokrinných disruptorov, veľmi perzistentných chemikálií, neurotoxických látok a imunotoxických látok; ako aj k riešeniu problému kombinovaných účinkov chemikálií, nanoforiem látok a vystavenia nebezpečným chemikáliám z výrobkov; opakuje, že každý zákaz týchto chemikálií by mal zohľadňovať všetky aspekty udržateľnosti; zdôrazňuje, že treba prijať jasný záväzok k zabezpečeniu finančných prostriedkov na zlepšenie výskumu bezpečnejších alternatív a podporovať nahrádzanie škodlivých chemikálií, čistou výrobou a udržateľnou inováciou; zdôrazňuje, že je potrebné obmedziť testovanie na zvieratách pri posudzovaní rizík, a vyzýva na zvýšenie úsilia a finančných prostriedkov určených na tento účel;

Streda 15. januára 2020

80. žiada, aby do júna 2020 boli predložené ambiciózne legislatívne návrhy s cieľom riešiť používanie endokrinných disruptorov v kozmetických prípravkoch, hračkách a materiáloch v kontakte s potravinami a akčný plán, ktorý poskytne komplexný rámec s cieľmi a termínmi týkajúcimi sa minimalizácie vystavenia občanov endokrinným disruptorom; poukazuje na to, že nový komplexný rámec pre endokrinné disruptory musí zabezpečiť, aby sa brali do úvahy účinky zmesi a kombinované expozície;

81. vyzýva Komisiu, aby prijala jasné legislatívne opatrenia týkajúce sa boja proti farmaceutickým výrobkom v životnom prostredí, a to tak v dôsledku výrobného procesu, ako aj používania a likvidácie farmaceutík; so znepokojením berie na vedomie príspevok liekov, ktoré sa dostanú do životného prostredia prostredníctvom vypustenia maštalného hnoja, k antimikrobiálnej rezistencii;

82. poukazuje na to, že akčný plán pre nulové znečistenie ovzdušia, vody a pôdy musí byť komplexnou a prierezovou stratégiou na ochranu zdravia občanov pred zhoršovaním životného prostredia a znečistením; vyzýva Komisiu, aby zvýšila úroveň ochrany kvality nášho ovzdušia v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami a usmerneniami WHO, vyzýva na lepšie monitorovanie znečisťovania ovzdušia v členských štátoch prostredníctvom vykonávania spoľahlivých a harmonizovaných metód merania a na zaručenie jednoduchého prístupu európskych občanov k týmto informáciám; vyzýva na prijatie komplexných opatrení proti všetkým významným znečisťujúcim látkam s cieľom obnoviť prirodzené funkcie podzemných a povrchových vôd; zdôrazňuje, že revízia smernice o priemyselných emisiách by mala klásť dôraz na predchádzanie znečisťovaniu, súlad s politikami obehového hospodárstva a dekarbonizáciu; ďalej žiada revíziu smernice Seveso;

Financovanie európskeho ekologického dohovoru a zabezpečenie spravodlivej transformácie

83. víta uznanie značných potrieb financovania na dosiahnutie cieľov stanovených v ekologickom dohovore; víta tiež, že v oznámení sa uznáva, že udržateľnosť by sa mala ďalej začleniť do všetkých sektorov; domnieva sa, že Komisia by mala predložiť komplexný plán financovania založený na koherentnom súbore návrhov, ktorého cieľom by malo byť zvýšenie verejných a súkromných investícií na všetkých úrovniach; je presvedčený, že takýto plán je potrebný na splnenie značných potrieb financovania a dodatočných investícií potrebných na vykonávanie cieľov európskeho ekologického dohovoru, ktoré výrazne presahujú konzervatívnu sumu 260 miliárd EUR uvádzanú Komisiou, ktorá nezohľadňuje napríklad investičné potreby na prispôbenie sa zmene klímy a na ďalšie environmentálne výzvy, ako napríklad biodiverzita, alebo verejné investície potrebné na riešenie sociálnych nákladov; zdôrazňuje, že náklady na hĺbkovú dekarbonizáciu sú teraz oveľa nižšie ako náklady vyplývajúce z účinkov zmeny klímy;

84. podporuje plány plánu udržateľných investícií s cieľom pomôcť odstrániť investičné medzery, pomôcť financovať prechod na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo a zabezpečiť spravodlivý prechod vo všetkých regiónoch EÚ; zdôrazňuje, že tento plán by mal zohľadniť skúsenosti s predchádzajúcimi programami (s tzv. Junckerovým plánom) a osobitný dôraz by sa mal klásť na skutočne dodatočné investície európskej pridanej hodnoty; žiada koordinované činnosti na riešenie nedostatku investícií v celej EÚ, aj prostredníctvom rozpočtu EÚ, financovania z EIB a iných finančných inštitúcií a programov EÚ, napríklad prostredníctvom InvestEU;

85. víta novú politiku poskytovania úverov v oblasti energetiky a novú stratégiu pre opatrenia v oblasti klímy a pre environmentálnu udržateľnosť, ktoré EIB prijala 14. novembra 2019 ako pozitívny príspevok k dosiahnutiu európskeho ekologického dohovoru; víta, že EIB bude transformovaná na novú klimatickú banku EÚ, pričom 50 % jej operácií bude do roku 2025 zameraných na opatrenia v oblasti klímy a na environmentálnu udržateľnosť, do roku 2021 ukončí podporu projektov v oblasti fosílnych palív a všetky jej finančné aktivity sa do roku 2020 zosúladiť so zásadami a cieľmi Parížskej dohody; nabáda EIB, aby zohrávala aktívnu úlohu pri podpore projektov spravodlivej transformácie, ako sú výskum, inovácie a digitalizácia, prístup MSP k financovaniu a sociálne investície a zručnosti; žiada investičnú politiku EIB, aby prioritne poskytovala ciele financovanie iniciatívam európskeho ekologického dohovoru, pričom sa zohľadní doplnkovosť, ktorú môže financovanie EIB poskytnúť v kombinácii s inými zdrojmi; zdôrazňuje, že koordinácia s ostatnými finančnými nástrojmi je kľúčová, pretože EIB nemôže sama financovať všetky iniciatívy európskeho ekologického dohovoru; víta nedávne vyhlásenia novovymenovaného prezidenta ECB, že inštitúcia by v rámci svojich úloh v oblasti menového a bankového dohľadu mala prispievať k boju proti zmene klímy; naliehavo vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti spolupracovala s ECB s cieľom zabezpečiť súdržné opatrenia prisľúbené v oznámení o európskom ekologickom dohovore, bez toho, aby bol dotknutý mandát ECB podľa zmlúv;

Streda 15. januára 2020

86. zdôrazňuje, že je potrebné riešiť súčasnú trhovú nerovnováhu medzi nízkou ponukou a vysokým dopytom po udržateľných finančných produktoch; opakuje, že úloha udržateľného financovania, a domnieva sa, že pre úspešnú dekarbonizáciu celosvetového hospodárstva je nevyhnutné, aby hlavné medzinárodné finančné inštitúcie rýchlo schválili a rozvíjali udržateľné financovanie na zaručenie plnej transparentnosti stupňa udržateľnosti finančného systému EÚ; trvá na tom, že treba nadviazať na úspechy iniciatív v oblasti udržateľného financovania a zdôrazňuje potrebu rýchleho vykonávania akčného plánu EÚ pre udržateľné financovanie vrátane zelenej značky pre finančné produkty, štandardu zelených dlhopisov a začlenenia kritérií ESG do prudenciálneho rámca pre banky a víta vytvorenie medzinárodnej platformy pre udržateľné financie;

87. zdôrazňuje potrebu podpory spravodlivého prechodu a v tejto súvislosti víta záväzky Komisie; domnieva sa, že dobre navrhnutý Mechanizmus spravodlivej transformácie vrátane Fondu na spravodlivú transformáciu bude dôležitým nástrojom na uľahčenie tejto transformácie a dosiahnutie ambiciózných cieľov v oblasti klímy pri súčasnom riešení sociálnych vplyvov; zdôrazňuje, že rozsiahle financovanie tohto nástroja vrátane ďalších rozpočtových zdrojov bude kľúčovým prvkom pre úspešné uplatňovanie európskeho ekologického dohovoru; domnieva sa, že spravodlivá transformácia je viac než len fond, ide o celý politický prístup, ktorý sa opiera o investície, ktoré musia zabezpečiť, aby každý napredoval, a v tejto súvislosti zdôrazňuje úlohu sociálnych politík členských štátov; v tomto kontexte sa domnieva, že tento mechanizmus by nemal byť iba čistým prevodom národným vládam alebo spoločnostiam, ani by sa nemal používať na úhradu podnikových záväzkov, ale mal by konkrétne pomáhať pracovníkom všetkých sektorov a spoločenských vrstiev v EÚ, ktoré sú najviac postihnuté dekarbonizáciou, ako je ťažba uhlia a regióny s vysokou produkciou uhlíka, aby prešli na čisté hospodárstvo budúcnosti – a zároveň by nemal mať odrádzajúci účinok na proaktívne projekty a iniciatívy; domnieva sa, že fond by mal okrem iného podporovať zvyšovanie kvalifikácie a rekvizifikáciu, aby sa pracovníci pripravili a prispôsobili novým perspektívam zamestnania, požiadavkám a schopnostiam, a podporovať vytváranie vysokokvalitných a udržateľných pracovných miest; rozhodne zdôrazňuje, že financovanie spravodlivej transformácie musí byť podmienené pokrokom v konkrétnych a záväzných plánoch na dekarbonizáciu v súlade s Parížskou dohodou, najmä pokiaľ ide o postupné ukončenie používania uhlia a transformáciu hospodárskych regiónov s vysokou produkciou uhlíka; považuje za dôležité zabezpečiť vhodný rámec monitorovania s cieľom sledovať spôsob, akým členské štáty využívajú fondy; zdôrazňuje však, že samotné financie nezabezpečia prechod a že je potrebná komplexná stratégia EÚ založená na skutočnom dialógu s dotknutými ľuďmi a spoločnosťami vrátane odborových zväzov;

88. zdôrazňuje kľúčovú úlohu VFR na roky 2021 – 2027, pokiaľ ide o plnenie európskeho ekologického dohovoru, a naliehavú potrebu ďalšieho kvantového skoku v politickom a finančnom úsilí vrátane nových rozpočtových prostriedkov s cieľom dosiahnuť jeho ciele, ako aj spravodlivý prechod na uhlíkovo neutrálné hospodárstvo založené na najvyšších kritériách sociálnej spravodlivosti, aby sa na nikoho a nikde nezabudlo; očakáva, že rozpočtové prostriedky v priebehu nasledujúceho programového obdobia budú zodpovedať tejto ambícii, a zdôrazňuje, že znížený VFR by očividne predstavoval krok späť;

89. vyzýva na vytvorenie mechanizmu dobrej koordinácie, súdržnosti a konzistentnosti medzi všetkými dostupnými politikami, finančnými a investičnými nástrojmi EÚ vrátane EIB s cieľom predísť prekryvaniu a posilniť synergie, komplementárnosť a doplnkovosť ich financovania, využiť udržateľné súkromné a verejné investície, a tým lepšie optimalizovať a uplatňovať finančnú podporu pre európsky ekologický dohovor; v tejto súvislosti zdôrazňuje svoju podporu zásade začleňovania cieľov vo VFR, aby sa dosiahla súdržnosť politík; domnieva sa, že boj proti daňovým podvodom, daňovým únikom, agresívnemu daňovému plánovaniu a praniu špinavých peňazí zohráva dôležitú úlohu v plnení cieľov európskeho ekologického dohovoru a formovaní spravodlivej spoločnosti a silného hospodárstva;

90. požaduje stanovenie ambiciózných a záväzných cieľov v oblasti výdavkov na biodiverzitu a zohľadňovania problematiky klímy, ktoré presahujú cieľové úrovne výdavkov uvedené v predbežnej správe Európskeho parlamentu o VFR vrátane prísnej a komplexnej metodiky určovania a sledovania výdavkov súvisiacich s klímou a biodiverzitou; žiada, aby Komisia zabezpečila, že žiadne verejné financie EÚ na žiadne politiky EÚ nebudú použité v rozpore s cieľmi Parížskej dohody či s inými environmentálnymi cieľmi EÚ a medzinárodnými záväzkami a povinnosťami;

91. podporuje zavedenie súboru vhodne zameraných, nových zelených vlastných zdrojov, ktoré budú zodpovedať cieľom európskeho ekologického dohovoru a podporia a uľahčia ekologický a sociálne spravodlivý prechod vrátane boja proti zmene klímy a ochrany životného prostredia; v tejto súvislosti považuje návrhy Komisie za počiatočný bod;

Streda 15. januára 2020

92. domnieva sa, že plánovaná revízia usmernení o štátnej pomoci by mala zohľadniť ciele politik európskeho ekologického dohovoru a zamerať sa na posilnenie a zjednodušenie investícií do udržateľných riešení, zabezpečenie rýchleho postupného ukončenia priamych a nepriamych dotácií pre uhlie a fosílna palivá v EÚ a poskytnutie usmernení, ktoré budú v úplnom súlade so znižovaním emisií skleníkových plynov a environmentálnymi cieľmi pre národné, regionálne a miestne orgány, ktorých úlohou bude zohrávať dôležitú úlohu pri efektívnom a inovatívnom vykonávaní európskeho ekologického dohovoru; Domnieva sa, že revízia by mala umožniť vnútroštátnu podporu štrukturálnych zmien v dôsledku postupného vyradovania uhlia na základe rovnakých podmienok ako v prípade fondu na spravodlivú transformáciu; zdôrazňuje, že takáto revízia by nemala oslabiť silný súbor pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže;

93. zdôrazňuje, že podstatná časť financovania, ktoré si vyžaduje ekologický dohovor, bude musieť pochádzať z rozpočtov členských štátov; víta zámer Komisie spolupracovať s členskými štátmi na ekologizácii vnútroštátnych rozpočtov; domnieva sa, že bez udržateľnej fiškálnej politiky a dôveryhodnej finančnej situácie členských štátov je akýkoľvek budúci model financovania ekologického dohovoru ohrozený; preto žiada, aby sa zaviedol podporný rámec pre verejné udržateľné investície na dosiahnutie cieľov stanovených v európskom ekologickom dohovore, ale zdôrazňuje, že bez ohľadu na zvolený model financovania by to nemalo ohroziť udržateľnosť verejných financií v EÚ; zdôrazňuje však, že udržateľné investície v rámci tohto ekologického dohovoru by mali byť skutočne dodatočné a nemali by viesť k vytlačeniu trhového financovania; v tejto súvislosti poukazuje na možnosti súkromných a verejných investícií, pokiaľ ide o využitie prevládajúcich nízkych úrokov;

94. požaduje, aby sa transformatívny program európskeho ekologického dohovoru prejavil v ekologickejšom európskom semestri; zdôrazňuje, že súčasné fungovanie európskeho semestra by sa nemalo oslabiť; domnieva sa, že súčasťou by mali byť ciele OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, aby sa tento proces stal hnacou silou zmeny k udržateľnému blahobytu pre všetkých v Európe; podporuje preto ďalšiu integráciu sociálnych a environmentálnych ukazovateľov a cieľov do európskeho semestra, pričom od členských štátov požaduje, aby predložili národné plány na dosiahnutie cieľov trvalo udržateľného rozvoja; okrem toho vyzýva Komisiu, aby poskytla posúdenie súladu rozpočtov členských štátov s aktualizovanými cieľmi EÚ v oblasti klímy;

Mobilizácia výskumu a podpora inovácií

95. zdôrazňuje, že špičkový svetový výskum a inovácie majú zásadný význam pre budúcnosť Európy a sú dôležité pre dosiahnutie našich cieľov v oblasti životného prostredia a klímy, pričom zabezpečia stratégiu založenú na vedeckých poznatkoch zameranú na dosiahnutie uhlíkovo neutrálnej Európy najneskôr do roku 2050 a čistý prechod spoločnosti a zároveň na zabezpečenie hospodárskej konkurencieschopnosti a prosperity; víta dôraz Komisie na potrebu pracovať v rôznych odvetviach a odboroch; zdôrazňuje potrebu systematického zohľadňovania problematiky klímy a zabezpečenia preverovania všetkých programov v oblasti výskumu a inovácií EÚ z hľadiska vplyvu na klímu; pripomína úlohu nových technológií pri zabezpečovaní dodatočných výhod pri prechode na udržateľné hospodárstvo; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali výskum v oblasti adaptačných technológií;

96. vyzdvihuje význam programu Horizont Európa 2021 – 2027 zameraného na konkrétne úlohy, ktorý predstavuje príležitosť na zapojenie širokého spektra aktérov vrátane európskych občanov do riešenia naliehavého globálneho problému zmeny klímy a na posun smerom ku kolaboratívnejším výskumným a inovačným postupom v záujme plnenia európskeho ekologického dohovoru; zdôrazňuje, že je potrebné zachovať ambiciózny rozpočet pre Horizont Európa vo výške 120 miliárd EUR v súčasných cenách s cieľom riešiť dôležité inovačné výzvy v súvislosti s prechodom na klimatickú neutralitu, pričom by sa malo zohľadniť, že najmenej 35 % rozpočtu Horizontu Európa by malo byť prispievať k cieľom v oblasti klímy; zdôrazňuje, že ďalšie fondy EÚ by mali venovať viac rozpočtových prostriedkov na výskum a inovácie v oblasti čistých technológií; žiada Komisiu, aby maximalizovala príležitosti vyplývajúce zo širšieho inovačného prostredia, keďže mnohé nové kľúčové podporné technológie budú mať zásadný význam pre dosiahnutie klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050;

97. zdôrazňuje, že EÚ si musí zachovať a ďalej rozvíjať svoje hlavné civilné vesmírne programy Copernicus a Galileo a Agentúru EÚ pre vesmírny program, ktoré hodnotne prispievajú k monitorovaniu životného prostredia a zberu údajov; zdôrazňuje, že všetky služby v oblasti zmeny klímy v rámci programu Copernicus by mali byť čo najskôr plne funkčné, aby mohli poskytovať nepretržitý tok údajov potrebných na zavedenie účinných opatrení zameraných na zmiernenie zmeny klímy a na adaptáciu na ňu;

Streda 15. januára 2020

98. zdôrazňuje význam posilnenia transferu technológií a výmeny poznatkov v oblastiach zmierňovania zmeny klímy, adaptácie, ochrany a obnovy biodiverzity, efektívneho využívania zdrojov a obehovosti, nízkouhlíkových technológií a technológií s nulovými emisiami a zhromažďovania údajov na podporu dosahovania cieľov európskeho ekologického dohovoru; trvá na tom, že je dôležité podporovať ich zavádzanie na trh, ktoré je kľúčovou hnacou silou pri transformácii rozsiahlych znalostných aktív EÚ na inovácie; zastáva názor, že ekologický dohovor je tiež príležitosťou na vytvorenie prepojení medzi rôznymi sektormi, čo by malo priniesť symbiotické výhody; v tejto súvislosti sa domnieva, že biologické hospodárstvo je príležitosťou vytvárať takéto symbiotické výhody naprieč rôznymi sektormi a dopĺňať obehové hospodárstvo;

99. opakuje, že politiky EÚ by mali podporovať vedeckú excelentnosť a participatívnu vedu, posilňovať spoluprácu medzi akademickou obcou a priemyslom a podporovať inováciu a tvorbu politík založenú na dôkazoch a zároveň podporovať medzinárodnú spoluprácu v tejto oblasti vrátane uľahčovania výmen osvedčených postupov s cieľom posilniť zručnosti spojené s ekologickou transformáciou v nových, s ňou taktiež súvisiacich povolaniach pre pracovníkov, učiteľov a mladých ľudí; víta zámer Komisie aktualizovať nový program v oblasti zručností a záruku pre mladých ľudí s cieľom zvýšiť zamestnateľnosť v rámci ekologického hospodárstva a nabáda členské štáty, aby investovali do systémov vzdelávania a odbornej prípravy vrátane opatrení súvisiacich s odbornou prípravou; domnieva sa, že je to v súlade s cieľmi uvedenými v oznámení na podporu „zelenej mobility“ v rámci programu Erasmus + na roky 2021 – 2027;

„Neškodiť“ – presadzovanie udržateľnosti vo všetkých politikách EÚ

100. víta koncepciu zásady „neškodiť“ a záväzok Komisie zabezpečiť, aby všetky európske opatrenia pomohli EÚ dosiahnuť udržateľnú budúcnosť a spravodlivý prechod vrátane využívania zelených nástrojov rozpočtovania, a zodpovedajúcim spôsobom aktualizovať usmernenia pre lepšiu právnu reguláciu; trvá na zosúladenom prístupe k vykonávaniu Parížskej dohody, Dohovoru o biologickej diverzite a programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, a to vo vnútorných aj vonkajších politikách; naliehavo vyzýva Komisiu, aby pomáhala členským štátom pri úplnom a správnom vykonávaní súčasných a budúcich právnych predpisov v oblasti životného prostredia a klímy v členských štátoch a aby zabezpečila vyvodzovanie dôsledkov v prípade ich nevykonávania;

101. zdôrazňuje zásadnú úlohu zásady predbežnej opatrnosti pri usmerňovaní opatrení EÚ vo všetkých oblastiach politiky spolu s neuplatňovanou zásadou neškodiť, pričom sa v maximálnej miere musia zohľadňovať zásady súdržnosti politik; domnieva sa, že zásada predbežnej opatrnosti by mala byť základom všetkých opatrení prijatých v kontexte európskeho ekologického dohovoru s cieľom pomôcť chrániť zdravie a životné prostredie; trvá na tom, že EÚ musí pri predkladaní návrhov na spravodlivé a koordinované opatrenia na riešenie klimatických a environmentálnych výziev uplatňovať zásadu znečisťovateľ platí;

102. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa všetky budúce legislatívne návrhy opierali o komplexné posúdenia vplyvu, v ktorých sa určia sociálno-ekonomické, environmentálne a zdravotné účinky rôznych možností vrátane celkového vplyvu na klímu a životné prostredie a nákladov spojených s nečinnosťou, ako aj vplyv na medzinárodnú konkurencieschopnosť podnikov v EÚ vrátane MSP a potreba zabrániť úniku uhlíka, účinky na rôzne členské štáty, regióny a odvetvia, vplyv na zamestnanosť a vplyv na dlhodobú investičnú istotu; zdôrazňuje potrebu ukázať verejnosti prínosy každého návrhu pri súčasnom zabezpečení súdržnosti politik s cieľmi znižovania emisií skleníkových plynov a s obmedzením globálneho oteplenia o 1,5 °C a zároveň zaručiť, aby neprispievali k strate biodiverzity; víta skutočnosť, že v dôvodovej správe, ktorá je pripojená k všetkým legislatívnym návrhom a delegovaným aktom, sa uvedie osobitná časť, v ktorej sa vysvetlí, ako každá iniciatíva presadzuje zásadu „nepoškodiť“; žiada, aby sa táto možnosť rozšírila aj na vykonávacie akty a opatrenia v rámci regulačného postupu s kontrolou;

103. opakuje, že je nevyhnutné zaručiť občanom EÚ skutočný prístup k spravodlivosti a dokumentom zakotveným v Aarhuskom dohovore; vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila, že EÚ bude dodržiavať tento dohovor, a víta skutočnosť, že Komisia zvažuje revíziu nariadenia o Aarhuskom dohovore;

Streda 15. januára 2020

104. žiada Komisiu, aby splnila scenár 1 diskusného dokumentu Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030, ako to požadoval Európsky parlament vo svojom uznesení zo 14. marca 2019 s názvom Výročná strategická správa o implementácii a plnení cieľov trvalo udržateľného rozvoja⁽⁵⁾, v ktorom sa okrem iného vyžaduje, aby sa do programov EÚ a jej členských štátov týkajúcich sa lepšej právnej regulácie začlenila prvá zásada udržateľnosti;

105. zdôrazňuje, že 8. environmentálny akčný program musí odrážať ambície uvedené v európskom ekologickom dohovore a musí byť v úplnom súlade s implementáciou cieľov udržateľného rozvoja a byť hnacou silou ich zavádzania;

106. poukazuje na veľkú klimatickú a environmentálnu stopu, ktorú spotreba EÚ zanecháva v krajinách mimo EÚ; vyzýva Komisiu, aby vypracovala cieľ na zníženie celosvetovej stopy spotreby a výroby v EÚ s ohľadom na hranice planéty Zem; v tejto súvislosti víta zámer Komisie podporovať trvalo udržateľné dodávateľské reťazce s cieľom zvýšiť výhody obehového hospodárstva doma aj vo svete;

EÚ ako globálny líder

107. zdôrazňuje, že EÚ ako najväčší jednotný trh na svete môže stanoviť normy, ktoré sa uplatňujú v rámci globálnych hodnotových reťazcov, a domnieva sa, že EÚ by mala posilniť svoj politický dosah na základe „diplomacie v záujme ekologického dohovoru“, ako aj „diplomacie v oblasti klímy“; domnieva sa, že EÚ by mala stimulovať diskusiu v iných krajinách s cieľom zvýšiť ich ambície v oblasti klímy a mala by byť ambicióznejšia pri stanovovaní nových noriem pre udržateľný rast a využívať svoju hospodársku váhu na formovanie medzinárodných noriem, ktoré sú minimálne v súlade s ambíciami EÚ v oblasti životného prostredia a klímy; zdôrazňuje, že EÚ musí zohrávať úlohu pri zabezpečovaní spravodlivého a riadneho prechodu vo všetkých častiach sveta, najmä v regiónoch, ktoré sú vo veľkej miere závislé od výroby fosílnych palív;

108. víta celosvetové hnutia proti zmene klímy, napríklad hnutie Piatky za budúcnosť, vďaka ktorým sa klimatická kríza dostáva do popredia verejnej diskusie a povedomia;

109. považuje európsky ekologický dohovor za príležitosť znovo oživiť európsku verejnú diskusiu; zdôrazňuje význam zapojenia občanov vrátane národných a regionálnych parlamentov, ako aj občianskej spoločnosti a zainteresovaných strán, ako sú mimovládne organizácie, odbory a podniky, do prípravy a vykonávania európskeho ekologického dohovoru;

110. zdôrazňuje, že obchod môže byť dôležitým nástrojom, ktorý podporuje udržateľný rozvoj a pomáha v boji proti zmene klímy; domnieva sa, že ekologickým dohovorom by sa malo zabezpečiť, aby všetky medzinárodné obchodné a investičné dohody obsahovali silné, záväzné a vynútiteľné kapitoly o udržateľnom rozvoji, a to aj o klíme a životnom prostredí, a to pri úplnom rešpektovaní medzinárodných záväzkov, najmä Parížskej dohody, a pri dodržiavaní pravidiel WTO; víta zámer Komisie urobiť z Parížskej dohody základný prvok všetkých budúcich obchodných a investičných dohôd a zabezpečiť, aby všetky chemické látky, materiály, potraviny a iné výrobky uvedené na európsky trh boli v úplnom súlade s príslušnými predpismi a normami EÚ;

111. domnieva sa, že neúspech konferencie COP 25 v Madride dosiahnuť konsenzus o vyššej globálnej úrovni ambícií v oblasti klímy, ako aj odstúpenie Spojených štátov od Parížskej dohody poukazujú na rastúcu potrebu vedúceho postavenia EÚ na svetovej scéne a že bude potrebné, aby EÚ posilnila svoju diplomaciu v oblasti klímy a životného prostredia a zintenzívnila dvojstranné vzťahy s partnerskými krajinami, najmä pred konferenciou COP 26 v Glasgowe a konferenciou COP 15 v Kunmingu v Číne; považuje konferenciu COP 26 za kľúčový moment, ktorý buď naruší, alebo posilní integritu Parížskej dohody;

112. víta dôraz, ktorý sa kladie na diplomaciu v oblasti klímy, a trvá na tom, že v záujme dosiahnutia výsledkov musí EÚ vystupovať jednotne, zabezpečiť jednotnosť a súdržnosť medzi všetkými svojimi politikami a naprieč politickým cyklom, a to v súlade so zásadou súdržnosti politik v záujme rozvoja, a holistickým spôsobom pristupovať k diplomacii EÚ v oblasti klímy a životného prostredia vytvorením prepojení medzi zmenou klímy, ochranou biodiverzity, udržateľným rozvojom, poľnohospodárstvom, riešením konfliktov a bezpečnosťou, migráciou, ľudskými právami a humanitárnymi a rodovými otázkami; zdôrazňuje, že všetky vonkajšie činnosti EÚ by mali prejsť „zelenou kontrolou“;

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0220.

Streda 15. januára 2020

113. vyzýva Komisiu, aby v rámci svojho úsilia presadzovať EÚ ako lídra medzinárodných rokovaní o klíme a biodiverzite navrhla konkrétny akčný plán na splnenie záväzkov týkajúcich sa obnoveného päťročného akčného plánu pre rodovú rovnosť schváleného na 25. konferencii zmluvných strán (posilnený pracovný program z Limy), podporovala rodovú rovnosť v rámci procesu UNFCCC a aby vytvorila stále kontaktné miesto EÚ pre rodovú rovnosť a zmenu klímy s dostatočnými rozpočtovými zdrojmi na vykonávanie a monitorovanie opatrení v oblasti zmeny klímy v EÚ a na celom svete;

114. pripomína, že zmena klímy oslabuje pokrok v rozvoji a znižovaní chudoby a do roku 2030 by mohla uvrhnúť milióny ľudí do extrémnej chudoby; trvá preto na tom, že ekologický dohovor a vykonávanie Agendy 2030 by mali byť úzko prepojené;

115. opakuje, že je potrebné zaoberať sa dramatickými dôsledkami, ktoré má zmena klímy na dlhodobý hospodársky rozvoj rozvojových krajín, najmä najmenej rozvinutých krajín a malých ostrovných rozvojových krajín; domnieva sa, že štáty, ktoré sú veľkými emitentmi CO₂, ako sú členské štáty EÚ, majú morálnu povinnosť pomôcť rozvojovým krajinám prispôbiť sa zmene klímy; domnieva sa, že spolupráca EÚ s rozvojovými krajinami by mala zahŕňať stratégie v oblasti klímy ako základnú súčasť individuálneho prístupu založeného na potrebách a zabezpečiť zapojenie miestnych a regionálnych zainteresovaných strán – vrátane vlád, súkromného sektora a občianskej spoločnosti – a mala by zabezpečiť súlad s vnútroštátnymi plánmi a stratégiami partnerských krajín v oblasti klímy;

116. zdôrazňuje, že EÚ by mala rozvojovým krajinám poskytovať dodatočnú finančnú a technickú pomoc na ich ekologickú transformáciu; vyzýva najmä EÚ, aby zintenzívnila svoje financovanie v oblasti klímy určené rozvojovým krajinám, najmä najmenej rozvinutým krajinám, malým ostrovným rozvojovým štátom a nestabilným krajinám, a aby uprednostňovala investície do budovania odolnosti, inovácií, adaptácie a nízkouhlíkových technológií a infraštruktúry, ktorá je priaznivá a šetrná pre klímu, s cieľom reagovať na zintenzívnenie prírodných katastrof; domnieva sa, že je potrebné vyvinúť väčšie úsilie, pokiaľ ide o výmenu poznatkov, budovanie kapacít a prenos technológií do rozvojových krajín;

117. zdôrazňuje, že komplexná stratégia pre Afriku a budúca dohoda o partnerstve AKT – EÚ predstavujú jedinečné príležitosti na realizáciu vonkajších aspektov ekologického dohovoru, na preskúmanie partnerstva EÚ s rozvojovými krajinami z hľadiska klímy a životného prostredia a na zosúladenie politik EÚ s jej najnovšími medzinárodnými záväzkami;

118. podporuje ambíciu Komisie ukončiť vývoz odpadu z EÚ a posilniť obehové hospodárstvo na celom svete; vyzýva na zavedenie globálneho zákazu používania plastov na jedno použitie;

119. vyzýva Komisiu, aby prevzala iniciatívu s cieľom dosiahnuť medzinárodnú dohodu zameranú na boj proti šíreniu antimikrobiálnej rezistencie a čoraz častejšiemu výskytu infekčných chorôb; žiada Komisiu a členské štáty, aby sa náležite zaoberali rizikom nedostatku liekov;

o

o o

120. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0006

Vykonávanie a monitorovanie ustanovení o právach občanov v dohode o vystúpení**Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o vykonávaní a monitorovaní ustanovení o právach občanov v dohode o vystúpení (2020/2505(RSP))**

(2021/C 270/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie zo 7. decembra 2000 (ďalej len „charta“), ktorá bola vyhlásená 12. decembra 2007 v Štrasburgu a nadobudla platnosť nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy v decembri 2009,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 5. apríla 2017 o rokovaníach so Spojeným kráľovstvom v nadväznosti na jeho oznámenie o úmysle vystúpiť z Európskej únie ⁽¹⁾, z 3. októbra 2017 o stave rokovaní so Spojeným kráľovstvom ⁽²⁾, z 13. decembra 2017 o stave rokovaní so Spojeným kráľovstvom ⁽³⁾, zo 14. marca 2018 o rámci budúcich vzťahov EÚ a Spojeného kráľovstva ⁽⁴⁾ a z 18. septembra 2019 o súčasnom stave postupu vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na usmernenia Európskej rady (čl. 50) z 29. apríla 2017 v nadväznosti na oznámenie Spojeného kráľovstva v súlade s článkom 50 Zmluvy o EÚ a na prílohu k rozhodnutiu Rady z 22. mája 2017, ktorým sa stanovujú smernice na rokovanie o dohode so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska, ktorou sa stanoví spôsob jeho vystúpenia z Európskej únie,
- so zreteľom na usmernenia Európskej rady (článok 50) z 15. decembra 2017 a na prílohu k rozhodnutiu Rady z 29. januára 2018, ktorou sa dopĺňa rozhodnutie Rady z 22. mája 2017 o poverení začať rokovania o dohode so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska, ktorou sa stanoví spôsob jeho vystúpenia z Európskej únie,
- so zreteľom na spoločnú správu vyjednáčov Európskej únie a vlády Spojeného kráľovstva z 8. decembra 2017 o pokroku dosiahnutom počas fázy 1 rokovania podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii o riadenom vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie,
- so zreteľom na návrh dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, ktorý schválila Európska rada 25. novembra 2018, a na vyhlásenia uvedené v zápisnici zo zasadnutia Európskej rady z uvedeného dňa,
- so zreteľom na návrh dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, ktorý schválila Európska rada 17. októbra 2019 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na návrh zákona o dohode o vystúpení predložený v Parlamente Spojeného kráľovstva 19. decembra 2019,
- so zreteľom na politické vyhlásenie, ktorým sa stanovuje rámec budúceho vzťahu medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 298, 23.8.2018, s. 24.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 346, 27.9.2018, s. 2.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 32.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 162, 10.5.2019, s. 40.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0016.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 384 I, 12.11.2019, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 384 I, 12.11.2019, s. 178.

Streda 15. januára 2020

- A. keďže Európsky parlament zastupuje všetkých občanov Európskej únie (EÚ) a bude sa zaoberať o ochranu ich záujmov tak pred vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ, ako aj po tomto vystúpení;
- B. keďže v súčasnosti žije v Spojenom kráľovstve približne 3,2 milióna občanov z 27 zostávajúcich členských štátov (ďalej len „EÚ27“) a v EÚ27 žije 1,2 milióna občanov Spojeného kráľovstva; keďže občania, ktorí sa presťahovali do iného členského štátu, tak urobili na základe práv, ktoré požívajú podľa právnych predpisov EÚ, a predpokladajúc, že tieto práva budú môcť naďalej uplatňovať počas celého svojho života;
- C. keďže okrem toho má 1,8 milióna občanov narodených v Severnom Írsku na základe Velkopiatkovej dohody právo na írské občianstvo, a tým aj na občianstvo EÚ a na práva vyplývajúce z občianstva EÚ v mieste ich bydliska;
- D. keďže EÚ a Spojené kráľovstvo sa podľa druhej časti dohody o vystúpení dohodli na komplexnom a recipročnom prístupe k ochrane práv občanov EÚ27 žijúcich v Spojenom kráľovstve a občanov Spojeného kráľovstva žijúcich v EÚ27;
- E. keďže Spojené kráľovstvo predbehlo uplatňovanie ustanovení dohody o vystúpení týkajúcich sa vydávania dokladov o pobyte prostredníctvom svojej pobytovej schémy pre občanov EÚ (EU Settlement Scheme);
- F. keďže viaceré členské štáty EÚ27 ešte musia prijať právne predpisy o tom, ako navrhujú vykonávať článok 18 dohody o vystúpení týkajúci sa vydávania dokladov o pobyte;
- G. keďže po skončení prechodného obdobia stanoveného v dohode o vystúpení už občania Spojeného kráľovstva nebudú požívať práva, ktoré mali podľa článku 20 ZFEÚ, najmä právo na voľný pohyb, pokiaľ sa EÚ a Spojené kráľovstvo nedohodnú inak v niektorej dohode o budúcich vzájomných vzťahoch;
- H. keďže podľa článku 132 dohody o vystúpení sa prechodné obdobie môže predĺžiť len na základe jediného rozhodnutia spoločného výboru do 1. júla 2020;

Druhá časť dohody o vystúpení

1. je presvedčený, že druhá časť dohody o vystúpení je spravodlivá a vyvážená;
2. berie na vedomie, že v druhej časti dohody o vystúpení sa stanovuje:
  - že všetci občania EÚ27, ktorí majú riadny pobyt v Spojenom kráľovstve, a občania Spojeného kráľovstva s riadnym pobytom v členskom štáte EÚ27 a ich rodinní príslušníci v čase vystúpenia budú požívať všetky práva stanovené v dohode o vystúpení, tak ako sú ustanovené v právnych predpisoch EÚ a ako ich vykladá Súdny dvor Európskej únie,
  - že najbližší rodinní príslušníci týchto občanov a osoby, s ktorými sú v trvalom zväzku a ktoré v súčasnosti bývajú mimo hostiteľského štátu, budú chránené na základe dohody o vystúpení a že to bude platiť aj v prípade detí, ktoré sa im v budúcnosti narodia mimo hostiteľského štátu,
  - že sa zachovávajú všetky práva v oblasti sociálneho zabezpečenia podľa právnych predpisov EÚ vrátane prenosnosti všetkých prenosných dávok,
  - že zachovanie práv občanov bude zaručené počas celého života občanov,
  - že administratívne postupy, ktorými sa vykonáva druhá časť dohody o vystúpení, budú transparentné, bezproblémové a efektívne a že formuláre budú krátke, jednoduché a používateľsky ústretové,
  - že ustanovenia dohody o vystúpení týkajúce sa práv občanov budú začlenené do právneho poriadku Spojeného kráľovstva a že tieto práva majú priamy účinok;

Streda 15. januára 2020

Práva občanov počas prechodného obdobia

3. konštatuje, že počas prechodného obdobia, ktoré sa má skončiť 31. decembra 2020, bude Komisia v súlade s článkom 131 dohody o vystúpení monitorovať v Spojenom kráľovstve aj v členských štátoch EÚ27 vykonávanie druhej časti dohody o vystúpení vrátane systémov uplatňovania stanovených podľa článku 19 dohody;
4. konštatuje, že počas prechodného obdobia budú občania EÚ27 so zreteľom na Spojené kráľovstvo naďalej požívať práva na voľný pohyb, ktoré vyplývajú z článku 20 ZFEÚ a z príslušných právnych predpisov EÚ, rovnako ako občania Spojeného kráľovstva so zreteľom na EÚ27;
5. pripomína, že počas prechodného obdobia bude Komisia zodpovedná za zabezpečenie dodržiavania práv na voľný pohyb tak v Spojenom kráľovstve, ako aj v EÚ 27, a žiada Komisiu, aby vyčlenila dostatok zdrojov na vyšetrowanie a nápravu všetkých prípadov nedodržania týchto práv, najmä prípadov diskriminácie občanov EÚ27 alebo občanov Spojeného kráľovstva;
6. zdôrazňuje, že prechodné obdobie je kratšie, ako sa očakávalo; vyzýva preto EÚ a Spojené kráľovstvo, aby prioritne vykonávali tie aspekty druhej časti dohody o vystúpení, ktoré sa týkajú občanov a ich práv;

Vykonávanie druhej časti dohody o vystúpení

7. zdôrazňuje, že v rozhodnutí Európskeho parlamentu o udelení súhlasu s dohodou o vystúpení sa zohľadnia získané skúsenosti a záruky poskytnuté v súvislosti s vykonávaním kľúčových ustanovení dohody o vystúpení, najmä pokiaľ ide o pobytovú schému Spojeného kráľovstva pre občanov EÚ;
8. všiama si, že vysokému počtu žiadateľov v rámci pobytovej schémy pre občanov EÚ bol udelený len predbežný status usadenej osoby; pripomína, že tomu možno predísť, ak sa Spojené kráľovstvo rozhodne pre administratívny postup, ktorý má deklaratórnu povahu, čo umožňuje článok 18 ods. 4 dohody o vystúpení; naliehavo preto vyzýva Spojené kráľovstvo, aby prehodnotilo svoj prístup, a ďalej naliehavo vyzýva členské štáty EÚ27, aby si tiež zvolili deklaratórny postup podľa článku 18 ods. 4;
9. vyjadruje vážne znepokojenie nad nedávnymi rozporuplnými oznámeniami v súvislosti s občanmi EÚ27 v Spojenom kráľovstve, ktorí nedodržia termín na podanie žiadosti do pobytovej schémy pre občanov EÚ do 30. júna 2021; konštatuje, že tieto oznámenia vyvolali u dotknutých občanov zbytočnú neistotu a znepokojenie; naliehavo vyzýva vládu Spojeného kráľovstva, aby objasnila, ako bude uplatňovať článok 18 ods. 1 druhý pododsek písm. d) dohody o vystúpení, najmä pokiaľ ide o to, čo považuje za „primerané dôvody na nedodržanie lehoty“;
10. poukazuje na to, že pre občanov EÚ27 by sa v Spojenom kráľovstve vytvorila väčšia istota a väčší pocit bezpečnosti, ak by im bol po skončení prechodného obdobia vydaný fyzický doklad ako dôkaz ich práva na pobyt v Spojenom kráľovstve; opakuje, že absencia takéhoto fyzického dôkazu ešte viac zvýši riziko diskriminácie občanov EÚ27 potenciálnymi zamestnávateľmi alebo prenajímateľmi, ktorí sa možno budú chcieť vyhnúť dodatočnému administratívne-mu zaťažaniu spojenému s overovaním na internete alebo sa budú mylne obávať, že by sa mohli ocitnúť v nezákonnej situácii;
11. je naďalej znepokojený obmedzeným počtom služieb skenovania dokladov vystavených v rámci pobytovej schémy pre občanov EÚ, obmedzeným geografickým rozšírením pomoci poskytovanej v celom Spojenom kráľovstve a úrovňou pomoci, ktorá sa má poskytovať starším a zraniteľným občanom vrátane tých, ktorí môžu mať problémy s využívaním digitálnych aplikácií;
12. vyjadruje znepokojenie nad navrhovaným usporiadaním nezávislého orgánu Spojeného kráľovstva ustanoveného v článku 159 dohody o vystúpení; očakáva, že Spojené kráľovstvo zabezpečí, aby bol tento orgán skutočne nezávislý; v tejto súvislosti pripomína, že uvedený orgán by mal byť funkčný od prvého dňa po skončení prechodného obdobia;

Streda 15. januára 2020

13. očakáva, že vláda Spojeného kráľovstva objasní otázku uplatniteľnosti pobytovej schémy Spojeného kráľovstva pre občanov EÚ na tých občanov EÚ27 v Severnom Írsku, ktorí nepožiadali o občianstvo Spojeného kráľovstva v zmysle Veľkopiatkovej dohody;
14. pripomína svoj záväzok podrobne monitorovať, ako členské štáty EÚ27 vykonávajú druhú časť dohody o vystúpení, najmä článok 18 ods. 1 a 4, pokiaľ ide o práva občanov Spojeného kráľovstva žijúcich na ich území;
15. nabáda EÚ27, aby prijala opatrenia, ktoré občanom Spojeného kráľovstva s pobytom v EÚ27 poskytnú právnu istotu; pripomína svoje stanovisko, že EÚ27 by mala presadzovať konzistentný a veľkorosý prístup k ochrane práv britských občanov, ktorí majú pobyt v EÚ27;
16. vyzýva Spojené kráľovstvo a členské štáty EÚ27, aby zintenzívnili úsilie o zvýšenie informovanosti občanov o účinkoch vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ a aby iniciovali alebo zintenzívnili ciele informácie kampane s cieľom informovať všetkých občanov, na ktorých sa vzťahuje dohoda o vystúpení, o ich právach a o všetkých prípadných zmenách ich postavenia;

Práva občanov v rámci budúcich vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom

17. víta skutočnosť, že politické vyhlásenie, ktorým sa stanovuje rámec budúceho vzťahu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, obsahuje záväzok, že „by to mal byť vzťah, ktorý budú fungovať v záujme občanov Únie a Spojeného kráľovstva, teraz aj v budúcnosti“;
18. v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad tým, že Spojené kráľovstvo oznámilo, že zásada voľného pohybu osôb medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom sa už nebude uplatňovať; domnieva sa, že každá dohoda o budúcich vzťahoch medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom by mala obsahovať ambiciózne ustanovenia týkajúce sa pohybu osôb; opätovne pripomína, že tieto práva by mali zodpovedať miere budúcej spolupráce v iných oblastiach; pripomína, že práva na voľný pohyb sú priamo spojené s tromi ďalšími slobodami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vnútorného trhu, a majú osobitný význam pre služby a odborné kvalifikácie;
19. naliehavo žiada, aby sa zaručili budúce práva na voľný pohyb občanov Spojeného kráľovstva, na ktorých sa vzťahuje dohoda o vystúpení, v celej EÚ, ako aj celoživotné právo občanov, na ktorých sa vzťahuje dohoda o vystúpení, vrátiť sa do Spojeného kráľovstva alebo do EÚ; vyzýva členské štáty EÚ27, aby zaistili, že všetci občania, na ktorých sa vzťahuje dohoda o vystúpení, budú mať v krajine pobytu zabezpečené hlasovacie práva v miestnych voľbách;
20. pripomína, že mnohí občania Spojeného kráľovstva, ktorí majú bydlisko v Spojenom kráľovstve, ako aj tí, ktorí majú bydlisko v EÚ 27, vyjadrili dôrazný nesúhlas s tým, aby prišli o práva, ktoré v súčasnosti požívajú podľa článku 20 ZFEÚ; navrhuje, aby EÚ27 preskúmala možnosti zmiernenia tejto situácie v rámci primárneho práva EÚ a aby sa pritom v plnej miere rešpektovali zásady reciprocity, rovnosti, symetrie a nediskriminácie;
21. pripomína, že spoločný výbor uvedený v článku 164 má byť zodpovedný za vykonávanie a uplatňovanie dohody o vystúpení;
22. je presvedčený, že spoločná kontrola vykonávania a uplatňovania dohody o vystúpení zo strany Európskeho parlamentu a Parlamentu Spojeného kráľovstva by bola prospešná, a privítal by, ak by sa na tento účel mohli vytvoriť spoločné štruktúry;

o

o o

23. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Európskej rade, Rade, Komisii, parlamentom členských štátov a vláde Spojeného kráľovstva.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0007

Výročná správa za rok 2018 o ľudských právach a demokracii vo svete a politike Európskej únie v tejto oblasti**Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o ľudských právach a demokracii vo svete a politike Európskej únie v tejto oblasti za rok 2018 – výročná správa za rok 2018 (2019/2125(INI))**

(2021/C 270/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a ostatné zmluvy a nástroje OSN týkajúce sa ľudských práv,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na články 2, 3, 8, 21 a 23 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluvy o EÚ“),
- so zreteľom na články 17 a 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie predloženú 28. júna 2016,
- so zreteľom na akčný plán pre ľudské práva a demokraciu (2015 – 2019) prijatý Radou 20. júla 2015 a na jeho preskúmanie v polovici trvania z júna 2017,
- so zreteľom na usmernenia EÚ týkajúce sa podpory a ochrany slobody náboženského vyznania alebo viery prijaté 24. júna 2013,
- so zreteľom na usmernenia EÚ týkajúce sa presadzovania a ochrany všetkých ľudských práv lesbiem, gejom, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb (LGBTI), ktoré boli prijaté 24. júna 2013,
- so zreteľom na usmernenia EÚ týkajúce sa trestu smrti, slobody prejavu online i offline a obhajcov ľudských práv,
- so zreteľom na revidované usmernenia EÚ o politike EÚ vo vzťahu k tretím krajinám týkajúce sa mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, ktoré boli prijaté 16. septembra 2019,
- so zreteľom na usmernenia EÚ v oblasti ľudských práv týkajúcich sa bezpečnej pitnej vody a sanitácie, ktoré boli prijaté 17. júna 2019,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácomu násilliu a o boji proti nemu (ďalej len „Istanbulský dohovor“) z 11. mája 2011, ktorý nie všetky členské štáty ratifikovali,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi (CETS č. 197) a o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním (CETS č. 201),
- so zreteľom na Rámcový dohovor Rady Európy na ochranu národnostných menšín a Európsku chartu regionálnych alebo menšinových jazykov,

Streda 15. januára 2020

- so zreteľom na cieľ 17 trvalo udržateľného rozvoja OSN a na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj,
- so zreteľom na akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť II (GAP II) z 21. septembra 2015 s názvom Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien: ako môžu vonkajšie vzťahy EÚ v období 2016 – 2020 zmeniť život dievčat a žien,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa z 20. novembra 1989 a jeho opčné protokoly k nemu,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím z 30. marca 2007,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským a jazykovým menšinám a o právach pôvodného obyvateľstva,
- so zreteľom na správu osobitnej spravodajkyne OSN pre práva pôvodného obyvateľstva pre Radu OSN pre ľudské práva z 8. augusta 2017 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv zo 16. júna 2011,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o práve a povinnosti jednotlivcov, skupín a orgánov spoločnosti podporovať a chrániť všeobecne uznávané ľudské práva a základné slobody, ktorá bola prijatá 9. decembra 1998,
- so zreteľom na Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Pekinskú akčnú platformu a Akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji, a závery ich hodnotiacich konferencií,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej komisárky OSN pre ľudské práva v Treťom výbore Valného zhromaždenia OSN v New Yorku z 15. októbra 2019,
- so zreteľom na Jogjakartské zásady (o uplatňovaní medzinárodných právnych predpisov v oblasti ľudských práv týkajúcich sa sexuálnej orientácie, rodovej identity) prijaté v novembri 2006 a na 10 dodatočných zásad („plus 10“) prijatých 10. novembra 2017,
- so zreteľom na rozhodnutie Valného zhromaždenia OSN z 28. mája 2019, ktorým sa stanovuje 22. august ako Medzinárodný deň OSN obetí násilných činov založených na náboženstve alebo viere,
- so zreteľom na hlavné dohovory Medzinárodnej organizácie práce (MOP),
- so zreteľom na globálny pakt o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii prijatý Valným zhromaždením OSN 10. a 11. decembra 2018,
- so zreteľom na globálny pakt o utečencoch potvrdený Valným zhromaždením OSN 17. decembra 2018,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) ⁽²⁾,
- so zreteľom na protokol Rady Európy, ktorým sa mení Dohovor o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov, z 10. októbra 2018,

⁽¹⁾ <https://undocs.org/A/HRC/36/46/Add.2>

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

Streda 15. januára 2020

- so zreteľom na závery Rady z 25. júna 2018 o prioritách EÚ v Organizácii Spojených národov a na 73. Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov,
- so zreteľom na závery Rady o Medzinárodnom trestnom súde pri príležitosti 20. výročia prijatia Rímskeho štatútu zo 17. júla 2018,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. apríla 2016 s názvom Dôstojný život: od závislosti od pomoci k sebestačnosti (COM(2016)0234) a následné závery Rady z 12. mája 2016 o prístupe EÚ k nútenému vysídľovaniu a rozvoju,
- so zreteľom na závery Rady o demokracii prijaté 14. októbra 2019,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokkej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) a ministrov zahraničných vecí alebo zástupcov 13 zúčastnených členských štátov OSN z 27. septembra 2018 o iniciatíve Pozitívne príbehy o ľudských právach,
- so zreteľom na výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2018,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. decembra 2018 o výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2017 a politike Európskej únie v tejto oblasti ⁽³⁾, a na svoje predchádzajúce uznesenia o predchádzajúcich výročných správach,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. novembra 2016 o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii ⁽⁴⁾ a svoje odporúčanie Rade a PK/VP z 13. marca 2019, ktoré sa týkali hodnotenia nadväzujúceho na opatrenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) dva roky po predložení správy EP o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2019 o usmerneniach EÚ a mandáte osobitného vyslanca EÚ pre podporu slobody náboženstva alebo viery mimo EÚ ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 3. júla 2018 o porušovaní práv pôvodného obyvateľstva vo svete vrátane zaberania pôdy ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. februára 2019 o budúcnosti zoznamu opatrení zameraných na LGBTI osoby (2019 – 2024) ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. februára 2019 o odmietavom postoji k právam žien a rodovej rovnosti zaznamenanom v EÚ ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na všetky svoje uznesenia z roku 2018 o porušovaní ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu (známe ako naliehavé uznesenia, v súlade s článkom 144 rokovacieho poriadku prijaté v roku 2018,
- so zreteľom na Sacharovovu cenu za slobodu myslenia, ktorú v roku 2018 získal Oleg Sencov, ukrajinský filmový režisér a politický väzeň zadržávaný v Rusku,

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0515.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 58.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0187.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0013.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0279.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0129.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0111.

Streda 15. januára 2020

- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na list Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A9-0051/2019),
- A. keďže počas osláv 70. výročia Všeobecnej deklarácie ľudských práv v roku 2018 EÚ zdôraznila politický význam vytvorenia globálneho poriadku založeného na dodržiavaní ľudských práv a opätovne potvrdila svoj hlboký a pevný záväzok presadzovania a ochrany ľudských práv na celom svete; keďže Európsky parlament usporiadal v novembri 2018 svoj prvý Týždeň ľudských práv, pričom zdôraznil míľniky dosiahnuté od prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ako aj súčasné výzvy v oblasti ľudských práv;
- B. keďže dodržiavanie a podpora, nedeliteľnosť a ochrana univerzálnej platnosti ľudských práv, ako aj podpora demokratických zásad a hodnôt vrátane zásad právneho štátu, úcty k ľudskej dôstojnosti a zásady rovnosti a solidarity, sú základnými kameňmi etického a právneho *acquis* EÚ a jej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP), ako aj všetkých jej vonkajších činností; keďže EÚ by sa mala aj naďalej snažiť byť globálnym lídrom v rámci univerzálnej podpory a ochrany ľudských práv, a to aj na úrovni multilaterálnej spolupráce, najmä prostredníctvom aktívnej a konštruktívnej úlohy v rôznych orgánoch OSN a v súlade s Chartou OSN, Chartou základných práv Európskej únie a medzinárodným právom, ako aj s povinnosťami v oblasti ľudských práv a záväzkami prijatými v rámci Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov trvalo udržateľného rozvoja;
- C. keďže Všeobecná deklarácia ľudských práv ako súbor všeobecných hodnôt, zásad a noriem, ktorými sa riadia členské štáty OSN, stavia ochranu ľudských práv do centra dobrej správy; keďže EÚ má v duchu Všeobecnej deklarácie ľudských práv a v súlade s článkom 21 Zmluvy o EÚ vedúce postavenie v presadzovaní politík založených na ľudských právach a riešení porušovania ľudských práv;
- D. keďže EÚ opatreniami na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni pokračovala v podpore ľudských práv v roku 2018, najmä posilnením politického dialógu s krajinami mimo EÚ vrátane tých, ktoré sa usilujú o európsku integráciu, a ďalšími regionálnymi inštitúciami, ako je Africká únia, a vytvorením nových medzinárodných dohôd vrátane obchodných a hospodárskych partnerstiev; keďže ambiciózne záväzok si vyžaduje, aby bola EÚ dôsledná a išla príkladom;
- E. keďže politikami EÚ sa musí zabezpečiť ochrana najzraniteľnejších skupín, ako sú etnické, jazykové a náboženské menšiny, osoby so zdravotným postihnutím, komunita LGBTI, ženy, deti, žiadatelia o azyl a migranti; keďže počas osláv Deklarácie OSN o obhajcoch ľudských práv EÚ uznala ich kľúčovú úlohu pri posilňovaní demokracie a právneho štátu; keďže na svetovom samite obhajcov ľudských práv v roku 2018 sa prijal akčný plán s prioritami v oblasti ochrany ľudských práv; keďže v roku 2018 bol veľký počet obhajcov ľudských práv terčom útokov, veľký počet bol zabitý a čelil hrozbám a prenasledovaniu; keďže súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti sa podieľali na mnohých porušeníach ľudských práv, ktoré sa musia riadne vyšetriť a zodpovední musia byť postavení pred súd;
- F. keďže aj v tomto desaťročí sme svedkami viditeľných obmedzení a útokov na rodovú rovnosť a práva žien na medzinárodnej úrovni; keďže sexuálne a reprodukčné zdravie a práva sú zakotvené v základných ľudských právach a sú podstatnými prvkami ľudskej dôstojnosti; keďže násilie voči ženám a dievčatám je jedným z najrozšírejších porušení ľudských práv na svete, čo má vplyv na všetky úrovne spoločnosti a je hlavnou prekážkou pre dosiahnutie rodovej rovnosti; keďže komplexná a záväzná stratégia EÚ v oblasti rodovej rovnosti, presne ako požaduje Európsky parlament, musí zabezpečiť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých politikách EÚ a posilniť vplyv nadchádzajúceho akčného plánu EÚ pre rodovú rovnosť III;
- G. keďže podpora medzinárodného mieru a bezpečnosti je súčasťou dôvodu existencie EÚ; keďže EÚ má záväzok konať na medzinárodnej scéne v mene zásad, ktoré inšpirovali jej vznik, a v súlade so zásadami Charty OSN a medzinárodného práva a za ich podpory;
- H. keďže núdzové situácie v oblasti životného prostredia vrátane globálneho otepľovania a odlesňovania sú výsledkom ľudského konania a sú dôvodom na porušovanie ľudských práv priamo postihnutých ľudí, a to stratou ich obydlija, ale aj ľudstva ako celku; keďže je dôležité uznať súvislosť medzi ľudskými právami, zdravím a ochranou životného prostredia; keďže zabezpečenie prístupu k vode je nevyhnutné na predchádzanie napätiu v určitých regiónoch;

Streda 15. januára 2020

- I. keďže zvýšená súdržnosť medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ, ako aj medzi jednotlivými vonkajšími politikami EÚ je nevyhnutným predpokladom úspešnej a účinnej politiky EÚ v oblasti ľudských práv; keďže politiky na podporu ľudských práv a demokracie by sa mali presadzovať v rámci všetkých ďalších politík EÚ s vonkajším rozmerom, ako sú rozvoj, migrácia, bezpečnosť, boj proti terorizmu, práva žien a rodová rovnosť, rozširovanie a obchod, najmä vykonávanie doložiek o ľudských právach v zmluvách medzi EÚ a krajinami mimo EÚ; keďže väčšia konzistentnosť by mala EÚ umožniť rýchlejšie reagovať v počiatočných fázach porušovania ľudských práv a byť aktívnejším a dôveryhodnejším aktérom v oblasti ľudských práv na celosvetovej úrovni;
- J. keďže prechod k demokracii a vytvorenie alebo konsolidácia právneho štátu sú v mnohých krajinách dlhé a náročné procesy, pre ktoré je nevyhnutná externá podpora počas dlhého obdobia, a to aj zo strany EÚ;

Ľudské práva a demokracia: všeobecné trendy a kľúčové výzvy

1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad útokmi na demokraciu a právny štát na celom svete v roku 2018, ktoré odrážajú vzostup autoritárstva ako politického projektu, ktorý telesňuje porušovanie ľudských práv, potlačanie disentu, spolitizované súdnictvo, vopred stanovené výsledky volieb, zužovanie priestoru na aktivity občianskej spoločnosti a obmedzenie slobody zhromažďovania a slobody prejavu; zdôrazňuje dôležitosť občianskej spoločnosti, ktorá umožňuje flexibilné, včasné a účinné reakcie na režimy, ktoré porušujú medzinárodné právo, ľudské práva a demokratické zásady;
2. zastáva názor, že krajiny, ktoré patria do autoritárskych režimov, sú náchylnejšie na nestabilitu, konflikt, korupciu, násilný extrémizmus a na účasť v zahraničných vojenských konfliktoch; vyjadruje znepokojenie nad tým, že stále existujú režimy, ktoré popierajú samotnú existenciu všeobecných ľudských práv zakotvených v medzinárodnom práve; víta však to, že viaceré krajiny zároveň začali proces budovania mieru a demokratizácie, vykonali ústavné a justičné reformy a zapojili občiansku spoločnosť do otvorených a verejných diskusií s cieľom podporiť základné slobody a ľudské práva vrátane zrušenia trestu smrti; vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek rastúcemu trendu rušenia trestu smrti na celom svete ešte niekoľko krajín nezaviedlo moratórium;
3. trvá na tom, že všetky štáty, ktoré dodržiavajú medzinárodne uznané základné slobody ako základné prvky demokracie, musia mať vedúce postavenie pri šírení osvedčených postupov v oblasti demokratickej správy založených na ľudských právach a zásadách právneho štátu po celom svete a pri posilňovaní medzinárodných legislatívnych nástrojov na ochranu ľudských práv; zdôrazňuje výzvy, ktoré prináša využívanie škodlivých vplyvov ohrozujúcich demokratickú správu a hodnoty prináležiace ľudským právam, čím maria pozitívne úsilie demokratických štátov; vyjadruje hlboké znepokojenie nad väzbami medzi autoritárskymi režimami a populistickými nacionalistickými stranami a vládami; vyjadruje presvedčenie, že takéto prepojenia ohrozujú dôveryhodnosť úsilia EÚ o podporu základných hodnôt;
4. pripomína, že nemôže existovať žiadna hierarchia ľudských práv; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť úplné dodržiavanie a rešpektovanie zásady, že ľudské práva sú univerzálne a neodňateľné, nedeliteľné, vzájomne závislé a prepojené; zdôrazňuje, že pokusy o využitie práv určitých skupín na odôvodnenie marginalizácie iných sú absolútne neprijateľné;
5. zdôrazňuje pohromu ozbrojených konfliktov a vojenských útokov, ktorých cieľom sú okrem iného etnické čistky, ktoré stále prinášajú obeť na životoch civilných osôb a spôsobujú masové vysídľovanie, pričom štáty a neštátne subjekty sa vzdávajú zodpovednosti za dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje, že regióny, ktoré sú vo vojne alebo v konfliktných situáciách, čelia vážnym porušeniam ľudských práv, ktoré sú výnimočné svojím charakterom, zamerané na potlačanie ľudskej dôstojnosti a sú ničivé pre obeť a ponížujúce pre ich páchatel'ov; ako príklad zdôrazňuje používanie mučenia a iného krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania, nedobrovoľného zmiznutia, mimosúdnych popráv, násilia a úmyselného vyhľadovania ako vojnových zbraní s cieľom zničiť, destabilizovať a demoralizovať jednotlivcov, rodiny, spoločenstvá a spoločnosti, ale najmä deti; zdôrazňuje osobitnú zraniteľnosť žien z etnických a náboženských menšín voči sexuálnemu násiliu, najmä pokiaľ ide o konvertovania; dôrazne odsudzuje smrteľné útoky na nemocnice, školy a iné civilné ciele, ku ktorým prišlo v roku 2018 na celom svete v ozbrojených konfliktoch; pripomína, že právo na život je dôležité ľudské právo a že nezákonné vojnové činnosti sa musia vždy jednomyselne odsúdiť a musí sa na ne účinne reagovať;

Streda 15. januára 2020

6. odsudzuje boj proti multilateralizmu a medzinárodnému poriadku založenému na pravidlách, ktorý predstavuje vážny problém pre ľudské práva na celom svete; dôveruje prístupom a rozhodnutiam, ktoré sa prijímajú v multilaterálnom rámci, najmä v rámci orgánov OSN a existujúcich dohodnutých vyjednávacích formátov v rámci regionálnych organizácií, ako je Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE), ako najúčinnnejším prostriedkom, ktoré slúžia záujmom ľudstva, nachádzaniu udržateľných riešení konfliktov na základe noriem a zásad medzinárodného práva, Charty OSN a Helsinského záverečného aktu a podpore pokroku v oblasti ľudských práv; vyjadruje mimoriadne znepokojenie nad skutočnosťou, že funkcie v rôznych orgánoch OSN spojených s ľudskými právami vrátane Rady pre ľudské práva OSN zastávajú krajiny, ktoré preukázateľne závažne porušujú ľudské práva;

7. vyjadruje vážne znepokojenie nad nárastom počtu vražd a fyzických či hanlivých útokov a používania trestu smrti, prenasledovania, väznenia, zastrasovania namiereným proti osobám bojujúcim za ľudské práva na celom svete, najmä proti novinárom, vedcom, právnikom a politikom a aktivistom občianskej spoločnosti vrátane aktivistov za práva žien, ochrancov životného prostredia a pôdy a ochrancov náboženských menšín, najmä v krajinách s vysokou mierou korupcie a nedodržiavania zásad právneho štátu a súdneho dohľadu; vyjadruje osobitné znepokojenie nad čoraz častejšími útokmi na cudzej pôde, v niektorých prípadoch v rozpore s právnymi predpismi a zvyklosťami týkajúcimi sa diplomatických výsad a imunit; požaduje spravodlivosť a zodpovednosť za tieto útoky na najvyššej úrovni rozhodovania; poznamenáva, že všetci obhajcovia ľudských práv, najmä ženy, čelia osobitným rizikám a potrebujú primeranú ochranu; odsudzuje skutočnosť, že niektoré vlády prijali právne predpisy, ktorými sa obmedzuje činnosť občianskej spoločnosti či sociálneho hnutia napríklad aj pozastavením činnosti MVO alebo zmrazením ich aktív; vyjadruje hlboké znepokojenie nad použitím represívnej kybernetickej bezpečnosti a právnych predpisov v oblasti boja proti terorizmu na zakročenie proti obhajcom ľudských práv;

8. zdôrazňuje význam presadzovania rodovej rovnosti a práv žien a dievčat na celom svete; zdôrazňuje, že napriek pokroku ženy a dievčatá naďalej trpia diskrimináciou a násilím; zdôrazňuje, že väčšina spoločností stále neposkytuje ženám a dievčatám rovnaké práva v súlade so zákonom ani rovnaký prístup k vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti, dôstojnej práci, rovnakej odmene a politickému a ekonomickému zastúpeniu; vyjadruje znepokojenie nad rozšírenými a pretrvávajúcimi útokmi na práva žien a na sexuálne a reprodukčné zdravie a práva, ako aj nad právnymi predpismi, ktoré v mnohých častiach sveta tieto práva obmedzujú; zdôrazňuje, že mrzačenie ženských pohlavných orgánov a detské manželstvá patria k najrozšírenejším porušeniam ľudských práv; vyjadruje znepokojenie nad tým, že ženy, ktoré prejavujú svoje náboženstvo alebo vieru, sú dvakrát zraniteľnejšie voči prenasledovaniu; víta iniciatívu EÚ a OSN s názvom Spotlight o ukončení násilia páchaného na ženách a dievčatách a vyzýva na jej posilnenie;

9. zdôrazňuje, že pre budúcnosť ľudstva sú nevyhnutné dodržiavanie a presadzovanie práv dieťaťa, boj proti všetkým druhom zneužívania, zanedbávania, obchodovania s deťmi a vykorisťovania detí vrátane nútených manželstiev a nábora alebo využívania detských vojakov v ozbrojených konfliktoch, ako aj poskytovanie starostlivosti a vzdelania deťom; v tejto súvislosti podporuje mechanizmus monitorovania a podávania správ vytvorený rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1612 o deťoch v ozbrojených konfliktoch;

10. vyzýva EÚ, aby do svojich politík v oblasti vonkajšej činnosti a rozvojovej pomoci začlenila boj proti diskriminácii na základe zdravotného postihnutia; vyzýva EÚ, aby do svojich politík v oblasti vonkajšej činnosti a rozvojovej pomoci začlenila boj proti diskriminácii na základe zdravotného postihnutia spolu s bojom za rovnaký prístup na pracovný trh a prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave, a aby zároveň podporovala riešenia, ktoré osobám so zdravotným postihnutím zjednodušia pôsobenie v rámci spoločnosti;

11. upozorňuje na prípady prenasledovania a diskriminácie týkajúcej sa etnickej príslušnosti, národnosti, spoločenskej triedy, kasty, náboženstva, viery, jazyka, veku, pohlavia, sexuálnej orientácie a rodovej identity, ktoré sú v mnohých krajinách a spoločnostiach naďalej rozšírené; vyjadruje vážne znepokojenie nad tým, že osoby, ktoré sú obeťami tohto porušovania ľudských práv, čelia čoraz netolerantnejším a nenávisťným reakciám; žiada, aby boli osoby zodpovedné za tieto porušenia boli na zodpovednosť;

12. poznamenáva, že počet vysídlených osôb v roku 2018 prekročil 70 miliónov vrátane 26 miliónov utečencov, 41 miliónov vnútorne vysídlených osôb a 3,5 milióna žiadateľov o azyl⁽¹⁰⁾ okrem toho konštatuje, že na celom svete je približne 12 miliónov osôb bez štátnej príslušnosti; zastáva názor, že vojny, konflikty, terorizmus, násilie, politický útlak, prenasledovanie z dôvodu náboženského vyznania alebo viery, chudoba a nedostatok vody a potravín podporujú riziko nových konfliktov a ďalšieho vysídľovania obyvateľstva; uznáva, že vplyv zmeny klímy na životné prostredie, napríklad obmedzenejší prístup k bezpečnej pitnej vode, môže zhoršiť vysídľovanie obyvateľstva;

⁽¹⁰⁾ UNHCR – správa o globálnych trendoch za rok 2018 (19. júna 2019).

Streda 15. januára 2020

13. zdôrazňuje, že núdzový stav klímy a masová strata biodiverzity predstavujú hlavnú hrozbu pre obyvateľstvo; pripomína, že bez zdravého životného prostredia sú základné ľudské práva na život, zdravie, potraviny a bezpečnú vodu ohrozené; upriamuje pozornosť na vplyv devastácie životného prostredia na ľudské práva, a to tak pre obyvateľstvo, ako aj pre dodržiavanie práva na životné prostredie pre celé ľudstvo; zdôrazňuje základné povinnosti a zodpovednosti štátov a ďalších subjektov, ktoré prijímajú rozhodnutia, konať v súlade s cieľmi Parížskej dohody z roku 2015 s cieľom bojovať proti zmene klímy, zabrániť ich negatívnemu vplyvu na ľudské práva a podporovať vhodné politiky v súlade s povinnosťami v oblasti ľudských práv; pripomína povinnosti členských štátov chrániť biodiverzitu a poskytovať prístup k účinným prostriedkom nápravy v prípadoch straty biodiverzity a degradácie; vyjadruje svoju podporu vznikajúcemu legislatívnemu úsiliu na medzinárodnej úrovni v súvislosti s environmentálnymi zločinmi;

14. zdôrazňuje, že sloboda prejavu a vyjadrovania a pluralita médií online i offline sú ústrednými prvkami odolných demokratických spoločností; odsudzuje zneužívanie legitímnych cieľov, ako sú boj proti terorizmu, štátna bezpečnosť a presadzovanie práva na účely obmedzenia slobody prejavu; odsudzuje mediálnu propagandu a nepravdivé informácie zamerané na menšiny; žiada zavedenie čo najlepšieho zabezpečenia proti nenávisťným prejavom a radikalizácii, dezinformačným kampaniam a nepriateľskej propagande, najmä tých ktorých pôvodcami sú autoritárske štáty a neštátni činitelia, ako sú teroristické skupiny, a to vytvorením právneho rámca na riešenie hybridných hrozieb na úrovni EÚ aj na medzinárodnej úrovni vrátane kybernetickej a informačnej vojny, a zároveň dbať na dodržiavanie základných práv; pripomína, že médiá by mali odrážať rôznorodosť rôznych názorov a podporovať a dodržiavať zásadu nediskriminácie; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že osoby patriace k menšinám by mali mať neobmedzený prístup k vysielacím médiám, a to aj v ich vlastnom jazyku;

Zefektívnenie zahraničnej politiky EÚ v oblasti ľudských práv

15. pripomína záväzok EÚ zaradiť ľudské práva a demokraciu do centra svojich vzťahov s tretími krajinami; zdôrazňuje preto, že cieľ dosiahnuť pokrok v oblasti ľudských práv a demokracie na celom svete si vyžaduje jeho začlenenie do všetkých politík EÚ, ktoré majú vonkajší rozmer; vyzýva EÚ, aby splnila tieto záväzky a zabezpečila, aby jej angažovanosť nedopatrením neposilňovala autoritatívne režimy;

16. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali nový ambiciózný, komplexný a záväzný akčný plán v oblasti ľudských práv a demokracie na ďalších päť rokov; trvá na tom, že v budúcom akčnom pláne sa musia primerane riešiť všetky výzvy v oblasti ľudských práv vrátane digitálnych práv, environmentálnych práv, práv starších ľudí, športových a ľudských práv a práv migrantov; vyzýva na vytvorenie silného monitorovacieho mechanizmu na posúdenie vykonávania akčného plánu a jeho vplyvu; vyzýva, aby si členské štáty lepšie osvojili tento akčný plán a podávali správy o jeho vykonávaní;

17. berie na vedomie význam uznesení o porušovaní ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu a práce Podvýboru pre ľudské práva; dôrazne odporúča, aby Komisia a ESVČ posilnili svoju spoluprácu s Podvýborom pre ľudské práva EP, aby sa mohol tento podvýbor zúčastniť na budúcom akčnom pláne a monitorovať jeho vykonávanie; vyzýva ESVČ, aby Európskemu parlamentu pravidelne poskytovala správy o následných opatreniach, ktoré prijala v rámci všetkých naliehavých uznesení a/alebo príslušných odporúčaní;

18. zdôrazňuje, že obchod, politiky EÚ v tejto oblasti a ľudské práva sa musia navzájom podporovať a že podnikateľská sféra zohráva dôležitú úlohu tým, že ponúka pozitívne podnety pre podporu ľudských práv, demokraciu a sociálnu zodpovednosť podnikov; naliehavo vyzýva Komisiu a ESVČ, aby účinne využívali doložky o ľudských právach v medzinárodných dohodách, a to nielen v rámci politického dialógu, pravidelných hodnotení pokroku a využívania konzultačných postupov na požiadanie, ale aj vytvorením účinného mechanizmu na monitorovanie závažného porušovania ľudských práv, ktoré by mohli spôsobiť obchodné činnosti; požaduje náležité presadzovanie a monitorovanie doložiek o ľudských právach, a to aj prostredníctvom merateľných kritérií a za účasti Európskeho parlamentu, občianskej spoločnosti a príslušných medzinárodných organizácií; vyzýva na vytvorenie účinného a nezávislého mechanizmu podávania sťažností pre skupiny občanov a zainteresované strany, ktoré sú postihnuté porušovaním ľudských práv; zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty musia zabrániť akémukoľvek porušovaniu ľudských práv a negatívnemu vplyvu obchodných činností;

19. podporuje dialógy o ľudských právach s krajinami mimo EÚ ako kľúčový nástroj dvojstrannej spolupráce pri presadzovaní a ochrane ľudských práv; pripomína, že v usmerneniach EÚ týkajúce sa dialógov o ľudských právach s tretími krajinami sa uvádza mnoho kritérií pre otvorenie dialógu vrátane „rozsahu, v akom je vláda ochotná zlepšiť situáciu, stupňa

Streda 15. januára 2020

záväzku preukázaného vládou, pokiaľ ide o dohovory o medzinárodných ľudských právach, pripravenosti vlády spolupracovať v rámci postupov a mechanizmov Organizácie Spojených národov v oblasti ľudských práv, ako aj postoj vlády voči občianskej spoločnosti“; požaduje, aby ESVČ pravidelne posudzovala každý dialóg, ako sa uvádza v usmerneniach EÚ, a aby zabezpečila, aby v prípade, že nedošlo k hmatateľnému pokroku, EÚ upravila svoje ciele a zvažila svoj prístup; vyzýva Komisiu a ESVČ, s väčším zapojením skupín občianskej spoločnosti a príslušných medzinárodných organizácií, aby spojili svoje sily s cieľom riešiť otázky ľudských práv a súvisiace záväzky v dialógoch alebo rokovaniach v akejkoľvek politickej a hospodárskej oblasti s vládami krajín mimo EÚ, a to s cieľom posilniť vplyv dialógov o ľudských právach; odporúča, aby boli zohľadnené obavy vyslovené v súvislosti so situáciou v oblasti ľudských práv v týchto krajinách a aby sa prijali primerané opatrenia vrátane toho, aby sa v kontexte dialógu o ľudských právach vyzdvihli inividuálne prípady; požaduje aktívnejšie zapojenie Európskeho parlamentu do vytvárania agendy dialógov o ľudských právach; zdôrazňuje, že stratégie v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny a ich výročné správy o implementácii „predstavujú základný nástroj na zabezpečenie jednotnosti politik“, „identifikujú kľúčové strategické priority“ a „vymedzujú dlhodobé a krátkodobé ciele“ a stanovujú „konkrétne opatrenia na presadzovanie ľudských práv“; opakuje svoju požiadavku, aby mali poslanci EP prístup k obsahu stratégií v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny; víta semináre občianskej spoločnosti, ktoré predchádzajú dialógom o ľudských právach, a naliehavo žiada, aby sa na ich závery nadviazalo s osobitným zapojením organizácií občianskej spoločnosti;

20. dôrazne nabáda EÚ, aby neustále riešila diskrimináciu pomocou čo najlepšieho využitia nástrojov EÚ v oblasti ľudských práv vrátane využitia dialógov, odsudzovania a podporou občianskej spoločnosti a spoločných iniciatív na úrovni OSN v súlade s novoprijatými usmerneniami EÚ týkajúcimi sa nediskriminácie v rámci vonkajšej činnosti a s usmerňujúcim nástrojom OSN týkajúcim sa diskriminácie na základe pôvodu, ktorý bol uverejnený v roku 2017;

21. dôrazne podporuje prácu a úsilie osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva (ďalej len „OZEÚ“) pri ochrane a podpore ľudských práv na celom svete; zdôrazňuje dôležitý cieľ v rámci mandátu OZEÚ zvýšiť efektívnosť EÚ v tejto oblasti; vyzýva OZEÚ, aby konal na základe svojho mandátu s cieľom zvýšiť prínos EÚ v posilňovaní demokracie; trvá na svojej požiadavke revidovať mandát OZEÚ tak, aby bol trvalý a zodpovednejší a aby sa mu udelili právomoci vlastnej iniciatívy, primerané zdroje a možnosť verejne vystupovať s cieľom informovať o výsledkoch návštev tretích krajín a oznamovať postoje EÚ k témam v oblasti ľudských práv; opätovne pripomína svoju požiadavku väčšej transparentnosti v rámci činností a misií OZEÚ a trvá na tom, aby jeho pravidelné správy Rade dostával aj Európsky parlament; víta rozšírenie mandátu OZEÚ tak, aby zahŕňal podporu medzinárodného trestného súdnicstva, a očakáva, že OZEÚ bude v tejto oblasti mimoriadne aktívny;

22. víta úsilie ESVČ a Komisie neustále posilňovať informovanosť úradníkov EÚ v oblasti ľudských práv; víta skutočnosť, že strediská pre ľudské práva a styční dôstojníci pre styk s obhajcami ľudských práv sú teraz prítomní vo všetkých delegáciách EÚ; vyzýva ESVČ, aby Európskemu parlamentu predložila podrobnú správu o dokončení tejto siete kontaktných miest, aby ju vyhodnotila a zabezpečila jej jednotné uplatňovanie vo všetkých delegáciách EÚ; vyzýva všetky delegácie EÚ a ich príslušné kontaktné miesta pre ľudské práva v teréne, aby konzistentne plnili svoju povinnosť stretávať sa s obhajcami ľudských práv, navštevovať zadržovaných aktivistov, monitorovať ich súdne konania a presadzovať ich ochranu v teréne;

23. uznáva dosiahnutý pokrok, pokiaľ ide o postup a formát výročnej správy EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2018, ale očakáva, že Rada a PK/VP v ešte väčšej miere zohľadnia stanoviská Európskeho parlamentu uvedené v príslušných uzneseniach a/alebo odporúčaní s cieľom zabezpečiť hlbšiu a účinnejšiu interakciu medzi inštitúciami EÚ v oblasti otázok ľudských práv; žiada Radu, aby pokračovala v úsilí finalizovať tieto výročné správy skôr v tomto roku; nabáda Radu, aby zabezpečila, aby sa prijatie budúcej výročnej správy zakladalo na primeranom konzultačnom procese;

Rozvoj riešení na podporu a ochranu ľudských práv a demokracie

Demokratická správa vecí verejných a priestor pre občiansku spoločnosť

24. vyzýva EÚ a členské štáty, aby naďalej pozorne monitorovali vývoj, ktorý má negatívny vplyv na správu vecí verejných a priestor občianskej spoločnosti na celom svete, a to bez výnimky, a aby systematicky všetkými vhodnými prostriedkami reagovali na politiky a legislatívne zmeny autoritárskych vlád, ktoré sú zamerané na oslabenie správy

Streda 15. januára 2020

založenej na základných demokratických zásadách a na zmenšenie priestoru pre občiansku spoločnosť; domnieva sa, že v tejto veci by mala existovať väčšia súčinnosť medzi Komisiou, EŠVČ a Európskym parlamentom; víta neoceniteľnú pomoc, ktorú organizáciám občianskej spoločnosti na celom svete poskytuje európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR), ktorý je naďalej hlavným nástrojom EÚ na vykonávanie jej vonkajšej politiky v oblasti ľudských práv; vyzýva na ďalšie zlepšenie financovania občianskej spoločnosti a ľudských práv v rámci nástroja nadväzujúceho na EIDHR; zdôrazňuje, že v roku 2018 boli zatknuté stovky mierových demonštrantov z občianskej spoločnosti, ktorí boli podrobené zlému zaobchádzaniu a svojvoľnému zadržiavaniu a boli nútení platiť pokuty vyplývajúce zo súdnych konaní;

Prístup EÚ ku konfliktom a zodpovednosť za porušovanie ľudských práv

25. zdôrazňuje súvislosť medzi nárastom porušovania ľudských práv a rozsiahlou beztretnosťou a nedostatkom zodpovednosti v regiónoch a krajinách zdevastovaných konfliktmi alebo krajinách charakterizovaných politicky motivovaným zbraňovaním, diskrimináciou, obťažovaním a útokmi, únosmi, násilnými policajnými zásahmi, svojvoľným zatýkaním, prípadmi mučenia a vraždami; vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby podporovalo kroky zamerané na boj proti beztretnosti a presadzovanie zodpovednosti, a to najmä v tých regiónoch a krajinách, kde dynamika beztretnosti odmeňuje tých, ktorí majú najväčšiu zodpovednosť, a oslabuje obeť; zdôrazňuje tiež, že konflikty často veľmi výrazne zasahujú menšiny a marginalizované skupiny;

26. pripomína svoje uznesenia odsudzujúce konkrétne prípady zodpovednosti za konflikty, ktoré v roku 2018 spôsobili stovky detských obetí na životoch v priebehu zámerných útokov na civilné obyvateľstvo a humanitárnu infraštruktúru; vyzýva všetky členské štáty EÚ, aby striktno dodržiavali Kódex Európskej únie pre vývoz zbraní, a najmä aby zastavili všetky transfery zbraní, ako aj sledovacích a spravodajských zariadení, ktoré môžu vlády použiť na potlačanie ľudských práv, najmä v kontexte ozbrojeného konfliktu; trvá na tom, že je potrebná úplná transparentnosť a pravidelné podávanie správ členskými štátmi EÚ o ich transferoch zbraní; pripomína svoje uznesenie z 27. februára 2014 o využívaní ozbrojených bezpilotných lietadiel⁽¹⁾; vyjadruje hlboké znepokojenie nad použitím ozbrojených bezpilotných lietadiel mimo medzinárodného právneho rámca; vyzýva okrem toho Komisiu, aby Európsky parlament riadne informovala o použití prostriedkov EÚ na všetky výskumné a vývojové projekty, týkajúce sa konštruovania bezpilotných lietadiel; naliehavo žiada PK/VP, aby zakázal vývoj, výrobu a používanie plne autonómnych zbraní, ktoré umožňujú uskutočňovanie útokov bez ľudského zásahu;

27. dôrazne odsudzuje ohavné zločiny a porušovanie ľudských práv páchané štátnymi a neštátnymi aktérmi vrátane tých, ktoré sú namierené proti občanom pokojne uplatňujúcim svoje ľudské práva; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby využili všetku svoju politickú váhu na to, aby zabránili spáchaniu akéhokoľvek činu, ktorý by sa mohol považovať za genocídu, vojnový zločin alebo zločin proti ľudskosti, aby reagovali účinným a koordinovaným spôsobom v prípadoch, keď k takýmto trestným činom dôjde, aby zmobilizovali všetky potrebné prostriedky na postavenie všetkých zodpovedných osôb pred súd, aby pomáhali obetiam a aby podporovali procesy stabilizácie a zmierenia; vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby vypracovalo nástroje, ktoré budú minimalizovať časový odstup medzi varovaním a reakciou, s cieľom zabrániť vzniku, opakovaniu a vyhroteniu násilných konfliktov, ako je napríklad systém včasného varovania EÚ; vyzýva EŠVČ a Komisiu, aby do tretieho akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu začlenili ambicióznou stratégiu boja proti beztretnosti; dôrazne odporúča zriadenie európskeho monitorovacieho strediska na predchádzanie, zodpovednosť a boj proti beztretnosti; opätovne vyzýva PK/VP, aby vymenoval osobitného zástupcu EÚ pre medzinárodné humanitárne právo a medzinárodnú spravodlivosť s mandátom podporovať, presadzovať a stelesňovať záväzok EÚ bojovať proti beztretnosti;

28. víta úsilie EÚ o presadzovanie univerzálnosti Rímskeho štatútu v roku 2018, v ktorom sa oslávilo 20. výročie jeho prijatia, a opätovne potvrdzuje svoju neochvejnú podporu Medzinárodnému trestnému súdu (ďalej len „MTS“); konštatuje, že medzinárodné právo je v súčasnosti pod výrazným tlakom; vyjadruje znepokojenie nad tým, že z dôvodu jeho širokej jurisdikcie MTS je zo 193 členských štátov OSN len 122 členmi MTS a len 38 ratifikovalo zmeny z Kampaly, ktoré poskytujú MTS právomoc trestne stíhať trestný čin agresie; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby nabádali všetky členské štáty OSN k tomu, aby ratifikovali a vykonávali Rímsky štatút, a vyjadruje sklamanie nad prípadmi a hrozbami odstúpenia od tohto štatútu; vyzýva tiež signatárov Rímskeho štatútu, aby koordinovali činnosť a spolupracovali s MTS; žiada EÚ a jej členské štáty, aby systematicky podporovali skúmania, vyšetrovania a rozhodnutia MTS a aby prijali opatrenia potrebné na to, aby sa predchádzalo prípadom odmietania spolupráce s MTS; vyzýva na finančnú podporu organizáciám, ktoré zbierajú, uchovávajú a chránia dôkazy – digitálne alebo v inej forme – o zločinoch spáchaných akýmikoľvek stranami v týchto

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 285, 29.8.2017, s. 110.

Streda 15. januára 2020

konfliktoch s cieľom uľahčiť ich trestné stíhanie na medzinárodnej úrovni; vyzýva členské štáty EÚ a Európsku sieť pre genocídu, aby podporovali vyšetrovací tím OSN pri zhromažďovaní, uchovávaní a skladovaní dôkazov o trestných činoch páchaných v súčasnosti alebo nedávno, aby sa nestratili; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby preskúmali spôsoby a predstavili nové nástroje na pomoc obetiam porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva s cieľom dostať sa k medzinárodnej spravodlivosti a získať nápravu, a to aj budovaním schopnosti krajín mimo EÚ uplatňovať zásadu univerzálnej jurisdikcie vo svojich domácich právnych systémoch;

29. víta prvé prieskumné rokovania v Rade – a vyzýva na ich pokračovanie – o zriadení mechanizmu sankcií EÚ v oblasti ľudských práv, tzv. Magnitského zoznamu, ktorý by umožnil cielené sankcie voči jednotlivcom, ktorí sa podieľali na závažnom porušovaní ľudských práv, ako požadoval parlament pri viacerých príležitostiach, najmä v marci 2019; vyzýva Radu, aby svoje rokovania urýchlila s cieľom čo najskôr prijať potrebné právne predpisy, zriadiť tento mechanizmus a primerane ho financovať; zdôrazňuje, že je dôležité, aby bol tento systém v súlade s mechanizmom súdneho preskúmania EÚ; zdôrazňuje tiež ako príklad, že niektoré členské štáty EÚ prijali zákony, v ktorých sa stanovujú sankcie pre osoby, ktoré sa považujú za zodpovedné za porušovanie ľudských práv;

30. vyzýva PK/VP a Radu, aby venovali osobitnú pozornosť situácii v oblasti ľudských práv na nezákonne okupovaných územiach; pripomína, že nezákonne okupovanie územia alebo jeho časti je pokračujúcim porušením medzinárodného práva; zdôrazňuje zodpovednosť okupačnej mocnosti voči civilnému obyvateľstvu podľa medzinárodného humanitárneho práva; vyjadruje poľutovanie nad opätovným ustanovením zástupcov z krajiny, ktorá okupuje územie iného štátu, do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy;

Obhajcovia ľudských práv (OHP)

31. zdôrazňuje neoceniteľnú a zásadnú úlohu, ktorú zohrávajú obhajcovia ľudských práv s nasadením vlastného života, predovšetkým obhajcovia práv žien; zdôrazňuje potrebu silnej koordinácie EÚ, pokiaľ ide o spoluprácu s orgánmi tretích krajín v súvislosti s obhajcami ľudských práv; zdôrazňuje, že rok 2018 bol rokom 20. výročia prijatia Deklarácie OSN o obhajcoch ľudských práv; odporúča posilnenie spolupráce medzi inštitúciami EÚ a členskými štátmi s cieľom umožniť im poskytovať obhajcom ľudských práv nepretržitú podporu a ochranu; oceňuje mechanizmus „ProtectDefenders.eu“, ktorý bol vytvorený s cieľom chrániť OHP v závažných rizikových situáciách, a vyzýva na jeho posilnenie;

32. zdôrazňuje, že je potrebný strategický, viditeľný a na vplyv orientovaný prístup EÚ k ochrane obhajcov ľudských práv; vyzýva Radu, aby každoročne vydávala závery Rady pre zahraničné veci týkajúce sa činnosti EÚ v oblasti podpory a ochrany obhajcov ľudských práv v zahraničnej politike EÚ; vyzýva Radu a Komisiu, aby zaviedli koordinovaný postup udeľovania víz obhajcom ľudských práv a v prípade potreby im poskytli dočasné útočisko; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaistili dostatočné financovanie ochrany obhajcov ľudských práv v príslušných tematických programoch ďalšieho Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) a aby zaistili jeho prístupnosť pre osoby, ktoré ho najviac potrebujú a sú najviac marginalizované; vyzýva Komisiu, aby v budúcnosti tento nástroj plne využívala a trvá na tom, aby delegácie a členské štáty EÚ naplno využívali a zvyšovali svoje finančné prostriedky a kapacity v oblasti núdzovej ochrany a podpory ohrozených obhajcov ľudských práv; odsudzuje pokračujúce ukladanie zákazov cestovania aktivistom za ľudské práva, ktorí sa chcú zúčastniť na zasadnutiach Rady OSN pre ľudské práva v Ženeve a iných medzinárodných inštitúciách; vyzýva príslušné vlády, aby ich zrušili;

Práva žien a rodová rovnosť

33. dôrazne podporuje strategickú angažovanosť EÚ v oblasti rodovej rovnosti a jej pokračujúce úsilie o zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv žien a dievčat v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja do roku 2030; zdôrazňuje, že rodová rovnosť by mala byť kľúčovou prioritou vo všetkých pracovných vzťahoch, politikách a vonkajších činnostiach EÚ, keďže podľa zmlúv ide o zásadu samotnej EÚ a jej členských štátov; vyzýva EÚ, aby po uplynutí tohto strategického záväzku prijala komplexnú stratégiu pre oblasť rodovej rovnosti; vyzýva Komisiu, aby pripravila a prijala oznámenie o obnovení akčného plánu pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2020, keďže ide o významný nástroj EÚ prispievajúci k právam žien a dievčat na celom svete; vyzýva členské štáty, aby podporili akčný plán pre rodovú rovnosť III v záveroch Rady; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby naďalej prispievali k posilňovaniu rodovej rovnosti a postavenia dievčat a žien úzkou spoluprácou s medzinárodnými organizáciami, krajinami mimo EÚ a s občianskou spoločnosťou, s cieľom vypracovať a zaviesť nové právne rámce týkajúce sa rodovej rovnosti;

Streda 15. januára 2020

34. zdôrazňuje, že sa znepokojivo zvýšil výskyt násilia páchaného na ženách a dievčatách; odsudzuje všetky formy rodovo podmieneného, fyzického, sexuálneho a psychologického násilia; vyjadruje hlboké znepokojenie nad zvyšujúcim sa využívaním mučenia vo forme sexuálneho a rodovo motivovaného násilia ako vojnovej zbrane; zdôrazňuje, že sexuálne zločiny a rodovo založené násilie sa v Rímskom štatúte považujú za vojnové zločiny, zločiny proti ľudskosti alebo základné prvky genocídy alebo mučenia; naliehavo žiada, aby krajiny upravili svoje právne predpisy s cieľom riešiť tieto otázky; opakovane vyzýva členské štáty EÚ a členské štáty Rady Európy, ktoré tak ešte neurobili, aby čo najskôr ratifikovali a vykonali Istanbulský dohovor; vyzýva na prijatie ďalších opatrení na odstránenie všetkých foriem násilia založeného na rodovej príslušnosti a škodlivých praktík zameraných na ženy a dievčatá, ako sú nútené manželstvá alebo manželstvá v útlom veku, mrzačenie ženských pohlavných orgánov, sexuálne násilie, ako aj nútené náboženské konvertovanie; podporuje pokračovanie iniciatívy Spotlight, spoločnej iniciatívy EÚ a OSN; vyzýva delegácie EÚ, aby zaistili zhromažďovanie údajov o násilí páchanom na ženách, aby vypracovali odporúčania pre jednotlivé krajiny a aby podporili ochranné mechanizmy a podporné štruktúry pre obeť;

35. potvrdzuje, že prístup ku zdraviu je ľudské právo, že sexuálne a reprodukčné zdravie a práva vychádzajú zo základných ľudských práv, a že ide o základné prvky ľudskej dôstojnosti; poukazuje na to, že nedostatočný prístup k životne dôležitým tovarom a sociálnym službám (napríklad k vode, výžive, zdraviu, vzdelávaniu a sanitácii), ako aj ťažkosti pri získavaní prístupu k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu predstavujú neprijateľné porušovanie ľudských práv; odsudzuje porušovanie sexuálnych a reprodukčných práv žien vrátane odopretia prístupu k príslušným službám; zdôrazňuje, že náležitá a cenovo dostupná zdravotná starostlivosť vrátane starostlivosti o duševné zdravie, napríklad psychologická podpora a univerzálne rešpektovanie SRZP a vzdelávania, ako aj prístup k týmto právam a k vzdelávaniu, by sa mali zaručiť všetkým ženám, a že všetky ženy by mali mať možnosť prijímať slobodné a zodpovedné rozhodnutia o svojom zdraví vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia; konštatuje, že tieto služby sú dôležité pre záchranu životov žien a znižovanie úmrtnosti novorodencov a detí; považuje za neprijateľné, že SRZP žien a dievčat sú stále bojkotom, a to aj v multilaterálnych kontextoch; zdôrazňuje, že ženy a dievčatá, ktoré sú obeťmi ozbrojených konfliktov, majú právo na potrebnú lekársku starostlivosť; zdôrazňuje, že ženy majú dôležitú úlohu pri predchádzaní konfliktom a riešení konfliktov, v mierových operáciách, v humanitárnych operáciách a v operáciách zameraných na obnovu po skončení konfliktu, ako aj v rámci krokov zameraných na podporu ľudských práv a demokratických reforiem;

36. vyzýva EÚ, aby spolupracovala s inými krajinami na zintenzívnení ich činnosti v oblastiach vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, zhromažďovania údajov, financovania a tvorby programov, a to s cieľom lepšie predchádzať sexuálnemu a rodovo motivovanému násiliu na celom svete a lepšie na takéto násilie reagovať; poukazuje na to, že vzdelávanie je základným nástrojom boja proti diskriminácii žien a dievčat a proti násiliu voči ženám a dievčatám; žiada, aby sa prijali opatrenia na uľahčenie prístupu žien a dievčat ku vzdelaniu a na trh práce, a aby sa osobitná pozornosť venovala rodovej rovnováhe pri obsadzovaní riadiacich pozícií v podnikoch; vyzýva tiež na začlenenie vzdelávania dievčat do dohôd EÚ s rozvojovými krajinami;

Práva dieťaťa

37. zdôrazňuje, že maloletí sú často vystavení osobitným formám zneužívania, ako je násilné manželstvo detí, prostitúcia detí, využívanie detských vojakov, mrzačenie pohlavných orgánov, detská práca a obchodovanie s deťmi, najmä v období humanitárnych kríz a ozbrojených konfliktov, a preto si vyžadujú zvýšenú ochranu; osobitne upozorňuje na deti bez štátnej príslušnosti, deti migrantov a utečencov; vyzýva EÚ, aby spolupracovala s krajinami mimo EÚ s cieľom skončiť so skorými, detskými a nútenými manželstvami tým, že sa stanoví 18 rokov ako zákonný minimálny vek na uzavretie manželstva, bude sa vyžadovať overenie veku oboch manželov a ich úplného a slobodného súhlasu, pričom sa zavedú povinné sobášne záznamy a zabezpečí sa dodržiavanie týchto pravidiel; žiada, aby sa prijali nové iniciatívy EÚ zamerané na presadzovanie a ochranu práv dieťaťa vrátane prevencie a boja proti zneužívaniu detí vo svete, aby sa rehabilitovali a do spoločnosti opätovne začlenili deti postihnuté konfliktom, najmä deti, ktoré sú obeťmi extrémistických skupín a deti, ktoré trpia viacnásobnou a prierezovou diskrimináciou, a aby sa im poskytlo chránené prostredie založené na rodine a komunite ako prirodzenom kontexte života, v ktorom má zásadný význam starostlivosť a vzdelávanie; vyzýva EÚ, aby iniciovala medzinárodné hnutie na obhajobu práv dieťaťa, okrem iného organizovaním medzinárodnej konferencie o ochrane detí v nestabilnom prostredí; opätovne zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné na celom svete ratifikovať a uplatňovať Dohovor OSN o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly;

Práva lesbič, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych (LGBTI) osôb

38. odsudzuje svojvoľné zadržiavanie, mučenie, prenasledovanie a zabíjanie LGBTI osôb; konštatuje, že v niekoľkých krajinách po celom svete LGBTI osoby stále čelia prenasledovaniu a násiliu na základe svojej sexuálnej orientácie; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v mnohých krajinách je homosexualita stále trestná, pričom v niektorých z nich je možné udeliť

Streda 15. januára 2020

trest smrti z dôvodu homosexuality; domnieva sa, že násilné praktiky a činy páchané voči osobám z dôvodu ich sexuálnej orientácie by nemali zostať bez trestu a je nutné s nimi skončiť; vyzýva na vykonávanie usmernení EÚ týkajúcich sa presadzovania a ochrany všetkých ľudských práv lesbiem, homosexuálov, bisexuálov, transrodových osôb a intersexuálov (LGBTI),

Práva osôb so zdravotným postihnutím

39. víta ratifikáciu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím; pripomína význam jeho účinného vykonávania členskými štátmi EÚ aj inštitúciami EÚ; zdôrazňuje význam nediskriminácie a potrebu dôveryhodne uplatňovať zásadu univerzálnej prístupnosti a zabezpečiť všetky práva osôb so zdravotným postihnutím vo všetkých príslušných politikách EÚ vrátane rozvojovej politiky; vyzýva na vytvorenie globálneho centra excelentnosti zameraného na perspektívne a podnikateľské zručnosti ľudí so zdravotným postihnutím;

Boj proti diskriminácii

40. s veľkým znepokojením berie na vedomie rozsah a dôsledky kastovej hierarchie, diskriminácie z dôvodu príslušnosti ku kaste a pretrvávajúce porušovanie ľudských práv na základe príslušnosti ku kaste vrátane odopierania prístupu k právnemu systému alebo zamestnaniu a pretrvávajúcej segregácie, chudoby a stigmatizovania, prekážok z dôvodu príslušnosti ku kaste, pokiaľ ide o vykonávanie základných ľudských práv a uľahčenie ľudského vývoja; opakuje svoju výzvu na vypracovanie politiky EÚ v oblasti diskriminácie na základe príslušnosti ku kaste a vyzýva EÚ, aby konala na základe svojich vážnych obáv týkajúcich sa diskriminácie na základe príslušnosti ku kaste; žiada prijatie nástroja EÚ na prevenciu a odstránenie diskriminácie z dôvodu príslušnosti ku kaste; opätovne vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zintenzívnili úsilie a podporili iniciatívy na úrovni OSN a na úrovni delegácií s cieľom odstrániť diskrimináciu na základe príslušnosti ku kaste; poznamenáva, že tieto iniciatívy by mali zahŕňať podporu osobitných ukazovateľov, rozčlenených údajov a osobitných opatrení na boj proti diskriminácii na základe príslušnosti ku kaste pri realizácii a monitorovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 a dodržiavania nového usmerňovacieho nástroja OSN týkajúceho sa diskriminácie na základe pôvodu a podpory štátov;

Domorodé obyvateľstvo

41. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že pôvodné obyvateľstvo čelí na celom svete rozsiahlej a systematickej diskriminácii a perzekúcií po celom svete vrátane svojvoľného zatýkania a zabíjania obhajcov ľudských práv, núteného presídľovania, zaberania pôdy a porušovania ich práv korporáciami; konštatuje, že väčšina pôvodného obyvateľstva žije pod hranicou chudoby; vyzýva všetky štáty, aby pôvodné obyvateľstvo začlenili do rozhodovacieho procesu o stratégiách na boj proti zmene klímy; vyzýva krajiny, aby ratifikovali ustanovenia Dohovoru MOP č. 169 o pôvodnom a kmeňovom obyvateľstve;

Sloboda myslenia, svedomia, náboženstva alebo viery

42. zdôrazňuje, že právo na slobodu myslenia, svedomia, náboženského vyznania alebo viery (všeobecnejšie známe ako sloboda náboženského vyznania alebo viery, ktoré zahŕňa aj právo neveriť, zastávať teistické, neteistické, agnostické či ateistické presvedčenie a právo odpadlícť od viery neveriť a nevyznávať žiadne náboženstvo, musí byť zaručené na celom svete a bez akýchkoľvek podmienok; naliehavo vyzýva Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby zintenzívnili presadzovanie slobody náboženstva a viery a aby začali dialóg so štátmi a zástupcami občianskej spoločnosti a skupín jednotlivých vierovyznaní, nenáboženských, humanistických a filozofických skupín a komunit s cieľom predchádzať násiliu, prenasledovaniu, netolerantnosti a diskriminácii osôb na základe myslenia, svedomia, filozofických názorov a náboženstva alebo viery; odsudzuje právne predpisy zamerané proti konverzii a proti rúhaniu, ktoré reálne obmedzujú slobodu náboženstva a viery náboženských menších a ateistov a dokonca im túto slobodu upierajú; takisto naliehavo vyzýva Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby v plnej miere vykonávali usmernenia EÚ týkajúce sa slobody náboženského vyznania a viery;

43. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby naďalej budovala spojenectvá a posilnila spoluprácu so širokou škálou krajín a regionálnych organizácií s cieľom dosiahnuť pozitívnu zmenu vo vzťahu k slobode náboženstva alebo viery, a to najmä v oblastiach konfliktov, kde sú veriace skupiny ako kresťania na Blízkom východe najviac zraniteľné; plne podporuje to, že EÚ má v praxi vedúce postavenie, pokiaľ ide o tematické rezolúcie Rady OSN pre ľudské práva a Valného zhromaždenia OSN týkajúce sa slobody náboženstva a viery;

44. podporuje prácu a úsilie osobitného vyslanca pre podporu slobody náboženstva alebo viery mimo EÚ; opätovne vyzýva Radu a Komisiu, aby uskutočnili transparentné a komplexné posúdenie účinnosti a pridanej hodnoty pozície osobitného vyslanca v procese obnovenia a posilnenia ich mandátu a pozície Komisiou; trvá na tom, aby mala ich práca primerané zdroje s cieľom zvýšiť účinnosť EÚ v tejto oblasti; pripomína Rade a Komisii potrebu primeranej podpory

Streda 15. januára 2020

v rámci trvalej konzultácie s náboženskými a filozofickými organizáciami, inštitucionálneho mandátu, funkcie a povinností osobitného vyslanca na presadzovanie slobody náboženského vyznania a viery mimo EÚ, a to tým, že sa preskúma možnosť viacročného obdobia, ktoré podlieha každoročnému preskúmaniu, a rozvoj pracovných sietí v rámci všetkých príslušných inštitúcií EÚ v súlade s uznesením z 15. januára 2019 o usmerneniach EÚ a mandáte osobitného vyslanca EÚ pre presadzovanie slobody náboženského vyznania a viery mimo EÚ;

Sloboda vyjadrovania, tlače a právo na informácie

45. dôrazne odsudzuje zabíjanie, únosy, väznenie a zastrahovanie mnohých novinárov, blogerov a oznamovateľov a útoky proti nim, a to aj fyzickými a súdnymi prostriedkami, a hrozby, ktorým čelili v roku 2018; vyzýva EÚ, aby v budúcnosti vynaložila všetko úsilie na ich ochranu; pripomína, že sloboda prejavu a sloboda médií podporujú pluralitnú kultúru a sú základnými zložkami demokratickej spoločnosti; pripomína, že novinári by mali mať možnosť vykonávať svoje povolanie bez strachu z trestného stíhania alebo väznenia; zdôrazňuje, že akékoľvek obmedzenie slobody prejavu a slobody médií, napríklad odstraňovanie online obsahu, musí byť výnimočné, pričom sa musí venovať osobitná pozornosť zásadám nevyhnutnosti a proporcionality a musí byť stanovené zákonom a súdené na súde;

46. vyzýva EÚ, jej členské štáty a najmä osobitného zástupcu EÚ, aby venovali osobitnú pozornosť ochrane slobody prejavu a slobode, nezávislosti a pluralite médií na celom svete, aby lepšie monitorovali všetky formy obmedzení – online alebo offline – týkajúce sa slobody prejavu a médií, aby systematicky odsudzovali takéto obmedzovanie a aby využívali všetky diplomatické prostriedky a nástroje, ktoré sú k dispozícii na ich odstránenie; zdôrazňuje, že je dôležité odsudzovať nenávistné slovné prejavy a podnecovanie násilia na internete aj mimo neho a bojovať proti týmto javom, ktoré predstavujú priame ohrozenie právneho štátu a hodnôt, ktoré predstavujú ľudské práva; podporuje iniciatívy, ktoré pomáhajú rozlišovať medzi falošnými správami alebo propagačnými dezinformáciami a informáciami zhromaždenými ako súčasť skutočnej a nezávislej žurnalistiky; zdôrazňuje dôležitosť zabezpečenia účinného a systematického vykonávania usmernení EÚ týkajúcich sa slobody prejavu online a offline a pravidelného monitorovania ich vplyvu;

Trest smrti, mučenie a iné formy zlého zaobchádzania

47. odsudzuje využívanie mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania a trestu smrti, ktoré sa stále uplatňujú v mnohých krajinách; je znepokojený počtom odsudzujúcich rozsudkov vynesených a popráv vykonaných na základe dôvodov, ktoré nespĺňajú vymedzenie závažných zločinov, čo je v rozpore s medzinárodným právom; vyzýva krajiny, ktoré tak ešte neurobili, aby zaviedli okamžité moratórium na trest smrti ako krok smerujúci k jeho zrušeniu; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoje úsilie o odstránenie mučenia a trestu smrti; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby boli osobitne opatrné, pokiaľ ide o štáty, ktoré hrozia obnovením trestu smrti zákonom alebo skutkami; vyzýva na skoncovanie s celosvetovým obchodom s tovarom používaným na mučenie a vykonávanie trestu smrti;

48. považuje za nevyhnutné bojovať proti všetkým formám mučenia väznených alebo zadržovaných osôb a zlého zaobchádzania s nimi vrátane psychologického zneužívania, ako aj zintenzívniť úsilie o zaistenie dodržiavania medzinárodného práva v tejto oblasti a zaistiť obetiam ochranu; vyjadruje vážne znepokojenie nad stavom väznic a väzenských podmienok v mnohých krajinách vrátane prístupu k starostlivosti a liekom, najmä pokiaľ ide o choroby ako hepatitída alebo HIV; pripomína, že odmietnutie prístupu väzňom k zdravotnej starostlivosti sa považuje za zlé zaobchádzanie alebo dokonca mučenie a môže sa považovať za odmietnutie pomoci osobe v nebezpečenstve; víta revidovanú politiku EÚ voči tretím krajinám v oblasti mučenia a iného krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania; vyzýva členské štáty, aby presadzovali ochranné prvky proti mučeniu a inému zlému zaobchádzaniu vo všetkých svojich krokoch a politikách;

49. víta skutočnosť, že v roku 2017 došlo k založeniu koordinačnej skupiny EÚ pre boj proti mučeniu; víta v tomto smere aktualizáciu právnych predpisov EÚ, ktorá sa požadovala v legislatívnom uznesení z 29. novembra 2018 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie⁽¹²⁾; zdôrazňuje význam ďalšieho posilňovania spolupráce s mechanizmami OSN, regionálnymi subjektmi a príslušnými aktérmi ako MTS, organizácie občianskej spoločnosti a obhajcovia ľudských práv v rámci boja proti mučeniu a inému zlému zaobchádzaniu;

⁽¹²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0467.

Streda 15. januára 2020

Podnikanie a ľudské práva

50. opätovne potvrdzuje, že činnosti všetkých spoločností bez ohľadu na to, či pôsobia na domácej alebo cezhraničnej úrovni, musia byť v plnom súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv; okrem toho opätovne potvrdzuje, že je dôležité podporovať sociálnu zodpovednosť podnikov; zdôrazňuje, že je dôležité, aby nadnárodné spoločnosti zohrávali hlavnú úlohu pri podpore medzinárodných noriem podnikania a ľudských práv; pripomína zodpovednosť podnikov za zaistenie toho, aby ich operácie a dodávateľské reťazce neboli zapojené do porušovania ľudských práv, ako sú nútená detská práca, porušovanie práv pôvodného obyvateľstva, zaberanie pôdy, hrozby a útoky namierené proti obhajcom ľudských práv a úpadok životného prostredia;

51. zdôrazňuje, že treba vytvoriť medzinárodný záväzný nástroj na reguláciu činností nadnárodných spoločností a iných spoločností v rámci medzinárodného práva v oblasti ľudských práv; žiada legislatívny návrh týkajúci sa ľudských práv a náležitej starostlivosti s cieľom predchádzať prípadom zneužívania v celosvetových operáciách spoločností a zlepšiť prístup obetí firemného pochybenia k spravodlivosti; zdôrazňuje, že je dôležité, aby všetky krajiny uplatňovali hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, a vyzýva tie členské štáty EÚ, ktoré ešte neprijali národné akčné plány v oblasti obchodných práv, aby tak urobili čo najskôr; nabáda EÚ a jej členské štáty, aby sa konštruktívne podieľali na činnosti medzivládnej pracovnej skupiny OSN pre nadnárodné korporácie a iné podniky v súvislosti s ľudskými právami; považuje to za nevyhnutný krok vpred pri presadzovaní a ochrane ľudských práv;

52. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby boli projekty podporované Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskou bankou pre rekonštrukciu a rozvoj (EBRR) v súlade s politikami a záväzkami EÚ v oblasti ľudských práv a aby existovali mechanizmy zodpovednosti, ktorými môžu jednotlivci upozorňovať na prípady porušenia pravidiel súvisiace s činnosťami EIB a EBRR; domnieva sa, že medziinštitucionálna pracovná skupina EÚ pre podnikanie a ľudské práva by bola užitočným dodatočným nástrojom; vyzýva súkromný sektor, najmä finančné, poisťovacie a dopravné spoločnosti, aby poskytovali svoje služby humanitárnym aktérom vykonávajúcim pomocné činnosti, pričom je nutné v plnej miere dodržiavať humanitárne výnimky a výnimky, ktoré sa uvádzajú v právnych predpisoch EÚ; víta zriadenie úradu nezávislého kanadského ombudsmana pre zodpovedný podnik;

53. pozitívne hodnotí systém preferencií VSP+ ako prostriedok na podporu účinného vykonávania 27 ťažiskových medzinárodných dohovorov o ľudských právach a pracovných normách; uznáva, že globálne hodnotové reťazce prispievajú k posilňovaniu základných medzinárodných pracovných, environmentálnych a sociálnych noriem a predstavujú príležitosť pre trvalo udržateľný pokrok, najmä v rozvojových krajinách a v krajinách vystavených z dôvodu zmeny klímy väčšiemu riziku; zdôrazňuje, že krajiny, ktoré nie sú členmi EÚ a ktoré využívajú preferenčný systém VSP +, by mali preukázať pokrok vo všetkých aspektoch ľudských práv; konštatuje, že posilnené a účinné monitorovacie mechanizmy by mohli posilniť pákový potenciál systémoch obchodných preferencií v reakcii na porušovanie ľudských práv; podporuje zavedenie a vykonávanie doložiek o podmienenosti dodržiavania ľudských práv v medzinárodných dohodách medzi EÚ a krajinami mimo EÚ, a to aj v oblasti obchodu a investícií; vyzýva Komisiu, aby systematicky monitorovala uplatňovanie týchto doložiek s cieľom zabezpečiť, aby ich prijímajúce krajiny dodržiavali, a aby pravidelne informovala Európsky parlament o dodržiavaní ľudských práv partnerskými krajinami;

Nové technológie a ľudské práva

54. zdôrazňuje význam vypracovania stratégie EÚ zameranej na zavádzanie nových technológií, ako sú umelá inteligencia, v službách ľudí, a riešenia potenciálnej hrozby nových technológií v oblasti ľudských práv vrátane dezinformácií, hromadného sledovania, falošných správ, nenávistných slovných prejavov, štátom podporovaných obmedzení a zneužívania umelej inteligencie; ďalej zdôrazňuje osobitnú hrozbu, ktorú tieto technológie môžu predstavovať v kontrole, obmedzovaní a oslabovaní legitímnych činností; zdôrazňuje význam dosiahnutia správnej rovnováhy medzi ľudskými právami, najmä právom na súkromie a inými legitímnymi úvahami, ako sú bezpečnosť alebo boj proti trestnej činnosti, terorizmu a extrémizmu; vyjadruje znepokojenie nad rastúcim zavádzaním určitých technológií na kybernetický dohľad s dvojakým použitím proti aktivistom v oblasti ľudských práv, novinárom, politickým oponentom a právnikom;

55. vyzýva EÚ a členské štáty, aby komunikovali s vládami tretích krajín s cieľom skončiť s represívnymi praktikami a právnymi predpismi v oblasti kybernetickej bezpečnosti a boja proti terorizmu; pripomína záväzok každoročne aktualizovať prílohu I k nariadeniu Rady (ES) č. 428/2009⁽¹³⁾, v ktorej sa uvádza zoznam položiek s dvojakým použitím, pre ktoré sa vyžaduje povolenie; zdôrazňuje potrebu účinnej digitálnej spolupráce medzi vládami, súkromným sektorom,

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ L 134, 29.5.2009, s. 1.

Streda 15. januára 2020

občianskou spoločnosťou, akademickou a technickou obcou, sociálnymi partnermi a inými zainteresovanými stranami s cieľom zaisťiť bezpečnú a inkluzívnu digitálnu budúcnosť pre všetkých v súlade s medzinárodnými právnymi predpismi v oblasti ľudských práv;

Migranti a utečenci

56. zdôrazňuje naliehavú potrebu riešiť základné príčiny migračných tokov, ako sú vojny, konflikty, autoritárske režimy, prenasledovanie, siete nelegálnej migrácie, obchodovanie s ľuďmi, prevádzacstvo, chudoba, ekonomická nerovnosť a zmena klímy, a najsť dlhodobé riešenia založené na rešpektovaní ľudských práv a na dôstojnosti; zdôrazňuje potrebu vytvorenia legálnych kanálov a trás pre migráciu a, ak je to možné, uľahčenia dobrovoľných návratov, a to aj v súlade so zásadou nenavracania;

57. žiada, aby sa riešil vonkajší rozmer utečeneckej krízy vrátane hľadania udržateľných riešení konfliktov, a to budovaním spolupráce a partnerstiev s príslušnými tretími krajinami; domnieva sa, že dodržiavanie medzinárodného práva v oblasti utečencov a ľudských práv je dôležitým stavebným kameňom spolupráce s tretími krajinami; zdôrazňuje, že v súlade s globálnymi paktmi o migrácii a utečencoch je potrebné prijať skutočné opatrenia na posilnenie sebestačnosti utečencov, rozšíriť prístup k riešeniam tretích krajín, zlepšiť podmienky v oblasti ľudských práv pri riadení migrácie, najmä v krajinách pôvodu alebo tranzitu, a zaisťiť bezpečný a dôstojný návratu; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby boli plne transparentné, pokiaľ ide o politiky spolupráce a pridelovanie finančných prostriedkov tretím krajinám na spoluprácu v oblasti migrácie; považuje za dôležité, aby zdroje určené na rozvoj a spoluprácu neboli odklonené od svojich cieľov a aby z nich nemali prospech tí, ktorí sú zodpovední za porušovanie ľudských práv; vyzýva EÚ, aby podporila iniciatívu UNHCR zameranú na ukončenie stavu bez štátnej príslušnosti do roku 2024 v EÚ i mimo nej;

58. odsudzuje úmrtia utečencov a migrantov a porušovanie ľudských práv v Stredozemnom mori; odsudzuje aj útoky na mimovládne organizácie, ktoré týmto ľuďom pomáhajú; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zvýšili objem humanitarnej pomoci pre nútené vysídlené osoby; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby poskytli podporu komunitám, ktoré hostia utečencov; trvá na tom, aby bolo vykonávanie globálnych paktov o migrácii a utečencoch preto spojené s plnením programu OSN do roku 2030, ako sa uvádza v cieľoch strategického rozvoja, ako aj so zvýšenými investíciami v rozvojových krajinách;

59. zdôrazňuje, že núdzový stav klímy a masová strata biodiverzity predstavujú hlavnú hrozbu pre ľudské práva; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby pracovali na stratégii EÚ na ochranu zdravého životného prostredia tým, že budú úzko spolupracovať s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, ako je UNHCR, ktorá nedávno začala spoločnú stratégiu s Programom OSN pre životné prostredie (UNEP); zdôrazňuje, že podľa odhadu OSN sa do roku 2050 zvýši počet environmentálnych utečencov; pripomína záväzky a povinnosti štátov a iných zodpovedných subjektov v oblasti zmierňovania dôsledkov zmeny klímy a predchádzania negatívnych vplyvov na ľudské práva; víta medzinárodné úsilie zamerané na presadzovanie väzby medzi environmentálnymi otázkami a otázkami súvisiacimi s a prírodnými katastrofami a so zmenou klímy a ľudskými právami; vyzýva EÚ, aby sa aktívne zapájala do medzinárodnej diskusie o možnom normatívnom rámci pre ochranu osôb vysídlených z dôvodu zmeny životného prostredia a klímy;

Podpora demokracie

60. zdôrazňuje, že EÚ by mala naďalej aktívne podporovať demokratický a účinný politický pluralizmus v inštitúciách pôsobiach v oblasti ľudských práv, nezávislé médiá, parlamenty a občiansku spoločnosť v ich úsilí o podporu demokratizácie, a to spôsobom citlivým voči kontextu a zohľadňujúcim kultúrne a národné pozadie príslušných tretích krajín v záujme posilnenia dialógu a partnerstva; pripomína, že ľudské práva sú základným kameňom procesu demokratizácie; s uspokojením berie na vedomie konzistentné pôsobenie Európskej nadácie na podporu demokracie (EED) na západnom Balkáne a v rámci Východného partnerstva a južného susedstva EÚ s cieľom presadzovať demokraciu a dodržiavanie základných práv a slobôd; pripomína, že skúsenosti a poznatky získané z prechodu k demokracii v rámci politiky rozširovania a v oblasti susedskej politiky by mohli pozitívne prispieť k identifikácii najlepších postupov, ktoré by sa mohli použiť na podporu a konsolidáciu iných procesov demokratizácie na celom svete; pripomína, že rozšírenie EÚ sa preukázalo ako najúčinnější nástroj na podporu demokracie, zásad právneho štátu a ľudských práv na európskom kontinente a že preto by možnosť prístúpenia k EÚ mala zostať otvorená pre krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ a vykonávať európske reformy, ako je uvedené v článku 49 Zmluvy o EÚ; naliehavo vyzýva EÚ, aby počas celého procesu rozširovania dôsledne sledovala vykonávanie ustanovení na ochranu práv osôb patriacich k národnostným menšinám;

Streda 15. januára 2020

61. víta závery Rady zo 14. októbra 2019 týkajúce sa demokracie ako začiatok procesu aktualizácie a posilňovania prístupu EÚ k posilňovaniu demokracie; v tomto smere zdôrazňuje úlohu vzdelávania v oblasti ľudských práv a demokratizácie ako základného nástroja na upevnenie týchto hodnôt v Európskej únii aj za jej hranicami; zdôrazňuje význam prijatia osobitných pravidiel financovania programov EÚ na podporu demokracie, a to so zreteľom na povahu demokratických zmien; zdôrazňuje, že je potrebné investovať do primeraných zdrojov v záujme lepšej koordinácie programov na podporu demokracie a politických priorít; podporuje úsilie o zabezpečenie transparentnosti pomoci EÚ v tejto oblasti; vyjadruje odhodlanie presadzovať väčšiu transparentnosť demokratických procesov, najmä financovania politických a tematických kampaní rôznymi neštátnymi subjektmi;

62. opätovne zdôrazňuje svoje pozitívne vnímanie pretrvávajúcej podpory EÚ zameranej na volebné procesy a poskytovanie volebnej pomoci, ako aj podpory domácim pozorovateľom; v tejto súvislosti víta a v plnej miere podporuje prácu skupiny Európskeho parlamentu na podporu demokracie a koordináciu volieb; pripomína význam vhodného nadviazania na správy a odporúčania volebných pozorovateľských misií spôsobu zvýšenia ich vplyvu a posilnenia podpory EÚ na presadzovanie demokratických noriem v dotknutých krajinách; zdôrazňuje, že je potrebné podporovať demokraciu počas celého volebného cyklu dlhodobými pružnými programami odrážajúcimi povahu demokratickej zmeny; naliehavo vyzýva na dôkladné sledovanie prípadov porušovania ľudských práv kandidátov počas volebných procesov, najmä tých, ktorí patria do zraniteľných skupín alebo menšín;

o

o o

63. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov, Bezpečostnej rade OSN, generálnemu tajomníkovi OSN, predsedovi 74. zasadnutia Valného zhromaždenia OSN, predsedovi Rady OSN pre ľudské práva, vysokému komisárovi OSN pre ľudské práva a vedúcim delegácií EÚ.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0008

Výročná správa o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky**Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky – výročná správa (2019/2136(INI))**

(2021/C 270/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na výročnú správu Rady pre Európsky parlament o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike,
- so zreteľom na hlavu V Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),
- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov a Helsinský záverečný akt Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe z roku 1975,
- so zreteľom na Severoatlantickú zmluvu z roku 1949 a na spoločné vyhlásenie o spolupráci medzi EÚ a NATO z 10. júla 2018,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) o politickej zodpovednosti ⁽¹⁾,
- so zreteľom na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie z roku 2016,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 7. júna 2017 o strategickom prístupe k zvyšovaniu odolnosti vo vonkajšej činnosti EÚ (JOIN(2017)0021),
- so zreteľom na vyhlásenie zo Sofie zo 17. mája 2018 a na závery Rady o rozširovaní a procese stabilizácie a pridruženía z 26. júna 2018 a 18. júna 2019,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN A/RES70/1 s názvom Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, prijatú 25. septembra 2015,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1325, ktorá v roku 2000 stanovila program zameraný na ženy, mier a bezpečnosť,
- so zreteľom na svoje odporúčanie Rade, Komisii a Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) z 15. novembra 2017 o Východnom partnerstve v rámci príprav na samit v novembri 2017 ⁽²⁾,
- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na predbežnú správu Výboru pre zahraničné veci (A9-0054/2019),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 210, 3.8.2010, s. 1.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0440.

Streda 15. januára 2020

- A. keďže Európsky parlament má povinnosť a zodpovednosť vykonávať demokratický dohľad nad spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou (ďalej len „SZBP“) a spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou (ďalej len „SBOP“) a mal by dostať potrebné a účinné prostriedky na plnenie tejto úlohy;
- B. keďže vonkajšia činnosť EÚ má priamy vplyv na blahobyt jej občanov v EÚ aj mimo EÚ a jej cieľom je zaručiť bezpečnosť a stabilitu a zároveň chrániť európske hodnoty slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv; keďže dôveryhodnosť Európskej únie ako globálneho aktéra v oblasti mieru a bezpečnosti je založená na tom, že Únia sama v praxi dodržiava svoje hodnoty, čo znamená, že základným záujmom Únie je zahraničná politika založená na hodnotách;
- C. keďže Európska únia nemôže presadzovať svoje európske hodnoty, kým ich nebudú chrániť a rešpektovať všetky jej členské štáty;
- D. keďže v súčasnosti sme svedkami ústupu tradičných partnerov z globálnej scény, v dôsledku čoho rastie tlak na mnohostrannú spoluprácu a inštitúcie, a silnejúcej asertivity regionálnych mocností;
- E. keďže strategické prostredie Únie sa už nejaký čas zhoršuje, čo znamená, že potreba silnejšej Európy, ktorá by vo svojich vonkajších vzťahoch vystupovala jednotne, je naliehavšia než kedykoľvek predtým, aby sa tak dalo čeliť rôznorodým výzvam, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú bezpečnosť jej členských štátov a jej občanov; keďže na bezpečnosť občanov EÚ majú vplyv napríklad: ozbrojené konflikty bezprostredne na východných a južných hraniciach európskeho kontinentu a nestabilné štáty; terorizmus, najmä džihádizmus, kybernetické útoky a dezinformačné kampane; zahraničné zasahovanie do európskych politických a volebných procesov; šírenie zbraní hromadného ničenia a spochybňovanie dohôd o nešírení zbraní; vyostrenie regionálnych konfliktov, ktoré viedli k nútenému vysídľovaniu obyvateľstva a nekontrolovaným migračným tokom; napätie v otázke dodávok energie členským štátom; boj o prírodné zdroje, energetická závislosť a energetická bezpečnosť; nárast organizovanej trestnej činnosti na hraniciach a v Európe; oslabovanie úsilia o odzbrojenie; zmena klímy;
- F. keďže džihádizmus patrí k hlavným problémom, ktoré v súčasnosti ohrozujú bezpečnosť obyvateľstva v EÚ, a mali by sa prijať rýchle, rozhodné a koordinované opatrenia na domácej scéne aj v zahraničí;
- G. keďže žiaden členský štát nedokáže vyriešiť sám ktorúkoľvek z výziev, ktorým v súčasnosti čelí európsky kontinent a jeho blízke okolie; keďže by sa mala rešpektovať a zaručiť zásada rovnosti medzi členskými štátmi pri navrhovaní zahraničnej a bezpečnostnej politiky a krokov EÚ; keďže by sa mali rešpektovať výsadné práva národných parlamentov v oblasti ich vlastnej zahraničnej a bezpečnostnej štátnej politiky; keďže ambiciózna, dôveryhodná a účinná spoločná zahraničná politika sa musí opierať o primerané finančné zdroje a včasné a rozhodné opatrenia EÚ; keďže nástroje vonkajšej politiky EÚ sa musia používať súdržnejším a zladenejším spôsobom;
- H. keďže multilateralizmus je jedinou zárukou mieru, bezpečnosti a udržateľného a inkluzívneho rozvoja vo vysoko polarizovanom medzinárodnom prostredí; keďže jeho základy sú ohrozené, keď sa spochybňujú alebo zneužívajú univerzálne pravidlá a hodnoty vrátane základných ľudských práv, medzinárodného práva a humanitárneho práva; keďže multilateralizmus je jadrom prístupu Európskej únie k jej SZBP, čo je zakotvené v Zmluve o EÚ;
- I. keďže svet čelí globálnym mocenským zmenám a hlavným trendom v zahraničnej politike je geopolitická súťaž, čo si vyžaduje rýchle, jednotné a primerané mechanizmy reakcie a kapacity; keďže EÚ sa do veľkej miery nezúčastňuje na tomto celosvetovom presune moci a geopolitickej súťaži v dôsledku nejednoty členských štátov;
- J. keďže etablojúce sa štátne subjekty a nové ekonomické mocnosti majú eventualityne destabilizačné globálne a regionálne ambície, čím ohrozujú mier a stabilitu v európskom susedstve, čo má nepredvídateľné následky nielen pre európsku a globálnu bezpečnosť, ale aj pre mier; keďže Európe hrozí riziko, že bude odsunutá na okraj rozhodovania, a tým bude vážne znevýhodnená; keďže táto globálna rekonfigurácia uľahčuje nástup autokratických lídrov, násilných neštátnych subjektov a ľudových protestných hnutí;

Streda 15. januára 2020

- K. keďže bezpečnostné prostredie EÚ, ktoré je závislé od mieru a stability v jej susedstve, je nestálejšie, nepredvídateľnejšie, zložitejšie a citlivejšie na vonkajší tlak, ktorý sa už vyvíja formou hybridnej vojny, vrátane nepriateľskej propagandy zo strany Ruska a iných aktérov a navyše dochádza k nárastu hrozieb zo strany radikálnych teroristických skupín, ktoré bránia EÚ v uplatňovaní jej zvrchovanosti a strategickej autonómie; keďže nestabilita a nepredvídateľnosť na hraniciach EÚ a v jej blízkom susedstve predstavujú priamu hrozbu pre bezpečnosť kontinentu; keďže vnútorná a vonkajšia bezpečnosť sú neoddeliteľne prepojené; keďže tento vonkajší tlak má tak fyzický, ako aj online rozmer; keďže dezinformácie a iné formy zahraničného zasahovania vonkajších síl predstavujú závažné riziko pre zvrchovanosť Európy a závažné ohrozenie stability a bezpečnosti Európskej únie;
- L. keďže sociálno-ekonomická nerovnosť, útlak, zmena klímy a nedostatok participatívneho začleňovania sú hlavnými príčinami celosvetového konfliktu; keďže v roku 2015 prijali všetky členské štáty OSN ciele udržateľného rozvoja OSN, aby tak zabezpečili plán pre rovnocennú, spravodlivú, udržateľnú a inkluzívnu globálnu spoluprácu;
- M. keďže zmena klímy stále závažnejšie vplýva na rôzne stránky ľudského života, príležitosti rozvoja, celosvetový geopolitický poriadok a globálnu stabilitu; keďže krajiny, ktoré majú menej zdrojov na prispôbenie sa zmene klímy, budú jej dôsledkami zasiahnuté najviac; keďže zahraničná politika EÚ by sa mala viac zameriavať na podporu multilaterálnych činností prostredníctvom spolupráce na konkrétnych otázkach súvisiacich s klímou, budovania strategických partnerstiev a posilňovania spolupráce a spoločných činností medzi štátnymi a neštátnymi subjektmi vrátane veľkých prispievateľov ku globálnemu znečisteniu;
- N. keďže ľudské práva čelia obmedzovaniu na celom svete; keďže ľudia všetkých regiónov sveta sa v situácii, keď ich sklamú vlastné vlády, obracajú na Európu, kde hľadajú podporu pri dodržiavaní ich ľudských práv;
- O. keďže politika rozširovania EÚ je účinným nástrojom zahraničnej politiky Únie; keďže európska susedská politika je kľúčovým nástrojom so zreteľom na východných a južných susedov;
- P. keďže sa očakáva, že viac ako polovica nárastu svetovej populácie do roku 2050 pripadne na Afriku, ktorej prírastok obyvateľstva bude podľa všetkého predstavovať 1,3 mld. z celkového počtu 2,4 mld. nových obyvateľov planéty; keďže koncentrácia tohto nárastu v niektorých najchudobnejších krajinách spolu so zmenou klímy prinesie viaceré nové výzvy, ktoré budú mať veľmi problematické následky pre dotknuté krajiny aj pre Úniu, ak sa nevyriešia okamžite; keďže nedávna správa Konferencie Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj (UNCTAD) o obchode a rozvoji za rok 2019 uvádza, že je potrebné vydávať dodatočne 2,5 bilióna USD ročne na to, aby sa zabezpečilo splnenie úloh Agendy 2030 pre ciele udržateľného rozvoja OSN;
- Q. keďže vzhľadom na kolaps dôležitých dohôd v oblasti kontroly zbraní a odzbrojenia, ale aj vzhľadom na vznikajúce technológie, ako je digitálna technológia a autonómne zbrane, by sa odzbrojenie – kontrola zbraní a nešírenie mali stať hlavným zameraním zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ; keďže spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP⁽³⁾ sa musí prehodnotiť a aktualizovať tak, aby sa kritériá museli prísne uplatňovať a realizovať, a musí sa zaviesť mechanizmus sankcií;

Multilateralizmus v stávke: naliehavá potreba silnejšej a zjednotenej Európy

1. pripomína, že v súčasnosti, keď súťažiaci mocnosti čoraz viac spochybňujú globálny poriadok založený na pravidlách, musíme my ako Európania obhajovať univerzálne hodnoty, pravidlá a zásady, najmä multilateralizmus, medzinárodné právo, právny štát, demokraciu, dodržiavanie ľudských práv, základné slobody, voľný a spravodlivý obchod, nenásilné riešenie konfliktov a spoločné európske záujmy, a to v rámci EÚ aj za jej hranicami; zdôrazňuje, že na to, aby si Európska únia zachovala dôveryhodnosť ako obhajkyňa univerzálnych hodnôt, ako je demokracia, musí konať v súlade so svojimi zásadami;

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99.

Streda 15. januára 2020

2. zdôrazňuje, že multilateralizmus musí byť stredobodom úsilia EÚ o predchádzanie konfliktom a ich riešenie na základe noriem a zásad medzinárodného práva, Charty OSN a Helsinského záverečného aktu OBSE z roku 1975 a je najlepším spôsobom, ako zaručiť nadnárodný politický dialóg, mier a stabilizovaný svetový poriadok; je pevne presvedčený o tom, že v strategickom prostredí, ktoré sa výrazne zhoršuje, má Únia a jej členské štáty čoraz väčšiu zodpovednosť za prínos k medzinárodnej bezpečnosti;

3. zdôrazňuje, že multilateralizmus je základným kameňom zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a predstavuje najlepší spôsob, ako zaistiť mier, bezpečnosť, ľudské práva a prosperitu; zdôrazňuje, že tento prístup prináša výhody ľuďom v Európe aj na celom svete; uznáva trojitý prístup k multilateralizmu založený na týchto zásadách: dodržiavanie medzinárodného práva a zabezpečenie toho, aby sa činnosť EÚ zakladala na pravidlách a normách medzinárodného práva a na spolupráci, rozšírenie multilateralizmu na novú globálnu realitu, ktorá podporuje kolektívny prístup a prihliada na potenciál využitia normatívnej kapacity, autonómie a vplyvu EÚ v medzinárodných organizáciách pri súčasnom zachovaní a rozšírení ich vplyvu, a reforma medzinárodných organizácií, aby tak multilaterálne organizácie slúžili svojmu účelu; okrem toho uznáva, že ak má byť multilateralizmus účinný, musí sa venovať problému nerovnosti moci medzi štátnymi a neštátnymi subjektmi a vyriešiť ho; víta kroky, ktorými Únia prejavuje rozhodnú podporu Parížskej dohode, regionálnym mierovým dohodám a jadrovému odzbrojeniu;

4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že USA postupne vystupujú z multilaterálneho svetového poriadku, konkrétne má na mysli ich odstúpenie od Parížskej dohody, spoločného komplexného akčného plánu (ďalej len „JCPOA“), Rady OSN pre ľudské práva a UNESCO, a nad tým, že ukončujú financovanie sľúbené Agentúre OSN pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA); dôrazne podporuje zachovanie a plné vykonávanie JCPOA všetkými stranami ako neoddeliteľnú súčasť globálneho multilaterálneho poriadku a nešírenia jadrových zbraní a príspevok k regionálnej bezpečnosti na Blízkom východe; odmieta jednostranné extrateritoriálne znovuzavedenie sankcií USA po ich odstúpení od JCPOA, pretože neprijateľne zasahuje do legitímnych hospodárskych a zahraničnopolitických záujmov EÚ; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby posilnili svoju jednotu, odrádzajúci účinok a odolnosť voči sekundárnym sankciám z tretích krajín a boli pripravené prijať protopatrenia voči každej krajine, ktorá poškodzuje legitímne záujmy EÚ prostredníctvom sekundárnym sankcií;

5. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že transatlantické partnerstvo čelí množstvu výziev a problémov, no napriek tomu je naďalej nenahraditeľné pre bezpečnosť a prosperitu na oboch stranách Atlantiku; vyjadruje poľutovanie nad tým, že USA sa postupne sťahujú z multilaterálneho svetového poriadku založeného na pravidlách;

6. opätovne vyzýva členské štáty na podporu reforiem v zložení a fungovaní Bezpečnostnej rady OSN; zdôrazňuje, že EÚ je odhodlaná posilniť medzinárodnú úlohu OSN;

7. vyzýva na silnejšiu, jednotnú, účinnú, proaktívnu a strategickejšiu Európsku úniu, najmä vzhľadom na skutočnosť, že sa práve začal nový európsky politický cyklus a že zahraničná a bezpečnostná politika EÚ sa mení; je presvedčený, že žiadny členský štát EÚ nedokáže samostatne účinne reagovať na súčasné globálne výzvy; zdôrazňuje, že je potrebné, aby európska spolupráca mala vplyv na svetovej scéne, čo si vyžaduje jednotný prístup a čo sa nedá uskutočniť, ak by EÚ bola rozdelená; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila úsilie o ochranu záujmov a hodnôt EÚ a zároveň vystupovala ako spoľahlivý medzinárodný partner; domnieva sa, že je dôležité, aby EÚ posilnila svoju účinnosť a právomoci v oblasti presadzovania na medzinárodnej úrovni, a vyzýva inštitúcie EÚ, aby sa sústredili na občanov a konali v záujme ľudu; zdôrazňuje, že EÚ by mala ohlasovať politické ciele a vytyčovať priority a úlohy, ktoré rezonujú u občanov a nezameriavajú sa na procesy, ale na ľudí, prinášajú hmatateľné výsledky a nevedú k ešte väčšej byrokracii; vyzýva EÚ, aby pri vypracúvaní politických návrhov s medzinárodným rozmerom zlepšila dialóg s vládnymi a mimovládnymi aktérmi z tretích krajín s cieľom umožniť EÚ vystupovať jednotne;

8. opätovne zdôrazňuje naliehavú potrebu zvýšiť odolnosť a nezávislosť EÚ posilnením SZBP, ktorá je odhodlaná podporovať mier, regionálnu a medzinárodnú bezpečnosť, ľudské práva, sociálnu spravodlivosť, základné slobody a právny štát v EÚ, jej susedstve a na celom svete; zdôrazňuje, že dôveryhodnosť EÚ vo svete závisí od ochrany a dodržiavania týchto zásad; domnieva sa, že táto posilnená SZBP by mala byť súdržnejšia, nezahŕňať len tradičnú mäkkú silu, ale aj silnú SBOP, účinnú politiku sankcií a cezhraničnú spoluprácu v boji proti terorizmu; pripomína svoju výzvu na urýchlené prijatie sankčného mechanizmu EÚ v oblasti ľudských práv (t. j. úniijnú obdobu Magnitského zákona), ktorý by umožnil cielené sankcie voči jednotlivcom, ktorí sa podieľajú na závažnom porušovaní ľudských práv;

Streda 15. januára 2020

9. domnieva sa, že Európska únia sa musí stať dôveryhodným a účinným globálnym aktérom, aby mohla na medzinárodnej scéne zastávať globálnu zodpovednú, konkrétnu, iniciatívnu a výraznú vedúcu úlohu, a využívať svoj politický potenciál, aby myslela a konala ako geopolitická mocnosť so skutočným vplyvom, pričom musí zároveň chrániť a presadzovať ciele článku 21 Zmluvy o EÚ, všeobecné zásady a pravidlá, svoje spoločné hodnoty – v prvom rade mier a ľudské práva – a záujmy vo svete, napomáhať pri riešení konfliktov na celom svete a tvarovať globálne riadenie; opätovne potvrdzuje, že je potrebné zabezpečiť strategickú autonómiu EÚ (najmä lepšie rozhodovanie, kapacity a primerané obranné spôsobilosti), uznanú v globálnej stratégii EÚ, ktorú v júni 2018 opätovne potvrdilo 28 hláv štátov a predsedov vlád a ktorá sa usiluje o podporu schopnejšej, nezávislej EÚ v čase rastúcej geopolitickej konkurencie;

10. plne podporuje rozhodnutie predsedníčky Komisie transformovať výkonnú zložku EÚ na „geopolitickú Komisiu“ so zameraním sa na vybudovanie dôveryhodného aktéra vonkajšej politiky, ktorý bude systematicky riešiť záležitosti týkajúce sa vonkajšej činnosti; víta záväzok PK/VP koordinovať vonkajšie činnosti Komisie a zabezpečiť lepšie prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími aspektmi našich politík; zdôrazňuje, že podľa očakávaní by teda geopolitická Komisia mala uplatňovať skôr proaktívny než reaktívny prístup ku globálnym záležitostiam a že tento mandát by sa mal odraziť v budúcom viacročnom finančnom rámci (ďalej len „VFR“); v tejto súvislosti sa domnieva, že Európska únia by sa mala usilovať, aby sa stala asertívnejším aktérom bez toho, aby bolo dotknuté jej postavenie normatívnej mocnosti; zdôrazňuje, že geopolitická Komisia sa musí snažiť o zabezpečenie svojich záujmov pri plnom dodržiavaní medzinárodného práva a svojich vlastných hodnôt; zdôrazňuje, že EÚ musí vykonávať všetky právomoci v duchu spolupráce a otvorenosti, no v prípade potreby si musí vyhradiť právo zakročiť;

11. opätovne potvrdzuje svoj záväzok voči globálnej stratégii EÚ ako rozhodujúci krok vpred od krízového riadenia ad hoc k integrovanému prístupu k zahraničnej politike Európskej únie; domnieva sa, že by bolo príhodné a potrebné uskutočniť strategickú revíziu globálnej stratégie EÚ, najmä vzhľadom na niektoré hlboké geopolitické zmeny, ku ktorým došlo od jej prijatia (napr. politické rozdiely v transatlantickom partnerstve, nástup nových, asertívnejších mocností, ako je Čína, a zhoršenie núdzovej situácie v oblasti klímy) a ktoré majú vážne dôsledky pre ciele zahraničnej politiky Únie a celkovú bezpečnostnú politiku; v dôsledku toho vyzýva PK/VP, aby začal proces všestranných inkluzívnych konzultácií, počnúc členskými štátmi a vedúcimi expertmi v oblasti zahraničnej politiky EÚ z prostredia mimo inštitúcií EÚ, do ktorého budú zahrnuté aj organizácie občianskej spoločnosti;

12. domnieva sa, že Únia by mala využívať najmä nástroje týkajúce sa obchodu a rozvoja, ako sú dvojstranné zmluvy a dohody o voľnom obchode uzavreté s tretími krajinami, a mala by ratifikáciu dohôd podmieniť podpisom Parížskej dohody a dodržiavaním základných európskych hodnôt;

13. domnieva sa, že EÚ by mala v záujme zachovania svojej vonkajšej dôveryhodnosti stanoviť dodržiavanie doložiek o ľudských právach ako základ dohôd EÚ s tretími krajinami, podmieniť dohody ich dodržiavaním a v prípade potreby ich aj uplatniť;

14. je presvedčený, že Európska únia musí byť schopná pomocou všetkých dostupných diplomatických a hospodárskych nástrojov rýchlejšie a účinnejšie reagovať na krízy a v rámci SBOP využívať viac civilných a vojenských misií; pripomína, že na tento účel by mala klásť väčší dôraz na predchádzanie konfliktom tým, že bude riešiť základné príčiny nestability a vytvárať nástroje na ich zvládnutie; pripomína, že v tomto ohľade je potrebné výrazne zvýšiť rozpočtové zdroje EÚ v budúcom VFR a aspoň zdvojnásobiť finančné prostriedky na predchádzanie konfliktom, budovanie a sprostredkovávanie mieru; pripomína zásadnú úlohu EÚ pri podpore demokracie v európskom susedstve, najmä prostredníctvom podporných programov Európskej nadácie na podporu demokracie;

15. zdôrazňuje, že Európska únia musí zmeniť prístup založený na reakcii na prístup založený na predvídaní a že je dôležité, aby EÚ pri obrane globálneho poriadku založeného na pravidlách, ktorý sa opiera o medzinárodné a humanitárne právo a multilaterálne dohody, spolupracovala s podobne zmýšľajúcimi strategickými partnermi, najmä s NATO a novými krajinami; pripomína, že SZBP EÚ je založená na partnerstve a multilateralizme, čo pomáha zjednotiť príslušné regionálne a celosvetové mocnosti; zdôrazňuje naliehavú potrebu preskúmať nové formy spolupráce v aliancii, najmä pokiaľ ide o monitorovanie a kontrolu tokov technológií, obchodu a investícií, a hľadať inovatívne mechanizmy spolupráce, prostredníctvom ktorých sa bude rozvíjať inteligentný multilateralizmus; vyzýva na spoločné úsilie o reformovanie multilaterálnych organizácií tak, aby splňali svoj účel;

Streda 15. januára 2020

16. podporuje takú zahraničnú politiku EÚ, ktorá zjednocuje inštitúcie EÚ a členské štáty v spoločnej a silnej zahraničnej politike na úrovni EÚ, čím Únia získava viac dôveryhodnosti; podporuje myšlienku, aby takáto politika jednoznačne podporovala kľúčovú úlohu, ktorú zohráva PK/VP; podporuje zriaďovanie ad hoc koalícií členských štátov, ktoré prispievajú k väčšej flexibilita a lepšej reakčnej schopnosti vonkajšej činnosti Únie, pretože znižujú tlak plynúci z potreby dosiahnuť konsenzus medzi členskými štátmi; zdôrazňuje, že je potrebné obnoviť užšie formy spolupráce medzi PK/VP a ministrami zahraničných vecí, aby tak boli poverení konať v mene EÚ v záujme posilnenia súdržnosti a demokratickej legitímnosti EÚ; žiada, aby EÚ občanom lepšie sprostredkovala svoju víziu a politické ciele SZBP;

17. žiada väčšiu solidaritu a posilnenú koordináciu medzi EÚ a jej členskými štátmi; pripomína, že je potrebné, aby vonkajšie politiky Únie boli konzistentné navzájom a s ostatnými politikami s vonkajším rozmerom a aby boli koordinované s medzinárodnými partnermi; domnieva sa, že spolupráca medzi členskými štátmi má zásadný význam pre ochranu demokracie, spoločných hodnôt, slobôd a sociálnych a environmentálnych noriem EÚ; zdôrazňuje potrebu rozšíriť spoluprácu medzi členskými štátmi, partnerskými krajinami a medzinárodnými organizáciami; zdôrazňuje význam článku 24 ods. 3 Zmluvy o EÚ, v ktorom sa uvádza, že členské štáty bezpodmienečne podporujú zahraničnú a bezpečnostnú politiku Únie v duchu lojálnosti a vzájomnej solidarity a zdržia sa akéhokoľvek konania, ktoré je v rozpore so záujmom Únie; zdôrazňuje, že Rada pre zahraničné veci EÚ je – ako sa uvádza v zmluve – fórum, na ktorom ministri členských štátov vyjadrujú svoje názory a dohadujú sa na politických opatreniach, a že po dosiahnutí dohody majú členské štáty plne podporovať PK/VP pri vykonávaní daného opatrenia, a to aj v rámci svojich vlastných diplomatických činností;

18. zdôrazňuje, že Únia musí v plnej miere vykonávať ustanovenia zakotvené v Lisabonskej zmluve a účinnejšie využívať existujúce nástroje; zdôrazňuje, že Európska únia musí vystupovať zosúladenejšie a súdržnejšie, aby tak zlepšila svoje rozhodovacie procesy a stala sa účinným a dôveryhodným vonkajším aktérom, na čom sa rozhodujúcim spôsobom podieľa ESVC;

Posilnenie Európskeho parlamentu ako piliera SZBP

19. zdôrazňuje, že Európska únia môže naplno uplatniť svoj potenciál len vtedy, keď bude vystupovať a konať jednotne a keď sa prijímanie rozhodnutí bude vykonávať postupne od vnútroštátnej po nadnárodnú úroveň, čím sa v plnej miere využijú možnosti, ktoré ponúkajú zmluvy a inštitúcie EÚ a ich postupy, pri plnom zachovaní pravidla subsidiarity a právomocí členských štátov; zdôrazňuje, že Európska únia by mala využiť všetky dostupné prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa vrátane možností, ktoré ponúka parlamentná diplomacia;

20. v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že Európsky parlament vyvinul v priebehu rokov celý rad nástrojov a sietí v oblasti vonkajšej činnosti, ako sú spoločné parlamentné výbory a výbory pre parlamentnú spoluprácu s tretími krajinami, ako aj činnosť medziparlamentných delegácií, ad hoc delegácií a volebných pozorovateľských misí, ktoré sa odlišujú od nástrojov výkonných orgánov Európskej únie a zároveň ich dopĺňajú; poukazuje na právomoci dohľadu a kontroly, ktoré Európsky parlament vykonáva, a zdôrazňuje, že jeho správy a uznesenia si zasluhujú väčšiu pozornosť; zdôrazňuje význam parlamentných zhromaždení ako fóra pre spoluprácu a inštitucionálny dialóg a ich cenný prínos k vonkajšej činnosti Európskej únie, ako aj v oblasti bezpečnosti a obrany; zdôrazňuje potrebu podporovať ich činnosti a zaručiť riadny chod ich práce;

21. zdôrazňuje kľúčovú úlohu volebných pozorovateľských misí EÚ; zdôrazňuje politickú zodpovednosť hlavných pozorovateľov, ktorí sú nominovaní z radov poslancov EP; požaduje preto integrovanejší prístup k zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ, ktorý by zahŕňal parlamentný rozmer; požaduje výraznejšiu medziinštitucionálnu spoluprácu pri navrhovaní stratégií vo vzťahu k tretím krajinám a regiónom, s osobitným dôrazom na partnerov zo západného Balkánu a z Východného partnerstva; pripomína význam parlamentnej diplomacie a medziparlamentných vzťahov na podporu týchto cieľov; vyhlasuje, že Európsky parlament musí zastávať silnejšiu úlohu v rámci SZBP a na medzinárodnej scéne; uvádza, že je potrebné, aby EÚ a členské štáty spolupracovali na stanovení celkovej politickej stratégie zameranej na zmenu prístupu parlamentnej diplomacie, ktorá bude zahŕňať integrovanejší prístup zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a upraví spôsob ich fungovania;

22. zdôrazňuje úlohu každej inštitúcie zapojenej do SZBP/SBOP pri revízií svojich pracovných metód a hodnotení najlepšieho spôsobu plnenia svojich úloh podľa zmlúv;

Streda 15. januára 2020

23. žiada lepšiu medziinštitucionálnu spoluprácu, vďaka ktorej bude Európsky parlament dostatočne včas dostávať informácie, aby sa k nim v náležitom prípade mohol vyjadriť a aby mohla Komisia a ESVČ zohľadniť názor Európskeho parlamentu; požaduje účinnejšiu a komplexnejšiu výmenu informácií zo strany Komisie a ESVČ, aby mohol Európsky parlament účinne a včas vykonávať svoju kontrolnú úlohu, a to aj v oblasti SZBP; víta záväzok budúceho PK/VP lepšie a skôr informovať Európsky parlament, zapájať ho a konzultovať s ním o základných rozhodnutiach SZBP;

24. požaduje posilnenie parlamentných úloh dohľadu nad vonkajšou činnosťou EÚ a jej kontroly, a to aj pokračovaním pravidelných konzultácií s PK/VP, ESVČ a Komisiou; žiada o dokončenie rokovaní o prístupe Európskeho parlamentu k citlivým informáciám Rady v oblasti SZBP a SBOP;

25. poznamenáva, že ak/keď sa uskutoční brexit, Výbor Európskeho parlamentu pre zahraničné veci (AFET) by mal mať ako gestorský výbor zodpovedný za vzťahy s tretími krajinami od výkonnej zložky EÚ k dispozícii všetky informácie potrebné na to, aby mohol v mene Európskeho parlamentu preskúmať rokovací proces v súlade s článkom 218 ZFEÚ a včas poskytnúť informácie o budúcej dohode alebo dohodách so Spojeným kráľovstvom, ktoré si budú vyžadovať súhlas Európskeho parlamentu; zdôrazňuje dôležitosť budúcej spolupráce medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom v oblasti SZBP a SBOP a uvedomuje si, že treba nájsť tvorivé riešenia;

26. vyzdvihuje úsilie EÚ, ktorá stále potvrdzuje význam zachovania a posilnenia slobodného a otvoreného medzinárodného poriadku založeného na dodržiavaní zásad právneho štátu;

27. žiada, aby sa pred prijatím stratégie alebo oznámenia Komisie a ESVČ v oblasti SZBP zriadil konzultačný mechanizmus s Výborom pre zahraničné veci a príslušnými orgánmi;

28. požaduje strategickejší prístup, väčšiu súdržnosť, konzistentnosť a komplementárnosť – ako je stanovené v zmluvách – medzi nástrojmi na financovanie vonkajšej činnosti EÚ a SZBP, aby Európska únia mohla čeliť rastúcim výzvam v oblasti bezpečnosti a zahraničnej politiky; zdôrazňuje, že dôveryhodná a účinná SZBP sa musí opierať o primerané finančné zdroje; žiada, aby sa tieto zdroje na vonkajšiu činnosť EÚ sprístupnili v budúcom VFR (na roky 2021 – 2027) a aby EÚ sústredila svoje zdroje na strategické priority;

29. berie na vedomie návrh Komisie skombinovať väčšinu existujúcich nástrojov pre vonkajšiu činnosť do jediného nástroja – Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (ďalej len „NDICI“); opakuje, že spájanie nástrojov vonkajšej činnosti do jedného fondu môže viesť k synergiám, účinnosti a rýchlemu rozhodovaniu a čerpaniu finančných prostriedkov, ale nemalo by viesť k presmerovaniu financovania Únie z jej dlhodobých a hlavných cieľov zahraničnej politiky týkajúcich sa odstránenia chudoby, udržateľného rozvoja a ochrany ľudských práv; víta zjednodušenú štruktúru vonkajších nástrojov navrhnutú v rámci NDICI; požaduje náležitý systém brzd a protiváh, primeranú mieru transparentnosti a príspevok k strategickým politikám a kontrolu uplatňovania zo strany Európskeho parlamentu; zdôrazňuje význam zásady diferenciácie pri pomoci krajinám susedstva, ktoré preukazujú väčšiu mieru odhodlania k európskym reformám, v súlade so zásadou „viac za viac“ a „menej za menej“;

30. zdôrazňuje potrebu posilniť úlohu Európskeho parlamentu počas kontroly a riadenia všetkých nástrojov vonkajšej pomoci EÚ vrátane nástroja predvstupovej pomoci na roky 2021 – 2027 (IPA III); vyzdvihuje úlohu nástroja na podporu stability a mieru (IcSP), najmä pri podpore mieru a stability na celom svete; očakáva včasné prijatie nástrojov na obdobie po roku 2020 vrátane Európskeho mierového nástroja s cieľom predísť zbytočným medzerám vo financovaní;

31. domnieva sa, že predchádzanie konfliktom, budovanie a sprostredkovávanie mieru, ako aj mierové riešenie dlhotrvajúcich konfliktov, najmä v bezprostrednom susedstve EÚ, by mali byť v nadchádzajúcich rokoch prioritou; zdôrazňuje, že takýto prístup prináša vysokú pridanú hodnotu EÚ z politického, sociálneho, hospodárskeho a bezpečnostného hľadiska; pripomína, že činnosti v oblasti predchádzania konfliktom a sprostredkovávania mieru prispievajú k rozhodnejšiemu pôsobeniu a dôveryhodnosti EÚ na medzinárodnej scéne a že sa musia zakomponovať do rámca globálneho prístupu, ktorý bude spájať bezpečnosť, diplomaciu a rozvoj; poukazuje na potrebu upevniť postavenie

Streda 15. januára 2020

Európskej únie ako vplyvného svetového aktéra a investovať do predchádzania konfliktom a sprostredkovávania mieru; nabáda EÚ, aby predchádzanie konfliktom a sprostredkovávanie mieru naďalej považovala za prioritu; vyzdvihuje cenný prínos Európskeho parlamentu v oblasti riešenia konfliktov a jeho príspevok k sprostredkovávaniu mieru, dialógu a podpore hodnôt demokracie, právneho štátu, rešpektovania menších a základných práv, najmä v krajinách západného Balkánu, Východného partnerstva a južného susedstva, a vyzýva na ďalší rozvoj medziinštitucionálnej spolupráce v oblasti sprostredkovávania mieru; víta posilnenú úlohu Únie pri riešení konfliktov a budovaní dôvery v rámci existujúcich dohodnutých rokovacích formátov a zásad alebo na ich podporu;

32. pripomína význam silnej ESP, v rámci ktorej sa EÚ zaväzuje k spoločným spoločenským, politickým a hospodárskym záujmom s partnerskými krajinami na východe a na juhu; zdôrazňuje strategickú úlohu, ktorú môže Únia zohrávať prostredníctvom ESP pri posilňovaní odolnosti svojich partnerov, čo je kľúčová priorita v boji proti hrozbám a tlakom, ktorým čelia; uznáva, že na to, aby bola Európska únia silným globálnym aktérom, musí byť relevantným aktérom v susedstve;

33. pripomína, že moderné demokracie si vyžadujú plne fungujúce legislatívne zložky, a v tejto súvislosti zdôrazňuje význam podpory práce parlamentov na západnom Balkáne aj v krajinách susedstva;

34. uznáva význam stability krajín východného susedstva pre vlastnú stabilitu Únie a transformačný potenciál EÚ pre susedné regióny a krajiny; opätovne vyjadruje svoju podporu Východnému partnerstvu, ktoré v roku 2019 oslávilo svoje desiate výročie; zdôrazňuje však, že na to, aby bolo úspešnejšie, potrebuje nové iniciatívy a záväzky na oboch stranách (t. j. na strane EÚ aj jej partnerov); podporuje rozvíjanie ešte užších vzťahov s Východným partnerstvom vrátane cieľových stratégií pre Ukrajinu, Gruzínsko a Moldavsko, a význam zohľadňovania myšlienok, ako je stratégia Trio 2030, a myšlienok, s ktorými prichádzajú najvyspelejšie krajiny Východného partnerstva pridružené k EÚ; zdôrazňuje, že takýto prístup by mal byť založený na zásade „viac za viac“ a „menej za menej“ a vedený inštitúciami EÚ a koalíciou podobne zmýšľajúcich členských štátov (proces európskeho tria) so zameraním na konkrétne projekty a programy na sledovanie najlepších postupov z berlínskeho procesu a integrácie do Európskeho hospodárskeho priestoru; domnieva sa, že úspech transformácie v krajinách Východného partnerstva, najmä pridružených krajín EÚ, t. j. Ukrajiny, Gruzínska a Moldavska, môže priniesť pozitívne výsledky, čo by mohlo mať vplyv aj na spoločnosť v susednom Rusku;

35. pripomína a zdôrazňuje, že spolupráca s krajinami Východného partnerstva a inými krajinami v susedstve EÚ by mala byť prioritou SZBP vzhľadom na zásadný záujem EÚ na rozvoji a demokratizácii týchto krajín; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby ďalej posilňovali hospodárske väzby a prepojenosť, využívali obchodné dohody a dohody o pridružení, prístup k jednotnému trhu a hlbšie medzilidské kontakty, a to aj uľahčením a liberalizáciou vízových režimov v prípade, že sú splnené všetky podmienky; zdôrazňuje, že uvedené príklady by mohli slúžiť ako podnety na podporu demokratických reforiem a prijímanie pravidiel a noriem EÚ;

36. pripomína odhodlanie EÚ podporovať zvrchovanosť, územnú celistvosť a politickú nezávislosť Ukrajiny a všetkých krajín Východného partnerstva v rámci ich medzinárodne uznaných hraníc v súlade s medzinárodným právom, normami a zásadami s cieľom zvýšiť podporu obyvateľom postihnutých konfliktom, vnútorne vysídleným osobám a utečencom a bojovať proti pokusom o destabilizáciu z tretích krajín, najmä z Ruska; odmieta použitie sily alebo vyhrožovanie sa jej použitím pri riešení konfliktov a opätovne pripomína svoju víziu, že súčasné konflikty vo všetkých krajinách Východného partnerstva by sa mali urovnať v súlade s normami a zásadami medzinárodného práva; naďalej plne trvá na politike neuznania protiprávnej anexie Krymu; dôrazne vyzdvihuje význam proaktívneho postoja založeného na medzinárodnom práve proti dlhotrvajúcim konfliktom vo východnom susedstve; okrem toho odsudzuje pokračujúcu militarizáciu okupovaných gruzínskych území Abcházsko a región Cchinvali/Južné Osetsko a vyzýva Rusko, aby si splnilo svoje záväzky podľa medzinárodného práva; zdôrazňuje, že viac ako desaťročie po skončení ruského aktu agresie v Gruzínsku a následnom prímerí, ktoré sprostredkovala EÚ, Rusko naďalej hrubo porušuje niektoré z jeho ustanovení a stále prebieha proces budovania hraníc; požaduje posilnenie mandátu pozorovateľskej misie Európskej únie v Gruzínsku (ďalej len „EUMM“) a jej lepšie zviditeľnenie; naliehavo vyzýva Ruskú federáciu ako okupačnú mocnosť, aby si splnila medzinárodné záväzky a poskytla EUMM neobmedzený prístup do okupovaných regiónov;

37. víta skutočnosť, že predsedníčka Komisie opätovne potvrdila európsku perspektívu pre západný Balkán, a zdôrazňuje svoj záväzok k rozširovaniu, ktoré zostáva kľúčovou politikou a hnacou silou EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bol postoj EÚ k rozširovaniu ambicióznym a vierohodným;

Streda 15. januára 2020

38. požaduje vierohodnú stratégiu EÚ na západnom Balkáne, ukotvenú v prísnej a spravodlivej podmienenosti v súlade s uplatňovaním kodanských kritérií, ktorá bude pre potreby zahraničnej politiky aj naďalej dôležitým nástrojom na podporu bezpečnosti prostredníctvom zvyšovania odolnosti krajín v regióne, ktorý má pre EÚ strategický význam;

39. pripomína, že okrem celkovej SZBP je cieľom politiky EÚ v krajinách západného Balkánu ich usmerňovanie smerom k pristúpeniu; zdôrazňuje, že tento proces rozširovania je založený na zásluhách a závisí od toho, ako dodržiavajú kodanské kritériá, zásady demokracie, základné slobody, ľudské práva, práva menšín a zásady právneho štátu a ako v jednotlivých prípadoch spĺňajú stanovené kritériá;

40. zdôrazňuje význam prebiehajúceho reformného procesu spojeného s transformačným účinkom na kandidátske krajiny; je naďalej plne odhodlaný podporovať reformy a projekty orientované na EÚ, najmä ak sú zamerané na ďalšie posilňovanie právneho štátu a dobrej správy, ochranu základných práv a podporu zmierenia, dobrých susedských vzťahov a regionálnej spolupráce; s poľutovaním berie na vedomie spomalenie procesu;

Posilnenie SZBP s cieľom čeliť globálnym hrozbám

41. požaduje posilnenie schopnosti EÚ a jej členských štátov konať samostatne v oblasti bezpečnosti a obrany; zdôrazňuje, že účinné a úzke partnerstvo s partnerskými organizáciami, ako je OSN alebo NATO, a s inými medzinárodnými inštitúciami, ako je Africká únia a OBSE, je dôležitejšie než kedykoľvek v minulosti; zdôrazňuje, že NATO je kľúčovým partnerom EÚ v oblasti bezpečnosti; zdôrazňuje význam úzkej spolupráce s NATO vo všetkých obranných otázkach a pri riešení bezpečnostných výziev, ktorým čelí EÚ a jej susedia, najmä v súvislosti s hybridnými hrozbami;

42. víta úsilie EÚ zamerané na posilnenie bezpečnosti a obrany EÚ s cieľom lepšie chrániť Úniu a jej občanov a prispieť k mieru a stabilite v susedstve aj mimo neho v súlade so spoločným vyhlásením z 10. júla 2018 o spolupráci medzi EÚ a NATO;

43. zdôrazňuje úlohu NATO ako dôležitého piliera európskej bezpečnosti a víta prebiehajúci proces rozširovania NATO, ktorý prispieva k stabilite a blahobytu Európy;

44. domnieva sa, že hlasovanie kvalifikovanou väčšinou by zefektívnilo zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ a urýchlilo rozhodovací proces; vyzýva Radu, aby v prípadoch uvedených v článku 31 ods. 2 Zmluvy o EÚ pravidelne používala hlasovanie kvalifikovanou väčšinou, a Radu, aby sa chopila tejto iniciatívy tým, že využije premostovaciu doložku uvedenú v článku 31 ods. 3 Zmluvy o EÚ; nabáda Radu, aby zväzila rozšírenie hlasovania kvalifikovanou väčšinou aj na ďalšie oblasti SZBP;

45. podporuje diskusiu v rámci EÚ o nových formátoch, ako je Bezpečnostná rada EÚ fungujúca v plnohodnotnom dialógu a spolupráci s členskými štátmi, a o prostriedkoch užšej koordinácie v rámci EÚ a s medzinárodnými orgánmi s cieľom uľahčiť účinnejší rozhodovací proces v oblasti bezpečnostnej politiky;

46. víta rozhodnutie predsedníčky Komisie vybudovať do piatich rokov skutočnú a funkčnú európsku obrannú úniu a požaduje, aby sa v záujme vytvorenia obrannej únie uskutočnili transparentné výmeny s Európskym parlamentom a členskými štátmi; je presvedčený, že v tejto súvislosti by EÚ mala čo najlepšie využívať už existujúce mechanizmy a nástroje, ako je stála štruktúrovaná spolupráca (ďalej len „PESCO“), vojenská mobilita a Európsky obranný fond (ďalej len „EDF“), ktorých cieľom je zlepšenie vnútroštátnych a európskych spôsobilostí a podpora zlepšenia efektívnosti európskeho obranného priemyslu; žiada o vytvorenie mechanizmu demokratickej kontroly všetkých nových nástrojov v oblasti obrany;

47. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť nepretržité hodnotenie PESCO a EDF a spôsobov, akými prispievajú k plneniu cieľov SZBP, s cieľom zabezpečiť poskytovanie primeraných zdrojov v súlade so záväzkami PESCO a účinne a jednotne vykonávať rozhodnutia EÚ, a to aj prostredníctvom integrovanej európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB), tak aby sa zaručilo, že Únia bude naďalej otvorená spolupráci;

Streda 15. januára 2020

48. pripomína, že článok 20 ods. 2 Zmluvy o EÚ, ktorý obsahuje ustanovenia o posilnenej spolupráci, vytvára pre členské štáty ďalšie možnosti, aby pokročili v oblasti SZBP, a mal by sa preto používať;

49. pripomína, že zmena klímy ovplyvňuje všetky aspekty ľudského života a medziiným zvyšuje aj pravdepodobnosť konfliktov a násilia; zdôrazňuje, že otázky týkajúce sa klimatickej bezpečnosti a ochoty presadzovať globálne riadenie v oblasti životného prostredia by mali byť súčasťou zahraničnej politiky EÚ;

50. zdôrazňuje, že EÚ by mala rozvíjať kapacity na monitorovanie rizík súvisiacich so zmenou klímy, ktoré by mali zahŕňať aj politiky zamerané na vnímateľnosť voči konfliktom a predchádzanie krízam; v tejto súvislosti uznáva, že prepojenie opatrení na prispôbenie sa zmene klímy a opatrení na budovanie mieru posilňuje predchádzanie konfliktom; zdôrazňuje potrebu rozvíjať komplexný a anticipačný prístup k zmene klímy; vyzýva EÚ a členské štáty, aby na medzinárodnej konferencii o zmene klímy vystupovali s vysokými ambíciami a aby si plnili záväzky; v tejto súvislosti zdôrazňuje hodnotu diplomacie v oblasti klímy;

51. zdôrazňuje, že je potrebné vypracovať komplexný prístup k zmene klímy a k bezpečnosti v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja, najmä s cieľmi č. 13 a 16, zabezpečiť spravodlivé a dostatočné toky financovania opatrení v oblasti zmeny klímy podľa Parížskej dohody a vyčleniť na takéto akcie vyššiu mieru finančných prostriedkov v rámci súčasného nástroja na podporu stability a mieru a v rámci nadchádzajúceho nástroja NDICI;

52. podčiarkuje rastúci geopolitický význam Arktídy a jeho vplyv na bezpečnostnú situáciu v rámci EÚ aj na celom svete; naliehavo vyzýva EÚ, aby sa usilovala o súdržnejšiu vnútornú a vonkajšiu politiku EÚ, stratégiu pre Arktídu a konkrétny akčný plán pre angažovanosť EÚ v Arktíde a aby pri tom zohľadnila aj otázku bezpečnosti a geostrategické hľadisko; berie na vedomie schopnosť EÚ prispieť k riešeniu potenciálnych bezpečnostných a geostrategických výziev;

53. žiada, aby sa posilnila podpora stratégie námornej bezpečnosti EÚ, keďže sloboda plavby predstavuje čoraz väčšiu výzvu tak v celosvetovom meradle, ako aj v rámci susedstva; trvá na tom, že sloboda plavby sa musí vždy rešpektovať a že opatrenia sa musia zamerať na zmiernenie napätia a predchádzanie ozbrojeným konfliktom a vojenským incidentom;

54. vyjadruje poľutovanie nad stúpajúcim napätím a pretrvávajúcim porušovaním morského práva a medzinárodného námorného práva v mnohých významných problémových oblastiach svetových morí, napríklad v Juhočínskom mori, Hormuzskom prielive, Adenskom zálive, Guinejskom zálive atď.; pripomína nestabilnú situáciu v Azovskom mori; konštatuje, že mnohé z týchto napätých situácií majú geopolitický charakter;

55. žiada EÚ, aby prijala aktívne opatrenia a zväzila reštriktívne opatrenia v reakcii na závažné porušenia slobody plavby a medzinárodného námorného práva;

56. pripomína, že účinné medzinárodné režimy kontroly zbraní, odzbrojenia a nešírenia sú základným kameňom globálnej a európskej bezpečnosti; konštatuje, že nezodpovedné transfery zbraní do tretích krajín narušujú mier a oslabujú SZBP, najmä úsilie EÚ o mier, stabilitu a udržateľný rozvoj; požaduje prísne dodržiavanie ôsmich kritérií uvedených v spoločnej pozícii Rady 2008/944/SZBP o kontrole vývozu zbraní a v tejto súvislosti požaduje mechanizmus monitorovania a kontroly na úrovni EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné, aby obranný priemysel využíval prostriedky daňových poplatníkov efektívne a účinne a aby EÚ presadzovala integrovanejší vnútorný trh s tovarom obranného priemyslu a koordinovanú politiku zameranú na podporu vývoja a výskumu v oblasti obrany; vyzýva členské štáty, aby stanovili viacstranné jadrové odzbrojenie za prioritu zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ; domnieva sa, že EÚ musí pokračovať vo svojom úsilí o udržanie dohody o iránskom jadrovom programe pri živote; naliehavo vyzýva PK/VP, aby využil všetky dostupné politické a diplomatické prostriedky na zabezpečenie spoločného komplexného akčného plánu (JCPOA) a novej zmluvy o znížení počtu strategických zbraní (nová zmluva START) a aby začal rozvíjať ucelenú a vierohodnú stratégiu multilaterálnych rokovaní o regionálnej deeskalácii napätia a opatreniach na budovanie dôvery v Perzskom zálive, ktorá by zahŕňala všetkých aktérov v regióne; zdôrazňuje, že schopnosť EÚ rozvíjať diplomatické styky so všetkými dotknutými aktérmi je veľkým prínosom, ktorý by sa mal na tento účel v plnej miere využívať;

Streda 15. januára 2020

57. nalieha na členské štáty, aby v plnej miere dodržiavali spoločnú pozíciu Rady 2008/944/SZBP o kontrole vývozu zbraní, aby si plnili povinnosti vyplývajúce z tejto spoločnej pozície Rady, najmä štvrté kritérium o mieri, bezpečnosti a stabilite v regióne, pokiaľ ide o ich politiku vývozu zbraní do Turecka, a aby uvalili zbrojné embargo na Turecko vzhľadom na jeho nezákonnú inváziu do severnej Sýrie a nezákonné akcie vo východnom Stredozemí, najmä na jeho inváziu do výhradnej hospodárskej zóny a pobrežných vôd Cyperskej republiky; pripomína svoje stanovisko, že spoločná pozícia sa musí prehodnotiť a aktualizovať tak, aby sa kritériá museli prísne uplatňovať a realizovať, a musí sa zaviesť mechanizmus sankcií; vyzýva PK/VP, aby tento spis riešil ako prioritnú tému;

58. žiada PK/VP, aby presadzoval viacrozmernú stratégiu biregionálnej spolupráce s Latinskou Amerikou a Karibikom v oblasti bezpečnosti a obrany, aby sa zasadzoval za spoločnú obhajobu viacstranného poriadku, posilnenie spolupráce v boji proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti a boj proti zmene klímy a jej dôsledkom pre sociálnu, politickú a ekonomickú stabilitu a aby podporoval dialóg, ktorý je nástrojom na dosiahnutie dohodnutých mierových riešení politických konfliktov, ktorých sme svedkovia;

59. vyzýva na preskúmanie možnosti vytvorenia nového fóra pre mnohostrannú spoluprácu medzi západnými spojencami, t. j. EÚ, USA, Japonskom, Kanadou, Južnou Kóreou, Austráliou a Novým Zélandom, a to na základe odkazu Koordinačného výboru pre kontrolu vývozu tovaru strategického významu; mandát nového fóra by mal zahŕňať monitorovanie a kontrolu vývozu technológií, obchodných tokov a citlivých investícií do problematických krajín;

60. zdôrazňuje, že posilnenie základných vzťahov s východnou a juhovýchodnou Áziou je nevyhnutné pre komplexnú a udržateľnú stratégiu EÚ v oblasti prepojenosti založenú na pravidlách, čo platí aj opačne; podporuje teda udržateľnosť, prístup založený na pravidlách a VFR ako rozhodujúci nástroj;

61. berie na vedomie narastajúcu koncentráciu vojenských síl v regióne a vyzýva všetky zúčastnené strany, aby rešpektovali slobodu plavby, riešili rozdiely mierovými prostriedkami a upustili od jednostranných krokov na zmenu súčasného stavu, a to aj vo Východočínskom a Juhočínskom mori a v Taiwanskom prielive; vyjadruje znepokojenie nad tým, že zahraničné zasahovanie autokratických režimov prostredníctvom dezinformácií a kybernetických útokov pred nadchádzajúcimi všeobecnými voľbami ohrozuje ázijské demokracie a regionálnu stabilitu; opätovne potvrdzuje svoju podporu zmysluplnému zapojeniu Taiwanu do medzinárodných organizácií, mechanizmov a aktivít;

62. zdôrazňuje, že Komisia by mala začleniť stratégiu kybernetickej bezpečnosti do úsilia EÚ o digitalizáciu a podporovať iniciatívu vo všetkých členských štátoch ako súčasť silného politického a hospodárskeho záväzku v oblasti digitálnych inovácií;

63. vyzýva PK/VP, Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie v boji proti kybernetickým a hybridným hrozbám, ktoré vyplývajú z kombinácií nejednoznačných pozícií, posilnením mechanizmov kybernetickej obrany EÚ a jej členských štátov a odolnosti proti hybridným hrozbám a budovaním kritickej infraštruktúry vyznačujúcej sa kybernetickou odolnosťou; v tejto súvislosti vyzýva na rozvoj komplexných spoločných kapacít a metód analýzy rizika a zraniteľnosti; zdôrazňuje, že na účinné prekonanie týchto výziev je potrebná lepšia koordinácia; pripomína, že strategická komunikácia a verejná diplomacia by mali posilniť geopolitický vplyv EÚ a jej celkový obraz vo svete a mali by chrániť záujmy EÚ;

64. zdôrazňuje, že zahraničné zasahovanie do záležitostí EÚ predstavuje veľké riziko pre bezpečnosť a stabilitu EÚ; dôrazne podporuje posilnenie spôsobilostí Európskej únie v oblasti strategickej komunikácie; v tejto súvislosti požaduje ďalšiu podporu troch osobitných skupín pre strategickú komunikáciu (Východ, Juh a západný Balkán); žiada preto, aby sa intenzívnejšie podporil útvar ESVČ pre strategickú komunikáciu, ktorý zastáva rozhodujúcu úlohu, a to tým, že sa z neho stane plnohodnotné oddelenie v rámci ESVČ, ktoré bude zodpovedné za východné a južné susedstvo a bude mať k dispozícii primerané personálne a rozpočtové zdroje – eventuálne na základe dodatočného osobitného rozpočtového riadku;

65. vyzýva členské štáty, aby posilnili svoje kapacity a podporovali spoluprácu a výmenu informácií s cieľom zabrániť škodlivému zasahovaniu štátnych a neštátnych subjektov z tretích krajín do rozhodovacieho procesu EÚ a členských štátov; je presvedčený, že k tomuto cieľu by mohli prispieť posilnené spôsobilosti EÚ v oblasti strategickej komunikácie;

Streda 15. januára 2020

66. zdôrazňuje, že zasahovanie do volieb je súčasťou širšej stratégie hybridnej vojny, a že reakcia naň preto zostáva hlavným bezpečnostným a zahraničnopolitickým problémom; vyzýva PK/VP, Komisiu a členské štáty, aby vypracovali komplexnú stratégiu boja proti zahraničným zásahom do volieb a dezinformáciám vo vnútroštátnych a európskych demokratických procesoch vrátane dezinformácií, ktorých zdrojom je štátom podporovaná ruská propaganda;

67. konštatuje, že Rusko je pre EÚ a jej členské štáty najbezprostrednejším zdrojom hybridných a konvenčných bezpečnostných hrozieb a aktívne sa snaží oslabiť európsku jednotu, nezávislosť, univerzálne hodnoty a medzinárodné normy; tvrdí, že hoci pod súčasným vedením v Moskve nie je možné očakávať žiadnu zmenu agresívnej politiky, vo vzdialenejšej budúcnosti je možná pozitívna zmena na demokratickejšiu krajinu európskeho razenia; požaduje preto intenzívnejšie úsilie o posilnenie odolnosti EÚ a jej členských štátov a vytvorenie dlhodobej stratégie EÚ voči Rusku, ktorá bude založená na troch pilieroch, ktorými sú odrádzanie, obmedzovanie a transformácia;

68. vyzýva Radu, aby doplnila súbor nástrojov EÚ v oblasti ľudských práv a zahraničnej politiky o globálny režim sankcií v duchu Magnitského zákona a posilnila tak už existujúci režim tým, že umožní zmrazenie aktív a zákaz udeľovania víz jednotlivcom, ktorí sa podieľajú na závažnom porušovaní ľudských práv;

69. zdôrazňuje, že treba využiť konkurenčnú výhodu EÚ, aby EÚ mohla rýchlo zaujať strategickú pozíciu v medzinárodnej súťaži v oblasti nových technológií, informačných technológií, obrany, obnoviteľnej energie, zavádzania siete 5G, v ekosystéme spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku a v rámci autonómneho, spoľahlivého a nákladovo efektívneho prístupu EÚ do kozmického priestoru s cieľom zabrániť, aby sa EÚ stala závislou od mimoeurópskych technologických a digitálnych gigantov z tretích krajín; zdôrazňuje, že rozvoj spoľahlivej technológie umelej inteligencie je nevyhnutný na zabezpečenie strategickej autonómie EÚ, najmä v oblasti rozhodovania a kapacít; vyzýva preto Úniu, aby pokračovala vo svojich investíciách v tejto oblasti a zvýšila ich;

70. uznáva zásadnú úlohu civilných a vojenských misií, ktoré sú súčasťou SBOP, a poukazuje na to, že musia mať k dispozícii ľudské a materiálne zdroje v záujme udržiavania mieru, predchádzania konfliktom, posilňovania medzinárodnej bezpečnosti a upevňovania európskej identity a strategickej autonómie EÚ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že účinnosť týchto misií a operácií SZBP oslabujú pretrvávajúce štrukturálne nedostatky, veľký rozdiel v príspevkoch členských štátov a obmedzenia ich mandátov;

71. domnieva sa, že EÚ ešte dostatočne nevyužíva svoje bohaté zdroje v oblasti SBOP; vyzýva PK/VP, Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o spoluprácu v oblasti SZBP s cieľom posilniť civilné a vojenské misie SBOP, zlepšiť ich operačnú kapacitu prostredníctvom väčšej flexibility, zvýšiť efektívnosť a účinnosť v praxi a zvýšiť rozsah, účinnosť a jasnosť ich mandátov; domnieva sa, že nové nástroje, ako je Európsky mierový nástroj, by mohli posilniť solidaritu a rozdelenie záťaže medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o prispievanie k operáciám SBOP, a vo všeobecnosti by mohli pomôcť zvýšiť účinnosť vonkajšej činnosti EÚ;

72. pripomína, že inkluzívny prístup k predchádzaniu konfliktom, ich zmierňovaniu a riešeniu má rozhodujúci význam pre ich dlhodobú životaschopnosť a že úspešnosť riešenia konfliktov je vyššia, keď sa v rámci celého procesu rešpektuje rodová parita a rovnosť; požaduje zvýšenie účasti a vedúcich pozícií žien v týchto misiách, a to aj v rámci rozhodovania a rokovaní; zdôrazňuje, že rodové hľadisko by sa malo systematickejšie začleňovať do misií a operácií SBOP a malo by sa aktívne prispievať k vykonávaniu rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti a nadväzných rezolúcií o ženách, mieri a bezpečnosti a k vykonávaniu rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2250 (2015) o mládeži, mieri a bezpečnosti; vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila štrukturálne začlenenie žien, mladých ľudí, obhajcov ľudských práv a náboženských, etnických a iných menších do všetkých činností súvisiacich so zvládaním konfliktov;

73. žiada účinné uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a práv menších v strategických a operačných aspektoch vonkajšej činnosti EÚ, čo by mohlo zahŕňať ciele programovanie v rámci nového finančného nástroja NDICI; víta záväzok PK/VP dosiahnuť do konca jeho funkčného obdobia cieľ 40-percentného zastúpenia žien na riadiacich pozíciách a na miestach vedúcich delegácií; vyzýva EŠVČ, aby Európskemu parlamentu pravidelne poskytovala aktuálny prehľad o plnení tohto záväzku;

Streda 15. januára 2020

74. zdôrazňuje, že teroristická hrozba je naďalej prítomná v Európe i mimo nej; je pevne presvedčený, že boj proti terorizmu by mal v nadchádzajúcich rokoch zostať prioritou EÚ; vyzýva novú Komisiu, aby predložila akčný plán EÚ na boj proti terorizmu;

75. zdôrazňuje, že je dôležité posilniť a zaručiť spoluprácu v spravodajskej oblasti v rámci EÚ vzhľadom na to, že terorizmus je hrozbou pre naše ústredné európske hodnoty, ako aj pre našu bezpečnosť, a vyžaduje si viacrozmerný prístup, ktorý bude spájať pohraničné orgány, políciu, súdy a spravodajské služby všetkých členských štátov, ako aj krajiny mimo EÚ;

o

o o

76. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členským štátom.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0009

Výročná správa o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky – výročná správa (2019/2135(INI))

(2021/C 270/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na závery Európskej rady z 20. decembra 2013, 26. júna 2015, 15. decembra 2016, 22. júna 2017, 28. júna 2018, 14. decembra 2018 a 20. júna 2019,
- so zreteľom na závery Rady o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike z 25. novembra 2013, 18. novembra 2014, 18. mája 2015, 27. júna 2016, 14. novembra 2016, 18. mája 2017, 17. júla 2017, 25. júna 2018 a 17. júna 2019,
- so zreteľom na dokument Spoločná vízia, spoločný postup: Silnejšia Európa – Globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie, ktorý 28. júna 2016 predstavila podpredsedníčka Európskej komisie a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“),
- so zreteľom na spoločné vyhlásenia predsedov Európskej rady a Komisie a generálneho tajomníka NATO z 8. júla 2016 a 10. júla 2018,
- so zreteľom na spoločný súbor 42 návrhov schválených Radou Európskej únie a Severoatlantickou radou 6. decembra 2016 a na správy o pokroku zo 14. júna a 5. decembra 2017 o ich vykonávaní, ako aj na nový súbor 32 návrhov, ktoré obe rady schválili 5. decembra 2017,
- so zreteľom na Diskusný dokument o budúcnosti európskej obrany zo 7. júna 2017 (COM(2017)0315),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2013 o vojenských štruktúrach EÚ: súčasný stav a vyhliadky do budúcnosti ⁽¹⁾,
- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov a Helsinský záverečný akt Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe z 1. augusta 1975,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2017 o stratégii pre Európu v oblasti kozmického priestoru ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje odporúčania Rade, Komisii a ESVČ z 15. novembra 2017 o Východnom partnerstve v rámci príprav na samit v novembri 2017 ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. novembra 2016 o Európskej obrannej únii ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 93, 9.3.2016, s. 144.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 337, 20.9.2018, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 356, 4.10.2018, s. 130.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 18.

Streda 15. januára 2020

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. marca 2017 o ústavných, právnych a inštitucionálnych dôsledkoch spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky: možnosti, ktoré ponúka Lisabonská zmluva ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2017 o mandáte na trialóg o návrhu rozpočtu na rok 2018 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2018 o vojenskej mobilite ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092 z 18. júla 2018, ktorým sa zriaďuje Program rozvoja európskeho obranného priemyslu zameraný na podporu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 18. apríla 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 23. novembra 2016 o uplatňovaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (podľa výročnej správy Rady Európskemu parlamentu o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike) ⁽¹⁰⁾, z 13. decembra 2017 o výročnej správe o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky ⁽¹¹⁾ a z 12. decembra 2018 o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na dokument s názvom Plán vykonávania v oblasti bezpečnosti a obrany, ktorý 14. novembra 2016 predložila PK/VP,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. júna 2018 o vzťahoch EÚ – NATO ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. novembra 2016 o akčnom pláne v oblasti európskej obrany (COM(2016)0950),
- so zreteľom na nový obranný balík, ktorý Komisia predstavila 7. júna 2017 v tlačovej správe s názvom Európa, ktorá obraňuje: Komisia otvára diskusiu o prechode k bezpečnostnej a obrannej únii,
- so zreteľom na svoje uznesenia zo 14. decembra 2016 o uplatňovaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky ⁽¹⁴⁾, z 13. decembra 2017 o výročnej správe o vykonávaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky ⁽¹⁵⁾ a z 12. decembra 2018 o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky ⁽¹⁶⁾,
- so zreteľom na nelegálnu inváziu na Krym a jeho anexiu Ruskom,
- so zreteľom na Zmluvu o likvidácii rakiet stredného doletu (ďalej len „zmluva o INF“), jej opakované porušovanie Ruskom vrátane vývoja a nasadzovania zo zeme odpaľovaných systémov riadených striel s plochou dráhou letu 9M729 a odstúpenie Spojených štátov amerických a Ruska od tejto zmluvy,
- so zreteľom na porušovanie vzdušného priestoru a námorných hraníc členských štátov Ruskom,

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 263, 25.7.2018, s. 125.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 334, 19.9.2018, s. 253.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0498.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 200, 7.8.2018, s. 30.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0430.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 50.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 36.

⁽¹²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0514.

⁽¹³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0257.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 238, 6.7.2018, s. 89.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 47.

⁽¹⁶⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0513.

Streda 15. januára 2020

- so zreteľom na stále väčšiu hospodársku a vojenskú prítomnosť Číny v stredomorských a afrických krajinách,
- so zreteľom na hrozbu domáceho a zahraničného terorizmu, ktorú predstavujú najmä skupiny ako ISIS a al-Káida,
- so zreteľom na nové technológie ako umelá inteligencia, vesmírne spôsobilosti a kvantová výpočtová technika, ktoré sú novými príležitosťami pre ľudstvo, ale prinášajú aj nové výzvy v oblasti obrany a zahraničnej politiky, ktoré si vyžadujú jasnú stratégiu a konsenzus medzi spojencami,
- so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ) z 24. júna 2014 vo veci C-658/11 Európsky parlament s podporou Európskej komisie proti Rade Európskej únie ⁽¹⁷⁾,
- so zreteľom na akčný plán EÚ v oblasti vojenskej mobility EÚ uverejnený 28. marca 2018,
- so zreteľom na závery Rady o posilnení strategického partnerstva EÚ – OSN pre mierové operácie a krízové riadenie: priority na roky 2019 – 2021, prijaté 18. septembra 2018,
- zo zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na stanovisko Výboru pre ústavné veci,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A9-0052/2019),

Pretrvávajúca neistota a nepredvídateľnosť bezpečnostnej situácie

1. berie na vedomie trvalé zhoršovanie bezpečnostného prostredia v Únii vo vzťahu k mnohonásobným výzvam, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú bezpečnosť členských štátov a ich občanov: ozbrojené konflikty a nestabilné štáty na európskom kontinente a v jeho susedstve, ktoré spôsobujú veľké vysídľovanie obyvateľstva a porušovanie ľudských práv s pomocou nadnárodných sietí organizovanej trestnej činnosti, terorizmus džihádistov, kybernetické útoky, hybridné hrozby a vojenské útoky proti európskym krajinám, oslabovanie úsilia o odzbrojenie a medzinárodných režimov kontroly zbraní, rastúce ohrozovanie prírodných zdrojov, energetická neistota a zmena klímy;
2. domnieva sa, že nestabilita a nepredvídateľnosť na hraniciach Únie a v jej bezprostrednom susedstve (severná Afrika, Blízky východ, Kaukaz, Balkán, východné Stredomorie, agresia Ruska voči Ukrajine a Gruzínsku atď.), ako aj širšom susedstve (Sahel, Africký roh atď.), priamo aj nepriamo ohrozujú bezpečnosť kontinentu; zdôrazňuje, že vnútorná a vonkajšia bezpečnosť sú nerozlučne späté; uznáva, že aktívna angažovanosť v susedstve je v záujme Európskej únie;
3. konštatuje, že globálne mocnosti (Spojené štáty americké, Čína, Rusko), ale aj čoraz viac regionálnych mocností (Turecko, Irán, Saudská Arábia atď.), sa snaží presadzovať svoju moc kombináciou jednostranných diplomatických gest, zmien v spojenectvách, destabilizačných činností predovšetkým hybridnej povahy a zvyšovania vojenských kapacít;
4. podčiarkuje rastúci geopolitický význam Arktídy a jeho vplyv na bezpečnostnú situáciu v EÚ a na celom svete; nalieha vo výzve EÚ, aby sa usilovala o súdržnejšiu vnútornú a vonkajšiu politiku EÚ, stratégiu pre Arktídu a konkrétny akčný plán pre angažovanosť EÚ v Arktíde a aby pri tom zohľadnila aj otázku bezpečnosti a geostrategické hľadisko; konštatuje, že EÚ má kapacitu prispieť k riešeniu potenciálnych bezpečnostných a geostrategických výziev;
5. vyjadruje vážne znepokojenie nad celkovým destabilizujúcim správaním Turecka vrátane jeho nezákonných činností v cyperskej výhradnej hospodárskej zóne/kontinentálnom šelfe, ktorým narúša medzinárodné právo a dobré susedské vzťahy a ohrozuje mier a stabilitu v tomto nestabilnom regióne;

⁽¹⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 24. júna 2014, Európsky parlament proti Rade Európskej únie, Vec C-658/11, ECLI:EU:C:2014:2025.

Streda 15. januára 2020

6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektorí títo aktéri v tejto súvislosti úmyselne obchádzajú multilaterálne mechanizmy, zásady Charty OSN a príslušné medzinárodné právo nevyhnutné na zachovanie mieru alebo sa dokonca snažia o ich odstránenie; konštatuje, že by mohli priamo ohroziť bezpečnosť EÚ, ako aj etablované bilaterálne vzťahy medzi EÚ a partnerskými krajinami;
7. s cieľom zastaviť hrozbu šírenia jadrových zbraní zdôrazňuje význam multilaterálnych rokovaní medzi EÚ a príslušnými stranami; naliehavo žiada, aby sa rešpektovali zmluvy o jadrových zbraniach; naliehavo ďalej žiada, aby sa podporilo uzatvorenie novej zmluvy, ktorá by nahradila zmluvu INF, a aby sa obnovila platnosť Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT) v roku 2020;
8. zdôrazňuje, že pre komplexnú a udržateľnú stratégiu EÚ v oblasti prepojenosti založenú na pravidlách je mimoriadne dôležité upevňovanie vzťahov s konkrétnym obsahom s východnou a juhovýchodnou Áziou; berie na vedomie narastajúcu koncentráciu vojenských síl v regióne a vyzýva všetky zúčastnené strany, aby rešpektovali slobodu plavby, riešili rozdiely mierovými prostriedkami a upustili od jednostranných krokov na zmenu súčasného stavu, a to aj vo Východočínskom a Juhočínskom mori a v Taiwanskom prielive; vyjadruje znepokojenie nad tým, že zasahovanie autokratických režimov zo zahraničia dezinformáciami a kybernetickými útokmi pred nadchádzajúcimi všeobecnými voľbami ohrozuje ázijské demokracie a regionálnu stabilitu; opätovne potvrdzuje svoju podporu zmysluplnému zapojeniu Taiwanu do medzinárodných organizácií, mechanizmov a aktivít;
9. vyjadruje znepokojenie nad činnosťami a politikami Ruska, ktoré naďalej destabilizujú a menia bezpečnostné prostredie; zdôrazňuje, že Rusko aj naďalej okupuje východnú Ukrajinu, dohody z Minska sa nevykonávajú a pokračuje nezákonná anexia a militarizácia Krymu a Donbasu; vyjadruje znepokojenie nad tým, že Rusko v Európe aj naďalej vedie zmrazené konflikty (v Moldavsku a Gruzínsku); zdôrazňuje, že v tejto súvislosti treba vystupovať jednotne, pokiaľ ide o politiku EÚ;
10. naďalej odsudzuje vojenskú intervenciu Ruska a nezákonnú anexiu Krymského polostrova; vyjadruje podporu nezávislosti, zvrchovanosti a územnej celistvosti Ukrajiny;
11. pripomína, že je dôležité zabezpečiť súdržnosť politiky EÚ, pokiaľ ide o situácie, pri ktorých dochádza k okupácii alebo anexii územia;
12. konštatuje, že Únia z politického, diplomatického a vojenského hľadiska len pomaly reaguje a adaptuje sa na nové krízy a túto novú medzinárodnú situáciu; domnieva sa, že v špecifickej oblasti obrany oslabujú nedostatočné investície, nízke kapacity a chýbajúca interoperabilita, ale tiež, a to predovšetkým, politická neochota vykonávať dôrazné ustanovenia európskych zmlúv a mnohých dohôd o spolupráci medzi členskými štátmi schopnosť Únie zohrávať rozhodujúcu úlohu vo vonkajších krízach a využiť svoj plný potenciál; uznáva a zdôrazňuje, že žiadna krajina nedokáže sama čeliť bezpečnostným výzvam na európskom kontinente a v jeho bezprostrednom okolí; žiada Európsku radu, aby v prípadoch, keď to Zmluva o EÚ umožňuje, za politickú prioritu stanovila využívanie hlasovania kvalifikovanou väčšinou v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) v Rade; vyzýva členské štáty, aby vypracovali účinný integrovaný prístup ku kríze a konfliktom, v ktorom by boli čo najlepšie a najvyváženejšie spojené civilné a vojenské prostriedky; domnieva sa, že schopnosť Únie primerane reagovať na vznikajúce krízy a konflikty závisí aj od rýchlosti rozhodovania; konštatuje, že cieľené restriktívne opatrenia môžu byť účinnými nástrojmi, ale zdôrazňuje, že by nemali mať vplyv na nevinných ľudí a mali by byť v súlade so zásadami Charty OSN a spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (ďalej len „SZBP“);
13. víta uznanie spoločných bezpečnostných záujmov a rastúcu politickú vôľu členských štátov Európskej únie, ako aj ostatných európskych štátov a európskych inštitúcií konať spoločne v záujme svojej bezpečnosti tým, že si vyčlenia viac prostriedkov, aby mohli prijímať opatrenia s väčšou mierou prevencie, rýchlejšie, účinnejšie a samostatnejšie; konštatuje, že len spoločným prístupom sa EÚ môže stať silnejšou a môže prevziať väčšiu zodpovednosť za svoju vlastnú bezpečnosť a obranu;
14. zdôrazňuje, že týmto výzvam je najlepšie čeliť spoločne, a nie jednotlivo; považuje za veľmi dôležité, aby EÚ reagovala na tieto výzvy rýchlo, konzistentne, účinne, jednotne a v spolupráci so spojencami, partnermi a ďalšími medzinárodnými organizáciami;

Streda 15. januára 2020

15. vyjadruje presvedčenie, že reakcia na bezpečnostné výzvy Únie spočíva predovšetkým vo vymedzení a posilnení jej strategickej autonómie a schopnosti fungovať v strategickom partnerstve s ďalšími stranami;
16. zdôrazňuje, že strategické partnerstvo medzi EÚ a NATO má zásadný význam, pokiaľ ide o riešenie bezpečnostných výziev, ktorým čelí EÚ a jej susedné krajiny; zdôrazňuje, že strategická autonómia EÚ nie je pre NATO žiadnou konkurenciou a neoslabaie súčasnú bezpečnostnú architektúru v Európe; zdôrazňuje, že silnejšia Európa posilňuje NATO a umožňuje EÚ zamerať sa spolu s NATO na riešenie globálnejších výziev;
17. víta úspechy dosiahnuté za posledných päť rokov, pokiaľ ide o posilňovanie SBOP, a vyzýva Radu a Komisiu, aby ďalej rozvíjali schopnosť Únie pôsobiť ako globálny partner, ktorý zastupuje záujmy európskych občanov a pôsobí ako pozitívna sila v medzinárodných vzťahoch;
18. víta a podporuje operáciu Atlantické odhodlanie (Atlantic Resolve) a zvýšenú predsunutú vojenskú prítomnosť NATO na európskom kontinente a uznáva význam jednotiek NATO v úsilí o odradenie Ruska od ďalšej agresie a poskytnutie kľúčovej podpory v prípade konfliktu;
19. uznáva európsku účasť na operácii Rozhodná podpora (Resolute Support) v Afganistane, ako aj podporu, ktorú Európa tejto operácii poskytuje; ďalej uznáva význam tejto misie pre stabilitu a bezpečnosť Afganistanu a regiónu;

Potreba rozvinúť a posilniť európsku strategickú autonómiu

20. poznamenáva, že ambícia dosiahnuť európsku strategickú autonómiu bola po prvýkrát formulovaná v záveroch Európskej rady z 19. a 20. decembra 2013 a prvýkrát uznaná v Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie, ktorú 28. júna 2016 predstavila vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredsedníčka Komisie (ďalej len „PK/VP“) a v ktorej je európska strategická autonómia stanovená ako dlhodobý cieľ a vyzýva sa na postupnú synchronizáciu a vzájomné prispôbenie vnútroštátnych cyklov obranného plánovania a postupov rozvoja spôsobilostí;
21. domnieva sa, že európska strategická autonómia závisí od schopnosti Únie posilniť svoju slobodu posudzovania nezávislej operačnej kapacity, ktorá zahŕňa spoľahlivé vojenské sily, svoju priemyselnú kapacitu vyrábať zariadenia, ktoré jej ozbrojené sily potrebujú, a politickú schopnosť prijímať rozhodnutia, ak je to vzhľadom na okolnosti potrebné, a zároveň odráza cieľ, ktorým je prijatie väčšej zodpovednosti za európsku bezpečnosť v záujme obrany jej spoločných záujmov a hodnôt, ak je to možné spolu s jej partnermi, ale v prípade potreby aj individuálne; zdôrazňuje, že energetická bezpečnosť je dôležitým prvkom pri dosahovaní strategickej autonómie; vyjadruje pevné presvedčenie, že európska strategická autonómia by mala zahŕňať schopnosť nasadzovať ozbrojené sily v okrajových oblastiach EÚ;
22. domnieva sa preto, že európska strategická autonómia je založená v prvom rade na schopnosti Únie posúdiť krízovú situáciu a prijať samostatné rozhodnutie, čo si však vyžaduje nezávislý a účinný rozhodovací proces, dostupnosť prostriedkov posudzovania a slobodu analýzy a činnosti; domnieva sa tiež, že európska strategická autonómia je založená na schopnosti Únie konať samostatne, keď sú ohrozené jej záujmy (operácie, ktoré členské štáty EÚ považujú za prioritné), alebo v rámci existujúcej spolupráce; zdôrazňuje, že európska strategická autonómia je súčasťou multilaterálneho rámca, ktorý je v súlade so záväzkami prijatými v OSN a dopĺňa a posilňuje spojenectvá a partnerstvá, ku ktorým patrí väčšina členských štátov; zdôrazňuje, že strategická autonómia neznamena, že Únia bude vždy a za každých okolností konať sama;
23. nazdáva sa, že potvrdenie európskej strategickej autonómie závisí od vytvorenia komplexnej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podporovanej európskou obrannou spoluprácou v oblasti technológií, spôsobilostí a priemyslu a v operačnej oblasti; domnieva sa, že len praktická a flexibilná spolupráca založená na pragmatických iniciatívach umožní postupne prekonávať ťažkosti, vybudovať skutočnú spoločnú strategickú kultúru a vypracovať spoločné reakcie, ktoré budú zodpovedať hlavným výzvam v oblasti bezpečnosti a obrany EÚ;

Streda 15. januára 2020

24. zdôrazňuje, že v záujme zvýšenia strategickú autonómiu EÚ musia členské štáty zvýšiť svoje výdavky na obranu a usilovať sa dosiahnuť cieľ 2 % HDP; domnieva sa, že členské štáty a EÚ musia urýchlene zvýšiť investície do bezpečnosti a obrany a solidarita a spolupráca v oblasti obrany by sa mali stať pravidlom;

25. zdôrazňuje, že európsku strategickú autonómiu možno skutočne dosiahnuť len vtedy, ak členské štáty preukážu politickú vôľu, jednotu a solidaritu, čo sa okrem toho prejavuje najmä v tom, že sa treba prednostne zamerať na obstarávanie európskych spôsobilostí, ktorých zariadenia spĺňajú najprísnejšie normy a sú dostupné a konkurencieschopné, aby sa zároveň zabezpečil recipročný prístup na prísne chránené zbrojárske trhy;

26. opätovne zdôrazňuje, že strategická autonómia Európy je legitímna a potrebná ambícia a musí byť aj naďalej prioritným cieľom SZBP a európskej obrannej politiky; zdôrazňuje, že jej praktické a operatívne plnenie musí byť zaručené na úrovni EÚ, ako aj jej členských štátov;

Konsolidácia reálneho pokroku v záujme dosiahnutia európskej strategickú autonómie

27. tvrdí, že európska strategická autonómia musí nadobudnúť praktickú podobu v oblastiach zahraničnej a bezpečnostnej politiky, priemyslu, spôsobilostí (spoločné programy, investície do obranných technológií) a operácií (financovanie operácií, budovanie kapacít partnerov a spôsobilosť plánovať a vykonávať misie);

28. považuje za vhodné, aby sa reštriktívna politika vývozu zbraní uplatňovala na všetky typy zbraní vrátane tých s dvojakým použitím; naliehavo vyzýva členské štáty, aby dodržiavali Kódex Európskej únie pre vývoz zbraní; pripomína, že treba, aby všetky členské štáty dôsledne uplatňovali pravidlá stanovené v spoločnej pozícii Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008⁽¹⁸⁾ o vývoze zbraní vrátane dôrazného uplatňovania druhého kritéria o dodržiavaní ľudských práv v krajine konečného určenia;

Misie a operácie SBOP

29. domnieva sa, že obrana Európy je do veľkej miery založená na schopnosti Únie a politickej vôli členských štátov presvedčivým spôsobom vojensky zasahovať vo vonkajších operačných priestoroch; trvá na tom, že Únia disponuje značnými ľudskými, finančnými, technickými a vojenskými zdrojmi, ktoré jej poskytujú jedinečnú schopnosť vykonávať vojenské a civilné operácie a rýchlo a preventívne reagovať na budúce bezpečnostné hrozby, napríklad aktívnymi mierovými silami;

30. zdôrazňuje, že od prijatia globálnej stratégie EÚ v roku 2016 prináša rozširovanie regionálnych a miestnych konfliktov, najmä v bezprostrednom susedstve Únie, mnohé výzvy pre bezpečnosť Únie, pretože pri nich hrozí, že rozšíria aj do ďalších oblastí; v tejto súvislosti sa domnieva, že Únia by mala byť dôraznejším aktérom v oblasti krízového riadenia, riešenia konfliktov a v mierových operáciách a mala by čo najviac konať v zhode s ostatnými regionálnymi a medzinárodnými organizáciami, ako sú OSN a Africká únia, v súlade so svojimi záväzkami voči multilateralizmu, ale aj samostatne, ak si to situácia vyžaduje;

31. nabáda Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ďalej lej „ESVČ“) a členské štáty, aby zaviedli perspektívnejší prístup k plánovaniu a rozvoju spôsobilostí a aby predvídali budúce potreby, aby mohla EÚ rázne reagovať na krízy a konflikty;

32. poznamenáva, že Únia v súčasnosti pôsobí na troch kontinentoch, na ktorých je nasadených 16 civilných alebo vojenských misií (10 civilných a šesť vojenských, z ktorých tri misie sú výkonné a tri nevýkonné); uznáva prínos týchto misií k mieru a medzinárodnej bezpečnosti a stabilite; zdôrazňuje, že súčasne s vykonávaním týchto misií musí prebiehať transformácia vybraných nástrojov stanovených v Lisabonskej zmluve, ktoré boli zavedené v posledných rokoch, aby sa zvýšila ich účinnosť a zlepšila bezpečnosť občanov EÚ; podporuje cieľ, ktorým je zvýšenie účinnosti misií SBOP tým, že sa dosiahne cieľová hodnota 70 % pre podiel vyslaného personálu, a vyzýva členské štáty, aby prispevali výraznejšie;

⁽¹⁸⁾ Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99).

Streda 15. januára 2020

33. víta zapojenie Európskeho dvora audítorov do auditov misí a operácií SBOP a nabáda ho, aby vypracoval osobitné správy aj o ďalších misiách a operáciách;

34. nabáda členské štáty a európske orgány, aby sa prednostne a aj naďalej vo vysokej miere angažovali v Afrike; víta preto rozhodnutie Rady z júla 2018 predĺžiť mandát vojenskej výcvikovej misie Európskej únie v rámci SBOP v Stredoafrickej republike (EUTM RCA) o dva roky, ako aj zámer Rady začať vykonávať civilnú misiu ako doplnok k vojenskej misii; konštatuje, že tento najnovší vývoj je pozitívnym signálom opätovného zapojenia členských štátov, avšak zdôrazňuje, že bezpečnostná situácia a situácia v oblasti ľudských práv v tejto krajine sú aj naďalej veľmi problematické;

35. podčiarkuje globálnu angažovanosť Únie v regióne Sahel a v Africkom rohu, kde pôsobi šesť civilných (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somalia) a vojenských (EUTM Mali, EUTM Somalia, ATALANTA) misí; víta a podporuje úsilie zamerané na regionalizáciu fungovania civilných misí v regióne Sahel v súvislosti s bezpečnostnými výzvami, ktoré presahujú hranice členských štátov, v ktorých sa nasadzujú európske misie; okrem toho víta podporu, ktorú EÚ poskytuje operácii G5 Sahel; v tejto súvislosti kritizuje to, že ESVČ nestanovila žiadne vhodné ukazovatele na monitorovanie výsledkov misí EUCAP Niger a EUCAP Mali a že monitorovanie a hodnotenie činností misie nebolo primerané a nezameriavalo sa na ich dôsledky;

36. je hlboko znepokojený desiatkami prípadov veľmi závažných porušení ľudských práv spáchaných bezpečnostnými silami Mali, ktoré vyšetrovala a nahlásila viacerozmerná integrovaná stabilizačná misia OSN v Mali (MINUSMA) a ktoré by podľa humanitárneho práva mohli byť považované za vojnové zločiny; naliehavo vyzýva PK/VP, aby zabezpečil, že partneri EÚ budú striktné dodržiavať medzinárodné humanitárne právo a medzinárodné právo v oblasti ľudských práv, a to spolu s právne záväznými nariadeniami EÚ, a že sa tieto prípady bezodkladne dostanú pred súd; vyzýva ESVČ, aby Parlamentu urgentne podávala správy o týchto prípadoch;

37. vyjadruje znepokojenie nad zhoršovaním situácie v Burkine Faso a jej geopolitickými dôsledkami pre región Sahel a západný svet, ktorá si môže vyžadovať nasadenie civilnej a/alebo vojenskej misie s cieľom posilniť správu sektora bezpečnosti a dodržiavanie ľudských práv a obnoviť dôveru ľudí v bezpečnostné sily;

38. opätovne zdôrazňuje strategický význam západného Balkánu pre bezpečnosť a stabilitu EÚ; zdôrazňuje potrebu zlepšiť angažovanosť, integráciu a koordináciu EÚ v regióne, a to aj využívaním mandátov misí EÚ v rámci SBOP; opakuje, že cieľom politiky EÚ v oblasti západného Balkánu je zosúladiť krajiny v regióne s *acquis* EÚ a podporovať ich na ceste smerom k prístúpeniu k EÚ, čím sa v Európe ako celku zlepší riadenie mieru a stability;

39. opätovne pripomína strategický význam východnej Európy a západného Balkánu pre stabilitu a bezpečnosť EÚ a podčiarkuje potrebu zamerať politickú angažovanosť EÚ na tieto regióny a ešte ju posilniť, a to aj tým, že sa misiám EÚ v rámci SBOP poskytne presvedčivý mandát;

40. vyzdvihuje kľúčovú úlohu operácie EUFOR ALTHEA v Bosne a Hercegovine, pokiaľ ide o smerovanie k mieru a bezpečnosti v tejto krajine a v tomto regióne a ich zachovanie; víta závery Rady z októbra 2019, ktoré podporujú zotrvanie európskych vojenských síl v Bosne a Hercegovine;

41. vyzýva na urýchlené a účinné vykonanie dohovoru o civilných misiách, ktorý Rada a členské štáty prijali v novembri 2018 a ktorým sa majú zvýšiť prostriedky civilnej SBOP, aby sa dosiahla dohodnutá úroveň personálneho obsadenia a zvýšila flexibilita a operatívnosť misí, čo je predpokladom pre to, aby bola činnosť EÚ na mieste účinná a efektívna; naliehavo vyzýva členské štáty, aby vypracovali dôkladné výročné preskúmanie, ktoré pomôže zhodnotiť pokrok pri vykonávaní paktu o civilnej SBOP a môže podporiť ďalšiu profesionalizáciu civilných misí SBOP po roku 2023, vrátane opatrení na zabezpečenie zodpovednosti všetkých zúčastnených aktérov za výsledky misí; vyzýva členské štáty, aby pilotným projektom čo najskôr otestovali novozavedenú koncepciu špecializovaných tímov v tejto oblasti a aby ho využili ako prostriedok, ktorým sa sprístupnia špecializované spôsobilosti na obmedzené časové obdobie, vyplnenia aktuálne medzery v tejto oblasti a vyhodnotenia skúseností z prvých prípadov nasadenia týchto tímov;

Streda 15. januára 2020

42. zdôrazňuje, že v súčasnosti je v susedstve EÚ, konkrétne v Afrike a na Blízkom východe a v západnom Balkáne a vo východnej Európe, nasadených 10 civilných misií v rámci SBOP s vysokou pridanou hodnotou pre mier a bezpečnosť;
43. zdôrazňuje, že vykonanie paktu o civilnej SBOP by nemalo byť konečným cieľom, pokiaľ ide o posilnenie civilnej SBOP;
44. poznamenáva však, že účinnosť misií a operácií SBOP vo všeobecnosti oslabujú pretrvávajúce štrukturálne nedostatky a čoraz väčšia neochota členských štátov a európskych inštitúcií posilniť tieto misie a operácie z hľadiska ľudských zdrojov, ako aj mandátu, a vyzýva, aby sa našlo spoločné európske riešenie na tieto problémy; konštatuje, že vojenské operácie SBOP čoraz častejšie pozostávajú z výcviku ozbrojených síl (ďalej len „EUTM“) a chýba im exekutívny rozmer, a poznamenáva, že napriek tomu, že personál výcvikových misií EUTM vykonáva dôležitú prácu, z dôvodu výcvikových obmedzení a chýbajúcich zbraní nedokážu vytvorené jednotky primerane fungovať a potláčať ozbrojené povstania a šírenie džihádistického terorizmu;
45. vyjadruje poľutovanie nad tým, že z dôvodu nevyhnutnosti hľadania spoločnej politickej vôle prebiehajú rozhodovacie a vykonávacie procesy veľmi rozdielnymi rýchlosťami; pripomína, že len veľmi málo vojenských operácií malo výkonný mandát, keďže rozhodovacie procesy nemohli nahradiť nedostatok politickej vôle, a v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, aby v prípade krízy našli politickú vôľu na aktívne využívanie štruktúr a postupov SBOP, aby sa misie uskutočňovali rýchlejšie, pružnejšie a jednotnejšie; vyzýva PK/VP, aby Európskemu parlamentu objasnil používanie zjavne nového nástroja krízového riadenia, ktorým sú misie menšieho rozsahu podľa článku 28 Zmluvy o EÚ;
46. podčiarkuje nedostatočnú flexibilitu administratívnych a rozpočtových postupov, ktorá spôsobuje vážne problémy na mieste vyslanému personálu;
47. zdôrazňuje, že treba pravidelne hodnotiť misie a operácie s cieľom zvýšiť ich efektívnosť; vyzýva ESVČ a Komisiu, aby stanovili mandáty, rozpočty a pravidlá nasadzovania operačných postupov, ktoré budú zodpovedať príslušným operáciám, a aby vypracovali stratégiu ukončenia operácií; vyzýva v tejto súvislosti na pravidelnejšiu výmenu informácií a konzultácie s príslušnými parlamentnými výbormi pred misiami a operáciami, počas nich a po nich a vyzýva tieto výbory, aby svoje misie a delegácie zameriavali na oblasti, v ktorých sú nasadené misie a operácie SBOP; trvá na tom, aby sa oblasti SBOP posilnila úloha Európskeho parlamentu, ako aj národných parlamentov, aby sa zaručil parlamentný dohľad nad SBOP a jej rozpočtom;
48. zdôrazňuje, že je dôležité organizovať a vykonávať spoločné výcviky a cvičenia európskych ozbrojených síl, ako aj paralelné a koordinované cvičenia EÚ a NATO, a tým podporovať organizačnú, procedurálnu a technickú interoperabilitu a vojenskú mobilitu s cieľom pripraviť misie čo najlepšie, zabezpečiť komplementárnosť, zabrániť zbytočnej duplicitě a zamerať sa na riešenie širokého spektra konvenčných aj nekonvenčných hrozieb; víta v tejto súvislosti európsku iniciatívu na výmenu mladých dôstojníkov (tzv. vojenský Erasmus – EMILYO), ktorú realizuje Európska akadémia bezpečnosti a obrany s cieľom umožniť vnútroštátnym inštitúciám vojenského vzdelávania a odbornej prípravy preskúmať možnosti kvantitatívnej a kvalitatívnej výmeny poznatkov a know-how; víta uznanie, že bez žien niet bezpečnosti a zdôrazňuje význam účasti žien na rokovaníach a misiách;
49. zdôrazňuje, že opakujúcim sa problémom, ktorým čelia ozbrojené sily v krajinách, v ktorých EÚ zasahuje, je nedostatok vybavenia, ktorý bráni výcvikovým misiám v úspechu; konštatuje, že je ťažké zabezpečiť včas primerané vybavenie, najmä z dôvodu ťažkopádnych postupov verejného obstarávania; domnieva sa, že pozitívne výsledky, pokiaľ ide o výcvik a poradenstvo určené vojskám tretích krajín, nebude z dlhodobého hľadiska možné dosiahnuť bez toho, aby sa toto úsilie podporilo užitočnými a koordinovanými programami v oblasti dodávok vybavenia; víta iniciatívu budovanie kapacít na podporu bezpečnosti a rozvoja (CBSD), ktorá priniesla revíziu nástroja na podporu stability a mieru v roku 2017 a umožnila tým financovanie odbornej prípravy, ako aj poskytovanie nesmrtiaceho vojenského vybavenia ozbrojeným silám tretích krajín; konštatuje, že do dnešného dňa boli vykonané tri projekty: v Mali, v Stredoafrickej republike a v Burkine Faso; zdôrazňuje veľký záujem miestneho obyvateľstva o podporu v oblasti odbornej prípravy a dodávok vybavenia;
50. vyzýva EÚ, aby riešila pretrvávajúce a narastajúce hrozby pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva a zakročila proti pašovaniu kultúrnych artefaktov, najmä v konfliktných oblastiach; poznamenáva, že ak oberieme spoločnosti o ich kultúrne dedičstvo a historické korene, stanú sa zraniteľnejšie voči radikalizácii a náchylnejšie prijať globálnu džihádistickú ideológiu; vyzýva EÚ, aby vypracovala rozsiahlu stratégiu proti takýmto hrozbám;

Streda 15. januára 2020

51. vyjadruje znepokojenie nad problémom vytvárania ozbrojených síl, najmä pri nasadzovaní vojenských misií; zdôrazňuje, že misia EUTM Somalia má problémy nájsť potrebné ozbrojené sily; konštatuje, že na poslednej konferencii o vytvorení ozbrojených síl 4. júna 2019 sa poukázalo na to, že misia možno skončí neúspechom z dôvodu chýbajúceho personálu; konštatuje, že do súčasných vojenských operácií EÚ je v priemere zapojených len približne desať členských štátov; zdôrazňuje, že odborná spôsobilosť, profesionalita a angažovanosť personálu na mieste sú kľúčovými predpokladmi úspechu misie; vyzýva členské štáty, aby sa viac zameriavali na kvalitu personálu vysielaného na misie a aby obsadili viac pracovných miest pridelených misiám;

52. vyzýva Radu, aby objasnila, prečo niektoré misie naďalej pokračujú napriek tomu, že už dosiahli svoj obmedzený vojenský alebo civilný cieľ; domnieva sa, že všetky existujúce misie by sa mali posúdiť, aby sa zistilo, ktoré z nich sú aj naďalej relevantné; vyjadruje presvedčenie, že Únia by mala sústrediť úsilie na misie s najväčšou pridanou hodnotou; podporuje stanovenie a dodržiavanie objektívnych kritérií na meranie tejto pridanej hodnoty a rozhodovanie o tom, či sa misia bude vykonávať;

53. berie na vedomie rozhodnutie z 26. septembra 2019 o rozšírení námornej operácie EÚ v Stredozemí (EUNAVFOR MED SOPHIA) o šesť mesiacov, t. j. do 31. marca 2020; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že námorná prítomnosť je aj naďalej pozastavená; zdôrazňuje naliehavú potrebu dosiahnuť dohodu medzi členskými štátmi a požaduje opätovné nasadenie námorných kapacít a vykonávanie mandátu v plnom rozsahu;

54. domnieva sa, že otázka financovania misií a operácií SBOP má zásadný význam pre udržateľnosť tejto politiky; zdôrazňuje, že treba preskúmať mechanizmus Athena, aby sa zefektívnil mechanizmus financovania vojenských operácií a misií SBOP; podporuje v tejto súvislosti návrh PK/VP, ktorý podporuje aj Komisia, na vytvorenie Európskeho mierového nástroja, ktorým by sa financovala časť nákladov na obranné činnosti Únie vrátane spoločných nákladov na vojenské operácie SBOP a nákladov spojených s budovaním vojenských kapacít partnerov; dúfa, že členské štáty rýchlo dosiahnu dohodu, aby sa tento nástroj mohol zaviesť; zdôrazňuje, že treba zvýšiť pružnosť finančných pravidiel Únie, aby sa podporila jej schopnosť reagovať na krízy a uľahčilo vykonávanie ustanovení Lisabonskej zmluvy; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby uvažovali o flexibilnom mechanizme, na základe ktorého by bolo možné pomôcť členským štátom, ktoré sa chcú zúčastniť na misií SBOP, znášať náklady na túto misiu, čím by sa uľahčilo ich rozhodovanie o začatí alebo posilnení misie; konštatuje, že tento nástroj by bol plne v súlade s cieľmi strategickej autonómie EÚ v operačnej oblasti;

55. vyzýva PK/VP, aby sa pravidelne radil s Európskym parlamentom o všetkých otázkach a základných rozhodnutiach týkajúcich sa spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky; v tejto súvislosti sa domnieva, že s Európskym parlamentom by sa malo vopred konzultovať o strategickom plánovaní misií SBOP, o zmenách ich mandátu a o možnostiach ich ukončenia;

56. podporuje zriadenie útvaru pre plánovanie a vedenie vojenských operácií (ďalej len „MPCC“) pre oblasť výkonných misií, aby bolo možné vykonať všetky vojenské operácie SBOP; žiada, aby sa posilnila spolupráca medzi MPCC a útvarom pre plánovanie a vedenie civilných operácií; upozorňuje na problémy nábora pracovníkov a získavania prostriedkov, ktoré treba vyriešiť, ak sa má zabezpečiť plné fungovanie MPCC; vyzýva ESVČ, aby MPCC transformovala z virtuálneho útvaru s pracovnými miestami s rôznorodým zaradením na silný vojenský subjekt, ktorý môže plánovať a viesť celé spektrum vojenských operácií uvedených v článku 43 ods. 1 Zmluvy o EÚ;

57. berie na vedomie neúspech projektu bojových skupín Únie, ktoré od svojho vzniku v roku 2007 ešte nikdy neboli nasadené a boli použité len ako nástroj transformácie európskych ozbrojených síl, a to najmä z dôvodu rezervovanosti členských štátov a zložitosti ich nasadzovania a financovania, čo je v rozpore s pôvodným cieľom rýchlosti a účinnosti; zastáva názor, že systém bojových skupín EÚ by sa mal reštrukturalizovať, ďalej politicky rozvíjať a mali by sa naň prideliť dostatočné finančné prostriedky, aby bol funkčný, použiteľný, rýchly a efektívny; požaduje prehodnotenie a oživenie projektu bojových skupín na základe získaných poznatkov a skúseností;

58. poznamenáva, že doložka o vzájomnej pomoci (článok 42 ods. 7 Zmluvy o EÚ), ktorá sa uplatnila jedenkrát, najmä ako odpoveď na ozbrojený útok na území členského štátu, svedčí o solidarite, ktorá existuje medzi členskými štátmi; konštatuje však, že podmienky, na základe ktorých je možné tento článok aktivovať, a ani postup poskytovania požadovanej pomoci neboli nikdy jasne vymedzené; požaduje presné usmernenia pre prijatie presne vymedzeného rámca pre budúcu aktiváciu a operatívnejšie uplatňovanie tejto doložky, širšiu diskusiu o skúsenostiach s jej uplatňovaním a spoločné úsilie s cieľom objasniť jej rozsah;

Streda 15. januára 2020

59. pripomína, že aj doložka o solidarite (článok 222 ZFEÚ) umožňuje Únii a členským štátom poskytnúť pomoc členskému štátu, ktorý sa stal objektom teroristického útoku alebo obeťou prírodnej katastrofy alebo katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou; pripomína, že v stratégii kybernetickej bezpečnosti EÚ z roku 2013 sa uvádza, že „mimoriadne závažný kybernetický incident alebo útok by mohli pre členský štát predstavovať dostatočný dôvod na uplatnenie doložky o solidarite EÚ (článok 222 Zmluva o fungovaní Európskej únie); pripomína, že v rozhodnutí Rady 2014/415/EÚ o podrobnostiach vykonávania doložky o solidarite Úniou sa stanovuje, že doložkou o solidarite sa Únia vyzýva, aby zmobilizovala všetky svoje dostupné nástroje vrátane štruktúr vytvorených v rámci SBOP; vyzýva členské štáty, aby zvážili aktiváciu doložky o solidarite v budúcnosti;

60. vyjadruje presvedčenie, že vykonávanie misií a operácií SBOP sa musí podporiť flexibilnými nástrojmi, aby bolo pre EÚ a jej členské štáty ľahšie zaviazat sa k zabezpečovaniu európskej strategickej autonómie v záujme stability európskeho kontinentu; zdôrazňuje preto účinnosť modulárnych, viacúčelových a skutočne funkčných štruktúr velenia, ako je Európsky zbor (Eurocorps); konštatuje, že úlohy tejto štruktúry ústredia sa podarilo úspešne rozšíriť a diverzifikovať: v rokoch 2015 až 2018 bol Európsky zbor nasadený štyrikrát v rámci výcvikových misií EÚ v Mali a Stredoafrickej republike (EUTM Mali a EUTM RCA); vyzýva členské štáty a Komisiu, aby nasledovali tento príklad flexibilnej a operačnej spolupráce, ktorá už preukázala, že je užitočná a účinná;

61. očakáva, že Únia účinne využije všetky existujúce politické nástroje SZBP a SBOP v oblastiach diplomacie, spolupráce, rozvoja, humanitárnej pomoci, riadenia konfliktov a udržiavania mieru; pripomína, že vojenské a civilné nástroje SBOP nemôžu byť v žiadnom prípade jediným riešením bezpečnostných problémov a že by sa mal vždy uplatňovať tzv. integrovaný prístup; domnieva sa, flexibilitu potrebnú na splnenie najambicióznejších cieľov v oblasti bezpečnosti možno dosiahnuť jedine využívaním všetkých týchto nástrojov na základe tzv. integrovaného prístupu;

62. pripomína, že konflikty je možné vyriešiť úspešnejšie, ak sa počas celého procesu dodržiava rodová parita a rovnosť; vyzýva na zvýšenie účasti a väčšie zastúpenie žien na vedúcich pozíciách v týchto misiách, systematické začleňovanie rodového hľadiska do misií SBOP a aktívny prínos k vykonávaniu rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti; vyzýva ESVČ a členské štáty, aby iniciovali ambiciózne kroky s cieľom zvýšiť zastúpenie žien medzi medzinárodnými expertmi na všetkých úrovniach misií a operácií SBOP, prípadne využívaním osobitného akčného plánu alebo cieľených stimulov a plánovaním kariér žien alebo mechanizmov nábory pracovníkov, ktoré zabezpečia ich lepšie zastúpenie;

63. vyzýva PK/VP, aby v naliehavých záležitostiach týkajúcich sa vykonávania SBOP viedol pravidelné konzultácie s Európskym parlamentom; domnieva sa, že PK/VP alebo príslušný úradník ESVČ, ktorý priamo dohliada na štruktúry velenia SBOP a podieľa sa na navrhovaní, vykonávaní a hodnotení súčasných civilných a vojenských operácií, by mal bezodkladne informovať Európsky parlament o dôležitých zmenách štruktúry takýchto operácií, najmä pokiaľ ide o ich celkový charakter, mandát, dĺžku alebo predčasné ukončenie;

64. podčiarkuje rastúcu a zásadnú úlohu žien v mierových misiách a bezpečnostnej a obrannej politike a vyzýva PK/VP, aby nadviazal dialóg s Európskym parlamentom o nástrojoch, ktoré sa majú zaviesť, a opatreniach, ktoré sa majú prijať;

65. zdôrazňuje, že treba ďalej rozvíjať parlamentný a demokratický charakter a rozmer SBOP; domnieva sa, že účinná SBOP, ktorá zodpovedá bezpečnostným výzvam 21. storočia, musí zahŕňať silnú zložku parlamentnej kontroly a spĺňať prísne normy v oblasti transparentnosti na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ; zastáva názor, že posilnenie parlamentného rozmeru SBOP je v súlade s túžbou občanov EÚ po bezpečnosti, mieri a väčšej spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany medzi členskými štátmi;

Spôsobilosti a priemysel

66. zdôrazňuje, že nevyhnutnou podmienkou dosiahnutia európskej strategickej autonómie bude zvýšenie spôsobilosti členských štátov a ich rozpočtov na obranu a posilnenie európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne;

Streda 15. januára 2020

67. konštatuje, že obranný i kozmický priemysel čelia bezprecedentnej celosvetovej konkurencii a veľkým technologickým zmenám, pokiaľ ide o zavádzanie vyspelých technológií (robotika, umelá inteligencia, kybernetické technológie atď.);

68. víta výrazný obrat v trende znižovania rozpočtov na obranu; vyzýva v tejto súvislosti členské štáty, aby inteligentne investovali dodatočné finančné prostriedky do programov spolupráce; zastáva názor, že to treba podporovať a nabádať na to na úrovni Únie; nabáda členské štáty, aby zvýšili svoje výdavky na obranu na úroveň 2 % HDP;

69. víta úsilie, ktoré európske inštitúcie a členské štáty v poslednom čase vyvíjajú v nadväznosti na uverejnenie globálnej stratégie EÚ, keď sa pokúšajú oživiť existujúce nástroje SBOP a plne vykonávať ustanovenia Lisabonskej zmluvy; zdôrazňuje, že tieto sľubné ambície treba teraz konsolidovať a nadviazať na ne konkrétnymi opatreniami, aby mohli účinne prispievať k bezpečnosti európskeho kontinentu a jeho bezprostredného susedstva;

70. berie s uspokojením na vedomie návrh Komisie z 2. mája 2018, na základe ktorého by sa mal v budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR) vytvoriť rozpočtový riadok na spoluprácu v oblasti obrany vo výške 13 miliárd EUR, ktorý by mal slúžiť na podporu spoločného výskumu v oblasti obrany a rozvoja spôsobilostí; konštatuje, že tento návrh, ktorý vyplýva z bezprecedentného záväzku Komisie, si naďalej vyžaduje jednomyselnú dohodu členských štátov v budúcom VFR a následné schválenie v Európskom parlamente;

71. víta návrh Komisie z júna 2017 zriadiť Európsky obranný fond (ďalej len „EDF“), ktorý by koordinoval, dopĺňal a znásobil vnútroštátne investície do obrany, nabádal na spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom rozvíjať najmodernejšie a interoperabilné obranné technológie a zariadenia a podporoval inovatívny a konkurencieschopný európsky obranný priemysel v celej únii vrátane cezhraničných MSP; konštatuje, že tento návrh je prvou iniciatívou, v rámci ktorej sa finančné prostriedky Spoločenstva budú využívať na priamu podporu spoločných projektov spolupráce v EÚ v oblasti obrany; uznáva, že v oblasti európskej obrany ide o významný posun, a to z politického, ako aj priemyselného hľadiska; konštatuje, že EDF by mohol prispievať k financovaniu výskumu a vývoja štrukturálnych projektov, ako napríklad budúceho európskeho systému vzdušného boja, tankov, ťažkých transportných lietadiel alebo európskej protiraketovej obrany, ako aj malých a stredných projektov zameraných na inovatívne, futuristické riešenia v oblasti obrany; víta pracovný program na rok 2019 týkajúci sa prípravnej akcie, v rámci ktorého sa 25 miliónov EUR vynaloží na výskum prevahy elektromagnetického spektra a budúce prevratné technológie v oblasti obrany, čo sú dve kľúčové oblasti pre dlhodobé zachovanie technologickej nezávislosti Európy; víta tiež to, že Komisia prijala v marci 2019 prvý Program rozvoja európskeho obranného priemyslu (EDIDP), v ktorom sa plánuje spolufinancovanie spoločného vývoja obranných spôsobilostí v rokoch 2019 – 2020 vo výške 500 miliónov EUR, ako aj to, že na rok 2019 bolo zverejnených deväť výziev na predkladanie návrhov vrátane projektu Eurodrone, čo je kľúčová spôsobilosť strategickej autonómie Európy; upozorňuje, že v roku 2020 bude nasledovať ďalších 12 výziev na predkladanie návrhov, ktoré budú zahŕňať prioritné témy vo všetkých oblastiach (vzduch, zem, more, kybernetický priestor a kozmický priestor); berie na vedomie súvislosť medzi rozhodnutiami o obstarávaní, ktoré dnes prijímajú členské štáty, a perspektívami priemyselnej a technologickej spolupráce v rámci EDF;

72. víta účinné vykonávanie stálej štruktúrovanej spolupráce (ďalej len „PESCO“) ako dôležitú etapu na ceste k posilnenej spolupráci medzi členskými štátmi v oblasti bezpečnosti a obrany; zdôrazňuje, že toto ustanovenie, ktoré bolo začlenené do Lisabonskej zmluvy v roku 2009 (článok 46 Zmluvy o Európskej únii), je právne záväzná a obsahuje súbor ambiciózných záväzkov, ktoré umožňujú európskym krajinám, ktoré o to majú záujem, aby rýchlejšie napredovali pri realizácii spoločných projektov v oblasti obrany; uznáva úlohu, ktorú môže zohrávať PESCO pri formovaní európskeho dopytu; konštatuje, že značný počet projektov, ktoré môžu byť začlenené do programu EDIDP, sa vypracúva v rámci PESCO a prospela by im väčšia finančná podpora; podporuje plný súlad medzi projektmi PESCO a EDF;

73. zdôrazňuje, že je mimoriadne potrebné, aby bola PESCO zosúladená s koordinovaným výročným preskúmaním v oblasti obrany (CARD), ktoré sa vykonáva od roku 2017, s cieľom posilniť obranné spôsobilosti členských štátov a optimalizovať ich rozpočtové výdavky v tejto oblasti; opätovne kritizuje to, že opatrenia neboli doposiaľ strategicky odôvodnené z hľadiska východísk obrannej politiky; vyzýva v tejto súvislosti Radu a Komisiu, aby spolu s Európskym parlamentom vypracovali bielu knihu EÚ o bezpečnosti a obrane ako určitú formu medziinštitucionálnej dohody, ako aj strategický dokument o obrannom priemysle na obdobie 2021 – 2027; zdôrazňuje, že nové projekty by mali byť zahrnuté do plánu rozvoja spôsobilostí (CDP), ktorý umožní posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom vyplniť medzery v oblasti spôsobilostí vďaka činnosti Európskej obrannej agentúry; domnieva sa, že preskúmanie CARD by malo účinne prispieť k harmonizácii a komplementárnosti investícií a spôsobilostí vnútroštátnych ozbrojených síl, zaručiť strategickú a operačnú autonómiu Únie a umožniť členským štátom účinnejšie investovať do obrany;

Streda 15. januára 2020

74. víta plnú koordináciu medzi plánom rozvoja spôsobilostí prijatým Európskou obrannou agentúrou a doposiaľ vykonávaným plánovaním spôsobilostí, čo svedčí o tom, že existuje široká interoperabilita medzi armádami tých členských štátov, ktoré sú zároveň členmi NATO;

75. zdôrazňuje význam vojenskej mobility; víta návrh Komisie vyčleniť v budúcom VFR 6,5 miliardy EUR na projekty vojenskej mobility; zdôrazňuje, že treba postúpiť vpred, pokiaľ ide o vytvorenie vojenskej mobility, ktorá bude slúžiť rovnako EÚ, ako aj NATO; víta, že tento projekt je súčasťou PESCO; zdôrazňuje, že vojenská mobilita čelí dvom výzvam: zefektívneniu postupov a rozširovaniu infraštruktúry; pripomína, že kolektívna bezpečnosť a obrana členských štátov a ich schopnosť zasiahnuť v krízových situáciách v zahraničí závisí v podstate od schopnosti voľne a rýchlo presúvať vojenské jednotky, personál civilného krízového riadenia, materiál a vybavenie na území a mimo územia Únie; zdôrazňuje, že vojenská mobilita je strategickým nástrojom, ktorý EÚ umožní účinne presadzovať svoje záujmy v oblasti bezpečnosti a obrany tak, aby sa dopĺňali s činnosťou ďalších organizácií, napríklad NATO;

76. zamýšľa sa nad pomalým štartom 34 projektov PESCO a oneskoreniami tretej vlny 13 projektov, z ktorých žiadny sa dodnes vlastne nezačal, a zdôrazňuje, že treba stanoviť konkrétne termíny realizácie projektov a získať jasnejší prehľad o tom, čo prinesú ich konečné výsledky; konštatuje, že len štyri projekty dosiahnu v roku 2019 svoju počiatočnú operačnú kapacitu; poukazuje na nedostatočnú ambicióznosť a rozsah niektorých projektov, ktoré neriešia najzjavnejšie nedostatky v oblasti spôsobilostí, najmä v prvej vlne, kde ide najmä o projekty v oblasti spôsobilostí zahŕňajúce maximálny počet členských štátov; vyzýva PK/VP, aby bezodkladne informoval Európsky parlament o tom, ktoré projekty PESCO sa majú predčasne ukončiť a z akých dôvodov; konštatuje, že požadovaná inkluzívnosť účasti na projektoch PESCO by nemala ohroziť vysoké ambície zúčastnených členských štátov; domnieva sa, že zapojenie tretích krajín a subjektov tretích krajín do PESCO by malo spĺňať prísne podmienky, ktoré sa predpokladali už na začiatku, a malo by vychádzať zo zaužívanej a účinnej reciprocity; upozorňuje v tejto súvislosti na práva Európskeho parlamentu vyplývajúce z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-658/11; vyzýva členské štáty, aby predkladali projekty s európskym strategickým rozmerom, čím sa posilní európska obranná technologická a priemyselná základňa (EDTIB), aby bolo možné reagovať priamo na operačné potreby európskych ozbrojených síl;

77. vyzýva Radu, aby prijala pozíciu Európskeho parlamentu k článku 5 budúceho nariadenia o Európskom obrannom fonde; zdôrazňuje, že treba urýchlene dobudovať EDF; upozorňuje, že tento nástroj ešte nebol schválený s konečnou platnosťou a v apríli 2019 bol vyjadrený len čiastočný, politický súhlas; zdôrazňuje, že je dôležité, aby si Európsky parlament zachoval svoju pozíciu, pokiaľ ide o výšku prostriedkov v EDF, účasť tretích krajín a prijatie primeranej politiky duševného vlastníctva v súvislosti s bezpečnosťou a obranou v záujme ochrany výsledkov výskumu; pripomína, že európsky trh v oblasti obrany je pre poskytovateľov z tretích krajín mimoriadne otvorený; opätovne potvrdzuje, že EDF sa v žiadnom prípade nemôže zamieňať s akýmkoľvek druhom protekcionistického nástroja; vyzýva spojenecké krajiny Európskej únie, aby zvažili recipročné otvorenie svojich trhov v oblasti obrany; pripomína v tejto súvislosti mimoriadne citlivú a strategickú povahu výskumu v oblasti obrany, a to v súvislosti s konkurencieschopnosťou priemyslu, ako aj strategickou autonómiou Únie; žiada, aby sa náležite zohľadňovali prvotné poznatky získané počas vykonávania programu EDIDP (najmä v súvislosti s uplatňovaním výnimiek pre oprávnené subjekty), pilotného projektu a prípravnej akcie Únie týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany; vyzýva členské štáty, aby sa ako finálni klienti obranného priemyslu plne zapojili do rozhodovacieho procesu, a tým zaručili, aby boli začlenené programy zamerané na plnenie strategických potrieb SBOP a členských štátov; domnieva sa, že úspech EDF bude závisieť od toho, či dokáže naplniť osobitné potreby zúčastnených štátov v oblasti obrany, pričom by mal zároveň zabrániť duplicite priemyselného know-how, zabezpečiť dopĺňanie vnútroštátnych investícií do obrany a zaistiť, aby spolupráca nebola príliš komplikovaná a aby vychádzala zo spoločných európskych noriem a interoperability v oblasti výzbroje a vojenského vybavenia; domnieva sa, že rozvoj európskeho obranného priemyslu reguláciou prístupu subjektov, ktoré sú kontrolované tretími stranami zvonku EÚ, k projektom financovaným z fondu je v plnom súlade s európskou ambíciou dosiahnuť strategickú autonómiu a nie je v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami EÚ a jej členských štátov;

78. dúfa, že rozhodnutia o účasti tretích strán na projektoch PESCO za žiadnych okolností nenarušia podmienky dohodnuté na rokovaní o EDF a EDIDP, keďže financovaním týchto programov sa vyzdvihuje ich európska pridaná hodnota;

79. zdôrazňuje, že kozmický priestor má pre Európu strategický význam, domnieva sa, že ambiciózna politika v oblasti kozmického priestoru môže významne prispieť k posilneniu SBOP, a zdôrazňuje, že treba pokročiť v rozvoji technológií, ktoré majú civilné aj vojenské uplatnenie a dokážu zabezpečiť európsku strategickú autonómiu; víta začlenenie návrhu

Streda 15. januára 2020

nariadenia Komisie, ktorým sa stanovuje Vesmírny program Únie a zriaďuje Agentúra Európskej únie pre vesmírny program, do budúceho VFR s cieľom podporiť vedúce postavenie EÚ v oblasti kozmického priestoru; opakuje svoj návrh na financovanie tohto programu až do výšky 16,9 miliardy EUR; víta pokrok v oblasti satelitných technológií Európskej únie (Galileo, Copernicus, EGNOS); zdôrazňuje, že pre rozhodovaciu a operačnú autonómiu Únie je nevyhnutné, aby mala k dispozícii primerané satelitné zdroje, pokiaľ ide o zhotovovanie snímok z kozmického priestoru, zhromažďovanie informácií, komunikačné zariadenia a dohľad nad kozmickým priestorom; zdôrazňuje, aké je dôležité, aby mala EÚ k dispozícii autonómny prístup do kozmického priestoru; domnieva sa, že služby súvisiace s kozmickým priestorom by mali byť plne funkčné, aby mohli poskytovať satelitné snímky s vysokým rozlíšením na podporu misií a operácií SBOP; zdôrazňuje, že z EDF by sa mali financovať priemyselné projekty s kozmickým rozmerom, ktoré Únii prinesú skutočnú pridanú hodnotu;

80. zdôrazňuje, že satelitná komunikácia je mimoriadne dôležitá pre obranu, bezpečnosť, humanitárnu pomoc, reakcie na núdzové situácie a diplomatickú komunikáciu a je kľúčovým prvkom civilných misií a vojenských operácií; víta novú iniciatívu vládna satelitná komunikácia (GOVSATCOM), ktorá významne prispeje k posilneniu strategickej autonómie Únie tým, že členským štátom poskytne zaručený prístup k bezpečnej satelitnej telekomunikácii;

81. žiada, aby sa bezodkladne vykonala analýza možností civilného využívania geopriestorových spôsobilostí Satelitného strediska Európskej únie; domnieva sa, že satelitné spôsobilosti EÚ by sa okrem bezpečnostných účelov mali využívať aj na podporu EÚ a členských štátov pri monitorovaní migrácie, v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve, vyhľadávaní prírodných zdrojov, pri ochrane hraníc, kontrole stavu ťadovcov a mnohých ďalších činnostiach;

82. podčiarkuje zraniteľnosť vesmírnej infraštruktúry voči narušeniam, útokom a mnohým ďalším hrozbám vrátane zrážok s vesmírnym odpadom a inými satelitmi; opakuje, že je dôležité zabezpečiť kľúčovú infraštruktúru a komunikácie a vyvíjať odolné technológie; domnieva sa, že treba posilňovať kapacity, aby sa dali riešiť vznikajúce hrozby v kozmickom priestore, a víta návrh Komisie v rámci vesmírneho programu na posilnenie existujúcich služieb dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovania tohto priestoru (SST);

83. zdôrazňuje, že v súčasnosti má čoraz viac mocností vojenské spôsobilosti v oblasti kozmického priestoru; pripomína, že zásada nevyzbrojovania kozmického priestoru je zakotvená v medzinárodnom práve; konštatuje však, že túto zásadu niektoré veľmoci porušili tým, že predložili návrh právneho predpisu na vytvorenie plnohodnotných ozbrojených síl v kozmickom priestore a vymedzenie kozmického priestoru ako priestoru ozbrojeného konfliktu; domnieva sa, že Únia musí odsúdiť trend ozbrojovania kozmického priestoru, ako aj zavádzanie kozmického odstrašovania, ktorého cieľom je vážne ohroziť kozmické spôsobilosti protivníka, keďže tieto javy považuje za znak strategickej nestability;

84. domnieva sa, že budúce generálne riaditeľstvo Komisie pre obranný a kozmický priemysel by malo analyzovať synergie medzi európskymi vesmírnymi programami a akčným plánom v oblasti európskej obrany z novembra 2016 s cieľom zabezpečiť celkovú súdržnosť v tejto strategickej oblasti;

85. vyjadruje presvedčenie, že Únia má zásadný záujem na vytvorení bezpečného a otvoreného námorného prostredia, ktoré umožňuje voľný pohyb tovaru a osôb; zdôrazňuje, že sloboda plavby má zásadný význam a nesmie sa obmedzovať; konštatuje, že prevažnú časť strategických aktív, kritickej infraštruktúry a kapacít kontrolujú členské štáty a že pre európsku bezpečnosť je mimoriadne dôležitá ich ochota posilňovať spoluprácu; opätovne potvrdzuje úlohu Únie ako globálneho poskytovateľa námornej bezpečnosti a zdôrazňuje význam rozvoja relevantných vojenských a civilných spôsobilostí; víta v tomto smere prijatie revidovaného akčného plánu stratégie námornej bezpečnosti EÚ v júni 2018;

86. domnieva sa, že EÚ a jej členské štáty čelia bezprecedentnej hrozbe kybernetických útokov, počítačovej kriminality a terorizmu páchaných štátnymi i neštátnymi subjektmi; zdôrazňuje, že kybernetické incidenty majú veľmi často cezhraničný dosah, a preto postihujú viac ako jeden členský štát; domnieva sa, že kybernetické útoky sú vzhľadom na svoju povahu hrozbou, ktorá si vyžaduje reakciu na úrovni celej Únie vrátane spoločných podporných spôsobilostí pre vypracúvanie analýz; nabáda členské štáty, aby si poskytovali vzájomnú pomoc v prípade kybernetického útoku proti ktorémukolvek z nich;

87. považuje za nevyhnutné, aby EÚ a NATO nie len pokračovali vo výmene spravodajských informácií, ale aby túto výmenu aj zintenzívnili, aby bolo možné oficiálne odhaľovať páchatelov kybernetických útokov a následne voči nim prijímať obmedzujúce sankcie; považuje za nevyhnutné pokračovať v aktívnej spolupráci medzi EÚ a NATO v oblasti kybernetickej bezpečnosti a obrany, a to účasťou na kybernetických cvičeniach a spoločných výcvikových akciách;

Streda 15. januára 2020

88. požaduje stabilný zdroj financovania pre oddelenie strategickej komunikácie ESVČ a veľký objem prostriedkov pre pracovnú skupinu East StratCom;
89. naliehavo žiada ESVČ a Radu, aby zintenzívnili úsilie o zlepšenie kybernetickej bezpečnosti, najmä v prípade misií SBOP, a to aj prijatím opatrení na úrovni EÚ a členských štátov, ktorými by sa zmiernili hrozby, ktorým SBOP čelí, napríklad budovaním odolnosti pomocou vzdelávania, odbornej prípravy a výcviku a racionalizáciou štruktúry vzdelávania a odbornej prípravy EÚ v oblasti kybernetickej bezpečnosti;
90. víta úsilie o posilnenie schopnosti EÚ bojovať proti tzv. hybridným hrozbám, ktoré charakterizuje kombinovanie nejednoznačných postojov a priameho a nepriameho nátlaku a využívanie vojenských a nevojenských spôsobilostí a ktoré sú súčasťou širokej škály vnútorných a vonkajších bezpečnostných výziev, ktorým Únia čelí; berie na vedomie diskusie o aktivovaní doložky o vzájomnej pomoci v súvislosti s hybridnými hrozbami s cieľom poskytnúť Európskej únii prostriedok účinnej spoločnej reakcie;
91. uznáva rastúci význam počítačových a automatizovaných spôsobilostí v oblasti spravodajských informácií; zdôrazňuje, že tieto spôsobilosti sú pre členské štáty a inštitúcie EÚ hrozbou; naliehavo vyzýva všetky inštitúcie EÚ a členské štáty, aby pokračovali v zlepšovaní svojich kybernetických a automatizovaných technológií; ďalej nabáda na spoluprácu v súvislosti s týmito technologickými zlepšeniami;
92. uznáva, že umelá inteligencia má v európskej obrane čoraz väčší význam; berie na vedomie najmä mnohé vojenské aplikácie vyplývajúce z umelej inteligencie, ktoré umožňujú riadiť a simulovať operačné prostredie, pomáhať v rozhodovacom procese, odhaľovať hrozby a spracovávať spravodajské informácie; zdôrazňuje, že pre zabezpečenie európskej strategickej autonómie v oblasti spôsobilostí a operácií je nevyhnutný rozvoj spoľahlivej umelej inteligencie v oblasti obrany; vyzýva Úniu, aby nielen zachovala, ale ešte zvýšila investície do tejto oblasti, a najmä do prelomových technológií, využitím existujúcich nástrojov (Európsky obranný fond, Európska rada pre inováciu, budúci Horizont Európa, program Digitálna Európa); vyzýva Úniu, aby sa aktívne zúčastňovala na celosvetovej regulácii autonómnych smrtiacich zbraňových systémov;
93. konštatuje, že nové technológie vrátane umelej inteligencie, ktoré sa používajú v zbraňových systémoch, sa musia vyvíjať a nasadzovať v súlade so zásadami zodpovedných inovácií a etickými zásadami, ako sú zodpovednosť a dodržiavanie medzinárodného práva; zdôrazňuje, že vzhľadom na veľmi kontroverznú koncepciu plne autonómnych zbraňových systémov musí EÚ preskúmať možnosti umelej inteligencie a zároveň zaručiť úplné dodržiavanie ľudských práv a medzinárodného práva;
94. konštatuje, že podľa správy EÚ o situácii a trendoch v oblasti terorizmu z roku 2019, ktorú vypracoval Europol, bol v roku 2018 zaznamenaný všeobecný nárast v oblasti teroristickej propagandy, materiálov a hrozieb v súvislosti s chemickými, biologickými, rádiologickými a jadrovými (CBRN) zbraňami a bariérou, ktorá bráni v získavaní poznatkov o používaní týchto zbraní, bola oslabená; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu väčšej bezpečnosti v oblasti CBRN v Európe;
95. uznáva, že nové spôsobilosti prinesú nové možnosti, aby mohli jednotky v operačnom priestore spolupracovať v imerzívnom digitálnom prostredí a zabezpečiť si ochranu v takmer reálnom čase, najmä prepojením siete 5G s ďalšími inováciami, napríklad obranným cloudom a nadzvukovými obrannými systémami;
96. zdôrazňuje, že keďže riziko šírenia a používania chemických zbraní je vážnou hrozbou pre medzinárodný mier a bezpečnosť, EÚ musí pokračovať v silnej a dôslednej politickej a finančnej podpore Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) pri vykonávaní jej mandátu a zvyšovať svoju odolnosť voči hybridným a chemickým, biologickým, rádiologickým a jadrovým hrozbám;
97. konštatuje, že spolupráca v oblasti spôsobilostí je ešte stále v počiatočnom štádiu a Únia a jej členské štáty zatiaľ nemôžu využívať konkrétne výsledky tejto trvalej a intenzívnej spolupráce; vyjadruje presvedčenie, že plnenie európskych ambícií v praxi je dlhodobou záležitosťou, ktorej podmienkou je nepretržitá politická vôľa členských štátov; zdôrazňuje potrebu pružnej spolupráce využívaním adaptabilných, modulárnych nástrojov, ktoré uľahčujú zblížovanie strategických systémov a interoperabilitu medzi dobrovoľnými partnermi, ktorí majú k dispozícii spôsobilosti; požaduje spontánnu spoluprácu alebo mechanizmy založené na vzájomnej spolupráci, ako je EATC (európske veliteľstvo leteckej dopravy), ktoré už preukázali účinnosť, a podporuje jeho rozšírenie na ďalšie oblasti (vrtuľníky, zdravotnícka pomoc);

Streda 15. januára 2020

98. zdôrazňuje, že treba, aby EÚ pri svojej činnosti v rámci SBOP uplatňovala rodové hľadisko, a to vzhľadom na úlohu, ktorú ženy zohrávajú vo vojnách, v povojnovej stabilizácii a v mierových procesoch; zdôrazňuje potrebu riešiť rodové násilie ako nástroj vojny v konfliktných regiónoch; zdôrazňuje, že vojny postihujú ženy negatívnejšie ako muži; vyzýva EÚ a jej medzinárodných partnerov, aby aktívne zapájali ženy do mierových a stabilizačných procesov a aby sa zamerali na ich osobitné potreby v oblasti bezpečnosti;

99. berie na vedomie rastúci význam bezpečnosti kozmického priestoru a satelitov; zdôrazňuje význam Satelitného strediska Európskej únie a žiada ho, aby vypracovalo správu, v ktorej uvedie analýzu bezpečnosti a/alebo ohroziteľnosti satelitov EÚ a členských štátov, pokiaľ ide o vesmírny odpad, kybernetické útoky a priame raketové útoky;

Spolupráca v oblasti obrany a partnerstvá v rámci SBOP

100. zdôrazňuje, že ambícia európskej strategickej autonómie je založená na schopnosti Európanov prijať opatrenia na obranu svojich záujmov, a to buď nezávisle, alebo v lepšom prípade v rámci inštitucionálnej spolupráce (NATO, OSN);

101. považuje multilateralizmus za kľúčovú hodnotu pre bezpečnosť a obranu a zdôrazňuje, že EÚ sa stane účinným a dôveryhodným aktérom v oblasti bezpečnosti len vtedy, ak budú jej kroky založené na trvalej spolupráci a strategických partnerstvách s krajinami a organizáciami, ktoré zastávajú rovnaké hodnoty ako Únia; víta aj prínos partnerov SBOP k misiám a operáciám Únie;

102. zdôrazňuje, že partnerstvá a spolupráca s krajinami a organizáciami, ktoré vyznávajú rovnaké hodnoty ako EÚ, prispievajú k zvyšovaniu účinnosti SBOP; víta príspevky partnerov SBOP k prebiehajúcim misiám a operáciám EÚ, ktoré podporujú mier, regionálnu bezpečnosť a stabilitu;

103. zdôrazňuje, že EÚ a Spojené kráľovstvo budú aj po brexite existovať v rovnakom strategickom prostredí a budú čeliť rovnakým hrozbám pre mier a bezpečnosť, a preto považuje za nevyhnutné pokračovať aj po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie v intenzívnej, blízkej a výnimočnej spolupráci v oblasti obrany a bezpečnosti medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom; zdôrazňuje, že spolupráca so Spojeným kráľovstvom umožní Únii maximalizovať svoje spôsobilosti a operačné kapacity; zastáva názor, že nie je namieste hovoriť o spolupráci v oblasti obrany, z ktorej by bolo Spojené kráľovstvo systematicky vylúčené; navrhuje uzavrieť so Spojeným kráľovstvom dohodu o obrane a bezpečnosti, ktorá by mu umožnila čo najviac sa zapojiť do nástrojov Únie;

104. pripomína zásadnú úlohu NATO v kolektívnej obrane, ktorá je výslovne potvrdená v Zmluve o fungovaní Európskej únie; vyjadruje presvedčenie, že strategické partnerstvo medzi EÚ a NATO je nevyhnutne potrebné na riešenie bezpečnostných výziev, ktorým čelí Európa a jej okolie; domnieva sa, že spolupráca medzi Úniou a NATO by mala vzájomne posilňovať obe strany, mala by v plnej miere rešpektovať osobitosti a úlohy obidvoch inštitúcií a mala by aj naďalej prebiehať pri plnom dodržiavaní zásad inkluzivity, reciprocity a autonómie rozhodovania oboch organizácií, najmä vtedy, ak ide o spoločné záujmy alebo záujmy EÚ; víta spoluprácu medzi EÚ a NATO v rámci cvičenia Defender-Europe 20 a domnieva sa, že toto cvičenie je skutočnou príležitosťou na to, aby sa zistilo, ako dokáže Európa reagovať na akty agresie, a preskúmali sa novinky a zlepšenia v oblasti cezhraničnej a vojenskej mobility;

105. konštatuje, že partnerstvo medzi EÚ a OSN je dôležité pri riešení medzinárodných konfliktov a v mierotvorných činnostiach; vyzýva obe organizácie, aby ešte viac koordinovali svoje úsilie v oblastiach, v ktorých nasadzujú významné civilné a vojenské misie, s cieľom zabrániť duplicitě a optimálne využívať synergické účinky;

106. zdôrazňuje význam spolupráce medzi Úniou a inými medzinárodnými inštitúciami, najmä Africkou úniou a Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE); domnieva sa, že Únia by mala posilniť dialóg a spoluprácu aj s tretími krajinami, ktoré vyznávajú rovnaké hodnoty a strategické priority ako ona, a tiež s regionálnymi a subregionálnymi organizáciami;

Streda 15. januára 2020

107. súbežne s inštitucionálnou spolupracou a partnerstvami podporuje aj kombináciu rôznych flexibilných, mnohostranných, otvorených a zároveň funkčných, ambiciózných a náročných foriem spolupráce v rámci štruktúr EÚ, NATO a OSN, ale aj mimo nich, ktoré by mohli uľahčiť spoločné zapojenie do operácií, a tým posilniť operačné ciele Únie; zdôrazňuje v tejto súvislosti, že príklady spolupráce, akými sú európska intervenčná iniciatíva, severská obranná spolupráca (NORDEF), Vyšehradská skupina a prehľbovanie integrácie ozbrojených síl Nemecka a Holandska, sú prejavom tohto úsilia o posilňovanie vojenskej spolupráce medzi členskými štátmi;

108. uznáva, že politická a hospodárska stabilita spolu s vojenskými spôsobilosťami a spolupracou v subsaharskej Afrike majú kľúčový význam pre obmedzovanie džihadistických aktivít, zmiernovanie migračných kríz a boj proti šíreniu a vplyvu extrémizmu;

109. uznáva a podporuje pomocnú hraničnú misiu EÚ (EUBAM) v Líbyi, ktorá pomáha pri prechode k demokracii, vedie výcvik, poskytuje poradenstvo v oblasti bezpečnosti hraníc a podieľa sa na budovaní líbyjskej pohraničnej stráže na súši, vo vzduchu a na mori;

110. vyzýva EÚ, aby dodržiavala záväzky prijaté na štvrtom samite EÚ – Afrika na podporu hospodárskej a politickej stability a spôsobilostí afrických pohotovostných síl;

111. nabáda členské štáty, aby pokračovali v spolupráci s Africkou úniou a naďalej plnili prijaté záväzky;

112. uznáva rastúcu politickú, hospodársku, environmentálnu, bezpečnostnú a strategickú hodnotu severného polárneho kruhu; naliehavo vyzýva členské štáty, aby pokračovali v spolupráci s Arktickou radou vo všetkých otázkach záujmu EÚ a aby prijali komplexnú stratégiu pre tento región;

Inštitucionálny rámec

113. domnieva sa, že pokrok v oblasti európskej obrany vytvorí priestor pre významné štrukturálne zmeny; víta oznámenie o vytvorení generálneho riaditeľstva pre obranný priemysel a vesmír v Komisii, za ktoré zodpovedá komisár pre vnútorný trh; víta, že toto nové GR bude mať za úlohu podporovať, koordinovať a dopĺňať činnosti členských štátov v oblasti európskej obrany, a tým bude prispievať k posilňovaniu európskej strategickej autonómie; berie na vedomie vymedzenie jeho piatich hlavných úloh (vykonávanie a kontrola EDF, vytvorenie otvoreného a konkurencieschopného európskeho trhu s obranným zariadením, vykonávanie akčného plánu vojenskej mobility, rozšírenie silného a inovatívneho kozmického priemyslu, vykonávanie budúceho vesmírneho programu); vyzýva Komisiu, aby podrobnejšie informovala o účele a úlohách nového GR; nabáda Komisiu, aby predložila plán, v ktorom stanoví, ako bude koordinovať svoju činnosť s ďalšími štruktúrami v oblasti obrannej politiky, ktoré majú iné úlohy (Európska obranná agentúra, ESVC atď.), aby sa čo najviac zefektívnilo využívanie dostupných zdrojov a zaistila účinná spolupráca;

114. zaväzuje sa zabezpečiť dôkladné parlamentné monitorovanie a kontrolu misií, nástrojov a iniciatív v oblasti európskej obrany; vyzýva PK/VP, Radu a rozličné zainteresované európske štruktúry, aby pravidelne podávali Podvýboru pre bezpečnosť a obranu správu o vykonávaní svojich mandátov;

115. vyzýva na vypracovanie európskej obrannej stratégie ako potrebného doplnku globálnej stratégie z roku 2016 s cieľom vytvoriť rámec pre riadenie a plánovanie, keďže obe tieto zložky sú potrebné na to, aby sa zabezpečilo účinné vykonávanie nových nástrojov a prostriedkov;

116. zdôrazňuje, že aj keď treba rešpektovať tradície vojenskej neutrality vo viacerých členských štátoch, je nevyhnutné zabezpečiť podporu občanov EÚ s cieľom posilniť politické ambície obrannej politiky EÚ; zdôrazňuje, že podľa najnovších prieskumov verejnej mienky podporujú tri štvrtiny občanov EÚ širšiu spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti obrany a bezpečnosti, a tým aj spoločnú obrannú a bezpečnostnú politiku členských štátov, pričom tento percentuálny podiel sa už od roku 2004 pohybuje nad hranicou 70 %;

117. žiada, aby sa postupne podnikli kroky smerom k spoločnej obrannej politike (článok 42 ods. 2 Zmluvy o EÚ) a napokon aj k spoločnej obrane, a aby sa zároveň posilnili prístupy v oblasti predchádzania konfliktom a ich riešenia, a to aj zvyšovaním finančných, administratívnych a ľudských zdrojov určených na mediáciu, dialóg, zmierenie, budovanie mieru a okamžité reakcie na krízu;

Streda 15. januára 2020

118. domnieva sa, že biela kniha EÚ o bezpečnosti a obrane by bola mimoriadne dôležitým strategickým nástrojom na posilnenie riadenia obrannej politiky EÚ a že by okrem postupného vytýčenia rámca európskej obrannej únie umožnila strategické, dlhodobé plánovanie a postupné zosúladenie cyklov obrany medzi členskými štátmi; vyzýva Radu a PK/VP, aby navrhli takýto nástroj s cieľom zahrnúť doň okrem iného plánovanie viacročného finančného rámca (VFR) a zároveň zabezpečiť súlad medzi plánom vykonávania globálnej stratégie EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany, CARD a PESCO;

119. pripomína článok 44 Zmluvy o EÚ, ktorý obsahuje dodatočné ustanovenia o flexibilita a zavádza možnosť poveriť vykonávaním úloh krízového riadenia skupinu členských štátov, ktoré by vykonávali takéto úlohy v mene EÚ a pod politickou kontrolou a strategickým vedením Politického a bezpečnostného výboru a ESVČ;

120. zdôrazňuje, že na nadchádzajúcej Konferencii o budúcnosti Európy by sa malo diskutovať aj o budúcej európskej obrannej únii, a najmä o potrebe vytvoriť európske intervenčné sily s dostatočne účinnými obrannými kapacitami, ktoré by sa mohli zúčastňovať na mierových misiách a operáciách na predchádzanie konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť v súlade s chartou OSN a úlohami stanovenými v článku 43 ods. 1 Zmluvy o EÚ;

121. varuje pred veľkým množstvom inštitucionálnych aktérov a presahmi v obrannom prostredí EÚ; vyzýva všetky zainteresované strany, aby sa zamysleli nad tým, ako toto prostredie zlepšiť, aby bolo zrozumiteľnejšie pre občanov, z inštitucionálneho hľadiska logickejšie a súdržné a účinnejšie, pokiaľ ide o plnenie úloh;

122. vyzýva na diskusiu o úlohe, ktorú by mala zohrávať Európska obranná agentúra, pokiaľ ide o postupné vymedzenie spoločnej obrannej politiky EÚ;

o

o o

123. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Európskej rade, Rade, komisárovi pre vnútorný trh, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, generálnemu tajomníkovi NATO, agentúram Európskej únie v oblasti kozmického priestoru, bezpečnosti a obrany a vládam a národným parlamentom členských štátov.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0010

Pozícia Európskeho parlamentu v súvislosti s Konferenciou o budúcnosti Európy**Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o pozícii Európskeho parlamentu ku Konferencii o budúcnosti Európy (2019/2990(RSP))**

(2021/C 270/06)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenia zo 16. februára 2017 o zlepšení fungovania Európskej únie využitím potenciálu Lisabonskej zmluvy ⁽¹⁾, zo 16. februára 2017 o možnom vývoji a úpravách súčasnej inštitucionálnej štruktúry Európskej únie ⁽²⁾, zo 16. februára 2017 o rozpočtovej kapacite pre eurozónu ⁽³⁾ a z 13. februára 2019 o stave diskusie o budúcnosti Európy ⁽⁴⁾,
  - so zreteľom na návrh dezignovanej predsedníčky Ursuly von der Leyenovej zo 16. júla 2019 v rámci politických usmernení pre budúcu Európsku komisiu na roky 2019-2024 a organizovanie Konferencie o budúcnosti Európy (ďalej len „konferencia“),
  - so zreteľom na závery Európskej rady z 12. decembra 2019 o všeobecnom smerovaní týkajúcom sa Konferencie o budúcnosti Európy,
  - so zreteľom na stanovisko vo forme listu Výboru pre ústavné veci k organizácii Konferencie o budúcnosti Európy z 9. decembra 2019,
  - so zreteľom na výsledky zasadnutie pracovnej skupiny Konferencie predsedov o Konferencii o budúcnosti Európy 19. decembra 2019,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže volebná účasť vo voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2019 vzrástla, čo je dôkazom rastúcej angažovanosti občanov a zvýšeného záujmu o proces európskej integrácie, ako aj očakávania, že Európa bude riešiť svoje súčasné a budúce výzvy;
- B. keďže je potrebné riešiť vnútorné aj vonkajšie výzvy, ktorým Európa čelí, ako aj nové spoločenské a nadnárodné výzvy, s ktorými sa v čase prijatia Lisabonskej zmluvy nepočítalo; keďže počet významných kríz, ktorými Únia prešla, ukazuje, že treba uskutočniť reformné procesy vo viacerých oblastiach správy vecí verejných;
- C. keďže zásadou európskej integrácie od vzniku Európskeho hospodárskeho spoločenstva v roku 1957, ktorá bola následne opätovne potvrdená všetkými hlavami štátov a vlád, ako aj všetkými národnými parlamentmi členských štátov počas jednotlivých kôl postupného začleňovania a zmien zmlúv, doteraz vždy bolo „čoraz užšie zjednocovanie národov Európy“;
- D. keďže sa dosiahol konsenzus o tom, že mandát Konferencie o budúcnosti Európy by mal predstavovať dvojročný proces, ktorý by sa mal začať podľa možnosti v Deň Európy 9. mája 2020 (70. výročie Schumanovej deklarácie) a skončiť do leta 2022;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 215.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 201.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 235.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0098.

Streda 15. januára 2020

- E. keďže táto konferencia by mala byť príležitosťou pre úzke zapojenie občanov EÚ prístupom zdola nahor, prostredníctvom ktorého by boli vypočutí a ich názory by prispeli k diskusiám o budúcnosti Európy;
- F. keďže Európsky parlament je jedinou inštitúciou EÚ, ktorá je priamo volená občanmi EÚ, a mal by mať vedúcu úlohu v procese tejto konferencie;

Cieľ a rozsah konferencie

1. víta návrh Konferencie o budúcnosti Európy a domnieva sa, že 10 rokov po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti je vhodný čas na to, aby občania EÚ dostali novú príležitosť viesť dôkladnú diskusiu o budúcnosti Európy s cieľom formovať Úniu, v ktorej chceme spoločne žiť;
2. domnieva sa, že konferencia ponúka príležitosť zistiť, čo robí EÚ dobre a aké nové opatrenia musí zlepšiť, ako môže zvýšiť svoju schopnosť konať a stať sa demokratickejšou; domnieva sa, že jej cieľom by mal byť prístup zdola nahor, ktorý priamo zapojí občanov do zmysluplnej diskusie, a zastáva názor, že z dlhodobého hľadiska treba uvažovať o vytvorení trvalého mechanizmu na zapájanie občanov do úvah o budúcnosti Európy;
3. zastáva názor, že pred začatím konferencie musí začať fáza počúvania s cieľom umožniť občanom z celej Európskej únie vyjadriť svoje názory, predkladať návrhy a ponúkať vlastné vízie toho, čo pre nich Európa znamená; navrhuje, aby metodiky používané na zhromažďovanie a spracovanie vstupov občanov boli jednotné a konzistentné vo všetkých členských štátoch a na úrovni EÚ;
4. domnieva sa, že účasť občanov na konferencii by sa mala zabezpečiť tak, aby bola v plnej miere zohľadnená rôznorodosť spoločnosti; domnieva sa, že by mali prebiehať konzultácie s využitím najúčinnjších, najinovačnejších a najvhodnejších platforiem vrátane online nástrojov, a mali by byť pokryté všetky časti EÚ s cieľom zabezpečiť, aby všetci občania mali možnosť ovplyvniť prácu počas konferencie; domnieva sa, že zabezpečenie účasti mládeže bude nevyhnutnou súčasťou dlhodobého vplyvu konferencie;
5. zdôrazňuje, že konferencia by mala predstavovať otvorený a transparentný proces uplatňujúci inkluzívny, participatívny a vyvážený prístup k občanom a zainteresovaným stranám; zdôrazňuje, že zapojenie občanov, organizovanej občianskej spoločnosti a rôznych zainteresovaných strán na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni by malo byť kľúčovým prvkom tohto inovačného a originálneho procesu;
6. navrhuje, aby konferencia bola procesom, ktorý budú riadiť rôzne orgány s vymedzenými/ad hoc povinnosťami vrátane inštitucionálnych orgánov a priameho zapojenia občanov;
7. navrhuje, aby plenárne zasadnutie konferencie vytvorilo otvorené fórum pre diskusie medzi rôznymi účastníkmi bez vopred určeného výstupu, pričom zahrnie príspevky z Agor občanov a neobmedzí rozsah na vopred určené oblasti politiky alebo spôsoby integrácie; navrhuje, aby sa stanovili maximálne, vopred vymedzené, ale nie konečné politické priority, ako napríklad:
  - európske hodnoty, základné práva a slobody,
  - demokratické a inštitucionálne aspekty EÚ,
  - výzvy v oblasti životného prostredia a kríza v oblasti klímy,
  - sociálna spravodlivosť a rovnosť,
  - hospodárske otázky a otázky zamestnanosti vrátane zdaňovania,
  - digitálna transformácia,
  - bezpečnosť a úloha EÚ vo svete;

Streda 15. januára 2020

zdôrazňuje, že ide o neúplný súbor politík, ktorý by mohol usmerňovať priebeh konferencie; navrhuje, aby sa využili osobitné prieskumy Eurobarometra ako pomoc pri tvorbe programu a priebehu diskusií počas konferencie;

8. domnieva sa, že konferencia by mala zhodnotiť iniciatívy uplatnené pred voľbami v roku 2019; domnieva sa, že s cieľom pripraviť sa v dostatočnom predstihu na nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024 by sa v rámci procesu konferencie malo pracovať na témach, ako sú systém navrhovania hlavných kandidátov a nadnárodné kandidátne listiny, pričom treba zohľadniť existujúce termíny a využiť všetky dostupné medziinštitucionálne, politické a legislatívne nástroje;

Organizácia, zloženie a riadenie procesu konferencie

9. navrhuje, aby konferencia pozostávala z rôznych orgánov s rôznymi povinnosťami, ako sú napríklad: plenárne zasadnutie konferencie, občianske fóra (tzv. Agory občanov), mládežnícke fóra (tzv. Agory mládeže), riadiaci výbor a výkonná koordinačná rada; žiada, aby všetky orgány na všetkých úrovniach konferencie boli rodovo vyvážené;

10. navrhuje, aby sa počas konferencie uskutočnili viaceré tematicky zamerané Agory občanov týkajúce sa politických priorít, ktorých by sa zúčastňovalo najviac 200 až 300 občanov, pričom každý členský štát by bol zastúpený minimálne tromi občanmi v súlade so zásadou zostupnej proporcionality; zdôrazňuje, že tieto občianske agory by sa mali konať na rôznych miestach Únie a mali by byť reprezentatívne (pokiaľ ide o geografické zastúpenie, pohlavie, vek, sociálno-ekonomické zázemie a/alebo úroveň dosiahnutého vzdelávania);

11. ďalej navrhuje, aby náhodný výber účastníkov spomedzi všetkých občanov EÚ uskutočňovali nezávislé inštitúcie v členských štátoch v súlade s uvedenými kritériami a aby sa vymedzili kritériá, ktorými sa zabezpečí, že volení politici, vysokí predstavitelia vlád a profesionálni zástupcovia záujmových skupín sa nebudú môcť zúčastňovať Agor občanov; vyzýva k tomu, aby sa Agor občanov zúčastňovali rôzni účastníci na rôznych miestach, pričom jednotlivých stretnutí konkrétnej tematicky zameranej Agory občanov sa budú musieť zúčastňovať tí istí účastníci, aby sa tak zabezpečila súdržnosť a konzistentnosť; trvá na tom, aby sa uskutočnili minimálne dve stretnutia jednotlivých tematicky zameraných Agor občanov s cieľom poskytnúť podnety plenárnemu zasadnutiu konferencie a získať celkovú spätnú väzbu o úvahách na inom zasadnutí formou dialógu; zdôrazňuje, že Agory občanov by sa mali snažiť dospieť ku konsenzu a v prípade, že to nie je možné, malo by byť vyjadrené menšinové stanovisko;

12. navrhuje, aby sa okrem Agor občanov uskutočnili minimálne dve Agory mládeže: jedna na začiatku konferencie a jedna v jej závere, keďže mladí ľudia si zaslúžia mať svoje vlastné fórum, pretože mladé generácie predstavujú budúcnosť Európy a práve ich sa najviac dotknú súčasné rozhodnutia o budúcom smerovaní EÚ; požaduje, aby sa vek účastníkov stanovil v rozmedzí 16 – 25 a aby výber, veľkosť, postavenie a pracovné metódy boli založené na rovnakých kritériách ako v prípade Agor občanov;

13. žiada, aby sa prijali opatrenia na zabezpečenie toho, aby všetci občania (vrátane mladých ľudí), ktorí sa budú zúčastňovať konferencie, dostali podporu formou náhrady cestovných nákladov a nákladov na ubytovanie, a v prípade potreby aj zabezpečením ospravedlnenia ich neprítomnosti na pracovisku a kompenzácie sociálnych nákladov (napr. strata príjmu, denná starostlivosť a osobitné opatrenia pre osoby so zdravotným postihnutím);

14. žiada, aby medzi členmi plenárneho zasadnutia konferencie boli zastúpení:

— Európsky parlament zastupujúci občanov Únie, a to najviac 135 členmi,

— Rada, ktorá zastupuje členské štáty, 27 členmi,

— národné parlamenty dvomi až štyrmi členmi za každý parlament členského štátu,

— Európska komisia tromi príslušnými komisármi,

Streda 15. januára 2020

- Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov – oba štyrmi členmi;
- sociálni partneri na úrovni EÚ, a to každý subjekt dvoma členmi;

15. zdôrazňuje, že na zabezpečenie spätnej väzby budú na plenárne zasadnutia konferencie pozvaní zástupcovia tematických Agor občanov a Agor mládeže, aby predstavili svoje závery a diskutovali o nich tak, aby mohli byť zohľadnené počas rokovaní na plenárnom zasadnutí konferencie;

16. trvá na tom, že zastúpenie Rady musí byť na ministerskej úrovni a že zástupcovia Európskeho parlamentu a národných parlamentov by mali zabezpečiť vyvážené politické zastúpenie, ktoré bude odrážať príslušnú rôznorodosť; zdôrazňuje, že inštitucionálne strany konferencie sa budú zúčastňovať ako rovnocenní partneri a že bude dôsledne zabezpečená rovnováha medzi Európskym parlamentom na jednej strane a Radou a národnými parlamentmi na strane druhej; trvá na tom, aby sa na plenárnom zasadnutí konferencie dosiahol konsenzus o odporúčaní alebo aby odporúčania boli prinajmenšom názormi väčšiny zástupcov každej z týchto troch inštitúcií EÚ a národných parlamentov;

17. navrhuje, aby sa konferencia stretávala na plenárnom zasadnutí v Európskom parlamente aspoň dvakrát za polrok; navrhuje, aby plenárne zhromaždenie konferencie na svojom prvom stretnutí prijalo pracovný plán a aby po každom plenárnom zasadnutí konferencie bola účastníkom konferencie a širokej verejnosti poskytnutá správa z plenárneho zasadnutia so závermi a správami pracovnej skupiny; zastáva názor, že konečné závery by mali byť prijaté na záverečnom stretnutí plenárneho zasadnutia konferencie, v ktorých budú zhrnuté výsledky konferencie ako celku;

18. zdôrazňuje potrebu podpory formou prípravných stretnutí, ako aj príspevkov zavedených a skúsených organizácií občianskej spoločnosti a ďalších odborníkov; uznáva význam odborných znalostí mimovládnych organizácií, univerzít, výskumných centier a think tankov v celej Európe a vyzýva ich, aby podporovali proces konferencie na rôznych úrovniach a poskytlí podporu jej jednotlivým orgánom;

19. domnieva sa, že konferencia by mala hľadať spôsoby, ako do diskusií o budúcnosti Európy zapojiť zástupcov kandidátskych krajín na vstup do EÚ;

20. zastáva názor, že záštitu na vysokej úrovni by mali prevziať tri hlavné inštitúcie EÚ na najvyššej úrovni, konkrétne predsedovia Európskeho parlamentu, Európskej rady a Európskej komisie; domnieva sa, že záštita na vysokej úrovni by mala poskytnúť tomuto procesu záruky a zabezpečiť dohľad, ako aj úspešný začiatok tejto konferencie;

21. zastáva názor, že s cieľom efektívne usmerňovať celý proces ako taký, ako aj všetky príslušné orgány by riadenie priebehu konferencie mal zabezpečovať riadiaci výbor a výkonná koordinačná rada;

22. navrhuje, aby členmi riadiaceho výboru boli:

- zástupcovia Európskeho parlamentu (všetky zastúpené politické skupiny, ako aj zástupca Výboru pre ústavné veci a zástupca Predsedníctva Európskeho parlamentu),

- zástupcovia Rady (Predsedníctva EÚ),

- zástupcovia Komisie (traja zodpovední komisári);

žiada, aby zloženie riadiaceho výboru zabezpečilo politickú a inštitucionálnu rovnováhu a aby všetky zložky riadiaceho výboru mali rovnakú váhu;

23. zastáva názor, že riadiaci výbor by mal byť zodpovedný za prípravu plenárnych zasadnutí konferencie (návrhy programov, správy z plenárneho zasadnutia a závery), Agory občanov a Agory mládeže, ako aj za dohľad nad činnosťami a organizáciou konferencie;

24. ďalej navrhuje, aby sa výkonná koordinačná rada skladala z troch hlavných inštitúcií EÚ pod vedením Európskeho parlamentu; trvá na tom, aby členovia výkonnej koordinačnej rady boli súčasťou riadiaceho výboru; odporúča, aby bola rada zodpovedná za každodenné riadenie konferencie, najmä pokiaľ ide o praktickú prípravu konferencie, pracovné skupiny, Agory občanov a ďalšie iniciatívy, ktoré určí riadiaci výbor;

Streda 15. januára 2020

25. navrhuje, aby proces konferencie zabezpečoval sekretariát, ktorého členovia budú zvolení spomedzi troch hlavných inštitúcií EÚ;

Komunikácia o konferencii a politické memorandum

26. zastáva názor, že komunikácia s občanmi, zapojenie občanov do priebehu konferencie, ako aj práca a výsledky konferencie sú mimoriadne dôležité; zdôrazňuje, že všetky existujúce a nové komunikačné nástroje digitálnej a fyzickej účasti by mali byť koordinované v rámci troch inštitúcií, a to aj existujúcimi zdrojmi Európskeho parlamentu a styčnými kancelárkami Európskeho parlamentu, aby boli občania o konferencii priebežne informovaní a mohli sledovať jej priebeh hneď po začatí jej plenárnych zasadnutí, Agor občanov a Agor mládeže;

27. zastáva názor, že všetky zasadnutia konferencie (vrátane plenárnych zasadnutí, Agor občanov a Agor mládeže) by sa mali vysielat cez internet a mali by byť prístupné verejnosti; trvá na tom, aby sa všetky dokumenty týkajúce sa konferencie vrátane príspevkov od zainteresovaných strán uverejňovali a aby všetky časti konferencie prebiehali v úradných jazykoch Únie;

28. zastáva názor, že priebeh konferencie, jej koncepcia, štruktúra, harmonogram a rozsah by mali byť výsledkom spoločnej dohody Európskeho parlamentu, Komisie a Rady, ktorá bude vyjadrená formou memoranda o porozumení;

Výstupy

29. žiada, aby sa v rámci konferencie vypracovali konkrétne odporúčania, ktoré by sa inštitúcie zaviazali riešiť a preniesť do opatrení, aby sa tak naplnili očakávania občanov a zainteresovaných strán po dvojročnom procese a diskusiách;

30. žiada, aby všetci účastníci konferencie prijali všeobecný záväzok zabezpečiť prijatie následných opatrení v nadväznosti na výstupy konferencie, a to v súlade s ich príslušnými úlohami a právomocami;

31. zaväzuje sa bezodkladne prijať náležité opatrenia v nadväznosti na konferenciu formou legislatívnych návrhov, iniciovaním zmien zmlúv a ďalšími krokmi; vyzýva ostatné dve inštitúcie, aby prijali rovnaký záväzok;

o

o o

32. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedníčke Komisie, predsedovi Európskej rady a úradujúcemu predsedníctvu Rady.

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0011

Burundi, najmä sloboda prejavu

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o Burundi, najmä o slobode prejavu (2020/2502(RSP))

(2021/C 270/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Burundi, najmä na uznesenie z 9. júla 2015 ⁽¹⁾, zo 17. decembra 2015 ⁽²⁾, z 19. januára 2017 ⁽³⁾, zo 6. júla 2017 ⁽⁴⁾ a z 5. júla 2018 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Komisie z 30. októbra 2019 o financovaní ročného akčného programu pre Burundskú republiku na rok 2019,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokoj predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) v mene EÚ o pripojení sa určitých tretích krajín v súvislosti s reštriktívnymi opatreniami vzhľadom na situáciu v Burundi z 29. novembra 2019,
- so zreteľom na správy generálneho tajomníka OSN z 23. februára 2017, 25. januára 2018 a 24. októbra 2019 o situácii v Burundi,
- so zreteľom na správu vyšetrovacej komisie Rady OSN pre ľudské práva o Burundi zo septembra 2019,
- so zreteľom na list z 9. decembra 2019 podpísaný 39 poslancami Európskeho parlamentu, v ktorom vyzvali na prepustenie novinárov z burundského spravodajského média Iwacu,
- so zreteľom na vyhlásenie PK/VP z 10. decembra 2019 v mene EÚ ku Dňu ľudských práv,
- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2248 z 12. novembra 2015 a č. 2303 z 29. júla 2016 o situácii v Burundi,
- so zreteľom na správu vyšetrovacej komisie pre Burundi predloženú Rade OSN pre ľudské práva 15. júna 2017,
- so zreteľom na tlačové vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 13. marca 2017 o situácii v Burundi,
- so zreteľom na správu nezávislého vyšetrovania OSN o Burundi (UNIIB) zverejnenú 20. septembra 2016,
- so zreteľom na Arushskú dohodu o mieri a zmierení pre Burundi (Arushská dohoda) z 28. augusta 2000,
- so zreteľom na vyhlásenie o Burundi prijaté na samite Africkej únie 13. júna 2015,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 265, 11.8.2017, s. 137.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 399, 24.11.2017, s. 190.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 242, 10.7.2018, s. 10.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 334, 19.9.2018, s. 146.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0305.

Štvrtok 16. januára 2020

- so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva 36/19 z 29. septembra 2017 o obnovení mandátu vyšetrovacej komisie pre Burundi,
  - so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2015/1755 z 1. októbra 2015 ⁽⁶⁾ a na rozhodnutia Rady (SZBP) 2015/1763 z 1. októbra 2015 ⁽⁷⁾, (SZBP) 2016/1745 z 29. septembra 2016 ⁽⁸⁾ a (SZBP) 2019/1788 z 24. októbra 2019 ⁽⁹⁾ o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Burundi,
  - so zreteľom na vyhlásenie PK/VP z 8. mája 2018 v mene Európskej únie o situácii v Burundi pred ústavným referendum,
  - so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej podpísanú 23. júna 2000 v Cotonou (Dohoda z Cotonou),
  - so zreteľom na Africkú chartu ľudských a občianskych práv, ktorá bola prijatá 27. júna 1981 a nadobudla platnosť 21. októbra 1986 a ktorú Burundi ratifikovalo,
  - so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/394 zo 14. marca 2016 o ukončení konzultačného postupu s Burundskou republikou podľa článku 96 Dohody o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej ⁽¹⁰⁾,
  - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv,
  - so zreteľom na časť svetovej správy organizácie Human Rights Watch za rok 2016 o Burundi,
  - so zreteľom na svetový rebríček slobody tlače z roku 2019, ktorý zostavila organizácia Reportéri bez hraníc,
  - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže prezidentské voľby v Burundi v roku 2015 podnietili občianske nepokoje, podľa volebnej pozorovateľskej misie OSN v Burundi sa vyznačovali výrazným zhoršením základných podmienok účinného výkonu volebného práva a opozícia ich bojkotovala;
- B. keďže nezávislé rozhlasové stanice sú stále zatvorené, desiatky novinárov sa stále nemôžu vrátiť z dobrovoľného exilu a tí, ktorí zostali, majú sťažený slobodný výkon povolania, čo je často spôsobené obťažovaním zo strany bezpečnostných síl, ktoré podporuje oficiálna propaganda spájajúca nepodriadené médiá s nepriateľmi národa;
- C. keďže situácia v Burundi je naďalej znepokojujúca, keď bolo nahlásených veľa prípadov porušovania základných občianskych a politických slobôd, pričom rastúce ceny majú negatívny vplyv na hospodárske a sociálno-kultúrne práva, ako sú právo na primeranú životnú úroveň, právo na vzdelanie, právo na primeranú výživu a právo na život bez hladu, práva žien, právo na prácu a odborové práva;
- D. keďže patová situácia pri hľadaní politického riešenia v rámci dialógu vnútri Burundi vážne ohrozuje uskutočnenie volieb naplánovaných na máj 2020; keďže tieto voľby môžu mať za následok ďalšie upevnenie autoritatívneho režimu v Burundi v situácii, keď absentuje zmysluplný politický dialóg; keďže pretrváva neistota nad účasťou všetkých zainteresovaných strán na tomto procese, a to v kontexte zmenšujúceho sa politického priestoru a potreby vytvoriť priaznivé prostredie na konanie pokojných, transparentných a dôveryhodných volieb;

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 257, 2.10.2015, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 257, 2.10.2015, s. 37.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 264, 30.9.2016, s. 29.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 272, 25.10.2019, s. 147.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 73, 18.3.2016, s. 90.

Štvrtok 16. januára 2020

- E. keďže vyšetrovacia komisia pre Burundi (COIB), ktorej udelila mandát Rada OSN pre ľudské práva, vo svojej správe zo 4. septembra 2019 zdôraznila, že už niekoľko mesiacov pred konaním tohtoročných prezidentských a parlamentných volieb boli osoby, ktoré sa postavili proti vládnucej strane CNDD-FDD, vystavené atmosfére strachu a zastrašovania, a zatiaľ čo napätie naďalej rastie s blížiacim sa termínom volieb tento rok v máji, miestne orgány a členovia notoricky známeho mládežníckeho krídla vládnucej strany, Imbonerakure, sa naďalej dopúšťajú politicky motivované násilie a závažného porušovania ľudských práv; keďže napriek opakovaným žiadostiam vyšetrovacej komisie pre Burundi burundská vláda odmieta spoluprácu;
- F. keďže Úrad OSN pre ľudské práva v Burundi, ktorý spolupracoval s burundskou vládou v oblasti budovania mieru, reformy sektora bezpečnosti a súdnictva a pomáhal vytvárať kapacity inštitúcií a občianskej spoločnosti v otázkach ľudských práv, bol uzavretý v marci 2019 na naliehanie burundskej vlády, ktorá už v októbri 2016 pozastavila všetky formy spolupráce s úradom;
- G. keďže podľa odhadov Svetovej banky bol hospodársky rast Burundi v roku 2019 na úrovni 1,8 % v porovnaní s 1,7 % v roku 2018; keďže celkový štátny rozpočet na roky 2019 – 2020 vykazuje deficit vo výške 189,3 miliardy BIF (14,26 %) v porovnaní s deficitom vo výške 163,5 miliardy BIF za rovnaké obdobie v rokoch 2018 – 2019; keďže podľa UNHCR bolo k 30. septembru 2019 v susedných krajinách 369 517 burundských utečencov; keďže od septembra 2017 sa do Burundi dobrovoľne vrátilo spolu 78 000 utečencov; keďže k 28. februáru 2019 bolo vnútorne vysídlených 130 562 Burundčanov;
- H. keďže podľa organizácie Reportéri bez hraníc patrí Burundi v indexe slobody tlače na svete za rok 2019 zo 180 krajín 159. miesto; keďže sloboda prejavu a sloboda slova majú zásadný význam pre zabezpečenie slobodných a informovaných volieb; keďže slobodná, nezávislá a nestranná žurnalistika predstavuje rozšírenie základného ľudského práva na slobodu slova; keďže štátom kontrolované tradičné médiá, ako je rozhlas a noviny, sú naďalej dominantným zdrojom informácií; keďže posilnenie mediálnej gramotnosti a prístupu k internetu a sociálnym médiám je potrebné na to, aby sa umožnil prístup k informáciám a upevnila sa sociálna a politická stabilita a dialóg, a teda na zaručenie slobodných, informovaných a spravodlivých volieb;
- I. keďže Burundi je jednou z najchudobnejších krajín sveta, pričom 74,7 % jeho obyvateľstva žije v chudobe a krajina sa v indexe ľudského rozvoja nachádza na 185. mieste spomedzi 189 krajín; keďže viac ako 50 % obyvateľov Burundi trpí chronickým nedostatkom potravín, takmer polovica obyvateľstva má menej ako 15 rokov a len v roku 2019 sa viac ako osem miliónov ľudí nakazilo maláriou, z ktorých 3 000 zomrelo na následky tejto choroby; keďže chudoba, nekvalitné sociálne služby, vysoká nezamestnanosť mladých ľudí a nedostatok príležitostí naďalej vyvolávajú násilie v krajine;
- J. keďže 27. septembra 2018 burundská rada pre národnú bezpečnosť oznámila trojmesačné pozastavenie činnosti medzinárodných mimovládnych organizácií (MVO), čo vážne narušilo operácie približne 130 medzinárodných MVO, z ktorých niektoré poskytovali pomoc na záchranu života;
- K. keďže 18. júla 2019 vláda prijala dva dekréty, ktorými sa zriadil medzirezortný výbor na monitorovanie a posudzovanie medzinárodných MVO pôsobiacich v Burundi;
- L. keďže vláda od uzavretia Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) v Burundi 28. februára 2019 odmietla uznať akékoľvek porušovanie ľudských práv a nepreukázala žiadne odhodlanie zachovať akúkoľvek formu spolupráce s úradom; keďže vyšetrovacia komisia pre Burundi je v súčasnosti jediným nezávislým medzinárodným mechanizmom, ktorý vyšetruje porušovanie ľudských práv a zneužívanie páchané v Burundi;
- M. keďže burundské orgány naďalej úplne a systematicky odmietajú prácu vyšetrovacej komisie pre Burundi a zamietli jej prístup do krajiny, považujú ju za politicky zaujatú, ale neposkytli žiadne dôkazy na podporu svojich obvinení;
- N. keďže v októbri 2017 Burundi odstúpilo od Rímskeho štatútu, ktorým sa zriaďuje Medzinárodný trestný súd; keďže napriek výzvam medzinárodného spoločenstva na začatie postupu opätovného prístúpenia k Rímskemu štatútu burundská vláda nepodnikla žiadne kroky;

Štvrtok 16. januára 2020

- O. keďže Tanzánia a Burundi podpísali v roku 2019 dohodu o dobrovoľnom alebo nedobrovoľnom návrate 180 000 burundských utečencov, ktorí prebývajú v Tanzánii, do ich krajiny pôvodu do 31. decembra 2019; keďže v auguste 2019 UNHCR uviedol, že podmienky v Burundi neprispeli k podpore návratov, pretože navrátilci patrili medzi hlavné obete porušovania ľudských práv;
- P. keďže 30. decembra 2019 burundský generálny prokurátor požiadal o 15-ročný trest pre štyroch novinárov pracujúcich pre tlačovú skupinu Iwacu, Christine Kamikaziiovú, Agnès Ndirubusaovú, Térénca Mpozenziho, Egida Harerimanu a ich vodiča Adolpha Masabarakizu, ktorí boli 22. októbra 2019 zatknutí v obci Mígati, v provincii Bubanza, keď informovali o stretoch medzi rebelmi a vládnymi silami na severozápade Burundi, a ktorí sú obvinení zo spoluúčasti na ohrozovaní vnútornej bezpečnosti štátu;
- Q. keďže reportér pracujúci pre tlačovú skupinu Iwacu Jean Bigirimana je od 22. júla 2016 nezvestný a podľa správ bol naposledy videný, keď ho zatkli príslušníci Národnej spravodajskej služby (SNR) v meste Muramvya ležiacom 45 km východne od hlavného mesta Bujumbura; keďže burundské orgány sa nikdy nevyjadrili k jeho zmiznutiu;
- R. keďže 13. októbra 2015 boli novinár Christophe Nkezabahizi, jeho manželka a dve deti zavraždení v ich dome v Bujumbure; keďže orgány nevyvinuli skutočné úsilie o vyšetrovanie tohto násilného trestného činu a o postavenie páchatel'ov pred súd;
- S. keďže článok 31 burundskej ústavy zaručuje slobodu prejavu vrátane slobody tlače; keďže Burundi je aj zmluvnou stranou Africkej charty ľudských práv a práv národov, ktorá zaručuje právo každého Burundčana dostávať a šíriť informácie; keďže burundská vláda je zodpovedná za presadzovanie a ochranu práv na slobodu prejavu a združovania, ako sú zakotvené v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach (ICCPR), ktorého je Burundi zmluvnou stranou;
- T. keďže priestor pre občiansku spoločnosť a médiá sa v uplynulých rokoch výrazne obmedzil a mnohí aktivisti občianskej spoločnosti a nezávislí novinári zostávajú v exile; keďže mnohí z tých, ktorí zostali v Burundi, čelia zastrašovaniu, zadržiavaniu alebo súdnym konaniam na základe vymyslených obvinení;
- U. keďže vláda a členovia mládežníckeho krídla vládnucej strany Imbonerakure zorganizovali celoštátnu kampaň na vyzbieranie „dobrovoľných“ príspevkov od obyvateľstva s cieľom pomôcť financovať voľby v roku 2020; keďže v správe organizácie Human Rights Watch z 6. decembra 2019 sa zistilo, že na tento účel členovia strany Imbonerakure a úradníci miestnej samosprávy často používali násilie a zastrašovanie, obmedzovanie pohybu a prístupu k verejným službám a bili tých, ktorí neprispeli;
- V. keďže aktivista v oblasti ľudských práv Germain Rukuki, člen Akcie kresťanov za odstránenie mučenia, bol v apríli 2019 odsúdený na 32 rokov väzenia za vzburu a ohrozenie bezpečnosti štátu, účasť na povstaleckom hnutí a útokoch na hlavu štátu; keďže v auguste 2018 bol aktivista Nestor Nibitanga, pozorovateľ Združenia na ochranu ľudských práv a uväznených osôb, odsúdený na päť rokov za ohrozenie štátnej bezpečnosti;
- W. keďže BBC and Voice of America (VOA) mali od mája 2019 v Burundi zakázané vysielateľ, keďže ich licencie boli pozastavené, a to pôvodne na obdobie šiestich mesiacov, ako to v tom čase uviedol Výbor na ochranu novinárov; keďže 29. marca 2019 burundský orgán pre reguláciu médií, Národná komunikačná rada, oznámil, že odobral BBC jeho prevádzkovú licenciu a obnovil zákaz vysielania VOA; keďže Národná komunikačná rada tiež zakázala každému novinárovi v Burundi „poskytovať priame alebo nepriame informácie, ktoré by mohli byť vysielané“ buď prostredníctvom BBC alebo VOA;
- X. keďže Rada 24. októbra 2019 predĺžila platnosť reštriktívnych opatrení EÚ voči Burundi do 24. októbra 2020.
- Y. keďže tieto opatrenia pozostávajú zo zákazu cestovania na územie Európskej únie a zmrazenia aktív a týkajú sa štyroch osôb, ktorých činnosť sa považuje za ohrozenie demokracie alebo prekážku v hľadaní politického riešenia krízy v Burundi;

Štvrtok 16. januára 2020

Z. keďže úsilie Východoafrického spoločenstva (EAC) o nájdenie sprostredkovaného riešenia politickej krízy, ktorú vyvolalo rozhodnutie prezidenta v roku 2015 kandidovať na tretie funkčné obdobie, je naďalej neúspešné; keďže prezident Pierre Nkurunziza viackrát zdôraznil, že sa nebude usilovať o ďalšie funkčné obdobie, ale vládnúca strana ešte nevyjadrila svojho kandidáta na ďalšie prezidentské voľby;

1. dôrazne odsudzuje súčasné obmedzenia slobody prejavu v Burundi vrátane širších obmedzení verejných slobôd, ako aj rozsiahle porušovanie ľudských práv, zastrasovanie a svojvoľné zatýkanie novinárov a zákazy vysielania, ktoré posilnili atmosféru strachu medzi burundskými médiami, zvýšili obmedzenia týkajúce sa podávania správ a zabránili riadnemu informovaniu o udalostiach, najmä pred voľbami v roku 2020;

2. je naďalej hlboko znepokojený situáciou v oblasti ľudských práv v Burundi, ktorá oslabuje akúkoľvek iniciatívu zameranú na zmierenie, mier a spravodlivosť, najmä pretrvávaním svojvoľných zatýkaní a mimosúdnych poprav;

3. dôrazne odsudzuje pokračujúce zhoršovanie situácie v oblasti ľudských práv v krajine, najmä v prípade skutočných a podozrivých podporovateľov opozície, a to aj v prípade Burundčanov, ktorí sa vracajú zo zahraničia; pripomína, že Burundi je viazané doložkou o ľudských právach Dohody z Cotonou; naliehavo vyzýva burundské orgány, aby okamžite zastavili tento trend porušovania slobôd a dodržiavali záväzky krajiny v oblasti ľudských práv vrátane tých, ktoré sú zakotvené v Africkej charte ľudských práv a práv národov, v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a iných medzinárodných mechanizmoch, ktoré ich vláda ratifikovala;

4. pripomína vláde Burundi, že podmienky umožňujúce inkluzívne, dôveryhodné, pokojné a transparentné voľby znamenajú právo na slobodu prejavu, prístup k informáciám, slobodu tlače, slobodu médií a existenciu slobodného priestoru, v ktorom sa môžu obhajcovia ľudských práv vyjadriť bez zastrasovania alebo strachu z represálií; preto naliehavo vyzýva burundské orgány, aby zrušili opatrenia, ktoré obmedzujú alebo bránia práci občianskej spoločnosti a obmedzujú prístup k nezávislým tradičným a moderným médiám a ich slobodu;

5. vyzýva burundské orgány, aby stiahli obvinenia a okamžite a bezpodmienečne prepustili nedávno uväznených novinárov z Iwacu a všetky ostatné osoby zatknuté za uplatňovanie svojich základných práv;

6. zdôrazňuje kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti a novinárov v demokratickej spoločnosti, najmä v súvislosti s blížiacimi sa voľbami, a vyzýva burundské orgány, aby zastavili zastrasovanie, obťažovanie a svojvoľné zatýkanie novinárov, aktivistov v oblasti ľudských práv a členov opozície; ďalej vyzýva orgány, aby aktivistom v oblasti ľudských práv a novinárom umožnili bez prekážok vykonávať svoje legitímne povinnosti v oblasti vyšetrovania a ohlasovania porušovania ľudských práv;

7. s veľkým znepokojením berie na vedomie rastúci počet osôb vysídlených v rámci krajiny z Burundi a susedných krajín; vyzýva EÚ, aby zvýšila financovanie a ďalšie humanitárne úsilie určené Burundčanom, ktorí sú vysídlení v rámci krajiny alebo sú utečencami;

8. vyzýva burundské orgány, aby skoncovali s vydieraním občanov a zabezpečili, aby sa žiadnemu jednotlivcovi nebránilo v prístupe k verejným statkom a službám, ako je zdravotná starostlivosť, potraviny, voda a vzdelávanie, a aby aktéri humanitárnej pomoci mohli fungovať nezávisle a poskytovať pomoc na základe povinnosti uspokojiť najnaliehavejšie potreby;

9. zdôrazňuje, že na to, aby sa mohli uskutočniť dôveryhodné voľby, sú potrebné značné zlepšenia politickej situácie a situácie v oblasti ľudských práv, najmä pokiaľ ide o základné slobody, ako sú sloboda prejavu, sloboda tlače a sloboda združovania a zhromažďovania, ako aj pokrok v oblasti zmierenia; vyzýva vládu Burundi, aby zabezpečila, aby sa porušenia týchto práv vyšetrovali nestranne a aby boli páchatelia stíhaní v súdnych konaniach, ktoré splňajú medzinárodné normy;

10. nalieha na orgány, aby vykonali dôkladné a transparentné vyšetrovanie s cieľom predviesť pred súd na spravodlivý a dôveryhodný súdny proces všetkých údajných páchatelov vražd, zmiznutí, vydierania, bitia, svojvoľného zatýkania, hrozieb, obťažovania alebo iných druhov zneužívania; vyjadruje veľké znepokojenie nad pokračujúcou beztrestnosťou páchatelov v prípadoch porušovania ľudských práv, ktorých sa dopustila Imbonerakure; naliehavo vyzýva burundské orgány, aby začali nezávislé vyšetrovanie zmiznutia novinárov Jeana Bigirimana, ktorý je nezvestný od 22. júla 2016, a Christoha Nkezabahziho, zavraždeného spolu so svojou manželkou a dvoma deťmi 13. októbra 2015;

Štvrtok 16. januára 2020

11. uznáva kľúčovú úlohu regiónu, konkrétne Východoafrického spoločenstva a Africkej únie (AÚ), pri zabezpečovaní udržateľného riešenia politickej krízy v Burundi, a zdôrazňuje potrebu aktívnejšieho prístupu a zvýšeného úsilia o ukončenie krízy a ochranu obyvateľstva Burundi, aby sa zabránilo ďalšej regionálnej eskalácii; vyzýva AÚ, aby urýchlene nasadila svojich pozorovateľov dodržiavania ľudských práv v Burundi a zabezpečila, aby mali neobmedzený prístup do celej krajiny a mohli tak vykonávať svoj mandát;
12. vyjadruje poľutovanie nad patovou situáciou pri vykonávaní Arushskej dohody a nalieha na ručiteľov dohody, aby sa usilovali o zmierenie; vyjadruje svoj záväzok v súvislosti s dialógom vnútri Burundi; vyzýva podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa, aby podporoval Východoafrické spoločenstvo pri sprostredkovaní dialógu vnútri Burundi; naliehavo vyzýva všetkých účastníkov dialógu vnútri Burundi, aby konštruktívne spolupracovali a umožnili účasť opozície, obhajcov ľudských práv a organizácií občianskej spoločnosti;
13. naliehavo žiada Burundi, aby sa vrátilo k programu stretnutí regionálnych a medzinárodných spoločenstiev s cieľom dohodnúť sa na kompromise ohľadne vykonávania existujúcich rozhodnutí na úrovni OSN a AÚ, konkrétne ide o: rezolúciu č. 2303, podpísanie memoranda o porozumení s pozorovateľmi v AÚ, obnovenie spolupráce s Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva;
14. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Burundi naďalej odmieta spolupracovať s vyšetrovacou komisiou OSN a nechce súhlasiť s obnovením činností miestnej kancelárie Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva;
15. vyzýva OSN, aby pokračovala v nestrannom vyšetrovaní všetkých údajných porušení ľudských práv a humanitárneho práva vrátane tých, ktorých sa dopustili štátni zástupcovia a mládežnícke krídlo strany Imbonerake, a aby tieto zodpovedné osoby náležite stíhala; zdôrazňuje, že zločinci a zabijaci musia byť postavení pred súd bez ohľadu na to, do ktorej skupiny patria, a že obetiam a osobám, ktoré prežili závažné porušovanie ľudských práv v Burundi, sa musí poskytnúť primeraná náprava;
16. naliehavo vyzýva členské štáty EÚ, aby poskytovali flexibilnú a priamu finančnú podporu občianskej spoločnosti a mediálnym organizáciám vrátane organizácií žien, ktoré stále pôsobia v tejto oblasti, ale aj organizáciám v exile, najmä tým, ktoré pracujú na presadzovaní a ochrane politických, občianskych, hospodárskych, sociálnych a mediálnych práv;
17. vyzýva diplomatov EÚ a členských štátov EÚ v Burundi, aby zabezpečili úplné vykonávanie usmernení EÚ týkajúce sa obhajcov ľudských práv, a to najmä tým, že sa zúčastnia na súdnych pojednávaníach so všetkými novinármi, politickými väzňami a obhajcami ľudských práv v Burundi, a najmä novinárov z Iwacu, a budú navštevovať obhajcov ľudských práv, aktivistov a novinárov vo väzení;
18. vyzýva na rozšírenie cielených sankcií EÚ a naliehavo vyzýva Bezpečnostnú radu OSN, aby uložila svoje vlastné cielené sankcie vrátane zákazu cestovania a zmrazenia aktív voči jednotlivcom zodpovedným za prebiehajúce vážne porušovanie ľudských práv v Burundi; vyzýva podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa, aby urýchlene vypracoval rozšírený zoznam mien osôb zodpovedných za plánovanie, organizovanie a vykonávanie porušovania ľudských práv s cieľom doplniť ich do zoznamu tých burundských úradníkov, ktorí už sú terčom sankcií EÚ;
19. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Burundi neprijalo žiadne kroky na opätovné pristúpenie k Rímskemu štatútu; naliehavo vyzýva burundskú vládu, aby okamžite začala takýto postup; vyzýva EÚ, aby podporila všetky snahy Medzinárodného trestného súdu vyšetriť zločiny spáchané v Burundi a postavíť páchatel'ov pred súd;
20. vyjadruje poľutovanie nad pokračujúcim nedostatočným financovaním burundskej utečeneckej krízy, ktorá vážne ovplyvňuje bezpečnosť a dobré životné podmienky utečencov; vyzýva medzinárodné spoločenstvo a humanitárne agentúry, aby posilnili svoju pomoc určenú všetkým tým, ktorí sú v súčasnosti v dôsledku konfliktu utečencami alebo vysídlenými osobami; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby v súlade s odporúčaním vyšetrovacej komisie OSN pre Burundi poskytli žiadateľom o azyl z Burundi štatút utečenca a aby pozorne sledovali situáciu v Burundi v súvislosti s voľbami v roku 2020;

Štvrtok 16. januára 2020

21. vyjadruje hlboké znepokojenie nad správami o zvýšenom tlaku na burundských utečencov, aby sa vrátili domov pred voľbami v roku 2020; vyzýva vlády v regióne, aby zabezpečili, že návrat utečencov bude dobrovoľný, bude vychádzať z informovaných rozhodnutí a bude prebiehať bezpečne a dôstojne; pripomína, že UNHCR sa domnieva, že podmienky pre bezpečné, dôstojné a dobrovoľné návraty neboli splnené;
  22. vyzýva vládu Burundi, aby umožnila politickým oponentom v exile ich návrat a možnosť viesť kampane bez zastrasovania, zatýkania alebo násilia a umožnila vonkajším pozorovateľom pozorovať prípravy na prieskumy verejnej mienky, ako aj postupy odovzdávania a sčítania hlasov;
  23. opätovne zdôrazňuje, že inkluzívny politický dialóg v rámci medzinárodnej mediácie a v súlade s Arushskou dohodou a ústavou Burundi zostáva jediným spôsobom, ako zabezpečiť trvalý mier v Burundi; vyzýva preto Východoafrické spoločenstvo ako kľúčového iniciátora dialógu vnútri Burundi, aby prijali primerané opatrenia, ktoré umožnia pevne a bezodkladne zapojiť burundskú vládu do inkluzívneho dialógu s cieľom nájsť mierové a trvalé riešenie súčasnej krízy;
  24. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, prezidentovi Burundskej republiky, predsedovi burundského parlamentu, Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT-EÚ a Africkej únii a jej inštitúciám.
-

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0012

Nigéria, najmä nedávne teroristické útoky**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o Nigérii, najmä o nedávnych teroristických útokoch (2020/2503(RSP))**

(2021/C 270/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Nigérii, najnovšie z 18. januára 2018 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie o Nigérii z 24. decembra 2019, ktorého autorom je hovorca generálneho tajomníka OSN,
- so zreteľom na správu osobitného vyslanca pre podporu slobody náboženského vyznania alebo viery mimo Európskej únie z 25. novembra 2019,
- so zreteľom na záverečné vyhlásenie osobitnej spravodajkyne OSN pre mimosúdne popravy, popravy bez riadneho konania a svojvoľné popravy z 2. septembra 2019 pri jej návšteve Nigérie,
- so zreteľom na tlačové vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 31. júla 2019 o aktoch terorizmu v severovýchodnej Nigérii,
- so zreteľom na vyhlásenie hovorca PK/VP z 29. júla 2018 o teroristickom útoku skupiny Boko Haram v meste Borno v severovýchodnej Nigérii,
- so zreteľom na časť správy organizácie Human Rights Watch s názvom World Report 2019 týkajúcu sa Nigérie,
- so zreteľom na záverečné pripomienky Výboru OSN pre ľudské práva o Nigérii z 29. augusta 2019, keď ešte nebola k dispozícii druhá pravidelná správa,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženstva alebo viery,
- so zreteľom na usmernenia EÚ týkajúce sa podpory a ochrany slobody náboženského vyznania alebo viery z roku 2013,
- so zreteľom na udelenie Sacharovovej ceny Európskeho parlamentu za slobodu myslenia za rok 2005 obhajkyňi ľudských práv Hauwe Ibrahimovej,
- so zreteľom na globálny index terorizmu z roku 2019,
- so zreteľom na list predsedu Výboru pre rozvoj o obmedzeniach humanitárnej činnosti v severovýchodnej Nigérii adresovaný PK/VP a komisárovi pre humanitárnu pomoc a krízové riadenie,
- so zreteľom na ústavu Nigérijskej federatívnej republiky, a najmä na jej ustanovenia v hlave IV o ochrane slobody náboženského vyznania a práva na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa z roku 1989, ktorý Nigéria ratifikovala v apríli 1991,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 458, 19.12.2018, s. 43.

Štvrtok 16. januára 2020

- so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) z roku 1979,
  - so zreteľom na Dohodu z Cotonou,
  - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv,
  - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže bezpečnostná situácia v Nigérii sa v posledných rokoch výrazne zhoršila, čo predstavuje vážnu hrozbu pre regionálnu a medzinárodnú bezpečnosť; keďže je rozšírené porušovanie ľudských práv a hromadné zabíjanie, najmä v severovýchodnom regióne krajiny; keďže od roku 2009 povstalecká skupina Boko Haram v Nigérii zabila viac ako 36 000 ľudí;
- B. keďže krajina je v 10. roku regionalizovaného ozbrojeného konfliktu; keďže násilný extrémizmus, a najmä teroristické aktivity sú na vzostupe, pričom rastie moc a vplyv džihádistických skupín, ako je Boko Haram a Islamský štát v provincii západná Afrika (ISWAP); keďže Boko Haram od roku 2009 čoraz pravidelnejšie útočí na nigérijskú políciu a armádu, politikov, školy, náboženské budovy, verejné inštitúcie a civilistov; keďže prevažnú väčšinu obetí tvoria moslimovia;
- C. keďže Nigéria je na globálnom indexe terorizmu na treťom mieste zo 163 krajín za Irakom a Afganistanom, čím sa stáva treťou v zozname krajín, ktoré sú najviac postihnuté terorizmom;
- D. keďže bezpečnostná situácia sa zhoršila v dôsledku eskalácie náboženského a etnického násillia v niektorých častiach krajiny vrátane konfliktu v poľnohospodárskom stredovom páse krajiny, kde poľnohospodári a kočovní pastieri bojujú o pôdu a vodné zdroje;
- E. keďže sa predpokladá, že ISWAP v súčasnosti zadržiava desiatky zajatcov vrátane kresťanských vodcov, bezpečnostných síl a humanitárnych pracovníkov;
- F. keďže obyvateľstvo Nigérie, ktoré je v Afrike najpočetnejšie, je takmer rovnomerne rozdelené na moslimov a kresťanov; keďže krajina je domovom najväčšej kresťanskej komunity v regióne, pričom v severnej Nigérii žije takmer 30 miliónov kresťanov; keďže historická rivalita medzi prevažne moslimským severom a kresťanským juhom sa dramaticky zintenzívnila šírením radikálneho islamu;
- G. keďže ISWAP sa prihlásil k zodpovednosti za popravu 11 ľudí vo videu zverejnenom 26. decembra 2019; keďže skupina tvrdila, že všetky zabitie osoby boli kresťania a že útok bol odvetou za smrť vodcu IŠ Abú Bakra al-Bagdádího v Sýrii;
- H. keďže toto zabíjanie je súčasťou širšej série teroristických činov, ktorá zahŕňa útok z 24. decembra 2019 na kresťanskú dedinu v blízkosti mesta Chibok, ktorý vyústil do smrti siedmich dedinčanov a únosu mladistvého dievčaťa, zabitie troch civilistov pri meste Biu 23. decembra 2019 a zabitie siedmich civilistov v meste Nganzai 22. decembra 2019;
- I. keďže podľa organizácie Humanitarian Aid Relief Trust bolo od roku 2015 viac ako 6 000 kresťanov zavraždených džihádistickými skupinami alebo zomrelo v dôsledku politiky „vaša pôda alebo vaša krv“ uplatňovanej militantmi z etnickej skupiny Fulani; keďže kresťania čelia v štátoch uplatňujúcich šarfu neustálej diskriminácii a často sa považujú za druhotriednych občanov;
- J. keďže napriek tomu, že prezident Muhammadu Buhari odsúdil zabíjanie a naliehavo vyzval obyvateľstvo, aby sa nedelilo na základe náboženstva, tieto útoky sa uskutočňujú úplne beztrestne, pričom páchatelia sa za ne len zriedka musia zodpovedať; keďže správa Amnesty International ukazuje úmyselnú nebanlivosť nigérijských bezpečnostných síl v súvislosti so smrtiacimi útokmi na komunity poľnohospodárov;
- K. keďže organizácia Human Rights Watch uviedla, že nigérijská armáda zadržiava viac ako 3 600 detí, z ktorých polovicu tvoria dievčatá, ktoré sú podozrivé zo zapojenia do islamistických a neštátnych ozbrojených skupín, ale často na základe nedostatočných alebo žiadnych dôkazov; keďže mnohí zadržaní sú vystavení zneužívaniu vrátane sexuálneho násillia a zomierajú počas zadržiavania na choroby, hlad, dehydratáciu alebo strelné poranenia; keďže armáda systematicky odopiera prístup k zadržiavacím centrom s cieľom overiť podmienky, v ktorých sú deti držané;

Štvrtok 16. januára 2020

- L. keďže situácia dievčat a žien v Nigérii je osobitne problematická z dôvodu všeobecných diskriminačných praktík, obmedzeného prístupu k zdravotníckym službám a vzdelávaniu, rozšíreného mrzačenia ženských pohlavných orgánov a manželstiev detí;
- M. keďže Medzinárodný trestný súd (MTS) vyhlásil, že existujú závažné dôvody domnievať sa, že skupina Boko Haram a nigérijské bezpečnostné sily (NSF) sa v Nigérii dopustili zločinov proti ľudskosti podľa článku 7 Rímskeho štatútu, vrátane vrážd a prenasledovania; keďže MTS vo svojej správe o predbežných skúmaníach z roku 2019 dospel k záveru, že napriek viacerým krokom, ktoré podnikli nigérijské orgány na účely zistenia trestnej zodpovednosti údajných páchatelov, sa zdá, že úkony v rámci vyšetrovania alebo trestného stíhania, ktoré sa doteraz uskutočnili v súvislosti s členmi skupiny Boko Haram a príslušníkmi NSF, sú obmedzené, pokiaľ ide o ich rozsah aj hĺbku;
- N. keďže od roku 2015 je vláda kritizovaná za to, že nedostatočne rieši islamské povstanie v celej krajine; keďže nigérijská armáda a polícia čelia veľkému množstvu bezpečnostných hrozieb a zdajú sa byť preťažené a neschopné riešiť súbežné bezpečnostné krízy;
- O. keďže mnohonárodné spoločné zásahové jednotky od svojho založenia v roku 2015 vyhnali teroristické skupiny z mnohých oblastí, ktoré kontrolovali, aj keď tento región zostáva veľmi nestabilný; keďže nedávne stiahnutie 1 200 čadských vojakov, ktoré sa prekrýva s nárastom násilia v severovýchodnom regióne, vyvolalo u obyvateľstva obavy; keďže stovky nigérijských civilistov, ktoré bývali v blízkosti, utiekli z tejto oblasti zo strachu pred novými útokmi džihádistov po tomto stiahnutí;
- P. keďže EÚ, Spolková republika Nemecko a Hospodárske spoločenstvo západoafrických štátov (ECOWAS) začali v októbri 2019 projekt týkajúci sa architektúry a operácií mieru a bezpečnosti (EPSAO); keďže cieľom projektu je posilniť mechanizmy a schopnosť ECOWAS zvládať konflikt a podporovať prostredie po konflikte v západnej Afrike;
- Q. keďže situácia v Nigérii spôsobila nevídanú humanitárnu krízu a podľa Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) viedla k vysídleniu viac ako 2 miliónov ľudí na severovýchode krajiny; keďže podľa organizácie Human Rights Watch väčšina vnútorne vysídlených osôb nemôže uplatňovať svoje základné práva na výživu, bývanie, vzdelanie, zdravie, ochranu pred ujmu, ani právo na slobodu pohybu; keďže EÚ vyčlenila 28,3 milióna EUR na podporu humanitárnej pomoci v krajine; keďže súčasné finančné prostriedky zďaleka nenapĺňajú potreby humanitárnej pomoci;
- R. keďže podľa časti správy World Report 2019 organizácie Human Rights Watch, ktorú venuje Nigérii, sa v roku 2018 viac ako 35 000 vnútorne vysídlených osôb vrátilo do severovýchodných komunít napriek obavám o bezpečnosť a nedostatku základných potrieb vrátane potravín a bývania;
- S. keďže takmer polovica nigérijského obyvateľstva žije v extrémnej chudobe; keďže sa odhaduje, že viac ako 7 miliónov Nigérijčanov naliehavo potrebuje pomoc na záchranu životov;
- T. keďže tisíce Nigérijčanov riskujú svoje životy na migračných trasách do EÚ vo viere, že budú žiť v lepších hospodárskych, sociálnych a bezpečnostných podmienkach;
- U. keďže humanitárny priestor v krajine sa zmenšil, a to v dôsledku únosu a zabitia niekoľkých humanitárnych pracovníkov; keďže v roku 2019 bolo zabitých osem humanitárnych pracovníkov, ktorí predstavujú jednu časť z celkového počtu 26 osôb, ktoré prišli o život v tomto konflikte od roku 2011; keďže bezpečnostné riziká často bránia poskytovaniu pomoci a spôsobili odchod mnohých humanitárnych organizácií;
- V. keďže vláda okrem toho pozastavila činnosť niekoľko medzinárodných humanitárnych a charitatívnych organizácií na základe tvrdenia, že pôsobia ako subjekty, ktoré legalizujú príjmy z trestnej činnosti pre islamistické skupiny; keďže v septembri 2019 nigérijské ozbrojené sily požiadali o zatvorenie organizácie Action Against Hunger and Mercy Corps bez predchádzajúceho upozornenia, v dôsledku čoho stratilo 400 000 osôb prístup k pomoci;
- W. keďže na základe článku 8 Dohody z Cotonou vedie EÚ s Nigériou pravidelný politický dialóg o ľudských právach a demokratických zásadách vrátane otázok týkajúcich sa etnickej, náboženskej a rasovej diskriminácie;

Štvrtok 16. januára 2020

1. odsudzuje teroristické útoky, ku ktorým došlo v krajine; opätovne vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcou krízou v Nigérii a nestálou bezpečnostnou situáciou na severovýchode a dôrazne odsudzuje opakované porušovanie ľudských práv, medzinárodného a humanitárneho práva, či už na základe náboženstva alebo etnickej príslušnosti;
2. odsudzuje najmä nedávny nárast násilia voči etnickým a náboženským spoločenstvám, ktorého cieľom sa stali aj náboženské inštitúcie a veriaci;
3. vyjadruje sústrasť rodinám obetí a solidaritu s nigérijským ľudom, ktorý viac ako desaťročie trpí pod vplyvom terorizmu v regióne;
4. naliehavo vyzýva nigérijské orgány, aby zaručili dodržiavanie ľudských práv v krajine a chránili civilné obyvateľstvo pred terorizmom a násilím; trvá na tom, že takéto úsilie sa musí vykonávať v plnom súlade s dodržiavaním ľudských práv a zásad právneho štátu a v súlade s medzinárodnými záväzkami krajiny;
5. považuje akúkoľvek formu vyhľadovania alebo etnických čistiek za barbarský čin a zločin proti ľudskosti; naliehavo vyzýva nigérijskú vládu, aby sa zaoberala hlavnými príčinami násilia tým, že všetkým občanom zabezpečí rovnaké práva a prijme nediskriminačné právne predpisy; v tejto súvislosti trvá na tom, že je potrebné ďalej podporovať medzináboženský dialóg a mierové spolužitie občanov bez ohľadu na ich náboženské vyznanie so zapojením všetkých relevantných zainteresovaných strán vrátane Medzináboženskej rady Nigérie;
6. pripomína, že ženy a deti sú najzraniteľnejšie voči účinkom konfliktu, terorizmu a násilia v krajine; vyjadruje hlboké poľutovanie nad skutočnosťou, že teroristické skupiny čoraz častejšie verbujú deti a využívajú ich ako detských vojakov alebo samovražedných atentátnikov;
7. je hlboko znepokojený správami o zlom zaobchádzaní s deťmi zadržanými vo vojenských zariadeniach; vyzýva nigérijské orgány, aby umožnili OSN prístup do ich vojenských detenčných centier, podpísali formálny odovzdávací protokol s cieľom zabezpečiť, aby deti zadržované vojskom boli urýchlene presunuté príslušným orgánom na ochranu detí, a aby ukončili zadržiavanie detí vojskom; trvá na tom, že reakcia na boj proti terorizmu, ako aj rámec súdnictva a presadzovania práva by mali byť prispôbené tak, aby chránili práva najzraniteľnejších skupín obyvateľstva vrátane detí;
8. pripomína nigérijským orgánom ich povinnosť chrániť práva detí a zabezpečiť ochranu a starostlivosť tým, ktorí sú postihnutí terorizmom alebo konfliktom, a to vrátane zabezpečenia prístupu k vzdelávaniu; ďalej pripomína, že vzdelávanie a hospodárske príležitosti sú silnými nástrojmi proti radikalizácii, a naliehavo vyzýva medzinárodných partnerov, aby podporovali poskytovanie dostupného a kvalitného vzdelávania v rámci protiteroristickej stratégie v tomto regióne;
9. vyjadruje hlboké znepokojenie nad skutočnosťou, že nigérijské ženy sú aj naďalej obeťmi diskriminácie, násilia, sexuálneho zneužívania a znásilňovania, naliehavo vyzýva Nigériu, aby v plnej miere plnila Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW); naliehavo žiada väčšiu podporu pre obeť rozsiahleho sexuálneho a rodovo motivovaného násilia vrátane psychologickej podpory;
10. zdôrazňuje, že boj proti beztriestnosti má zásadný význam pre stabilitu krajiny a pre budovanie trvalého mieru; vyzýva preto nigérijské orgány, aby uskutočnili okamžité, dôkladné a transparentné vyšetrovanie s cieľom potrestať páchatelov a zabezpečiť, aby sa zodpovedali za svoje činy; požaduje ďalej prijatie opatrení na zlepšenie kapacity a nezávislosti systému súdnictva v Nigérii ako prostriedku na podporu účinného využívania trestného práva v boji proti násiliu, terorizmu a korupcii;
11. vyjadruje hlboké poľutovanie nad skutočnosťou, že sa zastavil pokrok v boji proti skupine Boko Haram, Západoafrickej provincii Islamského štátu, ako aj nad zvýšeným výskytom a závažnosťou samovražedných útokov a priamych útokov proti vojenským pozíciám; pripomína, že prezident Nigérie Buhari bol v roku 2019 opätovne zvolený na základe príslubu, že porazí násilný extrémizmus podporovaný Boko Haram a ďalšími teroristickými skupinami, a naliehavo vyzýva prezidenta, aby splnil svoje sľuby, ktoré dal počas predvolebnej kampane;

Štvrtok 16. januára 2020

12. podporuje ciele operácií v rámci projektu mierovej a bezpečnostnej štruktúry pod vedením EÚ a Hospodárskeho spoločenstva západoafrických štátov (ECOWAS); vyzýva členské štáty, aby výrazne podporili príspevok k budovaniu kapacity a riešeniu konfliktu v západnej Afrike;
13. opätovne potvrdzuje svoju podporu regionálnym mnohonárodným spoločným zásahovým jednotkám a oceňuje ich úsilie účinne bojovať proti terorizmu a obnoviť stabilitu v oblasti Čadského jazera; pripomína, že terorizmus nepozná hranice, a vyzýva krajiny v regióne, aby pokračovali v koordinácii svojho úsilia s cieľom dosiahnuť bezpečnosť celého regiónu;
14. podporuje ďalšiu reformu sektora bezpečnosti v Nigérii s cieľom posilniť kapacitu vnútroštátnych a regionálnych aktérov v boji proti terorizmu; vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a členské štáty, aby pokračovali v technickej pomoci EÚ v tejto oblasti;
15. varuje pred zneužívaním konfliktu medzi poľnohospodármi a pastiermi ako prostriedku na šírenie náboženskej nenávisťi; naliehavo žiada nigérijskú vládu, aby realizovala národný plán transformácie živočíšnej výroby, ktorého cieľom je chrániť záujmy poľnohospodárov aj pastierov; domnieva sa, že sú potrebné ďalšie kroky, ako je posilnenie mechanizmov mediácie, riešenia konfliktov, zmierenia a budovania mieru;
16. zdôrazňuje vzájomné prepojenie rozvoja, demokracie, ľudských práv, dobrej správy vecí verejných a bezpečnosti v krajine; je presvedčený, že samotný vojenský zásah nie je dostatočný na účinný boj proti terorizmu; vyzýva nigérijskú vládu, aby vypracovala komplexnú stratégiu, ktorá bude riešiť hlavné príčiny terorizmu, a to zameraním sa na preventívny prístup s cieľom odstrániť príťažlivosť teroristickej ideológie, obmedziť príležitosti na nábor a radikalizáciu a zastaviť ich financovanie, ako aj podporou a financovaním programov organizácií občianskej spoločnosti zameraných na rozvoj komunit;
17. vyzýva EÚ, Africkú úniu a medzinárodné spoločenstvo, aby zintenzívnili svoje úsilie pri podpore boja proti terorizmu v Nigérii a aby pokračovali v poskytovaní politickej a bezpečnostnej pomoci v krajine, ako aj v celom regióne;
18. je hlboko znepokojený vplyvom bezpečnostnej situácie v krajine na účinnosť humanitárnej a rozvojovej pomoci; vyzýva EÚ, aby pokračovala vo svojom humanitárnom a rozvojovom úsilí nielen v Nigérii, ale aj v celom regióne; víta ďalších 50 miliónov EUR, ktoré EÚ prisľúbila v roku 2019 na podporu obnovy a odolnosti v Nigérii;
19. berie na vedomie, že Nigéria a susedné krajiny sú pod tlakom v dôsledku regionálneho vysídľovania; vyzýva na zvýšenú podporu a koordináciu darcov pre vysídlené obyvateľstvo v Nigérii vrátane dodatočných finančných zdrojov od medzinárodného spoločenstva; pripomína, že rozvojové fondy by sa nemali odkloniť od svojho pôvodného cieľa, ktorým je odstránenie chudoby vo všetkých jej podobách;
20. odsudzuje všetky útoky na pracovníkov alebo zariadenia humanitárnej pomoci a naliehavo požaduje prijatie opatrení na zaistenie bezpečnosti humanitárnych pracovníkov a bezpečného prostredia pre humanitárne organizácie, aby mohli vykonávať svoju základnú činnosť;
21. je mimoriadne znepokojený v súvislosti s rýchlym zintenzívnením zmeny klímy a jej vplyvmi na životy a živobytie, najmä v centrálnej časti krajiny; opakuje, že je potrebné hľadať dlhodobé riešenia na ochranu prírodných zdrojov a zabezpečenie prístupu k nim; pripomína, že riešenie núdzového stavu v oblasti klímy je nevyhnutnou súčasťou zabezpečenia hospodárskej stability a mieru v regióne;
22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, prezidentovi a parlamentu Nigérie, Africkej únii, Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT – EÚ a Panafrickému parlamentu.

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0013

Situácia vo Venezuele po nezákonnom zvolení nového predsedu a predsedníctva Národného zhromaždenia (parlamentný prevrat)

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o situácii vo Venezuele po nezákonnom zvolení nových orgánov a predsedníctva Národného zhromaždenia (parlamentný prevrat) (2020/2507(RSP))

(2021/C 270/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Venezuele, najmä na uznesenie z 31. januára 2019 ⁽¹⁾, ktorým bol Juan Guaidó uznaný ako dočasný prezident Venezuely,
  - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) o Venezuele, najmä na vyhlásenie z 9. januára 2020 v mene EÚ o najnovšom vývoji v Národnom zhromaždení a vyhlásenie jeho hovorca z 5. januára 2020 o udalostiach v Národnom zhromaždení vo Venezuele,
  - so zreteľom na vyhlásenie Medzinárodnej kontaktnej skupiny pre Venezuelu z 9. januára 2020,
  - so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/1893 z 11. novembra 2019, ktorým sa mení rozhodnutie (SZBP) 2017/2074 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu vo Venezuele ⁽²⁾ a ktorým sa v súčasnosti platné ciele reštriktívne opatrenia predlžujú do 14. novembra 2020,
  - so zreteľom na vyhlásenie generálneho sekretariátu Organizácie amerických štátov (OAS) z 5. januára 2020 o situácii vo Venezuele a na uznesenie z 10. januára 2020, ktoré prijala stála rada OAS, o nedávnych udalostiach vo Venezuele,
  - so zreteľom na vyhlásenie Limskej skupiny z 5. januára 2020,
  - so zreteľom na ústavu Venezuely,
  - so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 a ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže EÚ, jej členské štáty a Európsky parlament opätovne potvrdili, že Národné zhromaždenie je jediným legitímnym a demokraticky zvoleným orgánom vo Venezuele; keďže podľa článku 194 venezuelskej ústavy si Národné zhromaždenie spomedzi svojich členov volí jedného predsedu a výkonné predsedníctvo na obdobie jedného roka;
- B. keďže Juan Guaidó bol v súlade s článkom 233 venezuelskej ústavy v januári 2019 zvolený za predsedu Národného zhromaždenia a neskôr zložil prísahu ako dočasný prezident Venezuely; keďže ho ako dočasného prezidenta Venezuely uznalo viac ako 50 krajín vrátane 25 členských štátov EÚ, ako aj samotná EÚ;
- C. keďže udalosti sprevádzajúce plánovanú voľbu predsedu Národného zhromaždenia vo Venezuele 5. januára 2020 boli parlamentným štátnym prevratom, ktorý zinscenoval nezákonný Madurov režim, a boli spojené s vážnym porušením a útokmi na demokratické a ústavné fungovanie Národného zhromaždenia;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0061.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 291, 12.11.2019, s. 42.

Štvrtok 16. januára 2020

- D. keďže predsedovi Národného zhromaždenia Juanovi Guaidóovi ozbrojené sily krutým spôsobom zabránili, aby viedol zasadnutie, niekoľkým opozičným poslancom bol znemožnený vstup do budovy Národného zhromaždenia a zablokovaný bol aj prístup tlače do budovy;
- E. keďže pokus o vymenovanie Luisa Parru za predsedu nového predsedníctva podporujúceho Maduru bol neplatný, pretože schôdza nebola nikdy formálne otvorená, schôdza nemala predsedajúceho, neprebehlo overenie uznášaniaschopnosti a nebolo overené formálne hlasovanie podľa mien, ako sa vyžaduje podľa článkov 7, 8 a 11 rokovacieho poriadku Národného zhromaždenia a článku 221 venezuelskej ústavy;
- F. keďže o niekoľko hodín neskôr prevažná väčšina poslancov pod nátlakom okolností uskutočnila mimoriadnu schôdzu v centrále denníka El Nacional v súlade s venezuelskou ústavou a rokovacím poriadkom Národného zhromaždenia, ktoré umožňujú usporiadať schôdze mimo priestorov zákonodarného orgánu; keďže 100 zo 167 poslancov, ktorí spĺňajú požiadavky týkajúce sa uznášaniaschopnosti a hlasovania podľa mien v súlade s článkom 221 venezuelskej ústavy, hlasovalo za opätovné zvolenie Juana Guaidóa a jeho predsedníctva za vedúcich predstaviteľov na posledný rok funkčného obdobia 2015 – 2020;
- G. keďže oficiálne zasadnutie Národného zhromaždenia, ktoré sa konalo 7. januára 2020, sa ukončilo zložením prísahy Juana Guaidóa ako prezidenta, a to aj napriek pokusom ozbrojených síl lojálnych Madurovemu režimu zabrániť tomu, aby sa zasadnutie konalo, a to aj tým, že bránili vstupu do budovy a vypli elektrický prúd v budove;
- H. keďže členovia Národného zhromaždenia musia mať možnosť vykonávať svoj poslanecký mandát, ktorý im udelil venezuelský ľud, bez akéhokoľvek zastrasovania alebo represí;
- I. keďže prezidentské voľby, ktoré sa konali 20. mája 2018, sa uskutočnili bez toho, aby boli dodržané minimálne medzinárodné normy pre dôveryhodný proces; keďže EÚ a ďalšie regionálne organizácie a demokratické krajiny neuznali tieto voľby ani orgány, ktoré na základe tohto nezákonného procesu vznikli;
- J. keďže prebiehajúce konanie proti poslancom národného zhromaždenia, ktoré sa týka aj obťažovania a zastrasovania 59 poslancov neregulárnymi skupinami a bezpečnostnými zložkami, 29 svojvoľných zadržaní a 27 nútených exilov, ako aj mučenia a nedobrovoľných zmiznutí, bráni ústavnej činnosti Národného zhromaždenia;
- K. keďže situácia v oblasti ľudských práv, právneho štátu a demokracie vo Venezuele sa dlhé roky výrazne zhoršuje, najmä odkedy sa Nicolás Maduro dostal k moci po sporných voľbách v roku 2013; keďže politické, hospodárske, inštitucionálne, sociálne a viacrozmerné humanitárne krízy v krajine sa výrazne zhoršujú;
1. uznáva a podporuje Juana Guaidóa ako legitímneho predsedu Národného zhromaždenia a ako legitímneho dočasného prezidenta Venezuelskej bolívarovskej republiky v súlade s článkom 233 venezuelskej ústavy na základe transparentného a demokratického hlasovania Národného zhromaždenia;
  2. dôrazne odsudzuje pokus Madurovho režimu a jeho spojencov o parlamentný prevrat a ich úsilie brániť Národnému zhromaždeniu – jedinému legitímnemu demokratickému orgánu Venezuely – v riadnom vykonávaní ústavného mandátu, ktorý mu udelil venezuelský ľud;
  3. vyjadruje poľutovanie nad týmto závažným porušovaním, ktoré je nezlučiteľné s legitímnym procesom voľby predsedu Národného zhromaždenia a predstavuje ďalšiu fázu v zhoršujúcej sa venezuelskej kríze; dôrazne odmieta porušovanie demokratického, ústavného a transparentného fungovania Národného zhromaždenia, ako aj pokračujúce zastrasovanie, podplácanie, vydieranie, násilie, mučenie a nedobrovoľné zmiznutia, a svojvoľné rozhodnutia namierené proti jeho členom;
  4. opätovne vyjadruje plnú podporu Národnému zhromaždeniu, ktoré je jediným legitímne zvoleným demokratickým orgánom Venezuely a ktorého právomoci treba rešpektovať, a to vrátane výsad a bezpečnosti jeho poslancov; trvá na tom, že mierové a politické riešenie možno dosiahnuť len úplným rešpektovaním ústavných výsad Národného zhromaždenia;

Štvrtok 16. januára 2020

5. pripomína, že EÚ je pripravená podporiť skutočný proces smerujúci k mierovému a demokratickému riešeniu krízy na základe plánu prijatého v Národnom zhromaždení Venezuely; zdôrazňuje, že doterajšie pokusy o vyriešenie krízy cestou rokovaní a dialógu nepriniesli žiadne hmatateľné výsledky; žiada, aby Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) pokračovala v práci prostredníctvom iniciatív, ako je Medzinárodná kontaktná skupina;
  6. pripomína, že rešpektovanie demokratických inštitúcií a zásad a dodržiavanie zásad právneho štátu sú základnými predpokladmi, aby bolo možné nájsť mierové a udržateľné riešenie krízy vo Venezuele v prospech jej obyvateľov;
  7. vyzýva PK/VP, aby zintenzívil snahu EÚ o obnovenie demokracie vo Venezuele, a to aj rozšírením cielených sankcií voči jednotlivcom, ktorí sú zodpovední za porušovanie ľudských práv a represiu, a rozšírením týchto sankcií na rodinných príslušníkov; podporuje vyhlásenie EÚ v tejto súvislosti;
  8. vyzýva tie členské štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby uznali legitímny mandát prezidenta Guaidóa, a víta, že vysoký predstaviteľ ho uznal ako jediný demokratický orgán uznaný Úniou; žiada preto, aby boli uznaní politickí predstavitelia, ktorých vymenoval Juan Guaidó;
  9. žiada, aby bola do krajiny vyslaná vyšetrovacía misia s cieľom posúdiť situáciu;
  10. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, právoplatnému dočasnému prezidentovi republiky a Národnému zhromaždeniu Venezuelskej bolívarovskej republiky, vládam a parlamentom krajín Limskej skupiny, Euro-latinskoamerickému parlamentnému zhromaždeniu a generálnemu tajomníkovi Organizácie amerických štátov.
-

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0014

Prebiehajúce vypočutia podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ týkajúce sa Poľska a Maďarska**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o prebiehajúcich vypočutiach podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii, ktoré sa týkajú Poľska a Maďarska (2020/2513(RSP))**

(2021/C 270/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2 a článok 7 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2018 o návrhu, ktorým sa Rada vyzýva, aby podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ rozhodla, že existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je Unia založená, zo strany Maďarska ⁽¹⁾,
- so zreteľom na odôvodnený návrh Komisie v súlade s článkom 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ z 20. decembra 2017 týkajúci sa zásad právneho štátu v Poľsku: návrh rozhodnutia Rady o určení jasného rizika vážneho porušenia zásad právneho štátu zo strany Poľskej republiky (COM(2017)0835),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 1. marca 2018 o rozhodnutí Komisie aktivovať článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ so zreteľom na situáciu v Poľsku ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. novembra 2019 o kriminalizácii sexuálnej výchovy v Poľsku ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. decembra 2019 o verejnej diskriminácii a nenávisťných prejavoch proti LGBTI osobám vrátane zón bez LGBTI ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2019 o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii v roku 2017 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2016 s odporúčaniami pre Komisiu o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie zo 4. apríla 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 66.⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 129, 5.4.2019, s. 13.⁽³⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0058.⁽⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0101.⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0032.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 215, 19.6.2018, s. 162.⁽⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0349.

Štvrtok 16. januára 2020

- so zreteľom na štandardné úpravy postupu pri vypočutiach uvedené v článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ, ktoré Rada schválila 18. júla 2019,
  - so zreteľom na prijatie zákona poľského Sejmu z 20. decembra 2019, ktorým sa zaviedol súbor zmien zákona o všeobecných súdoch, zákona o najvyššom súde a niektorých ďalších zákonov; so zreteľom na žiadosť poľského Senátu adresovanú Benátskej komisii o vydanie naliehavého stanoviska k tomuto zákonu,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám, ako sa stanovuje v článku 2 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), v Charte základných práv Európskej únie a v medzinárodných dohodách o ľudských právach; keďže tieto hodnoty, ktoré sú spoločné členským štátom a ku ktorým sa všetky členské štáty dobrovoľne prihlásili, tvoria základ práv uplatňovaných osobami žijúcimi v Únii;
- B. keďže jasné riziko vážneho porušenia hodnôt stanovených v článku 2 Zmluvy o EÚ členským štátom sa netýka výlučne daného členského štátu, v ktorom toto riziko vzniká, ale má vplyv aj na ostatné členské štáty, na vzájomnú dôveru medzi nimi a na samotný charakter Únie a základné práva jej občanov zaručené právnymi predpismi Únie;
- C. keďže článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ stanovuje fázu prevencie, počas ktorej má Únia možnosť zasiahnuť v prípade jasného rizika vážneho porušenia spoločných hodnôt; keďže cieľom takýchto preventívnych opatrení je nadviazať dialóg s dotknutým členským štátom a predísť prípadným sankciám;
- D. keďže Komisia a Európsky parlament uplatnili článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ v súvislosti s Poľskom a Maďarskom v nadväznosti na zistenie jasného rizika vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je Únia založená;
- E. keďže Rada doposiaľ zorganizovala tri vypočutia Poľska a dve vypočutia Maďarska v rámci Rady pre všeobecné záležitosti;
- F. keďže fínske predsedníctvo požiadalo 11. decembra 2019 o písomné vysvetlenie údajného porušenia mlčanlivosti verejným činiteľom maďarskej delegácie podľa článku 339 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a článku 6 ods. 1 rokovacieho poriadku Rady o dôvernosti zasadnutí;
1. berie na vedomie vypočutia organizované Radou podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ ako reakciu na ohrozenie spoločných európskych hodnôt v Poľsku a Maďarsku; konštatuje so znepokojením, že vypočutia sa nekonajú pravidelne a nie sú štruktúrované a otvorené; naliehavo vyzýva chorvátske predsedníctvo a ďalšie nasledujúce predsedníctva, aby vypočutia organizovali pravidelne; zdôrazňuje, že vypočutia musia byť objektívne, založené na faktoch a transparentné a dotknuté členské štáty musia počas celého procesu spolupracovať v dobrej viere v súlade so zásadou lojálnej spolupráce podľa článku 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ; odporúča, aby Rada v nadväznosti na vypočutia adresovala príslušným členským štátom konkrétne odporúčania, ako je stanovené v článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ, a aby stanovila lehoty na ich vykonanie; poukazuje na to, že vzájomná dôvera medzi členskými štátmi sa dá obnoviť len vtedy, keď sa zabezpečí rešpektovanie hodnôt zakotvených v článku 2 Zmluvy o EÚ, a vyzýva Radu, aby v tomto smere aj postupovala; vyzýva členské štáty, aby rešpektovali prednosť práva EÚ;
2. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že štandardné postupy pre vypočutia uvedené v článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ nezaistujú Európskemu parlamentu rovnaké postavenie v súvislosti s predkladaním odôvodnených návrhov ako Komisii a jednej tretine členských štátov; pripomína, že článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ udeľuje rovnaké práva a procesné postavenie jednej tretine členských štátov, Európskemu parlamentu a Komisii, pokiaľ ide o začatie postupu; víta úsilie fínskeho predsedníctva o nadviazanie neformálneho dialógu s Európskym parlamentom a domnieva sa, že neformálny dialóg nemôže nahradiť formálne predloženie odôvodneného návrhu v Rade; trvá na tom, že Európsky parlament ani naďalej nedostal pozvanie na oficiálne zasadnutie Rady v zmysle práva iniciatívy a zásady lojálnej spolupráce medzi inštitúciami podľa článku 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ; opätovne vyzýva Radu, aby v každej fáze postupu urýchlila a v plnom rozsahu informovala Európsky parlament;

Štvrtok 16. januára 2020

3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že vypočutia doposiaľ neprinesli žiaden významný pokrok v týchto dvoch členských štátoch, pokiaľ ide o nápravu jasných rizík vážneho porušenia hodnôt uvedených v článku 2 Zmluvy o EÚ; konštatuje so znepokojením, že správy a vyhlásenia Komisie a medzinárodných orgánov, ako sú OSN, OBSE a Rada Európy, naznačujú, že situácia v Poľsku a Maďarsku sa od uplatnenia článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ zhoršila; poukazuje na to, že neschopnosť Rady účinne uplatniť článok 7 Zmluvy o EÚ naďalej oslabuje integritu spoločných európskych hodnôt, vzájomnú dôveru a dôveryhodnosť Únie ako celku; opakuje svoje stanovisko k rozhodnutiu Komisie uplatniť článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ, pokiaľ ide o situáciu v Poľsku, ako aj k svojej výzve Rade, aby podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ rozhodla, že v súvislosti s Maďarskom existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je Únia založená; vyzýva preto Radu, aby zabezpečila, aby sa vypočutia podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ zaoberali aj najnovším vývojom a aby sa v rámci nich posúdili aj riziká narušenia nezávislosti súdnictva, slobody prejavu vrátane slobody médií, slobody umenia a vedeckého bádania, slobody združovania a práva na rovnaké zaobchádzanie; vyzýva Komisiu, aby v plnej miere využila dostupné nástroje, najmä urýchlené konania vo veci nesplnenia povinnosti a žiadosti o nariadenie predbežných opatrení na Súdnom dvore, na vyriešenie jasných rizík vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je založená Únia, v súvislosti s Poľskom a Maďarskom;
4. konštatuje, že odôvodnený návrh Komisie týkajúci sa právneho štátu v Poľsku má obmedzený rozsah pôsobnosti; vyzýva Radu, aby preskúmala, ako sa v rámci súčasných vypočutí zamerať na riešenie podozrení z porušovania základných práv v Poľsku;
5. domnieva sa, že aktuálny vývoj prebiehajúcich vypočutí podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ opätovne pripomína okamžitú potrebu mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva, ako ho navrhol Európsky parlament, a to vo forme medziinštitucionálnej dohody, ktorý by pozostával z každoročného nezávislého, na dôkazoch založeného, nediskriminačného a rovnocenného prieskumu dodržiavania hodnôt stanovených v článku 2 Zmluvy o EÚ a odporúčaní pre jednotlivé krajiny všetkými členskými štátmi, po ktorom by nasledovala medziparlamentná rozprava a trvalý cyklus politík v oblasti demokracie, právneho štátu a základných práv v rámci inštitúcií EÚ; vyzýva v tejto súvislosti Komisiu a Radu, aby bezodkladne začali rokovania s Európskym parlamentom o medziinštitucionálnej dohode v súlade s článkom 295 ZFEÚ; opakuje, že mechanizmus musí dopĺňať a posilňovať, a nie nahrádzať prebiehajúce a budúce konania podľa článku 7 Zmluvy o EÚ;
6. opakuje svoju pozíciu k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch a vyzýva Radu, aby čo najskôr začala medziinštitucionálne rokovania;
7. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii a Rade, prezidentom, vládam a parlamentom Poľska a Maďarska a vládam a parlamentom členských štátov.

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0015

COP15 Dohovoru o biologickej diverzite (Kunming 2020)

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 so zreteľom na pätnáste zasadnutie konferencie zmluvných strán (COP 15) Dohovoru o biodiverzite (2019/2824(RSP))

(2021/C 270/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na preskúmanie stratégie EÚ v oblasti biodiverzity v polovici trvania a na svoje uznesenie z 2. februára 2016 o preskúmaní stratégie EÚ v oblasti biodiverzity v polovici trvania ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. novembra 2017 o Akčnom pláne pre ľudí, prírodu a hospodárstvo ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2018 o 14. zasadnutí Konferencie zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite (COP 14) ⁽³⁾,
- so zreteľom na správu Komisie z 20. mája 2015 s názvom Stav prírody v Európskej únii: Správa o stave a trendoch typov biotopov a druhov, na ktoré sa vzťahuje smernica o biotopoch a smernica o vtácoch na obdobie rokov 2007 – 2012 podľa článku 17 smernice o biotopoch a článku 12 smernice o vtácoch (COM(2015)0219),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky ⁽⁴⁾ (rámcová smernica o morskej stratégii),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva ⁽⁵⁾ (rámcová smernica o vode),
- so zreteľom na správu z globálneho hodnotenia IPBES o biodiverzite a ekosystémových službách z 31. mája 2019,
- so zreteľom na červený zoznam ohrozených druhov Medzinárodnej únie na ochranu prírody,
- so zreteľom na Chartu biodiverzity z Metz zo 6. mája 2019,
- so zreteľom na Agendu OSN 2030 pre udržateľný rozvoj a na ciele udržateľného rozvoja a diskusný dokument Komisie z 30. januára 2019 s názvom Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030 (COM(2019)0022),
- so zreteľom na osobitné správy Medzivládneho panelu o zmene klímy IPCC o zmene klímy, dezertifikácii, znehodnocovaní pôdy, udržateľnom pôdnom hospodárstve, potravinovej bezpečnosti a prúdení skleníkových plynov v suchozemských ekosystémoch a na jeho osobitnú správu z 25. septembra 2019 o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme, a na osobitnú správu IPCC s názvom Globálne otepľovanie o 1,5 °C, jeho piatu hodnotiacu správu (AR5) a jej súhrnnú správu zo septembra 2018,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 35, 31.1.2018, s. 2.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 356, 4.10.2018, s. 38.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0431.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1.

Štvrtok 16. januára 2020

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. júla 2019 s názvom Zintenzívnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovenie svetových lesov (COM(2019)0352) a na oznámenie Komisie z 20. septembra 2013 s názvom Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva (COM(2013)0659),
  - so zreteľom na správu Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo z roku 2019 s názvom Stav svetovej biodiverzity pre výživu a poľnohospodárstvo,
  - so zreteľom na vyhlásenie vysokej komisárky OSN pre ľudské práva na zasadnutí tretieho výboru Valného zhromaždenia OSN v New Yorku z 15. októbra 2019,
  - so zreteľom na Pekinskú výzvu na ochranu biodiverzity a o zmene klímy zo 6. novembra 2019,
  - so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry zo 4. decembra 2019 s názvom Životné prostredie v Európe – stav a perspektíva 2020 (SOER 2020),
  - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na otázky pre Komisiu a Radu o 15. zasadnutí zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite, ktoré sa má konať v roku 2020 v čínskom Kchun-mingu (O-000044/2019 a O-000043/2019),
- A. keďže cieľom strategického plánu pre biodiverzitu na obdobie 2011 – 2020 je prijať účinné a naliehavé opatrenia na zastavenie straty biodiverzity s cieľom zaručiť do roku 2020 odolné ekosystémy a naďalej plniť základné služby, čím sa zabezpečí a ochráni rôznorodosť života na našej planéte a prispeje k blahobytu ľudí a odstráneniu chudoby;
- B. keďže víziou pre oblasť biodiverzity do roku 2050 (vízia 2050), ktorá bola prijatá v rámci Dohovoru o biologickej diverzite (DBD), je „žiť v súlade s prírodou“ a aby „do roku 2050 bola biodiverzita cenená, chránená, obnovovaná a rozumne užívaná pri zachovaní ekosystémových služieb, udržiavaní zdravej planéty a zabezpečení osuhu pre všetkých ľudí“ a pre naše budúce generácie;
- C. keďže vízia 2050 prijatá v rámci DBD spočíva na piatimi všeobecných cieľoch, ktoré tvoria aj rámec cieľov 2020 v oblasti biodiverzity z Aichi: a) riešiť základné príčiny straty biodiverzity začleňovaním biodiverzity do činnosti na každej úrovni správy a spoločnosti; b) znižovať priame tlaky na biodiverzitu a podporovať jej udržateľné využívanie; c) zlepšiť situáciu v oblasti biodiverzity ochranou ekosystémov, druhov a genetickej rozmanitosti; d) dosiahnuť väčší prospech z biodiverzity a ekosystémových služieb pre všetkých a e) zlepšiť vykonávanie prostredníctvom participatívneho plánovania, riadenia znalostí a budovania kapacít;
- D. keďže – ako sa zdôrazňuje v súhrnnej hodnotiacej správe Medzivládnej vedecko-politickej platformy pre biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES) o biodiverzite a ekosystémových službách – súčasné negatívne trendy v oblasti biodiverzity a ekosystémov oslabia plnenie 80 % posudzovaných cieľov v oblasti cieľov udržateľného rozvoja týkajúcich sa chudoby, hladu, zdravia, vody, miest, klímy, oceánov a pôdy; keďže sa predpokladá, že pôvodné obyvateľstvo a mnohé z najchudobnejších komunít na svete budú zasiahnuté ako prvé a vážnejšie ako ostatné; keďže strata a degradácia biodiverzity sa preto musia považovať nielen za otázky životného prostredia, ale aj za otázky rozvojové, hospodárske, sociálne a morálne;
- E. keďže rozsiahle využívanie širokospektrálnych systémových herbicídov, napríklad glyfozátu, je priamo zodpovedné za masívnu stratu biodiverzity;
- F. keďže podľa IPCC a Medzivládnej vedecko-politickej platformy pre biodiverzitu a ekosystémové služby neexistujú žiadne trvalé riešenia na boj proti zmene klímy bez významnejšej implementácie jednotných a účinných riešení blízkeho prírode;

Štvrtok 16. januára 2020

- G. keďže zmena klímy sa považuje za hnaciu silu prudkého nárastu extrémnych poveternostných udalostí spôsobujúcich prírodné katastrofy na celom svete vrátane prírodných požiarov;
- H. keďže Nagojský protokol o prístupe a spoločnom využívaní prínosov poskytuje transparentný právny rámec pre spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov využívania genetických zdrojov a súvisiacich tradičných poznatkov;
- I. keďže cieľom stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 je zastaviť stratu biodiverzity a ekosystémových služieb v EÚ a pomôcť zastaviť stratu biodiverzity v celosvetovom meradle do roku 2020;
- J. keďže EÚ a členské štáty prijali Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a jej 17 cieľov udržateľného rozvoja a sú plne odhodlané ich vykonávať;
- K. keďže Európska komisia na roky 2019 – 2024 vo svojich politických usmerneniach uvádza svoju ambíciu spolupráce Európy so jej svetovými partnermi s cieľom obmedziť stratu biodiverzity v nasledujúcich piatich rokoch;
- L. keďže lesy sú nevyhnutné pre živobytie na celom svete, pokrývajú iba 30 % pevninskej časti Zeme a predstavujú 80 % jej biodiverzity;
- M. keďže zmenou klímy sú ohrozené biotopy a druhy, o čom svedčí úhyn koralov väčšiny Veľkého bariérového útesu v Austrálii, a extrémne poveternostné javy, ako sú ničivé lesné požiare v Austrálii, v dôsledku ktorých uhynula viac ako jedna miliarda zvierat; keďže ochrana prírody a zastavenie straty biodiverzity majú zásadný význam z hľadiska zmiernenia zmeny klímy a prispôsobenia sa jej;
- N. keďže boli prekročené štyri z deviatich hraníc planéty, ktoré vymedzilo Centrum pre štúdium odolnosti v Štokholme (Resilience Centre);

Všeobecne

1. so znepokojením konštatuje, že v správe IPBES s názvom *Globálne hodnotenie biodiverzity a ekosystémových služieb* (Global Assessment on Biodiversity and Ecosystem Services) sa jasne poukazuje na rozsah ekologickej krízy a na potrebu naliehavého a koordinovaného úsilia o podporu transformačnej zmeny, pretože príroda na celom svete ustupuje v doteraz nevídanom rozsahu, druhy vymierajú stále rýchlejšie a asi milión živočíšnych a rastlinných druhov je ohrozený vyhynutím, čo má závažné dôsledky pre ľudí na celom svete a bude mať vplyv na život našich budúcich generácií;
2. vyjadruje hlboké znepokojenie nad ďalšími tlakmi, ktoré pre biodiverzitu znamená zmena klímy na pevnine, ako sa uvádza v osobitnej správe IPCC z 8. augusta 2019; vyjadruje hlboké znepokojenie nad úbytkom morských cicavcov a iných populácií rýb a nad dramatickým miznutím koralových útesov, ako sa uvádza v osobitnej správe IPCC z 24. septembra 2019, u ktorých sa podľa osobitnej správy IPCC o globálnom otepľovaní o 1,5 °C predpokladá pokles o viac ako 99 % v prípade oteplenia o 2 °C;
3. vyjadruje hlboké znepokojenie na základe uverejnenej správy IPCC o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme, ktorá uznáva, že zmena klímy je jedným z hlavných priamych faktorov straty biodiverzity, a zdôrazňuje, že podľa predpokladov budú jej negatívne účinky na prírodu a biodiverzitu, ekosystémové služby, oceány a potravinovú bezpečnosť v nasledujúcich desaťročiach čoraz významnejšie; zdôrazňuje, že IPCC takisto upozorňuje, že na zdravie oceánov a morských ekosystémov má v súčasnosti vplyv na globálne otepľovanie, znečistenie, nadmerné využívanie morskej biodiverzity, zvyšovanie hladiny morí, okysľovanie, odkysličovanie, morské horúčavy, nebývalé topenie ľadovcov, morského ľadu, eróziu pobrežia a častejšie prírodné katastrofy postihujúce morské a pobrežné ekosystémy tým, že menia ich fungovanie a urýchľujú úbytok morských cicavcov a úpadok rybníctva, ako aj dramatický zánik koralových útesov a mangrovov; pripomína, že oceány sú súčasťou riešenia na zmiernenie účinkov zmeny klímy a adaptáciu na ne; vyzýva preto EÚ, aby oceánom udelila prioritu v programe stratégie v oblasti biodiverzity, a vyzýva všetky zmluvné strany DBD, aby oceány uznali za spoločný statok ľudstva a aby vypracovali nový prístup, ktorý bude klásť individuálne a kolektívne povinnosti vysoko nad rámec tradičných zásad slobody a vlastníctva oceánov, s cieľom zabezpečiť ich zachovanie;

Štvrtok 16. januára 2020

4. domnieva sa, že stojíme tvárou v tvár núdzovej ekologickej situácii, ktorá si vyžaduje významné opatrenia na úrovni EÚ aj vo svete; vyzýva Komisiu, aby popri zmene klímy dala hlavnú prioritu v rámci Európskeho ekologického dohovoru ochrane prírody a jej obnove;
5. vyjadruje znepokojenie, že ciele v oblasti biodiverzity z Aichi do roku 2020 sa pri súčasnej ceste k strate biodiverzity nedodržia a opakuje svoje výzvy všetkým stranám, aby bezodkladne zintenzívnili svoje úsilie; vyjadruje poľutovanie nad tým, že EÚ nie je na ceste k dosiahnutiu svojho hlavného cieľa zastaviť do roku 2020 stratu biodiverzity a degradáciu ekosystémov; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaviazali k tomu, že vynaložia okamžité, podstatné a dodatočné povinné úsilie na ochranu a obnovu biodiverzity v snahe dosiahnuť globálne ciele a ciele EÚ a prispieť k dosiahnutiu cieľov z Aichi;
6. pripomína, že biodiverzita a zdravé ekosystémy vrátane oceánov, ktoré absorbujú viac ako 25 % emisií CO₂ a sú hlavným producentom kyslíka, sú kľúčom k dosiahnutiu cieľov Parížskej dohody a posilneniu schopnosti EÚ v oblasti odolnosti a jej schopnosti adaptovať sa na zmenu klímy; s poľutovaním konštatuje, že len 7 % oceánov je formálne chránených; pripomína, že v záujme zachovania biodiverzity je dôležité rozvíjať a uplatňovať riešenia blízke prírode a zároveň zmiernovať zmenu klímy v mestách a adaptovať sa na ňu, najmä v súvislosti s absorpciou uhlíka; žiada preto o zlepšenie konzistentnosti a súčinnosti medzi tromi dohovormi z Ria ⁽⁶⁾ a aby na lepšie zosúladenie týchto programov s programom OSN pre trvalo udržateľný rozvoj do roku 2030; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila plné začlenenie biodiverzity do svojich politík v oblasti klímy;
7. víta Pekinskú výzvu na ochranu biodiverzity a o zmene klímy zo 6. novembra 2019;
8. zdôrazňuje, že by sa malo zabrániť kompromisom medzi ochranou klímy a ochranou biodiverzity, najmä v odvetví biohospodárstva, ktoré môže zohrávať ústrednú úlohu pri prechode na klimaticky neutrálne hospodárstvo za predpokladu, že neohrozí kvalitu ekosystémov; vyjadruje znepokojenie nad tým, že takéto kompromisy sa v nedávnych politických diskusiách dostatočne neriešili; vyzýva Komisiu a všetky zainteresované strany, aby vypracovali jednotný prístup s cieľom vybudovať skutočne udržateľné biohospodárstvo na základe ochrany prírody a iných riešení založených na ekosystémoch, keďže takýto prístup poskytuje najlepšie výsledky v oblasti klímy aj biodiverzity;
9. zdôrazňuje, že biodiverzita nie je nutná iba na výrobu potravín, palív a liekov, ale že spolu so zdravým prírodným prostredím je tiež dôležitá aj pre dlhodobý hospodársky rozvoj;
10. víta záväzky Ursuly von der Leyenovej v politických usmerneniach pre Komisiu na roky 2019 – 2024 a v poverovacom liste z 10. septembra 2019 pre komisára pre životné prostredie a oceány, s cieľom počas prvých 100 dní novej Komisie vo funkcii predložiť ambicióznú stratégiu v oblasti biodiverzity do roku 2030 ako súčasť Európskeho zeleného dohovoru a jej zámer, aby EÚ išla príkladom svetu na konferencii zmluvných strán DBD v roku 2020, ako to bolo na parížskej konferencii o zmene klímy v roku 2015; trvá na tom, aby toto bolo vysokou prioritou pre novú Komisiu a aby EÚ pred konferenciou COP 15 na svetovej scéne posilňovala ambície v oblasti biodiverzity; vyzýva Komisiu, aby vzhľadom na globálnu krízu v oblasti biodiverzity, na ktorú sa poukazuje v nedávnej správe o IPBES, uplatnila nový prístup a upustila od dobrovoľných záväzkov a navrhla ambicióznú a inkluzívnu stratégiu v oblasti biodiverzity do roku 2030, v ktorej sa stanovujú právne záväzné ciele pre EÚ a jej členské štáty vrátane osobitných cieľov dosiahnuť do roku 2030 aspoň 30 % suchozemských a morských chránených oblastí a obnoviť aspoň 30 % poškodených ekosystémov na úrovni Únie;
11. domnieva sa, že v tejto novej stratégii by sa mala osobitná pozornosť venovať obnove ekosystémov, biotopov a druhov, najmä prostredníctvom výskumu a inovácií s cieľom podporiť zavádzanie prírodnej ekonomiky vo všetkých sektoroch, ktoré sú kľúčom na dosiahnutie cieľov v oblasti biodiverzity;
12. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyzvali COP 15 na prijatie ustanovení o mapovaní situácie, hodnotení technológií a monitorovaní nového technologického vývoja vrátane vývoja, ktorý vyplýva zo syntetickej biológie;

⁽⁶⁾ Dohovor o biologickej diverzite, Dohovor Organizácie Spojených národov o boji proti dezertifikácii a Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy.

Štvrtok 16. januára 2020

13. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby na COP 15 vyzvali na celosvetové moratórium na vypúšťanie organizmov s technológiou „gene drive“ do prírody, vrátane pokusov v teréne, aby sa zabránilo predčasnému vypusteniu týchto nových technológií a aby sa dodržiavala zásada predbežnej opatrnosti, ktorá je zakotvená v Zmluve o fungovaní Európskej únie, ako aj v DBD;

14. zdôrazňuje, že ochrana a zachovanie celosvetovej biodiverzity je zásadnou výzvou a otázkou strategického záujmu EÚ, ktorému by sa mala venovať najvyššia politická pozornosť; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby aktívne spolupracovali s tretími krajinami najmä prostredníctvom svojich vonkajších nástrojov, akým je nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce NDICI pri podpore a určovaní cieľov ochrany biodiverzity, opatrení na ochranu, zachovanie a obnovu biodiverzity a jej správy, a to predovšetkým v mnohostranných a obchodných dohodách a opatreniach proti porušovaniu predpisov; vyzýva preto Komisiu, aby do všetkých obchodných dohôd v budúcnosti zahrnula záväzné a vynútiteľné kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji;

15. pripomína svoje stanovisko k tomu, že z nástroja NDICI by sa malo vyčleniť 45 % finančných prostriedkov na investície, ktoré prispievajú k plneniu cieľov v oblasti klímy, k environmentálnemu manažérstvu a ochrane životného prostredia, k biodiverzite a boju proti dezertifikácii;

16. zdôrazňuje, že je potrebný komplexný viacúrovňový riadiaci prístup, ktorý by riešil ochranu, zachovanie a obnovu a udržateľné využívanie biodiverzity a ekosystémových služieb; vyzýva EÚ a členské štáty, aby boli aj naďalej pevne odhodlané ďalej posilňovať DBD a prevzali vedúcu úlohu pri príprave rámca na obdobie po roku 2020, najmä v čase pred COP 15, aby sa zaviazali k biodiverzite zodpovedajúcej cieľu 1,5 °C Parížskej dohody o zmene klímy a aby transparentne stanovili svoju víziu a priority v prípade globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020;

17. pripomína, že zachovanie biodiverzity a ekosystému vo svojej podstate vytvára synergiu a je zásadné pre dosiahnutie cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja; zdôrazňuje, že je nutné, aby Komisia a členské štáty účinne zohľadňovali hľadisko prírody a biodiverzity s cieľom v oblasti biodiverzity v rôznych odvetviach, aby zmenili hospodársky model smerom k väčšej udržateľnosti na riešenie stopy EÚ a zlepšili súdržnosť politiky v oblasti životného prostredia vo všetkých vnútorných a vonkajších politikách EÚ, a to aj v oblasti poľnohospodárstva, rybárstva, energie z obnoviteľných zdrojov, dopravy, obchodu a viacročnom finančnom rámci (VFR) na roky 2021 – 2027; domnieva sa, že na lepšie začleňovanie ochrany, zachovania a obnovy biodiverzity je nutná intenzívnejšia spolupráca vo všetkých odvetviach; zdôrazňuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať životnému cyklu tovaru s cieľom chrániť prírodné zdroje a zohľadňovať kumulované vplyvy vrátane dopravy od jeho návrhu až po spotrebu;

18. domnieva sa, že je nevyhnutné riešiť kľúčové faktory straty biodiverzity uplatňovaním dlhodobého strategického prístupu a urýchlene identifikovať a chrániť najkritickejšie miesta a miesta problémové z hľadiska stratégie, pokiaľ ide o biodiverzitu a ekosystémové služby, ako aj ekosystémy s vysokou integritou, a to na základe citlivosti oblastí, prítomnosti ohrozených druhov, nedostatočných poznatkov a/alebo účinného riadenia a prítomnosti spoločných druhov, ktoré majú zásadný význam pre ekologické procesy, a obmedziť straty biodiverzity a negatívne vplyvy na územia a živobytie pôvodných a miestnych komunít;

19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali, aby COP 15 zabezpečila, že pred uvoľnením akýchkoľvek technológií, ktoré môžu mať vplyv na ich tradičné znalosti, inovácie, postupy, živobytie a využívanie pôdy, zdrojov a vody, sa vopred vyžiada a získa slobodný a informovaný súhlas pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít; zdôrazňuje, že toto sa musí uskutočniť participatívnym spôsobom zahŕňajúcim všetky potenciálne postihnuté komunity pred akýmkoľvek nasadením;

20. opätovne zdôrazňuje, že obnovu – napriek jej dôležitosti – členské štáty v kontexte bonnskej výzvy prakticky ignorujú;

21. zdôrazňuje, že núdzová situácia v oblasti klímy a dôsledky obrovskej straty biodiverzity predstavujú vážnu hrozbu pre ľudské práva; pripomína, že bez zdravého životného prostredia sú základné ľudské práva ako právo na život, zdravie, potraviny a bezpečnú vodu ohrozené; vyzýva Komisiu a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby vypracovali stratégiu EÚ na ochranu práva na zdravé životné prostredie v úzkej spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, ako je napríklad Úrad vysokého komisára pre ľudské práva (OHCHR), ktorý nedávno uviedol spoločnú stratégiu s Programom OSN pre životné prostredie (UNEP);

Štvrtok 16. januára 2020

Vykonávanie dohovoru a strategického plánu pre biodiverzitu na obdobie 2011 – 2020

22. víta rozhodnutie prijaté na konferencii COP 14 v Egypte, v ktorom sa zúčastnené strany okrem iného vyzývajú, aby výrazne urýchlili svoje úsilie o vykonávanie strategického plánu pre biodiverzitu na obdobie rokov 2011 – 2020 a aby zväzili vykonávanie vnútroštátnych hodnotení biodiverzity a funkcií a služieb ekosystémov; považuje za mimoriadne dôležité, aby sa zintenzívnilo úsilie pri vykonávaní súčasného strategického plánu pre biodiverzitu na obdobie 2011 – 2020, aby sa kládol dôraz na dosiahnutie cieľov v oblasti biodiverzity z Aichi a aby sa vypracoval ambiciózný strategický plán na obdobie po roku 2020, ako aj mechanizmus vykonávania, do ktorého oficiálne patria orgány na nižšej úrovni štátnej správy – a to miestne a regionálne orgány – pokiaľ ide o scenár do roku 2050, v ktorom sa zohľadnia nové výzvy v oblasti biodiverzity v súlade s agendou pre udržateľný rozvoj do roku 2030;

23. so znepokojením konštatuje, že podľa posúdenia⁽⁷⁾ stavu zachovania druhov a typov biotopov významných z hľadiska ochrany vykazuje EÚ „priaznivý stav ochrany“ len pre 7 % morských druhov a 9 % morských typov biotopov a že vykazuje „nepriaznivý stav ochrany“ pre 27 % posudzovaných druhov a 66 % posudzovaných typov biotopov; okrem toho zdôrazňuje, že podľa tých istých hodnotení trend vývoja populácie 48 % morských živočíšnych a rastlinných druhov neustále klesá, čím sa zvyšuje riziko vyhynutia monitorovaných druhov;

Globálny rámec pre biodiverzitu po roku 2020

24. víta pokrok, ktorý sa dosiahol na konferencii COP 14 o komplexnom a participatívnom procese tvorby celosvetového rámca pre biodiverzitu po roku 2020; podporuje Chartu biodiverzity z Metz prijatú skupinou G7;

25. zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť ambicióznosť a inkluzívnosť globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 a zlepšiť jeho fungovanie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili mechanizmy vykonávania CBD a aktívne usilovali o vypracovanie ambiciózných a právne záväzných cieľov, detailných harmonogramov, jasných ukazovateľov výkonnosti, nástrojov na sledovanie a mechanizmov partnerského hodnotenia/podávania správ na základe spoločných štandardov – najlepšie v spolupráci s orgánmi na nižšej úrovni štátnej správy – aby sa zabezpečila plná transparentnosť a zodpovednosť zmluvných strán a celková účinnosť budúceho globálneho strategického plánu pre biodiverzitu.

26. zdôrazňuje to, že na ochranu celosvetovej biodiverzity, zastavenie jej súčasného úpadku a na obnovenie všetkých aspektov biodiverzity je potrebný medzinárodný rámec vo forme právne záväznej dohody; domnieva sa, že takýto rámec musí byť založený na konkrétnych, merateľných, kvantifikovateľných, ambiciózných, realistických odvetvových a časovo ohraničených cieľoch a pevných záväzkoch, ktoré pozostávajú zo sprísnených vnútroštátnych strategických akčných plánov v oblasti biodiverzity, vnútroštátne stanovených príspevkov a iných vhodných nástrojov, ako sú akčné plány na nižšej úrovni štátnej správy, finančné záväzky a lepšie záruky budovania kapacít, ako aj z mechanizmus päťročného monitorovania a preskúmania, s dôrazom na zvyšovanie ambícií; zdôrazňuje potrebu pravidelných správ zmluvných strán a harmonizovaného zberu a spracovania porovnateľných konzistentných údajov a ukazovateľov pre dobrý postup monitorovania;

27. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyzvali na vytvorenie globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 s cieľom zakotviť ako kľúčové piliere zásadu predbežnej opatrnosti, prístup založený na právach a mapovanie situácie a hodnotenie a monitorovanie technológií v súvislosti s prijímaním nových technológií;

28. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporili vymedzenie nového globálneho cieľa, ktorý umožní zvrátiť krivku ústupu celosvetovej biodiverzity do roku 2030, a to vrátením prírody na cestu regenerácie v prospech všetkých, a prispieť k ochrane biodiverzity, zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, k boju proti dezertifikácii a proti degradácii pôdy a potravinovej bezpečnosti; vyzýva EÚ, aby pri rokovaniach presadzovala vyššiu úroveň ambícií a aby mohla vyzvať na ochranu polovice planéty do roku 2050; zastáva názor, že do rámca na obdobie po roku 2020 by sa na rok 2030 mal zakotviť jasný celosvetový cieľ aspoň 30 % prírodných oblastí a cieľ obnoviť aspoň 30 % obnoviteľných degradovaných ekosystémov a že EÚ by mala stanoviť podobný cieľ na vnútornej úrovni;

(7) Regionálna hodnotiaci správa o biodiverzite a ekosystémových službách pre Európu a strednú Áziu https://ipbes.net/sites/default/files/2018_eca_full_report_book_v5_pages_0.pdf

Štvrtok 16. januára 2020

29. zdôrazňuje, že medzinárodné úsilie a dohody budú splnené len pri aktívnom zapojení všetkých zainteresovaných strán; požaduje vytvorenie koalície zainteresovaných strán, a to tak zo súkromného, ako aj z verejného sektora, s cieľom vytvoriť celosvetový rámec pre biodiverzitu po roku 2020; poukazuje na užitočnosť programu riešení vypracovaného v rámci Parížskej dohody s cieľom vytvoriť pozitívny program pre všetky zainteresované strany spojený s Rámcovým dohovorom OSN o zmene klímy UNFCCC, a žiada, aby sa podobné opatrenia zahrnuli do rámca na obdobie po roku 2020;

30. zdôrazňuje význam zníženia na minimum časových rozdielov, ktoré môžu vzniknúť medzi prijatím globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 a jeho prevedením do národných cieľov pre biodiverzitu a akčných plánov na nižšej úrovni štátnej správy, aby sa zamedzilo sklzu pri prijímaní konkrétnych opatrení na zastavenie straty biodiverzity;

Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity na rok 2030

31. nalieha vyzýva Komisiu, aby vypracovala stratégiu, ktorá bude riešiť hlavné príčiny straty biodiverzity, a to tak v EÚ, ako aj celosvetovo;

32. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili konzistentnosť iniciatívy Z farmy na stôl a stratégie nulového znečistenia so spoločnou poľnohospodárskou politikou po roku 2020 najmä vzhľadom na znižovanie používania pesticídov;

33. vyzýva Komisiu a Európsku investičnú banku (EIB), aby do svojich finančných nástrojov zahrnuli prvky preskúmania z hľadiska biodiverzity s cieľom zabrániť nepriaznivým účinkom na biodiverzitu; vyzýva EIB, aby aktualizovala svoje environmentálne a sociálne normy v súlade s ustanoveniami stratégie EÚ v oblasti biodiverzity na rok 2030;

34. požaduje celouniový právne záväzný cieľ týkajúci sa obnovenia poškodených biotopov do roku 2030 prostredníctvom obnovy prírodných lesov, rašelinísk, záplavových oblastí, mokradí, trávnych porastov bohatých na biodiverzitu, pobrežných zón a morských oblastí; vyjadruje poľutovanie nad tým, že stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 sa nepodarilo dosiahnuť cieľ obnoviť 15 % poškodených ekosystémov;

35. nalieha vyzýva Komisiu a EIB, aby do svojej vonkajšej činnosti, najmä do svojho vonkajšieho finančného nástroja, zahrnuli preskúmanie z hľadiska biodiverzity, s cieľom zabezpečiť, aby žiadne úniové finančné prostriedky alebo systém financovania neprispievali k čistej strate biodiverzity;

36. zastáva názor, že celosvetové ambície EÚ budú musieť byť v súlade s jej vnútornými opatreniami v rámci stratégie EÚ v oblasti biodiverzity na rok 2030;

37. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila zníženie globálnej stopy EÚ ako dôležitého prvku stratégie EÚ v oblasti biodiverzity na rok 2030 s cieľom zabrániť nesúladu medzi jej domácimi a medzinárodnými opatreniami;

Hospodárske faktory a financovanie

38. víta dohodu 196 vlád dosiahnutú na konferencii zmluvných strán (COP 14) o rozšírení investícií do prírody a ľudí do roku 2020 a neskôr; zdôrazňuje, že hospodársky rast môže uľahčiť udržateľný rozvoj len vtedy, keď vôbec nepovedie k zhoršeniu biodiverzity a schopnosti prírody zvyšovať kvalitu života ľudí;

39. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby sa biodiverzita primerane a dostatočne financovala; žiada, aby sa opatrenia na zlepšenie biodiverzity a na zvýšenie odolnosti voči zmene klímy stali súčasťou budúceho VFR a aby sa uplatňovanie hľadiska biodiverzity vo všetkých oblastiach politiky rozšírilo tak, aby sa dosiahol významný a pozitívny pokrok smerom k vízi 2050; vyzýva Komisiu a Radu, aby stanovili jasný cieľ výšky výdavkov na začleňovanie opatrení v oblasti biodiverzity do VFR, a to minimálne 10 %, pričom tento cieľ bude doplnením výdavkov na začleňovanie opatrení v oblasti klímy; okrem toho zdôrazňuje aj potrebu zaviesť transparentnejšiu, komplexnejšiu a prísnejšiu metodiku sledovania výdavkov v oblasti biodiverzity a klímy; opakuje svoju výzvu, aby sa aspoň zdvojnásobila súčasná úroveň financovania pre program LIFE; ďalej vyzýva Komisiu a Radu, aby postupne zrušili škodlivé dotácie a zabezpečili jednotnosť všetkých fondov a programov EÚ tak, aby žiadne výdavky z rozpočtu EÚ nemohli prispievať k strate biodiverzity;

Štvrtok 16. januára 2020

40. zdôrazňuje, že zohľadňovanie problematiky biodiverzity musí sprevádzať zber údajov; so znepokojením konštatuje, že základný výskum vrátane taxonómie, ktorá je na tento účel kľúčová, je veľmi nedostatočne financovaný a v rámci financovania politik a výskumu sa mu nedostáva dostatočnej podpory; žiada, aby sa v rámci programu Európsky horizont a osí technickej pomoci iných fondov EÚ vyčlenili primerané finančné prostriedky na projekty základného výskumu a budovania kapacít;

41. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporili vytvorenie ďalších medzinárodných finančných mechanizmov na ochranu a zachovanie biodiverzity prepojených s DBD a vyvíjali maximálne úsilie o začlenenie hľadiska biodiverzity do existujúcich fondov; konštatuje, že hospodárske činnosti môžu byť významným faktorom celosvetového úbytku biodiverzity a straty prírodného kapitálu; vyzýva podniky a finančné organizácie, aby prijali pevné spoločné záväzky prispievať k biodiverzite, a to aj preskúmaním svojich činností z hľadiska biodiverzity, a zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je dôležité využívať iniciatívy súkromného financovania; vyjadruje poľutovanie nad nekonzistentnosťou súboru údajov o finančných tokoch súvisiacich s biodiverzitou, ktoré pochádzajú z domácich a medzinárodných verejných a súkromných zdrojov, ktoré sú hrozbou pre systémy sledovania a podávania správ a majú negatívny vplyv na prípadné reformy; vyzýva preto Komisiu, členské štáty a EIB, aby vypracovali jednotné normy pre súbory údajov o finančných tokoch súvisiacich s biodiverzitou; zdôrazňuje, že plán udržateľného financovania v budúcnosti bude musieť pomôcť účastníkom finančného trhu pochopiť riziká súvisiace so stratou biodiverzity tak, že biodiverzitu zahrnie do požiadaviek na zverejňovanie finančných informácií;

42. zdôrazňuje význam zvyšovania investícií, a to aj do riešení blízkych prírode a do príslušných iniciatív, ktoré budú pozitívne prispievať k biodiverzite a k opatreniam v oblasti klímy, čím sa následne zníži vplyv zmeny klímy na biodiverzitu a zároveň sa zastaví environmentálne škodlivé investície; pripomína, že väčšinu investícií realizovaných v rámci Parížskej dohody treba použiť na zachovanie a obnovu biodiverzity; vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek potenciálu prírodných riešení v oblasti klímy sa na úsilie v oblasti sekvestrácie uhlíka do pôdy vynakladá len približne 2,5 % svetového rozpočtu na zmiernenie zmeny klímy; požaduje, aby sa na ochranu a obnovu prírodných ekosystémov ako spôsob dosahovania spoločných prínosov pre zmiernenie zmeny klímy a adaptácie na ňu venovalo viac svetových a finančných prostriedkov a finančných prostriedkov EÚ;

43. víta rozhodnutie skupiny EIB zosúladiť všetky svoje finančné činnosti s cieľmi Parížskej dohody a poskytnúť aspoň 50 % finančných prostriedkov EIB na opatrenia v oblasti klímy; vyzýva EIB, aby vo svojom finančnom portfóliu naďalej rozširovala opatrenia na ochranu a zachovanie biodiverzity; vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi a finančným sektorom s cieľom zosúladiť ich aktivity s Parížskou dohodou a zabezpečiť preskúmanie finančných transakcií a investícií z hľadiska klímy a biodiverzity, a to na úrovni EÚ aj mimo nej;

44. poukazuje na to, že medzinárodné organizácie ako Medzinárodný menový fond (MMF), Program OSN pre životné prostredie a OECD súhlasia s tým, že environmentálne dane sú základným nástrojom pri riešení environmentálnych problémov ako strata biodiverzity; víta iniciatívy, ako je napríklad sieť ekologickej fiškálnej politiky Programu OSN pre životné prostredie a MMF, ktorých cieľom je uľahčiť výmenu poznatkov a dialóg o ekologickej fiškálnej reforme; upozorňuje na cieľ z Aichi č. 3 a na potrebu pozitívnych stimulov na ochranu a udržateľné využívanie biodiverzity, ako aj cieľ udržateľného rozvoja č. 15 a potrebu mobilizovať a výrazne zvýšiť finančné prostriedky zo všetkých zdrojov na zachovanie a udržateľné využívanie biodiverzity a ekosystémov; zdôrazňuje preto potenciál spravodlivého environmentálneho zdaňovania, ktoré je v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ ako spôsobom znižovania škôd na životnom prostredí a vytvárania finančných zdrojov na ochranu prírody; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby svoje daňové systémy preorientovali na vyššie využívanie environmentálneho zdaňovania;

45. so znepokojením konštatuje, že len 8,3 % celkových finančných záväzkov súvisí s odvrátením úpadku biodiverzity, čo je najnižší podiel od roku 2015, a to napriek bezprecedentnému a stále rýchlejšiemu tempu zániku druhov; vyzýva Komisiu, aby vyčlenila viac zdrojov na zabezpečenie dlhodobej jednotnej ochrany biodiverzity v celej EÚ; trvá na tom, že nový VFR sa má opierať o spoľahlivú metodiku sledovania biodiverzity a zamedzenie rizika nadhodnotenia opatrení v oblasti biodiverzity;

Lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, rybníctvo a pôda

46. zdôrazňuje, že poľnohospodárske a rybárske činnosti, zdravá pôda a zachovanie biodiverzity úzko súvisia; berie na vedomie negatívny vplyv neudržateľného poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybníctva na biodiverzitu; zdôrazňuje však, že udržateľné poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rybníctvo môžu znižovať negatívne vplyvy na druhy, biotopy a ekosystémy a vplyvy zmenu klímy;

Štvrtok 16. januára 2020

47. vyzýva preto EÚ a zmluvné strany, aby sa pevne zaviazali k udržateľným potravinovým systémom, poľnohospodárstvu, lesnému hospodárstvu a rybníctvu, k čomu patria aj požiadavky a stratégie na udržateľné používanie prípravkov na ochranu rastlín a živín, znížené používanie pesticídov a ochranu pôdy, biotopov a druhov poskytovaných kľúčových ekosystémových služieb ako opelenie, a zvýšená selektívnosť na zníženie kumulovaných vplyvov na morské a pobrežné ekosystémy a prispieť k obnove populácií rýb v citlivých oblastiach a oblastiach nadmerného rybolovu; vyzýva Komisiu, aby do nadchádzajúcej revízie smernice EÚ o trvalo udržateľnom používaní pesticídov (2009/128/ES) zahrnula záväzné ciele znižovania emisií v rámci celej EÚ, aby Komisia, členské štáty a regionálne vlády priamo podporovali poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rybolov s cieľom dosiahnuť udržateľné postupy a ekologické režimy;

48. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby finančne podporovali postupy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ktoré sú v súlade s cieľmi v oblasti biodiverzity, ako je integrovaná ochrana proti škodcom a integrované hospodárenie so živinami, ekologické poľnohospodárstvo, agroekologické postupy, postupy v oblasti ochrany pôdy a vody, pôdochranné poľnohospodárstvo, agrolesníctvo, lesopastierstvo, riadenie zavlažovania, malé alebo roztrúsené systémy a postupy na zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat;

49. pripomína, že podľa oznámenia Komisie s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov sú lesy nevyhnutné pre systémy podporujúce život na našej planéte, pokrývajú 30 % pevniny Zeme a sú domovom pre 80 % jej biodiverzity; zdôrazňuje, že odlesňovanie je hlavnou príčinou celosvetového úbytku biodiverzity a že emisie z využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva spôsobené odlesňovaním sú významnou príčinou zmeny klímy; vyjadruje znepokojenie nad vplyvom spotreby EÚ na odlesňovanie, keďže EÚ je konečným spotrebiteľom 10 % výrobkov spojených s odlesňovaním; vyzýva Komisiu, aby prijala jedinú jednotnú definíciu pojmu „nepripraviť k odlesňovaniu“;

50. vyzýva Komisiu, aby navrhla komplexný súbor opatrení s cieľom znížiť stopu spotreby EÚ na pôde, a to aj právne predpisy, a na základe náležitej starostlivosti, ktorou sa zabezpečia udržateľné dodávateľské reťazce výrobkov uvádzaných na trh EÚ nevyžadujúcich odlesňovanie, ako aj akčný plán EÚ týkajúci sa palmového oleja; zastáva názor, že opatrenia EÚ zamerané na boj proti odlesňovaniu by sa mali zaoberať jeho hlavnými faktormi, ako je palmový olej, sója, hovädzie mäso a kakao; žiada Komisiu, aby v EÚ čo najskôr skončila používanie biopalív, ktoré by mohli spôsobovať nepriamu zmenu využívania pôdy;

51. zdôrazňuje, že politiky v oblasti lesného hospodárstva musia byť jednotné, musia bojovať v rovnakej miere proti strate biodiverzity a proti zmene klímy a musia zvyšovať prirodzené záchyty uhlíka v EÚ a zároveň chrániť, zachovávať a posilňovať biodiverzitu;

52. zdôrazňuje, že žiadny substitučný účinok produktov lesného hospodárstva nemôže nahradiť stratu pralesov a primárnych lesov, ktoré boli označené ako nenahraditeľné⁽⁸⁾ a ktoré by mali byť chránené právnymi a stimulačnými nástrojmi zameranými na ich komplexnosť, prepojenosť a reprezentatívnosť;

53. poukazuje na to, že podľa perspektívy svetovej populácie z júna 2019 sa očakáva, že počet obyvateľov sveta sa najbližších 30 rokov zvýši o 2 miliardy ľudí, čím sa zvýši vplyv využívania pôdy a mora na biodiverzitu a sekvestráciu uhlíka; konštatuje, že zvyšovanie straty biodiverzity ohrozuje potravinovú bezpečnosť a výživu; vyzýva zmluvné strany, aby podporovali udržateľné využívanie biodiverzity v programoch, ktoré prispievajú k potravinovej bezpečnosti a zlepšeniu výživy, a aby zároveň prispievali k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja a osobitnú pozornosť venovali cieľu udržateľného rozvoja č. 2 – Úplné odstránenie hladu;

Mestské oblasti

54. poznamenáva, že znečistenie, rozširovanie miest, zástavba pôdy a ničenie biotopov sú ďalšími významnými príčinami ničenia biodiverzity; pripomína, že z globálneho posúdenia biodiverzity a ekosystémov v rámci IPBES vyplýva, že od roku 1992 sa plocha mestských oblastí zdvojnásobila a že dve tretiny obyvateľov EÚ žijú vo veľkých mestských oblastiach; požaduje lepšie posúdenie úlohy mestských oblastí a miest pri zachovaní biodiverzity a zvýšené zapojenie miest a miestnych orgánov do vymedzovania politík v oblasti ochrany a zachovania biodiverzity a ekosystémových služieb, ako aj do monitorovania, vykazovania a overovania;

⁽⁸⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 23. júla 2019: Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov (COM(2019)0352).

Štvrtok 16. januára 2020

55. trvá na tom, že potenciál miest prispievať k ochrane biodiverzity a ekosystémovým službám sa nedoceňuje; pripomína, že posilnenie prínosov z biodiverzity, ekosystémových služieb a mestskej zelenej infraštruktúry vo veľkých mestách a prímestských oblastiach zlepšuje zdravie ľudí; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali začlenenie a ďalšiu integráciu biodiverzity a ekosystémových funkcií do projektovania miest, mestskej politiky a územného plánovania pri súčasnom znižovaní emisií uhlíka a zlepšovaní adaptácie na zmenu klímy;

56. konštatuje, že mestské oblasti môžu v EÚ zohrávať transformačnú úlohu z hľadiska biodiverzity; zdôrazňuje, že znečistenie plastmi a znečistenie vody sú dôležitými faktormi straty biodiverzity; domnieva sa, že silné obehové hospodárstvo by v kontexte nového akčného plánu pre obehové hospodárstvo mohlo byť pre EÚ užitočné v snahe o obnovu biodiverzity;

57. vyjadruje poľutovanie nad tým, že plasty a znečistenie napríklad z čistiarní odpadových vôd, farmaceutických výrobkov a neudržateľných poľnohospodárskych postupov, ako je intenzívne používanie živín, výrazne ovplyvňujú zdravie ekosystémov v oceánoch;

Chránené územia EÚ

58. požaduje hĺbkovú analýzu všetkých chránených oblastí EÚ vrátane lokalít Natura 2000 s cieľom zlepšiť, lepšie prepojiť a rozšíriť tieto oblasti; zdôrazňuje, že je potrebná normalizovaná metóda pre výpočet chránených oblastí v EÚ a jasné vymedzenie pojmu „chránená oblasť“; zdôrazňuje, že vzhľadom na nedávnu správu IPCC o oceáne a kryosfére v meniacej sa klíme je potrebné komplexné posúdenie a významný nárast chránených morských oblastí EÚ a ich správy; požaduje rozšírenie chránených morských oblastí EÚ s cieľom zahrnúť do nich viac pobrežných vôd; zdôrazňuje, že okrem množstva chránených oblastí pre na zastavenie straty biodiverzity podstatná ich kvalita, a preto treba klásť väčší dôraz na ich dobrú a udržateľnú správu;

59. vyzýva Komisiu, aby pokračovala v prijímaní právnych opatrení, keď zistí, že právne predpisy EÚ o ochrane prírody nie sú dodržiavané; poukazuje na to, že postupy súvisiace s porušovaním predpisov v oblasti životného prostredia majú byť efektívnejšie, a to z dôvodu hroziaceho nezvratného poškodenia životného prostredia; zdôrazňuje, že je nevyhnutné urýchlene zabezpečiť riadne presadzovanie smerníc o prírode a transparentným spôsobom vybavovať sťažnosti na porušenie právnych predpisov;

60. konštatuje, že rámec ochrany prírody – ak by sa vykonáva nedostatočne – by mohol vytvoriť nepriaznivé prostredie pre aktivistov a ochranárov a priamo alebo nepriamo ohrozovať ich životy; zdôrazňuje, že EÚ by mala aktívne odsúdiť vraždy aktivistov a ochrancov životného prostredia;

61. zdôrazňuje, že zelená infraštruktúra poskytuje ekosystémové služby, ktoré podporujú biodiverzitu, napríklad zvyšovaním počtu ekologických koridorov v mestskom prostredí;

Inovácie, výskum a vzdelávanie

62. pripomína význam inovácií, výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť ciele vízie 2050; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať výskum a participatívne vedy, aby sa posilnili znalosti, najmä pokiaľ ide o oceány, z ktorých väčšina ešte nie je preskúmaná; vyzýva Komisiu a Radu, aby v budúcom VFR zvýšili rozpočtové prostriedky pre program Horizont Európa na 120 miliárd EUR, čo by bolo prínosom najmä pre klaster v oblasti prírodných zdrojov, a to tak základný ako aj aplikovaný výskum, napríklad v oblasti taxonómie, a aby iniciovali úlohu v oblasti ochrany a obnovy biodiverzity v rámci programu Horizont Európa; vyzýva zmluvné strany, aby sa zamerali najmä na súvislosť medzi zachovaním biodiverzity a prínosmi pre ľudské zdravie a hospodársku prosperitu a aby koordinovali opatrenia na zber údajov;

63. vyzýva Komisiu, aby podporila ďalší výskum účinkov využívania pôdy a zmeny využívania pôdy vrátane odlesňovania a výroby bioenergie na emisie skleníkových plynov a výsledky zohľadnila v budúcej tvorbe politik;

64. konštatuje, že podľa Európskej stratégie pre plasty v obehovom hospodárstve prijatej 16. januára 2018 by sa množstvo (150 miliónov ton) plastov, ktoré sa nahromadili vo svetových oceánoch, mohlo do roku 2030 zdvojnásobiť, čo by ohrozilo viac ako 660 druhov a poškodilo životné prostredie; vyzýva Komisiu, aby predložila hlavné iniciatívy týkajúce sa znečistenia plastmi a ich vplyvu na biodiverzitu; zdôrazňuje osobitný prípad mikroplastov, ktoré predstavujú viac ako 80 % zozbieraného morského odpadu a ohrozujú morskú biodiverzitu; víta preto záväzok Ursuly von der Leyenovej otvoriť

Štvrtok 16. januára 2020

nový front v boji proti odpadu z plastov a riešiť problém mikroplastov; zdôrazňuje potrebu prístupu založeného na obehovom hospodárstve, ktorý kladie dôraz na výskum a inovácie v oblasti udržateľných výrobkov;

65. zdôrazňuje význam vzdelávania pri zvyšovaní informovanosti o biodiverzite a ochrane životného prostredia; konštatuje, že náučné chránené oblasti sú dôležitým a účinným nástrojom na zvyšovanie informovanosti verejnosti a na posilňovanie ochrany;

Budovanie kapacít, informovanosť verejnosti a zapojenie všetkých aktérov

66. zdôrazňuje, že budovanie kapacít a zvyšovanie informovanosti sú pre úspešné vykonávanie a lepšie pochopenie významu biodiverzity kľúčové; víta preto rozhodnutie COP 14, ktoré vyzýva strany, ďalšie vlády a darcov, aby poskytli finančné prostriedky na budovanie kapacít, technickú pomoc a transfer technológií, ak sú schopné tak urobiť;

67. zdôrazňuje význam poskytovania komplexných informácií a snahy o užšie zapojenie občianskej spoločnosti a občanov rôznych vekových skupín do dosahovania cieľov EÚ a globálnych cieľov;

68. vyzýva zmluvné strany, aby podporovali informovanosť verejnosti a zapojenie viacerých zainteresovaných strán s cieľom zabezpečiť individuálne riešenia v spolupráci s miestnymi komunitami a pôvodným obyvateľstvom na podporu udržateľného využívania pôdy v záujme väčšej biodiverzity, aby sa plne rešpektovali regionálne rozdiely v krajine a biotopoch;

69. víta zámer aktívne presadzovať prístup spočívajúci v zapojení viacerých zainteresovaných strán, čo má zásadný význam pre oceňovanie, ochranu, zachovanie, udržateľné využívanie a obnovu biodiverzity, a zdôrazňuje, že lepšia vzájomná spolupráca s rôznymi úrovňami správy, sektormi a súkromnými subjektmi medzi nimi vytvorí príležitosti pre začlenenie cieľov biodiverzity do iných politík; domnieva sa, že je nevyhnutné zapojiť obchodné a finančné organizácie a v tejto súvislosti víta úsilie Komisie o zapojenie súkromného sektora do zachovania biodiverzity, najmä prostredníctvom platformy EÚ pre podnikanie a biodiverzitu; v tejto súvislosti víta iniciatívy súkromného sektora, ako je uvedenie koalície One Planet Business for Biodiversity na samite OSN o opatreniach v oblasti klímy v New Yorku;

70. vyzýva Komisiu, aby zväzila harmonizovanú metodiku výpočtu ekologickej stopy podnikov EÚ, ako aj ich vplyv na biodiverzitu;

71. domnieva sa, že na riešenie problému zmeny klímy, zhoršovania životného prostredia a straty biodiverzity sú nutné transformačné zmeny v spoločnosti; zdôrazňuje, že je dôležité dodržiavať zásadu opodstatnenej transformácie a zabezpečiť, aby bol tento proces inkluzívny a spravodlivý;

72. poznamenáva, že informovanosť verejnosti a prístup ku komplexným a ľahko zrozumiteľným informáciám umožňujú spotrebiteľom prijímať informované rozhodnutia o nákupe a podporovať udržateľnú spotrebu, a preto trvá na tom, že by mali byť súčasťou komplexného súboru opatrení, najmä pokiaľ ide o výroby, ktoré vedú k odlesňovaniu, ničeniu ekosystémov a porušovaniu ľudských práv; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšovali výsledovateľnosť a kontrolu výrobkov prostredníctvom svojich hodnotových a dodávateľských reťazcov, čím sa zabezpečí plná transparentnosť aj pre spotrebiteľov;

73. zdôrazňuje, že je nutné lepšie vypracovať udeľovanie environmentálnej značky a certifikáciu proti odlesňovaniu;

74. víta zasadnutie Medzinárodnej únie na ochranu prírody, ktoré sa konalo v roku 2020 v Marseille; vyzýva Komisiu, aby tomuto fóru vyslala neskryvané signály o svojich záväzkoch týkajúcich sa biodiverzity;

o

o o

75. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0016

Činnosti európskej ombudsmanky v roku 2018**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o činnosti európskej ombudsmanky – výročná správa za rok 2018 (2019/2134(INI))**

(2021/C 270/12)

Európsky parlament,

- so zreteľom na výročnú správu o činnosti európskej ombudsmanky za rok 2018,
  - so zreteľom na článok 15, článok 24 tretí odsek a článok 228 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
  - so zreteľom na články 11, 41, 42 a 43 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),
  - so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „UNCRPD“),
  - so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom z 9. marca 1994 o úprave a všeobecných podmienkach upravujúcich výkon funkcie ombudsmana ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na Európsky kódex dobrej správnej praxe prijatý Európskym parlamentom 6. septembra 2001,
  - so zreteľom na rámcovú dohodu o spolupráci uzatvorenú medzi Európskym parlamentom a európskym ombudsmanom 15. marca 2006, ktorá nadobudla účinnosť 1. apríla 2006,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. januára 2019 o strategickom vyšetrowaní ombudsmanky OI/2/2017 týkajúcom sa transparentnosti legislatívnych rokovaní v prípravných orgánoch Rady EÚ ⁽²⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. februára 2019 o výsledku rokovaní Výboru pre petície za rok 2018 ⁽³⁾,
  - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o činnosti európskeho ombudsmana,
  - so zreteľom na článok 54 a článok 232 ods. 1 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na list Výboru pre ústavné veci,
  - so zreteľom na správu Výboru pre petície (A9-0032/2019),
- A. keďže výročná správa o činnosti európskej ombudsmanky za rok 2018 bola oficiálne predložená predsedovi Európskeho parlamentu 2. októbra 2019 a ombudsmanka Emily O'Reillyová ju predložila Výboru pre petície 4. septembra 2019 v Bruseli;
- B. keďže podľa článkov 24 a 228 ZFEÚ je európsky ombudsman oprávnený prijímať sťažnosti týkajúce sa prípadov nesprávneho úradného postupu inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Únie s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie v rámci výkonu jeho súdnych právomocí;
- C. keďže v článku 10 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že „každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie“ a že „rozhodnutia sa prijímajú podľa možnosti čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi“;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 113, 4.5.1994, s. 15.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0045.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0114.

Štvrtok 16. januára 2020

- D. keďže v článku 15 ZFEÚ sa uvádza, že „s cieľom podporovať dobrú správu vecí verejných a zabezpečiť účasť občianskej spoločnosti dodržiavajú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie v čo najväčšej možnej miere zásadu otvorenosti“ a že „každý občan Únie a každá fyzická alebo právnická osoba s bydliskom alebo zapísaným sídlom v členskom štáte má právo na prístup k dokumentom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie“;
- E. keďže v článku 41 ods. 1 charty sa stanovuje, že „každý má právo, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote“;
- F. keďže v článku 43 charty sa uvádza, že „každý občan Únie, ako aj každá fyzická osoba, ktorá má bydlisko, alebo každá právnická osoba, ktorá má sídlo v členskom štáte, má právo oznámiť európskemu ombudsmanovi prípady nesprávneho úradného postupu inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie, s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie v rámci výkonu jeho súdnych právomocí“;
- G. keďže v roku 2018 ombudsmanka otvorila 490 vyšetrení, z ktorých 482 bolo založených na sťažnostiach a v 8 prípadoch išlo o vyšetrenie z vlastnej iniciatívy, a uzavrela 545 vyšetrení (534 na základe sťažností a 11 z vlastnej iniciatívy); keďže väčšina vyšetrení sa týkala Komisie (285 vyšetrení alebo 58,2 %), druhý najvyšší počet sa týkal agentúr EÚ (43 vyšetrení alebo 8,8 %) a zvyšok bol rozčlenený takto: týkajúce sa Európskemu parlamentu (30 vyšetrení alebo 6,1 %), Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO) (23 vyšetrení alebo 4,7 %), Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) (23 vyšetrení alebo 4,7 %), Európskej investičnej banky (16 vyšetrení alebo 3,3 %), Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) (14 vyšetrení alebo 2,8 %) a iných inštitúcií (56 vyšetrení alebo 11,4 %);
- H. keďže k trom najčastejším témam vo vyšetreniach uzavretých ombudsmankou v roku 2018 patrili: transparentnosť, zodpovednosť a verejný prístup k informáciám a dokumentom (24,6 %), kultúra služieb (19,8 %) a riadne využívanie diskrečnej právomoci (16,1 %); keďže medzi ďalšie otázky patrili procesné práva, ako je právo byť vypočutý, dodržiavanie základných práv, nábor, etické otázky, účasť verejnosti na rozhodovaní EÚ, a to i v konaniach o nesplnení povinnosti, riadne finančné hospodárenie v súvislosti s tendrami, grantmi a zmluvami EÚ, nábor a správne riadenie personálnych otázok EÚ;
- I. keďže miera dodržiavania odporúčaní ombudsmanky zameraných na dobrú správu vecí verejných zo strany Európskej komisie v roku 2018 dosiahla 76 %, čo predstavuje nepretržitý pokles z 82 % v roku 2016 a 77 % v roku 2017;
- J. keďže v roku 2018 požiadalo ombudsmanku o pomoc 17 996 občanov; keďže 14 596 občanov dostalo radu prostredníctvom interaktívneho sprievodcu na jej webovom sídle; keďže 1 220 žiadostí bolo postúpených inde na účely informovania; keďže ombudsmanka podnikla kroky v súvislosti s 2 180 prijatými sťažnosťami;
- K. keďže úrad ombudsmana vo svojej strategickej činnosti v roku 2018 začal päť nových strategických vyšetrení týkajúcich sa zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím v rámci spoločného systému zdravotného poistenia, dostupnosti webových sídiel Komisie pre osoby so zdravotným postihnutím, činností Európskej agentúry pre lieky pred predložením žiadosti, riadenia situácie „otáčavých dverí“ zo strany Komisie a zodpovednosti za legislatívnu prácu Rady; keďže v roku 2018 ombudsmanka otvorila 10 strategických iniciatív okrem iného v oblasti používania jazykov vo verejnej službe EÚ, politik proti obťažovaniu vo verejnej službe EÚ a ochrany migrujúcich detí;
- L. keďže ombudsmanka zohráva kľúčovú úlohu v zabezpečovaní väčšej otvorenosti a zodpovednosti legislatívneho procesu EÚ voči občanom, aby sa im umožnilo uplatňovať ich právo zúčastňovať sa na demokratickom živote EÚ, a tým by sa zvýšila ich angažovanosť a dôvera;
- M. keďže ombudsmanka zastáva zásadnú úlohu pri zabezpečovaní zodpovednosti inštitúcií EÚ a maximálnej transparentnosti a nestrannosti správy EÚ a rozhodovacích procesov v záujme ochrany práv občanov, čím zvyšuje ich dôveru, angažovanosť a účasť na demokratickom živote Únie;
- N. keďže hlavnou prioritou európskeho ombudsmana je zabezpečiť plné rešpektovanie práv občanov;

Štvrtok 16. januára 2020

- O. keďže v roku 2018 ombudsmanka uviedla do činnosti novú internetovú stránku, ktorá obsahuje revidované a ľahko použiteľné rozhranie pre potenciálnych sťažovateľov; keďže zrýchlený postup ombudsmanky týkajúci sa vybavovania sťažností na prístup verejnosti k dokumentom odráža záväzok ombudsmanky poskytovať pomoc a prijímať rozhodnutia do 40 dní v prípade žiadostí o pomoc vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ; keďže táto nová iniciatíva je súčasťou stratégie na zlepšenie účinnosti jej úradu;
- P. keďže v strategickom vyšetrení ombudsmanky OI/2/2017/TE sa zistilo, že Rade chýba transparentnosť, pokiaľ ide o prístup verejnosti k jej legislatívnym dokumentom, a pokiaľ ide o jej súčasné postupy v jej rozhodovacom procese – a konkrétnejšie počas prípravnej fázy Výboru stálych predstaviteľov (COREPER) a pracovnej skupiny; keďže v nadväznosti na neochotu Rady vykonať jej odporúčania predložila ombudsmanka 16. mája 2018 Európskemu parlamentu osobitnú správu č. OI/2/2017/TE o transparentnosti legislatívneho procesu Rady; keďže 17. januára 2019 Európsky parlament prijal svoju správu o strategickom vyšetrení ombudsmanky, v ktorej vyslovil plnú podporu odporúčaniam ombudsmanky; keďže fínske predsedníctvo vyjadrilo svoj záväzok posilniť otvorenosť a legislatívnu transparentnosť Rady;
- Q. keďže 12. februára 2019 Európsky parlament prijal návrh nariadenia Európskeho parlamentu, ktorým sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky výkonu funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana) a zrušuje rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom⁽⁴⁾, za ktorý nesie primárnu legislatívnu zodpovednosť; keďže Rada ešte neschválila toto nové nariadenie;
- R. keďže väčšia otvorenosť a transparentnosť pozícií vlád členských štátov v Rade zlepši dôveru v EÚ a zníži euroskepticizmus a populizmus;
- S. keďže väčšia transparentnosť rozhodovacieho procesu v trialógoch zvýši dôveru občanov v inštitúcie EÚ;
- T. keďže v roku 2018 ombudsmanka zahájila strategickú iniciatívu boja proti obťažovaniu, v rámci ktorej sa kontrolujú politiky EÚ v oblasti boja proti obťažovaniu; keďže ombudsmanka sa rozhodla v roku 2018 obrátiť na 26 inštitúcií a agentúr EÚ s písomnou žiadosťou o podrobné informácie o politikách a o tom, ako sa vykonávajú;
- U. keďže v roku 2018 ombudsmanka začala vyšetrenie týkajúce sa diskriminácie na základe pohlavia a obáv o rovnaké príležitosti v Európskej investičnej banke (ďalej len „EIB“); keďže EIB sa riadila odporúčaniami a návrhmi ombudsmanky, pokiaľ ide o rovnaké príležitosti a rodovú rovnosť;
- V. keďže ombudsmanka je súčasťou rámca EÚ pre Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a je poverená úlohou chrániť, podporovať a monitorovať vykonávanie dohovoru na úrovni inštitúcií EÚ;
- W. keďže v marci 2018 sa konala konferencia, na ktorej sa zišli Európska sieť ombudsmanov a Výbor Európskeho parlamentu pre petície, pričom jedným z hlavných bodov diskusie bolo, ako by ombudsmani mohli posilniť svoju spoluprácu;
1. víta výročnú správu za rok 2018 predloženú európskou ombudsmankou;
  2. blahoželá Emily O'Reillyovej k jej vynikajúcej práci a konštruktívnemu úsiliu v oblasti zlepšovania kvality správy EÚ a dostupnosti a kvality služieb, ktoré poskytuje občanom;
  3. zdôrazňuje dôležitosť transparentnosti a prístupu verejnosti k dokumentom Rady; zdôrazňuje, že vysoký stupeň transparentnosti legislatívneho procesu je nevyhnutný na to, aby občania, médiá a zainteresované strany mohli vyvodzovať zodpovednosť voči svojim voleným zástupcom a vládam; uznáva cennú úlohu, ktorú ombudsmanka zohráva pri nadväzovaní a sprostredkovaní kontaktov medzi inštitúciami EÚ a občanmi; domnieva sa, že Rada musí preskúmať svoju politiku zachovania dôvernosti; zdôrazňuje, že činnosť úradu ombudsmana spočíva v zlepšení možnosti verejnej kontroly legislatívneho procesu EÚ;

(⁴) Prijaté texty, P8_TA(2019)0080.

Štvrtok 16. januára 2020

4. zdôrazňuje, že je potrebná aktívnejšia účasť občanov na rozhodovaní a jej význam popri potrebe väčšej transparentnosti v spôsobe fungovania administratívy, ako opatrenia na posilnenie demokratickej legitímnosti inštitúcií EÚ, ktoré sú zamerané na obnovu dôvery;
5. naliehaivo žiada ombudsmanku, aby zabezpečila väčšiu transparentnosť rozhodovacieho procesu v trialógoch;
6. zdôrazňuje, že obnovenie dôvery občanov v inštitúcie Únie je prvoradým záujmom Európskeho parlamentu a má mimoriadny spoločensko-politický a etický význam;
7. zdôrazňuje, že okrem dialógu medzi orgánmi, inštitúciami a občanmi Únie je potrebné zlepšiť a zlepšiť sociálny dialóg;
8. plne schvaľuje odporúčania európskej ombudsmanky Rade a naliehaivo vyzýva Radu, aby čo najrýchlejšie prijala všetky opatrenia potrebné na vykonávanie týchto odporúčaní;
9. nabáda ombudsmanku, aby inštitúciám EÚ poskytla ďalšie usmernenia o tom, ako lepšie komunikovať s občanmi vo všetkých úradných jazykoch EÚ; naliehaivo vyzýva ombudsmanku, aby inštitúciám poskytla usmernenia o tom, ako rozvíjať svoju jazykovú politiku tak, aby umožnila tvorbu relevantného obsahu a informácií v čo najviac jazykoch;
10. víta ombudsmankinu stratégiu, ktorej cieľom je zvýšiť vplyv a viditeľnosť jej mandátu medzi občanmi EÚ;
11. víta prepracovanie webového sídla európskej ombudsmanky, vďaka ktorému je pre občanov funkčným a dostupnejším nástrojom;
12. žiada, aby Rada ako spoluzákonodarca namiesto toho, aby pôsobila ako diplomatické fórum, čo nezodpovedá jej určenej funkcii, radšej zosúladila svoje pracovné metódy s normami parlamentnej demokracie, ako sa vyžaduje v zmluvách; pripomína, že v nadväznosti na svoje strategické vyšetrenie č. OI/2/2017/TE ombudsmanka dospela k záveru, že postupy Rady týkajúce sa transparentnosti predstavujú nesprávny úradný postup; naliehaivo vyzýva Radu, aby bezodkladne vykonala odporúčania ombudsmanky plynúce z jej strategického vyšetrenia vrátane odporúčaní, ktoré poskytol Európsky parlament vo svojej vlastnej správe týkajúcej sa osobitnej správy; nabáda ombudsmanku, aby pokračovala v sledovaní pokroku týkajúceho sa jej strategického vyšetrenia;
13. opakuje svoju výzvu, aby sa aktualizovali právne predpisy EÚ o prístupe k dokumentom, a žiada, aby sa revidovalo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie⁽⁵⁾, čím sa uľahčí aj práca ombudsmana pri kontrole udeľovania prístupu k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie; považuje za poľutovaniahodné, že Rada zablokovala revíziu nariadenia (ES) č. 1049/2001, a naliehaivo vyzýva Radu, aby opätovne otvorila svoje rokovania na základe stanoviska prijatého Európskym parlamentom v druhom čítaní, ako sa uvádza v uznesení z 12. júna 2013 o zablokovaní revízie nariadenia (ES) č. 1049/2001⁽⁶⁾;
14. opakuje svoju výzvu na revíziu nariadenia (ES) č. 1049/2001, keďže je veľmi zastarané a už nezodpovedá súčasnej právnej situácii a inštitucionálnym postupom, ktoré vykonávajú inštitúcie, úrady, orgány a agentúry EÚ;
15. víta formálne zavedenie zrýchleného postupu v prípade vyšetrení prístupu k dokumentom a uznáva, že pre sťažovateľov to má pozitívny prínos;

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0271.

Štvrtok 16. januára 2020

16. dôrazne zdôrazňuje, že je dôležité, aby ombudsman pokračoval v dôslednom monitorovaní a vykonávaní strategických vyšetrovaní transparentnosti Komisie; vyjadruje názor, že je si vedomý toho, že jav otáčavých dverí stále existuje, najmä v radoch najvyšších úradníkov inštitúcií; naliehavo vyzýva ombudsmanku, aby naďalej monitorovala vykonávanie revidovaných pravidiel Komisie týkajúcich sa javu otáčavých dverí, ktoré boli zavedené v septembri 2018 v dôsledku jej vyšetrovania z vlastnej iniciatívy;

17. zdôrazňuje, že otázka konfliktu záujmov je širšia než prípady „otáčavých dverí“, a trvá na tom, že je potrebné vypracovať ďalšie pravidlá a prísnejšie kritériá, aby sa jednoznačne zaručilo, že rozhodnutia a právne predpisy sa budú prijímať so zreteľom na záujmy občanov;

18. pripomína, že zásady verejnej dostupnosti, otvorenosti a transparentnosti sú neoddeliteľnou súčasťou legislatívneho procesu EÚ s cieľom umožniť občanom nájsť úvahy, ktoré viedli k legislatívnym úkonom, a preto zabezpečuje účinné uplatňovanie ich demokratických práv⁽⁷⁾; uznáva potrebu transparentnosti v rozhodovacom procese EÚ; podporuje vývoj tvorby spoločného legislatívneho portálu útvarmi troch inštitúcií, ktorý je zameraný na poskytnutie užívateľsky ústretového kanála, ktorý umožní neodborníkovi prístup k informáciám o prebiehajúcich legislatívnych postupoch;

19. podporuje zverejnenie finálnych dokumentov trialógu; zdôrazňuje, že v rozhodnutí Súdneho dvora vo veci De Capitani (T-540/15) v marci 2018 sa uvádza, že na názory inštitúcií vyjadrené vo „štvrstĺpcových“ dokumentoch sa nevzťahuje všeobecný predpoklad zákazu zverejnenia; konštatuje, že citlivý charakter obsahu, ktorý bol uvedený v dokumentoch trialógu, nebol sám osebe považovaný za dostatočný dôvod na zamietnutie prístupu verejnosti; domnieva sa, že v záujme dosiahnutia transparentnosti v trialógoch by mali prispieť všetky tri inštitúcie; uznáva, že právo verejnosti na prístup k dokumentom inštitúcií EÚ je chránené a neodňateľné právo každého občana EÚ priamo vyplývajúce z demokratickej zásady a zo základného práva na slobodu prejavu, aby sa vytvoril zodpovedajúci záväzok EÚ týkajúci sa dodržiavania a zodpovednosti; zdôrazňuje, že je potrebné ďalej podporovať príslušné inštitúcie transparentnosti, ako je úrad ombudsmana, aby EÚ splnila svoju uvedenú vyššie povinnosť;

20. opätovne zdôrazňuje, že sa musí zabezpečiť integrita Európskej centrálnej banky (ECB) a jej nezávislosť od súkromných finančných záujmov; kladie dôraz na to, že členovia jej výkonnej rady nesmú byť zároveň členmi fór alebo iných organizácií, ktoré zahŕňajú vedúcich pracovníkov bánk pod dohľadom ECB, a nesmú sa zúčastňovať na fórach, ktoré nie sú prístupné verejnosti; víta stanovisko ombudsmanky z 5. júla 2018;

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zatiaľ nedošlo k odporúčanému prijatiu a uplatňovaniu minimálnych pravidiel zodpovednosti zo strany ECB; domnieva sa, že nezabezpečenie transparentnosti činností ECB by mohlo viesť k spochybneniu jej nezávislosti od súkromných finančných záujmov;

22. podporuje odporúčania ombudsmanky z 15. januára 2018 týkajúce sa účasti prezidenta ECB a členov jej rozhodovacích orgánov v „skupine tridsiatich“ a naliehavo žiada ECB, aby zmenila príslušné pravidlá s cieľom zabezpečiť konkrétne uplatňovanie najvyšších etických noriem a noriem v oblasti zodpovednosti;

23. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila maximálnu transparentnosť a prístup k dokumentom a informáciám, pokiaľ ide o postupy v rámci projektu EU Pilot minimálne v súvislosti s prijímanými petíciami a o plnú transparentnosť už ukončených postupov v rámci projektu EU Pilot a postupov v prípade nesplnenia povinnosti a plný prístup k nim; vyzýva Komisiu, aby zaujala odlišný prístup, pokiaľ ide o vyšetrovanie porušení práva EÚ, a aby začala konanie o nesplnení povinnosti, ktoré sa nespolieha výlučne na mechanizmus EU Pilot;

24. zdôrazňuje význam opatrení prijatých na zvýšenie transparentnosti rozhodnutí prijatých v konaniach o nesplnení povinnosti; pripomína, že v roku 2014 Komisia vytvorila na internetovej stránke Európa centralizovanú platformu s komplexnými informáciami o nesplnení povinnosti; zdôrazňuje, že Komisia poskytuje Európskemu parlamentu a verejnosti informácie o projekte EU Pilot a spisoch týkajúcich sa nesplnení povinnosti vo svojich výročných správach o kontrole uplatňovania práva EÚ;

(7) Spojené veci C-39/05 a C-52/05 P, Švédske kráľovstvo a Maurizio Turco/Rada Európskej únie, Správy Európskeho súdneho dvora 2008, I-04723.

Štvrtok 16. januára 2020

25. v plnej miere podporuje záväzok ombudsmanky zlepšovať transparentnosť lobingu v EÚ; podporuje záväzok Komisie vykonávať revidované horizontálne pravidlá týkajúce sa expertných skupín, a to aj pokiaľ ide o transparentnosť a konflikt záujmov; zdôrazňuje, že je dôležité registrovať jednotlivcov a organizácie zastupujúce súkromné záujmy v registri transparentnosti, aby sa menovania mohli uskutočniť v súlade s horizontálnymi pravidlami;

26. zdôrazňuje, že je potrebná trojstranná dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, ktorá by predstavovala krok smerom k posilneniu existujúcich pravidiel o lobingu a odstráneniu medzier; domnieva sa však, že inštitúcie by sa nemali zastaviť v tomto bode, ale mali by pokračovať smerom k záväzným legislatívnym opatreniam pre všetky inštitúcie a agentúry EÚ;

27. vyzdvihuje význam bezplatného sprístupnenia všetkých informácií o vplyve lobistov, ktoré budú komplexné a ľahko prístupné verejnosti, pričom sa zlepší presnosť údajov v registri transparentnosti EÚ; zdôrazňuje, že sa musí zabezpečiť úplná transparentnosť financovania všetkých zástupcov záujmových skupín, a žiada, aby sa zrušila každá organizácia, ktorá poruší pravidlá týkajúce sa efektu otáčavých dverí;

28. zdôrazňuje potrebu prijatia vhodného právneho aktu, ktorým sa register transparentnosti EÚ stane plne povinný a právne záväzný pre všetky inštitúcie a agentúry EÚ a tretie strany, čím sa zabezpečí úplná transparentnosť lobingu; nabáda inštitúcie EÚ, aby zvážili, ktoré praktické opatrenia by mohli viesť k rýchlej a efektívnej dohode;

29. vyjadruje poľutovanie nad tým, že diskriminácia na základe pohlavia a otázka rodového zastúpenia sú v rámci inštitúcií EÚ stále problémom; so znepokojením berie na vedomie zistenia vo veci 366/2017/AMF a naliehavo vyzýva EIB, aby pri dosahovaní vyváženého zastúpenia všetkých pohlaví v riadiacich pozíciách v plnej miere dodržiavala odporúčania ombudsmanky;

30. víta vyšetrowanie ombudsmanky v roku 2018 týkajúce sa postupu vymenovania bývalého generálneho tajomníka Komisie a berie na vedomie jej odhalenie štyroch prípadov nesprávneho úradného postupu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek tomu, že Európsky parlament podporil odporúčania ombudsmanky, predchádzajúca Komisia ich nevykonala; berie na vedomie osobitné obavy z toho, že sa nezaviedol osobitný postup vymenovania, a žiada, aby nová Komisia taký zriadila, čím by sa zabezpečili najvyššie normy v oblasti transparentnosti, etiky a právneho štátu;

31. so znepokojením berie na vedomie, že sa v Komisii znížila miera súladu s navrhovanými odporúčaniami, návrhmi a riešeniami ombudsmanky; vyzýva Komisiu, aby preukázala ďalší záväzok, pokiaľ ide o riešenie všetkých prípadov nesprávneho úradného postupu, ktoré ombudsmanka zistila v rámci svojich činností;

32. naliehavo vyzýva ombudsmanku, aby monitorovala vykonávanie nového rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o vypočutia dezignovaných komisárov, najmä pravidiel, ktoré sú stanovené v prílohe VII článku 2, pokiaľ ide o preskúmanie finančných záujmov, v duchu transparentnosti a objektívnosti;

33. berie na vedomie návrh nového kódexu správania členov Komisie, ktorý Komisia prijala 31. januára 2018; domnieva sa, že je potrebné ďalej posilniť ustanovenia kódexu;

34. potvrdzuje a pevne verí, že vo všetkých inštitúciách EÚ sa musia uplatňovať prísne etické pravidlá a normy, aby sa zabezpečilo dodržiavanie povinnosti správať sa čestne;

35. je pevne presvedčený, že transparentnosť je základným prvkom právneho štátu a že sa musí dodržiavať v priebehu celého legislatívneho procesu, pretože má vplyv na účinné uplatňovanie práva voliť a práva byť volený, okrem iných práv (t. j. sloboda prejavu, sloboda prejavu a sloboda získavať informácie); domnieva sa, že vytvorenie aktívneho občianstva EÚ by si vyžadovalo verejnú kontrolu, preskúmanie a hodnotenie tohto procesu a možnosť spochybniť výsledok; zdôrazňuje skutočnosť, že by to pomohlo občanom postupne sa oboznámiť s koncepciou legislatívneho procesu a podporilo by to účasť na demokratickom živote EÚ;

Štvrtok 16. januára 2020

36. víta nepretržité úsilie ombudsmanky ovplyvňovať zmeny v inštitúciách EÚ tým, že sa zúčastňuje na verejných konzultáciách týkajúcich sa oblastí jej činnosti; víta jej návrhy na zlepšenie transparentnosti modelu EÚ pre hodnotenie rizík v potravinovom reťazci, do ktorých zahrнула odporúčania, ktoré Európska agentúra pre bezpečnosť potravín uverejňuje v programoch a zápisniciach zo zasadnutí týkajúcich sa hodnotenia rizika;
37. nabáda ombudsmanku, aby pokračovala vo svojom vyšetrowaní z vlastnej iniciatívy týkajúceho sa transparentnosti žiadostí Európskej agentúry pre lieky a farmaceutických spoločností pred predložením žiadosti o povolenie na uvedenie na trh a týkajúceho sa verejnej konzultácie, ktorá prebiehala do januára 2019;
38. víta jej vyšetrowanie bezpečnostných správ Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (EASA), v dôsledku čoho agentúra zmenila svoj postup tak, aby tí, ktorí podávajú správy o bezpečnosti, dostali spätnú väzbu;
39. naliehavo vyzýva ombudsmanku, aby naďalej monitorovala súlad spoločného systému zdravotného poistenia s UNCRPD; naliehavo žiada Komisiu, aby aktualizovala znenie všeobecných vykonávacích ustanovení, ktoré upravujú fungovanie spoločného systému zdravotného poistenia, pokiaľ ide o liečebné náklady a náklady spojené s vhodným prispôbením pracoviska osobám so zdravotným postihnutím alebo závažným ochorením; vyzýva ombudsmanku, aby zabezpečila úplné vykonávanie dohovoru UNCRPD v celej administratíve EÚ;
40. víta praktické odporúčania ombudsmanky týkajúce sa prístupnosti výberových konaní Európskeho úradu pre výber pracovníkov (ďalej len „EPSO“) pre uchádzačov so zrakovým postihnutím; vyzýva ombudsmanku, aby monitorovala, či EPSO v plnej miere dodržiava požiadavky na prístupnosť pri online výberových konaniach; vyzýva ombudsmanku, aby sledovala vývoj svojich návrhov týkajúcich sa podporných technológií počas počítačových testov, ktoré sa konajú na celom svete;
41. podporuje ombudsmanku pri zvyšovaní informovanosti inštitúcií EÚ o zavedení róznejších politík proti obťažovaniu;
42. podporuje iniciatívu ombudsmanky nadviazať na hnutie #MeToo a vyzýva na ďalšie monitorovanie politík EÚ v oblasti boja proti obťažovaniu;
43. podporuje úsilie ombudsmanky o uľahčenie účasti občanov pri tvorbe politiky EÚ; žiada, aby ombudsmanka naďalej sledovala nástroj európskej iniciatívy občanov vrátane monitorovania vykonávania revidovaného nariadenia o európskej iniciatíve občanov;
44. poukazuje na to, že úloha európskeho ombudsmana sa od svojho vzniku postupne vyvíja, od predchádzania nesprávneho úradnému postupu až po podporu dobrej správy vecí verejných; domnieva sa, že logickým vývojom tohto trendu je pokračovať v úsilí o včasné aktívne presadzovanie lepšej správy a najlepších administratívnych postupov;
45. víta Cenu za dobrú správu vecí verejných, ktorú ombudsmanka udeľuje ako uznanie úsilia verejnej služby EÚ pri hľadaní inovatívnych spôsobov vykonávania politík ústretových voči občanom;
46. opakuje svoju dlhodobú výzvu na povýšenie súčasného kódexu dobrej správnej praxe na riadne záväzné nariadenie pre všetky inštitúcie a agentúry EÚ;
47. pripomína záväzok ombudsmanky dosiahnuť veľmi vysokú úroveň transparentnosti EÚ počas rokovaní o dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ;

Štvrtok 16. januára 2020

48. nabáda ombudsmanku, aby naďalej spolupracovala s vnútroštátnymi ombudsmanmi prostredníctvom európskej siete ombudsmanov; zdôrazňuje, že je potrebné ďalej rozvíjať takéto prípady spolupráce medzi rôznymi vnútroštátnymi ombudsmanmi;
  49. pripomína, že nový návrh štatútu európskeho ombudsmana, ktorý nedávno prijal Európsky parlament, obsahuje ustanovenie o 3-ročnej prestávke pred tým, ako je poslanec Európskeho parlamentu oprávnený vykonávať úrad ombudsmana;
  50. opätovne zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité zachovať nezávislosť a integritu funkcie ombudsmana a zabezpečiť, aby tento úrad vykonávali osoby, ktoré nemajú zjavnú politickú príslušnosť, konflikty záujmov a ktoré majú silný zmysel pre etiku;
  51. vyjadruje uznanie príkladu vynikajúcej a plodnej spolupráce ombudsmanky a jej tímu s Výborom pre petície;
  52. uznáva vynikajúce príklady spolupráce, ktorú počas svojho mandátu preukázala ombudsmanka, a vyzýva budúceho ombudsmana k takejto spolupráci a štrukturálnemu dialógu s Výborom pre petície s cieľom ďalej zlepšovať kvalitu administratívy EÚ a dostupnosť a kvalitu služieb, ktoré ponúka našim občanom;
  53. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie a správu Výboru pre petície, Rade, Komisii, európskej ombudsmanke, vládam a parlamentom členských štátov a ombudsmanom alebo rovnocenným orgánom členských štátov.
-

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0017

Inštitúcie a orgány v hospodárskej a menovej únii: predchádzanie konfliktu záujmov po skončení verejnej služby**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o inštitúciách a orgánoch v hospodárskej a menovej únii: predchádzanie konfliktu záujmov po skončení verejnej služby (2019/2950(RSP))**

(2021/C 270/13)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 298 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na nariadenie č. 31 (EHS), 11 (ESAE), ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (služobný poriadok), a najmä na jeho článok 11 písm. a) a články 12, 16 a 17 (¹),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. mája 2011 o absolutoriu za plnenie rozpočtu za rozpočtový rok 2009: výkonnosť, finančné hospodárenie a kontrola agentúr EÚ (²),
- so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 15/2012 s názvom Riadenie konfliktu záujmov vo vybraných agentúrach EÚ (³),
- so zreteľom na rozhodnutie Komisie z 29. júna 2018 o externých činnostiach a úlohách a o pracovných činnostiach po skončení služobného pomeru (C(2018)4048),
- so zreteľom na tlačové vyhlásenie Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) zo 17. septembra 2019, ktorého predmetom bolo ohlásenie odstúpenia Adama Farkasa z funkcie výkonného riaditeľa EBA s účinnosťou od 31. januára 2020 (⁴),
- so zreteľom na otázku Komisii o vymenovaní výkonného riaditeľa EBA Adama Farkasa za generálneho riaditeľa Združenia pre finančné trhy v Európe (AFME) (O-000031/2019 – B9-0054/2019) a na odpovede Komisie z 24. októbra 2019 (⁵),
- so zreteľom na odpovede predsedu EBA na vypočutí, ktoré usporiadal Výbor pre hospodárske a menové veci 4. novembra 2019,
- so zreteľom na správu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) z 23. augusta 2010 s názvom Situácia po skončení verejnej služby: osvedčené postupy pre predchádzanie konfliktu záujmov (⁶),
- so zreteľom na pracovný dokument organizácie Transparency International č. 06/2010 s názvom Regulácia javu otáčavých dverí (⁷),
- so zreteľom na návrh odporúčania európskeho ombudsmana v súvislosti s vyšetrovaním sťažnosti 775/2010/ANA proti Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) (⁸),

(¹) Ú. v. EÚ 45, 14.6.1962, s. 1385.

(²) Ú. v. EÚ L 250, 27.9.2011, s. 268.

(³) https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1210_11/NEWS1210_11_EN.PDF

(⁴) <https://eba.europa.eu/adam-farkas-steps-down-as-eba-executive-director>

(⁵) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2019-000031_SK.html

(⁶) https://read.oecd-ilibrary.org/governance/post-public-employment_9789264056701-en#page7

(⁷) https://www.transparency.org/whatwedo/publication/working_paper_06_2010_regulating_the_revolving_door

(⁸) <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/11089>

Štvrtok 16. januára 2020

- so zreteľom na list ombudsmana riaditeľovi Európskej chemickej agentúry z 13. júna 2017 o uplatňovaní článku 16 služobného poriadku EÚ ⁽⁹⁾,
  - so zreteľom na list ombudsmana riaditeľovi Európskeho orgánu pre bankovníctvo z 13. júna 2017 o uplatňovaní článku 16 služobného poriadku EÚ ⁽¹⁰⁾,
  - so zreteľom na správu európskeho ombudsmana z 28. februára 2019 o zverejňovaní informácií o bývalých riadiacich pracovníkoch s cieľom presadzovať zákaz lobovania a hájenia záujmov na obdobie jedného roka: SI/2/2017/NF ⁽¹¹⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. februára 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu, ktorým sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky výkonu funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana) ⁽¹²⁾,
  - so zreteľom na politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu 2019 – 2024 ⁽¹³⁾,
  - so zreteľom na otázku Komisii s názvom Inštitúcie a orgány v hospodárskej a menovej únii: predchádzanie konfliktu záujmov po skončení verejnej služby (O-000048/2019 – B9-0001/2020),
  - so zreteľom na článok 136 ods. 5 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre hospodárske a menové veci,
- A. keďže v článku 298 ods. 1 ZFEÚ sa stanovuje, že „pri vykonávaní svojich poslání sú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie podporované otvorenou, efektívnou a nezávislou európskou administratívou“;
- B. keďže v článku 68 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 ⁽¹⁴⁾ sa stanovuje, že „na zamestnancov orgánu pre bankovníctvo vrátane jeho výkonného riaditeľa a predsedu sa uplatňuje služobný poriadok, podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov a pravidlá prijaté spoločne s inštitúciami Únie na účel ich uplatňovania“;
- C. keďže najmä články 16 a 17 služobného poriadku stanovujú zásady pre zamestnancov, ktorí ukončujú svoje pôsobenie vo funkcii, vrátane ustanovení o predchádzaní konfliktu záujmov;
- D. keďže výkonný riaditeľ EBA akceptoval svoje vymenovanie za generálneho riaditeľa združenia AFME od 1. februára 2020 a oznámil odstúpenie z funkcie výkonného riaditeľa EBA, ktoré nadobudne účinnosť 31. januára 2020;
- E. keďže správna rada EBA a rada orgánov dohľadu rozhodli, že nástup výkonného riaditeľa EBA do novej funkcie generálneho riaditeľa združenia AFME by malo byť schválené; keďže rada orgánov dohľadu prijala rozhodnutie o uložení pomerne miernych obmedzení svojmu výkonnému riaditeľovi, ktorý podľa EBA rieši konflikt záujmov vyplývajúci z prijatia jeho novej pozície v združení AFME; keďže tieto obmedzenia sa vzťahujú na činnosti vykonávané v službách EBA a po odchode z EBA;
- F. keďže na vypočutí pred Európskym parlamentom predseda EBA zdôraznil, že je ťažké presadzovať obmedzenia týkajúce sa takýchto činností po skončení verejnej služby;

⁽⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80697>

⁽¹⁰⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80699>

⁽¹¹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/report/en/110521>

⁽¹²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0080.

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/info/files/political-guidelines-next-commission-2019-2024-union-strives-more-my-agenda-europe_sk

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12);

Štvrtok 16. januára 2020

- G. keďže vedúci pracovníci, ktorí ukončujú svoje pôsobenie v rámci orgánov dohľadu, v súčasnosti nedostávajú dočasný príspevok;
- H. keďže situácie po prijatí do zamestnania a prípady konfliktu záujmov „otáčavých dverí“ sú opakujúcou sa obavou a posudzujú a analyzujú ich medzinárodné orgány a orgány EÚ, najmä európsky ombudsman a Európsky dvor audítorov;
- I. keďže takéto prípady „otáčavých dverí“ poskytujú záujmovým skupinám príležitosť odmeňovať regulačné orgány za správanie v minulosti, čím sa vytvára priestor pre škodlivé stimuly;
1. zdôrazňuje význam otvorenej, efektívnej a nezávislej európskej správy pre EÚ ako celku vrátane inštitúcií, orgánov a agentúr v hospodárskej a menovej únii;
  2. je znepokojený konfliktom záujmov, ktorý vznikol v dôsledku vymenovania výkonného riaditeľa EBA za generálneho riaditeľa AFME od 1. februára 2020; konštatuje, že toto zamestnanie po skončení verejnej služby bez uplynutia obdobia, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, predstavuje riziko nielen pre povesť a nezávislosť EBA, ale aj pre všetky inštitúcie EÚ a európsky projekt ako celok;
  3. pripomína, že neriešené situácie konfliktu záujmov môžu ohroziť nielen presadzovanie vysokých etických noriem v celej európskej správe, ale aj právo na dobrú správu vecí verejných, a tým rovnaké podmienky potrebné na riadne fungovanie jednotného trhu;
  4. žiada účinné a jednotné uplatňovanie služobného poriadku, najmä jeho článku 16, s cieľom predchádzať konfliktom záujmov, najmä, ale nielen, v prípade riadiacich pracovníkov; zdôrazňuje, že článok 16 umožňuje inštitúciám EÚ zamietnuť žiadosť bývalého úradníka o konkrétne pracovné miesto, ak obmedzenia nie sú dostatočné na ochranu oprávnených záujmov inštitúcií; zdôrazňuje, že v prípade pána Farkasa sa podľa článku 21 ods. 3 písm. b) rozhodnutia Komisie C(2018)4048 mohol zväziť zákaz priameho prechodu do združenia AFME v zmysle, že združenie AFME možno považovať za „protistranu“;
  5. obáva sa, že často nie je možné presadzovať podmienky stanovené pre činnosti po skončení verejnej služby; nabáda preto inštitúcie a agentúry EÚ, aby zväzili celú škálu nástrojov dostupných podľa článku 16 služobného poriadku;
  6. spochybňuje rozhodnutie rady orgánov dohľadu EBA a správnej rady EBA umožniť pánovi Farkasovi, aby sa ujal funkcie generálneho riaditeľa AFME; vyzýva ich, aby svoje rozhodnutie prehodnotili;
  7. poznamenáva, že hoci skúsenosti v súkromnom sektore môžu byť prínosné pre prácu v inštitúciách, jav „otáčavých dverí“ môže vzniknúť aj v dôsledku verejných pracovných miest v súkromnom sektore pred nástupom do verejnej služby, keď existuje priame prepojenie medzi bývalým zamestnávateľom a novou pozíciou v inštitúcii, a že to môže ohroziť integritu inštitúcií EÚ a poškodiť dôveru občanov v tieto inštitúcie; zdôrazňuje preto narastajúcu potrebu zhodnotiť, ako by mohli konflikty záujmov vzniknúť aj z pracovných pozícií, ktoré boli vykonávané pred nástupom do verejnej služby alebo pred menovaním do funkcií s regulačnými alebo výkonnými právomocami, a odporúča, aby sa táto problematika naďalej posudzovala;
  8. zdôrazňuje, že situácie konfliktu záujmov, ktoré vznikli po skončení verejnej služby alebo z dôvodu javu otáčavých dverí, sú spoločným problémom pre všetky inštitúcie, orgány, úrady a agentúry v celej EÚ a jej členských štátoch; zdôrazňuje preto potrebu jednotného právneho rámca na účinné riešenie týchto otázok;
  9. berie na vedomie prácu na medzinárodnej úrovni (OECD) s cieľom zabezpečiť harmonizovaný rámec pre situácie po skončení verejnej služby; na úrovni EÚ berie na vedomie prácu, ktorú na tento účel vykonal Európsky dvor audítorov a ombudsman EÚ; konštatuje, že včasné vykonávanie týchto odporúčaní by mohlo v budúcnosti zabrániť podobným problémom;
  10. zdôrazňuje, že zatiaľ čo skúsenosti, ktoré získali ich zamestnanci v súkromnom sektore, síce môžu byť cenné pre regulačný alebo dozorný orgán, orgány a inštitúcie Únie by však mali byť vybavené silnou pracovnou etikou verejných služieb, aby čo najlepšie slúžili európskym občanom;

Štvrtok 16. januára 2020

11. vyzýva Európsky dvor audítorov, aby vykonal komplexnú analýzu prístupu orgánov a agentúr v hospodárskej a menovej únii, pokiaľ ide o riadenie situácií, v ktorých existuje potenciálny konflikt záujmov; vyzýva Európsky dvor audítorov, aby určil najlepšie postupy;
  12. vyzýva Komisiu, aby posúdila súčasnú prax v situácii po skončení verejnej služby na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni s cieľom identifikovať prísnejšie opatrenia na predchádzanie konfliktom záujmov, ktoré vznikajú v prípade, že vyšší úradníci orgánov EÚ opustia pracovné miesta, aby sa zamestnali v súkromnom sektore alebo keď sú na vyššie pozície v orgáne EÚ menovaní jednotlivci pochádzajúci zo súkromného sektora, a aby zohľadnila svoje zistenia pri posudzovaní harmonizovaného právneho rámca na predchádzanie konfliktu záujmov po skončení verejnej služby;
  13. pripomína záväzok preskúmať právny rámec po skončení zamestnania, ktorý Komisia prijala počas rozpravy v pléne 24. októbra 2019; vyzýva Komisiu, aby zaviedla harmonizovaný právny rámec na predchádzanie situáciám, v ktorých dochádza ku konfliktu záujmov po skončení verejnej služby, s cieľom zabezpečiť vysoké etické normy; zdôrazňuje potrebu zosúladiť prax EÚ s medzinárodnými normami; zdôrazňuje, že rovnaké normy by sa mali uplatňovať na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni;
  14. vyzýva Komisiu, aby vo svojom preskúmaní osobitných rizikových oblastí rámca činností po skončení verejnej služby vymedzila osobitné rizikové oblasti, ktoré si možno budú vyžadovať posilnenie, vrátane rozšírenia možnosti blokovat zmenu zamestnania, a aby zvažila možné predĺženie obdobia, počas ktorého sa vyšší úradníci musia vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, ktoré by malo byť primerané vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu, s cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie v súlade s článkom 15 Charty základných práv Európskej únie; zdôrazňuje, že požiadavka na ex ante zverejňovanie konfliktov záujmov stanovená v článku 11 služobného poriadku by sa mala vykonávať tak, aby sa zabezpečilo, že potenciálne konflikty záujmov kandidáta sa odhalia v dostatočnom časovom predstihu pred jeho nástupom do zamestnania v rámci orgánu EÚ; ďalej zdôrazňuje, že všetky orgány EÚ by mali zverejňovať svoje vnútorné pravidlá riešenia konfliktov záujmov na svojich webových sídlach a dodržiavať odporúčania európskeho ombudsmana z roku 2017 týkajúce sa uverejňovania každoročne poskytovaných informácií požadovaných podľa článku 16 ods. 4 služobného poriadku;
  15. vyzýva Komisiu, aby rozšírila toto preskúmanie na konflikty záujmov pred nástupom do verejnej služby a aby zvažila posilnenie existujúcich opatrení, ako je povinné postúpenie podielov v podnikoch podliehajúcich dohľadu inštitúcie, ktorej súčasťou je novo vymenovaný úradník, alebo udržiavajúcich s touto inštitúciou styky, a aby zvažila aj nové druhy preventívnych opatrení, ako napríklad povinné vylúčenie v prípade záležitostí, ktoré sa týkajú bývalého zamestnávateľa v súkromnom sektore;
  16. domnieva sa, že zákaz zmeny zamestnania v prípade, že dotknutá osoba v súčasnosti vykonáva zamestnanie a zákaz je dostatočne cieleň a odôvodnený, nepredstavuje porušenie práva na zamestnanie;
  17. poukazuje na to, že ak by sa zaviedli dlhšie obdobia, počas ktorých sa vyšší úradníci, ktorí opustia agentúru, musia vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, mohla by sa zvažiť aj možnosť poskytnúť im primeraný dočasný príspevok; zdôrazňuje, že poskytovanie takýchto dočasných príspevkov by malo byť ukončené, ak osoba v období, počas ktorého sa musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, nastúpi do nového zamestnania;
  18. vyzýva Komisiu, aby posúdila, či je vhodné, aby príslušné agentúry EÚ sami rozhodovali o presadzovaní pravidiel o predchádzaní konfliktom záujmov a o tom, ako možno zabezpečiť jednotné uplatňovanie pravidiel; nazdáva sa, že nezávislý etický orgán, ktorý navrhla predsedníčka Komisie Ursula von der Leyen, je najvhodnejší na budúce prijímanie rozhodnutí týkajúcich sa konfliktov záujmov v súvislosti so zamestnancami EÚ;
  19. navrhuje všetkým poslancom Európskeho parlamentu a všetkým zástupcom Európskej komisie a Rady Európskej únie, aby sa zdržali kontaktu so súčasným výkonným riaditeľom v prípade, že nastúpi do funkcie generálneho riaditeľa AFME na dvojročné obdobie a akonáhle do tejto funkcie nastúpi; vyzýva útvary zodpovedné za poskytovanie trvalých vstupných preukazov (tzv. „hnedé preukazy“), ktoré umožňujú vstup do priestorov Európskeho parlamentu, aby dôkladne zvažili prípad pána Farkasa, berúc do úvahy možnosť neudelenia takéhoto preukazu na rovnaké obdobie (dva roky), aby sa predišlo možnému konfliktu záujmov;
  20. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskemu dvoru audítorov a európskemu ombudsmanovi.
-

Streda 15. januára 2020

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY PARLAMENT

P9_TA(2020)0001

Počet členov výborov**Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o počte členov stálych výborov (2020/2512(RSO))**

(2021/C 270/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Konferencie predsedov,
  - so zreteľom na svoje rozhodnutie z 15. januára 2014 o pôsobnosti stálych výborov ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na článok 206 rokovacieho poriadku,
1. rozhodol stanoviť počet členov stálych výborov a podvýborov po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ takto:
    - I. Výbor pre zahraničné veci: 71 členov,
    - II. Výbor pre rozvoj: 26 členov,
    - III. Výbor pre medzinárodný obchod: 43 členov,
    - IV. Výbor pre rozpočet: 41 členov,
    - V. Výbor pre kontrolu rozpočtu: 30 členov,
    - VI. Výbor pre hospodárske a menové veci: 60 členov,
    - VII. Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci: 55 členov,
    - VIII. Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín: 81 členov,
    - IX. Výbor pre priemysel, výskum a energetiku: 78 členov,
    - X. Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa: 45 členov,
    - XI. Výbor pre dopravu a cestovný ruch: 49 členov,
    - XII. Výbor pre regionálny rozvoj: 43 členov,
    - XIII. Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka: 48 členov,

---

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 482, 23.12.2016, s. 160.

Streda 15. januára 2020

XIV. Výbor pre rybárstvo: 28 členov,

XV. Výbor pre kultúru a vzdelávanie: 31 členov,

XVI. Výbor pre právne veci: 25 členov,

XVII. Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci: 68 členov,

XVIII. Výbor pre ústavné veci: 28 členov,

XIX. Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť: 35 členov,

XX. Výbor pre petície: 35 členov,

Podvýbor pre ľudské práva: 30 členov,

Podvýbor pre bezpečnosť a obranu: 30 členov;

2. so zreteľom na rozhodnutie Konferencie predsedov z 30. júna 2019 o zložení predsedníctiev výborov rozhodol, že predsedníctva výborov môžu mať až štyroch podpredsedov;

3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto rozhodnutie Rade a Komisii pre informáciu.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0002

Protokol medzi EÚ, Islandom a Nórskom k Dohode o kritériách a mechanizmoch na určenie štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o azyl podanej v členskom štáte alebo na Islande, alebo v Nórsku, pokiaľ ide o prístup do systému Eurodac na účely presadzovania práva ***

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Protokolu medzi Európskou úniou, Islandom a Nórsnym kráľovstvom k dohode medzi Európskym spoločenstvom a Islandskou republikou a Nórsnym kráľovstvom o kritériách a mechanizmoch na určenie štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o azyl podanej v členskom štáte alebo na Islande, alebo v Nórsku, pokiaľ ide o prístup do systému Eurodac na účely presadzovania práva (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))

(Súhlas)

(2021/C 270/15)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (15791/2018),
  - so zreteľom na návrh Protokolu medzi Európskou úniou, Islandom a Nórsnym kráľovstvom k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Islandskou republikou a Nórsnym kráľovstvom o kritériách a mechanizmoch na určenie štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o azyl podanej v členskom štáte alebo na Islande, alebo v Nórsku, pokiaľ ide o prístup do systému Eurodac na účely presadzovania práva (15792/2018),
  - so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 87 ods. 2 písm. a), článkom 88 ods. 2 prvým pododsekom písm. a) a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C9-0155/2019),
  - so zreteľom na článok 105 ods. 1 a 4 a článok 114 ods. 7 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na odporúčanie Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A9-0053/2019),
1. udeľuje súhlas s uzatvorením protokolu;
  2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Islandu a Nórskeho kráľovstva.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0003

Dohoda medzi EÚ a Čínou o určitých aspektoch leteckých služieb ***

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a vládou Čínskej ľudovej republiky o určitých aspektoch leteckých služieb v mene Únie (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))

(Súhlas)

(2021/C 270/16)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (11033/2019),
  - so zreteľom na návrh Dohody medzi Európskou úniou a vládou Čínskej ľudovej republiky o určitých aspektoch leteckých služieb (09685/2018),
  - so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 100 ods. 2 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C9-0049/2019),
  - so zreteľom na článok 105 ods. 1 a 4 a článok 114 ods. 7 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na odporúčanie Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A9-0041/2019),
1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;
  2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Čínskej ľudovej republiky.

Streda 15. januára 2020

P9_TA(2020)0004

Spoločný systém dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky, a nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o administratívnu spoluprácu a výmenu informácií na účely monitorovania správneho uplatňovania osobitnej úpravy pre malé podniky (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))

(Mimoriadny legislatívny postup – opätovná konzultácia)

(2021/C 270/17)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Rady (13952/2019),
  - so zreteľom na návrh Komisie pre Radu (COM(2018)0021),
  - so zreteľom na svoju pozíciu z 11. septembra 2018 ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na článok 113 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C9-0166/2019),
  - so zreteľom na články 82 a 84 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0055/2019),
1. schvaľuje návrh Rady;
  2. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchyliť sa od ním schváleného textu;
  3. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť ním schválený text;
  4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 203.

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK